1410486

ADDITIONES RECONDITAE, SELECTAE, PRACTICAE.

AD DECISIONES

REG. CONSIL. NICOLAI ANTONII GIZZARELLI,

AVTHORE.

DIDACO DE MARI V.I.D.

PATRITIO RHEGINO.

HAC SECVNDA, ET NOVISSIMA EDITIONE AB EODEM
in quàm pluribus locis, quæ hoc ſigno [ ] continentur, auctæ, &
Locupletatæ, cum Summarijs, & Indicę, ita diſpo-
ſitis, vt nil vltra poſſit de-
ſiderari.

SVPERIORVM PERMISSV.

Neap. Ex Typographia Franciſci Sauij, Impreſſoris Curię Archiepiſc. MDCXXXII.

Expenſis Dominici Vecchi Bibliopolæ ſub Signo Sanctiſs. Nominis IESV.

ILLVSTRISS. ET EXCELLENTISS. D.

D. HECTORI RAVASCHERIO

Ex Comitibus Lauaniæ, Principi Satriani, Duci Cardinaris, vtili Domino Status Vadolati, Siberis, Cropani, Roccæ Beamont. Ciuitatum vici, Tabernæ, tribuno militum, Conſiliar. Status, & Belli.

DIDACVS DE MARI I. C. FOELICITATEM PRAECATVR.

HAVD ſanè mihi diutius Princeps præſtantiſſime, deliberandum fuit cuinam lucubrationes, qualeſcunque has meas recepta iam conſuetudine nuncuparem. Debebat hoc tibi mea in te obſeruantia; id ipſum tua in me officia, quibus me, meaque tibi deuinxiſti in perpetuum vniuerſa vindicabant. Poſtremo res loquebatur ipſa, vt ſub illius fide ac clientela ſpecimen iſthuc ingenij prodiret, qui, vel obtrectantes procul habere, vel genuinum meditantes poſſit auctoritate nominis amoliri, & ſanè, quid nam ab illo præſidij non accerſam, quem auita virtus, quem maiorum facinora præclariſſima, quem heroicæ ſtirpis tradux ingenium, Columini illi, ac troianorum propugnaculo HECTORI tum nomine cum virtute parem præſtitit, ac plane germanum, niſi vtriuſque inter Herois inſignia illud omnino diſcriminis intercederet: quod noxia illi olim fuerit, tibi fore Græcia, & quidem Magna ſemper obnoxiam glorietur. Ec quis porrò tanti Principis patrocinium, fidemque non ambiat? quis tanti ſub Ducis Imperio non triumphet? Repete veterum ætates, conſule rerum memoriam, adi monumenta vetuſtatis: enim vero teſtator hiſtoria, vel ab Henrici Secundi Cæſaris

temporibus Rauaſcherij peruetuſtam generis claritatem. Tuorumque maiorum ampliſsimos magiſtratus, Faſces, Trabeas, Sacras inſulas ſummumque Vaticani Apicem Sacerdotij tabulæ profitentur ipſos denique latinos faſtos, ipſos Cælites auctos tuæ gentis Indigete annales tradunt memoriæ hominum ſempiternæ. Nam quid ego dijnaſtas, ac proceres, quid copiarum ductores, quid æquitum Magiſtros, quid Caſtrorum præfectos enumerem. E tui cies genéris ſtirpe antiquiſsimos Louanij Comites opiZones fliſchios, quorum decora, ac nomina immortalitati iam gloria conſecrauit. Age iam munuſculum iſthuc ad te delegatum æqui boni conſulas, ac tuearis. Enim vero, vt literas amplecteris ac tegeres, datum eſt tibi feliciori iam omine, iam inde cum ſagræ populos ſumma cum imperij moderatione regendos accepiſti, quos ſi quæris ab Athenienſibus, vnde litteræ, vnde profectæ dicuntur artes, ac diſciplinæ, deduxiſſe coloniam, non obſcuris monumenta veterum indicant argumentis. Ego interea ſatis habuero, ſi tuum, quod mihi alte hæret animo hærebitque perpetuo in ipſo operis aditu. Nomen inſcribam, Argumentum patrocinij tui pariter, atque autoramentum obſeruantiæ meæ. Nihil veritus ſcilicet, ne mihi minus à tuo nomine ſplendoris, quam à meis Additamentis Gizzarello amplificationis acceſſerit. Vale.

Digitized by Google

AVTHOR LECTORI.

IN tibi offerro (candide lector) in hac cumulatiori,& emendatiori ſecunda editione has meas Additiones ad Gizzarelli Deciſiones de nouo elaboratas pluribus deciſionibus cauſarum Supremorum Tribunalium, quas ad communem omnium vtilitatem in lucem emitto,& vt apis ex varijs floribus hinc inde delibatis mel exugit humano generi gratiſſimum liquorem, ita ego ſum conatus quidquid à iuris peritis fuerit pronunciatum huc conferre; verum obſecro te amice Lector,quod ſi aliquid incultum, vel non ita digeſtum, vt decet, videris, æqui bonique conſulas, & quod reprehenſione dignum eſt corrige tuo purgato iudicio,& tandem,ſi quid boni cognoſcas Omnipotenti,ac immortali Deo tribuas,à quo omne bonum. Vale.

Adm Illuſtriſs. & Reuerendiſs. Domine.

VIdi hunc librum, & cenſeo typis committi poſſe, cum nihil contineat Sanctæ Fidei diſſonum, vel bonis moribus contrarium. Dat. Neap. vltimo Maij 1631

Imprimatur.

Alexander Ruſſus Can. Dep. vidit.

Fęlix Tamburellus Vic. Gen.

Illuſtriſsime, & Excellentiſſime Domine.

IVxta ordinem Veſtre Excellentie percuntaui poſtremas Additiones editas per V. I. D. Didacum de Mari Reginenſe ad Secundam Partem Deciſionum S.C. Nicolai Antonii Gizzarelli olim Regii Conſiliarii vna cum aliis apoſtillis manuſcriptis ſuper additis prioribus Additionibus iam impreſſis in aliis Deciſionibus eiuſdem Auctoris, quæ mihi viſe ſunt impreſſione digne dum nil ſiniſtrum contineant, quin redargutione aliqua opus ſint, ſed verius comendatione de ?ra pro communi ſtudioſorum legalis diſciplinæ vtilitate, ſed nō meum, verum tuum amplitudinis erit ludidjum proſequendum, cui me ſubiicio. Datum in edibus noſtris Neap. die vltimo Maii 1631.

Veſtræ Excellentiæ.

Humillimus ſeruulus

Ioannes Baptiſta de Thoro I.C. Neapolitanus.

Imprimatur.

Tapia Regens. Enriquez Regens. Lopez Regens. Rouitus Regens.

ADDITIONES RECONDITAE AD DECISIONES REG. CONSIL. NICOLAI ANTONII GIZZARELLI

AVTHORE

DIDACO DE MARE I.C.

PATRITIO RHEGINO.

SVMMARIVM.

1 *Mulier in repetitione dotis præfertur creditoribus habentibus tacitas hypothecas, non vero habentibus anteriores expreſſas, & num. 9.*

2 *Huiuſmodi prælationis priuilegium tranſit ad filios tantum, nõ verò ad hæredes extraneos mulieris.*

3 *In vigore eiuſdem priuilegij poſſunt filij in bonis viri, vti iure retentionis donec dos reſtituatur.*

4 *An mulier poſſit hoc priuilegium viro renũciare remiſſiuè.*

5 *Vbi eadem ratio militat, non dicitur extenſio, ſed comprehenſio.*

6 *Extenſio permittitur etiam in pęnalibus fauore Reipublicæ.*

7 *Fauore animæ fit extenſio in exorbitantibus, & correctorijs, ex maioritate, vel identitate rationis.*

8 *Communis opinio non eſt ſequenda, quando contraria melioribus rationibus fundatur, aut fauet piæ cauſæ.*

10 *Fiſcus habens expreſſam hypothecam poſteriorem præfertur habenti tacitam anteriorem.*

11 *Quid ſi vterque concurrat aduerſus communem debitorem, cum expreſſa hypotheca.*

12 *Quid in bonis quæſitis poſt fiſcalem obligationem, & num 14.*

13 *Quid ſi priuatus creditor potiretur priuilegio temporis, & ætatis.*

15 *Lex loquens de prælatione fiſci, an ad dotem ſit extendenda, & num. 16.*

17 *Bona æſtimata, ab vxore in dotem tradita, tranſeunt in dominium viri, cuius eſt periculum deteriorationis.*

Quid ſi maritus ad inopiam vergat. 21.

Quid ſi tradantur non æſtimata. n. 19.

18 *Bona æſtimata ab vxore in dotem tradita, ſi à marito legentur vxori, debentur iure legati, & præterea debetur pecunia iure dotis.*

20 *Ob vſufructum poteſt quis Dominus appellari.*

22 *Aeſtimatio in dotalibus an, & quando faciat emptionem.*

23 *An dos præferatur reficienti rem, vel conſeruanti.*

24 *Dos vbi non eſt expreſſè priuilegiata, remanet ſub regulis iuris communis.*

25 *Priuilegiatus quilibet in dubio præſumitur.*

26 *Creditor cauſa dotis cogitur concurrere cum alijs creditoribus ad concedendam dilationẽ quinquennalem.*

27 *Creditor cauſa dotis tenetur priùs agere ad rem ſpecialiter obligatam.*

AD DECIS. I.

N*Vm. 1. Couar.*) concordantes refert *Cardin. Mantic. in tract. de tacit. & ambig. conuen. lib. 11. tit. 26. num. 24. cum ſequ. Matien l. 7. tit. 16. lib. 5. ordinamen. gloſ. nu. 4 Petr. Gregor. in Syntagm. Iur. lib. 9. cap. 24. num. 4. Borrell. in ſumm. deciſ. tit. de priuileg.* Dotal. *num. 436. tom. 3.*

1 Mulier virtute tacitæ hypothecæ eſt præferenda in ſua dotis repetitione creditoribus tacitas hypothecas obtinentibus, non vero expreſſas anteriores habentibus *Ioan. de Caſtill. tom. 3. controuer. quæſt. cap. 40.* com-

A munem

munẽ, & veriorem opinionem dicit *Burg. de Paz.in prax.tom.3. ꝛ ſp. 6.§.12.num.*10.
2 priuilegium mulietis tacitæ hypothecæ, & prælationis à iure conceſſum, non tranſit ad hæredes extraneos mulietis, ſed ad filios transferri verius dicit *Amat. Rodriq.de priuil.credit.par.prima art.primo num.*17.& nõ
3 ſolum mulier, ſed etiam illius liberi virtute ſuæ hypothecæ, & priuilegij poſſunt bonis mariti incumbere, & in illis iure retentionis vti, donec dos integra reſtituatur *Meirer.in tract.de pignor. & hypothec. lib.2.tit.*
4 *16.num.27.*mulier an hoc ſuæ tacitæ hypothecæ, & prælationis priuilegium marito remittere, aut renunciare valeat vide *Gutier de iura.confirm.cap.46.num.13.Villadie in ſua polit.in form. libellan. verſ.de tertio oppoſit.n.5.*
5 *Num.14 gloſ.*) quando militat eadem ratio prope non dicitur extenſio, ſed com-
6 prehenſio *Surd.conſ.302.num.22.* vbi agitur de fauore Reipublicæ permiſſa eſt extẽſio etiã in pœnalibus *Rot.deciſ. 298. ad fin. par.2.*diuerſ. in pœnalibus, & correctorijs aliquando fit extẽſio maxime ſi cauſa ſit expreſſa *Farin. conſ.229. num.18.lib.3.late in fragm.crim.par.1.à num.166.vſque ad num.*
7 179.animæ fauore in exorbitãtibus, & correctorijs fit extenſio ex maioritate, vel idẽtitate rationis *Genuen.practic.Eccleſ.q.772.*
Num.18.Io. Andr.) Adde *Neuiz.Syl.nupt. lib.5.limit.3.num.67.Franc.Marc deciſ.692.*
8 & vbi contraria opinio melioribus rationibus fundatur præualet communi *Surd conſ. 294.num.29.vol.2. Amat.conſ.51.num.33.* communis opinio non eſt quando legibus, & rationibus detegitur falſa *Honded. conſ. 39.num.37.vol.1.*& quando contraria opinio ſubtiliori, & meliori ratione fundatur omittitur communis *Amat.deciſ.11.num.2.* & licet communior ſit tamen contraria ſi meliori, & æquiori ratione nitatur ipſi præualet *Honded.conſ.65. num. 27.* & non eſt attendenda communis opinio, vbi altera fauet piæ cauſæ *Mart.in tract. de iuriſdict.c. 164 num.2.*
Num.33 fatentur) Adde *Barboſ. in l.1.*
9 *par.6.num.4.ff.ſol.matrim.Mantic.in præcit. tit 26.num.23.in princ. & Latius num.32.* vbi frequentiſſimo Iudiciorum vſu receptã opinionem teſtatur, nouiſſimè *Io.Domin. Gait.in tract.de credit.cap. 4.quæſt.11.num. 1645.& 1964.*vbi ſingularem declarationẽ refert, & de hypotheca dotis cum prælatione vide *Fontanell.de pact.nuptial.clauſ.7 gloſ.2.par.1.to.2.Molin de contract.diſp 438*
10 *Num.34.ex ſupradictis*) fiſcus habẽs expreſſam hypothecam poſteriorẽ præfertur anteriori creditori habenti tacitam, & hoc
11 idẽ eſt determinatũ in dote; ſecus ſi vterq; concurrat aduerſus communem debitorẽ, & hypotheca ſit pariter expreſſa, ſiue generalis, ſiue ſpecialis, nam hoc euentu præualebit prærogatiua temporis, præterquam ſi
12 verſemur in bonis quæſitis, poſt fiſcalem obligationem, ſi quidem in his fiſcus venit præterẽdus anterioribus creditoribus ſub-
13 declara niſi priuatus creditor potiretur dupplici priuilegio nempe temporis, & ætatis, vt pote ſi minor eſſet creditor ex cauſa tutelæ, quæ alia ſimili, nam tunc fiſcus poſtponeretur in bonis quæſitis poſt ſuã obligationem *Mantic.de tacit. & ambig. lib.11. tit.25.n.10.& 11.D.Franc. de Alfar. de offic. fiſcal.eiuſq; priuileg.priuil 22. & 23.* cuin-
14 combat onus probandi aquiſitionem eſſe factam ante, vel poſt fiſcalem obligationem poſt *Bart.in l.ſi is, qui ff.de iure fiſci* concludit *Neguſ.in tract.de pignor.2. memb.5 par. n.43.*ei incumbere, qui actionem propoſuit,
15 ſiue ſit priuatus, ſiue fiſcus; & an lex illa quemadmodum fiſco fauet ſit etiam ad fauorem dotis extendẽda, & omiſſis diſputationibus quidquid in cõtrariũ dicat *Turom. in l non puto c.3.n.25. & 26.ff. eod.tit.*dicas legem prædictã ſolum ad caſum de quo loquimur non autem ad fauorem dotis eſſe extendendam, vt nouiſſime refert *Conſtant. in l.1.num.21.C.de iure fiſci lib. 10. & vide Caſtill.lib.3.controuerſ.c.4.*
16 *Num.35.Euerar.*) verum argumẽta, quæ paſſim ducuntur à fiſco ad Eccleſiam, dotẽ, ceteraſq. cauſas, ſic temperanda ſunt, vt quod fiſco conceſſum legitur, id ipſum à maioritate rationis his quoq. conceſſum eſſe admittatur, ſi tamẽ ratio, quæ militat in fiſco, extenſionem non abhorreat *Barboſ.in l.filiusfam.§.ſi vir.in quinquenn. à n.40 ff.ſol. matr.Fachin.controu.iur.lib.8.c.3.* tamen quædam priuilegia, quæ cũ alijs priuilegiatis directo competant fiſco communicata videntur, vti de remedio reſtitutionis in integrum loquuntur *Peregr. de iur.fiſc. lib.5. tit.2.n.10.de Pont, de poteſt Proreg. tit.de regal.impoſit.§.5.n.17.*quid in pœnarum petitione, ac conſecutione vide *Reg.Conſtan.in l.1.n.85.C.de pœn.fiſcal.lib.10.*
Num.40 Doct.) adde *Caſtill.de vſufr. c.4. n.7.Montier.dec.13.n.42.Card.Tuſc. pract. concl.lit.D.concl.758.n.1.Surd. cõſ.413 n.13*
17 *Caualc.deciſ.16.à n.2.par.1.* nec bona æſtimata viro tradita dicuntur dotalia, ſed dos in pretio tantum conſiſtit *Bec.conſ. 42.n.6. vol.1.* cenſentur ei vendita per vxorem, & fingitur ſtatim per vxorem pretium numeratum viro in dotem *Surd.deciſ.99.nu. 9.*&

pericu-

Digitized by Google

periculum deteriorationis,& peremptionis
dotis æſtimatæ pertinebit ad maritũ tam-
quam illius tacitum emptotem *Menoch.de
præſumpt.lib.3,præſumpt.74. Verall. deciſ.
333 lib.3.Morot.conſ.44.num 13. de Pont.
conſ 7.1*.cuius rei dominium,ſeu res ipſa in
maritum tranſit cum omnibus oneribus,&
obligationibus ſuis *Bal.in l.ex conuentione
n.3.C.de pact.*hinc ſi dotis facienda collatio
ſit de pecunijs non de rebus facienda erit
18 *Honded conſ 14.dub.2.vol.1.* & vbi res da-
ta æſtimata vxori à marito legata fuerit,tũc
res iure legati eſt ei debita,& inde pecunia
iure dotis *Felic alleg 31.n.15 par.3.* dotaliũ
vero rerum, quæ ineſtimatæ in dotem datæ
ſunt dominium mariti eſt *l.dotale §.dotale
ff de fund dotal.*non abſolute, ſed propter
rei fructus,& ſic ciuiliter *Vin. deciſ 518.nu.
15.Queſad.iur.q.15.n.18.Menoch.cõſ 1140
20 n.21.*nec mirum cum propter commodum
fructuũ in iure quis dominus vocetur *Gre-
gor Syntag.iur.lib.1.c.12.num.7.par.1.*imo
poſſeſſionem virum habere *dixit tex. l.ſtič-
dum § ſi fundus in dotem ff.qui ſatiſd.cogan.*
& ſoluto matrimonio dominium continuat
in vxorem *Schenar conſ.11.n.4.par.2.*

21 *Num.42.Gomeſ.*) Adde *Bapt de San.Blaſ.
de priuil.dotal.cent.2.n.13. Pinell.in l.1 C.
de bon mater.par.3.n.15. Maſcar.de probat.
concl.619.*contrariũ voluit *Caſtill. in tract.
de vſufr.lib.1.c.4 n.8.*& vide declarationes
relatas per *Gait.in pract.q.11.n. 1600 cum
plur.ſequ.Ant.de Amat.reſol 49. Amat.*Ro-
driq.de priuil.credit par.1.ar 1.n.18.& quo-
ties mariti inopia perſeuerat vſq; ad tem-
pus reſtitutionis dotis, tunc fundum dota-
lem etſi æſtimatum traditum,poteſt vxor in
ſubſidium vendicare, ac ſi non fuiſſet datus
æſtimatus *Coſt. remed.ſubſid.63. nu.1. Ant.
Fab.in ſuo Codic.li.5.tit.7 de Iure dot. defin.
43.doctiſs.ac numquam ſatis laudatus* Mar.
*Giurb.in conſuet.*Meſſan.*c.15 gloſ.1.par.1.à
n 21.*diſcuſſis tamẽ prius mariti bonis *Mo-
rot.conſ.44 n.14.Polid.*Rip.*obſer.46.*æſtima
22 tio in dotalibus qualiter, & quando faciat
emptionem vide *Gratian.diſcept.Forenſ to.
5.cap.826 num.73.& ſeq. Caſtill. deciſ.Sicil.
21.Alex.Trentac.var.reſol.vol.1.lib.3.tit.de
iure dot.reſol.1.Rice.collect.dec.3187. par.7.
Ludouiſ.deciſ.573.*

Num.49.Bal.) quem ſequuntur *Gregor.
Lopez l.36.tit.13 p 5 ver.il poſtriero* Matien.
*l.9 tit.16.lib.5.ordin gloſ.5.nu.18.Gratian.
diſcept.foren.730 to.4.* ſed contrariam opi-
nionem vti communiorem ſequũtur *Man-
tic de tacit.et ambig.lib.11.tit.26 n.17.& ſeq.
Couar.var.reſol.lib.1.c.7.num.2.&* 3.& vide
modificationem,quam refert *Gait. d.q. 11.
n.1946.1961.cum plur ſequ.*Morot. *conſ.54.*
23 vbi an dos præferatur reficienti rem, vel
conſeruanti *Mantic.in pract.lib.11.tit 23.
Barboſ.in l.1.par 6.nu. 8.& 12.ff.ſol.matr.
Reg.de Pont.deciſ.34.n.6.*

24 *Num.53.Viſitar.*) & vbi dos non eſt ex-
preſſe priuilegiata ea remanet ſub regulis
iuris communis *Soc.Iun.conſ.12.n.4. lib.3.*
25 priuilegiatus quilibet in dubio iure com-
muni cenſendus eſt *Crot.in l. ſi conſtante n.
84.ff.ſol.matr.*dotis cauſa creditor cogitur
ex maiori parte cred totum ad concurren-
dum in concedenda dilatione quinquenna-
27 li *de Franch.deciſ.*219.& diſpoſitio *l. 2.C de
pignor.* habet locum etiam in primo credi-
tore ex cauſa dotis,vt prius ad rem ſpecia-
liter obligatam agere debeat *Couar.var.re-
ſolut.lib.3.c.12.n.3 Soc.conſ.198.n.2.&* 3.*li.*
2.nec in eo priuilegiata eſt, vt omittere
poſſit excuſſionem de qua in *Authen.* hoc
ſi debitor *C.de pignor.& hypothec.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Succeſſor præſumitur ignorare factum ſui anteceſſoris.*
2 *Hæres quando præſumatur habere ſcientiã teſtamenti,& contentorum in eo.*
3 *Aſſenſus in obligatione pro dote, an valeat, ſi ſit poſt mortem præſtitus. remiſſiuè*
4 *Conſtit.Conſtitutionem diu.mem. habet locum in emptori in promiſſione de vendendo,& in pacto de non petendo.*
5 *Aſſenſus poſt mortem contrahentium expeditus,querit hæredum ratificationem, ſuper qua nouus aſſenſus eſt impetrandus.*
6 *Aſſenſus tacitus en* Regno *non ſatis eſt.*
7 *Aſſenſus præſtitus poſt reuocationem reuocationis non validat venditionem primo loco factam.*
8 *Aſſenſus non poteſt expediri poſt mortem alienantis feudum, etiam hæreditarium,in præiudicium hæredis, ſine ipſius conſenſu.*
9 *Aſſenſus expeditus poſt mortem teſtatoris, valet in ipſius præiudicium, non verò reſpectu ſucceſſorum non conſentientium.*
10 *Conſenſus hæredis nouus, an cenſeatur interpoſitus ſi fuerit ſupplicatum pro aſſenſu ſuper teſtamento nullo,pro parte hæredum remiſſiuè.*
11 *Aſſenſus an ſit præſtandus quando eſt legatum feudum in præiudicium* Regis. *remiſſiuè.*

AD DECIS. II.

NVm.6.de regul. Iur.) ſucceſſor præ-
ſumitur ignorare factum ſui ante-
ceſſoris, *Cardin. Tuſc pract. concl. in
verb ignorant. concl.* 18. *Farinac. in*
1 *Fragm p.2. verb. ignorare. nu.* 126. vbi quid
in ſucceſſore ſingulari; ſucceſſor, vel hæres
præſumitur ignorare facta ſui anteceſſoris,
& defuncti quando conuenitur, & eſt reus,
ſecus ſi agit, & eſt actor *Coſta in tract. de*
2 *fact. ſcien. & ignor inſpect.* 90. hæres quando
præſumitur habere ſcientiam teſtamenti, &
contentorum in eo vide *Tuſc. in verb. hæres
concl.* 73. *Menoch. de præſumpt. lib.6. præſ* 23.
3 *Num.8. Aluar.*) vide pro veritate D. *de
Franch. deciſ.* 620. *n.* 9. *& ſeq. Anna. alleg.* 66.
*n.*5. *&* 115. *n.* 1.
4 *Num.12. Cumi.*) tradit verum intellectũ
dictæ *Conſtit diue. memor. D. Reg. de Pont. in
tract. de poteſt proreg. tit. de aſſenſ. Reg. ſuper
dot §.1. n.* 31. *&* 32 quæ locum habet etiam
in emptore in promiſſione de vendendo, &
in pacto de non petendo *De Pont. in præcit.
tract tit de refutat. feud. §.11. n.* 12 *&* 13.
5 *Num.14. Anna.*) vide eundem *in Sing.
105. de Pont. de poteſt proreg. tit de aſſenſ. reg.
ſup. dot §.1 à num.13. conſ.* 146. *n.* 26. *& ſeq.
conſ.* 157. *& conſ.* 52. *num.*8. *vol.* 2. vbi aſſerit
aſſenſum poſt mortem contrahentium ex-
peditum requirere hæredum ratificationẽ,
& ſuper illam alium aſſenſum impetrari de-
bere, & ſic nouus requiritur ſuper nouo cõ-
ſenſu hæredis idem *conſ.* 75. *num.* 41. *vol.* 2.
Conſil. Georg in repet feud. cap. 43. *nu.* 46. *&*
6 *ſeq.* aſſenſus tacitus in Regno non ſatis eſt,
ſed requiritur expreſſus *de Pont. deciſ.* 134.
7 *num* 14. & ſi eſt præſtitus poſt reuocatio-
nem reuocationis non validat venditionem
primò loco factam *Lanar. conſ.* 96. *num* 9.
8 *de Pont. conſ.* 36. *num.*1. *&* 2. nec quod aſsẽ-
ſus poſſit expediri poſt mortem alienantis
in præiudicium heredis in quem eſt trãsla-
tum dominium feudi etiam hæreditarium,
ſine nouo cõſenſu heredis diſpoſitiuo *idem.
conſ.* 150. *num.* 58. & aſſenſum impetratum
poſt mortem diſponentis non valere abſq;
conſenſu hæredis etiam in feudo hæredita-
9 rio limitat *idem conſ.* 75. *num.* 38. non pro-
cedere fauore dotis, & ſic quatenus vale-
ret aſſenſus expeditus ſuper teſtamẽto poſt
mortem teſtatoris in eius præiudicium va-
leret, ſecus verò reſpectu ſucceſſorum non
conſentientium *Thor. in Compen. deciſ. p.* 1.
verb. aſſenſus, eo quod aſſenſus in diſpoſi-
tione facta in beneficium hæredis, ſucceſſo-
ri in feudo hæreditario non requiritur re-
ſpectu ipſius hæredis, ſecus autem reſpectu
tertij, qui emit ſubhaſta, & ſuper emptione
habet aſſenſum *de Franch. deciſ.* 48. *num.* 28.
10 an autem conſenſus nouus hæredis cenſea-
tur interpoſitus ſi fuerit ſupplicatum pro
aſſenſu ſuper teſtamento nullo pro parte
hæredum *vide Frecc. de ſubfeud. lib.2. q.24. in
fin. Thor. in comp. deciſ. par.* 1. *in verb. con-
ſenſus*, vbi refert nouiſſimam deciſ. ſi con-
ſenſus diſpoſitiuus hæredis requiratur ad
hoc, vt aſſenſus poſt mortem expeditus te-
11 neat; Quid autem ſi præiudicium Regis
tantum verſaretur an denegandus ſit aſsẽ-
ſus, quando feudum eſſet legatum in teſta-
mento *vide Thor. in compend. verb. aſſenſus
an ſit.*

[Adde ad ornatum huius deciſ. *Flam.
monac. in addit. ad deciſ. Minad.* 43. *num.* 11.
*Fulu. Lanar. in addit. ad repet. Reg. Lanar. in
cap. primo ſi vaſſallus feudo priuetur num.*8

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Datio in ſolutum voluntaria eſt vera vendi-
tio.*
2 *Datio rei alienæ in ſolutum eſt valida, poteſt
tamen* Dominus *agere pro ipſius vendica-
tione, ſi extet.*
3 *Feudatarius cui fuit conceſſa licentia venden-
di feudum, an poſſit illud dare inſolutum
creditoribus.*
4 *Hæres extraneus non dicitur ſucceſſor niſi
poſt apprehenſam poſſeſſionem: ſecus in hæ-
rede ſuo.*
5 *Aſſenſus regulatur ab actu, ſuper quo inter-
ponitur, nec inducit quid contra, aut præ-
ter voluntatem contrahentium.*
6 *Aſſenſus non validat contractum, aliàs inua-
lidum, quàm ob ipſius defectum.*
7 *Aſſenſus expeditus ſuper contractu reuocato,
eſt nullus.*
8 *Aſſenſus* Regis *operatur, vt contractus de re
feudali valeat quantum valere poteſt, &
quid operetur in alienatione feudi.*
9 In *aſſenſu obtinendo ſunt exprimenda omnia,
quæ poſſent Principem a conceſſione retar-
dare, aliàs eſt ſubreptitius.*
10 *Aſſenſus cenſetur præſtitus ſaluis iuribus
tertij.*
11 *Clauſula, feudi natura in aliquo non muta-
ta, in aſſenſu ſuper feudi alienatione appo-
ſita, quomodo intelligenda.*
12 *Aſſenſus an extendatur ad prorogationem
pacti de retrouendendo, & quid apparente
læſione remiſſiuè.*

Aſſenſus

13 *Aſſenſus ſuper venditione facienda non extenditur ad iam factam, & ſuper venditione pura, non extenditur ad conditionalem.*
14 *Aſſenſus impetratus ſuper donatione, & non ſuper pacto de retrouendendo, corruit in totum.*
15 *Aſſenſus praſtitus ſuper ſorte principali, nõ extenditur ad intereſſe.*
16 *Aſſenſus in Regno, non admittit probationes per teſtes.*
17 *Aſſenſus in Regno debet regiſtrari in* Regia *Camera intra ſtatutum tempus, aliàs non valet, & quodnam ſit ſtatutum tempus.*
18 *Aſſenſus, an praſumatur conceſſus ex lapſu centum annorum, vel temporis immemorabilis.*
19 *Quid ex lapſu octuaginta annorum.*
20 *Aſſenſus ſemel conceſſus, reuocari non poteſt.*
21 *Aſſenſus ſuper venditione per verbum fiat, transfert dominium rei vendita in emptorem, licet ſit reuocabile donec regiſtretur.*
22 Ra*tihabitio quando operatur ex nunc, & quando ex tunc.*
23 *Aſſenſus retrotrahitur ad tempus contractus in praiudicium conſentientis, non autem alterius.*
24 *Aſſenſus quando retrahatur ad diem contractus, in concurſu creditorum pratendentiũ anterioritatem.*
25 Cla*uſula ex certa ſcientia, non purgat ſubreptionem, aut obreptionem.*
26 *Non operatur in facto, quod* Princeps *ignorat, nec in ijs, qua in iure non conſiſtunt.*
27 *Quid ſignificet, & quos pariat effectus remiſſiue.*

AD DECIS. III.

1 NVm.2. *Affl.*) datio inſolutum voluntaria eſt vera venditio *Ludouic.deciſ. Peruſ.60.num.10.& ſeq.*
2 ſicuti venditio rei alienæ eſt valida ita, & datio inſolutum, quamuis non præiudicet domino, quin poſſit agere, & vendicare res ipſas, quando extarent *Nouarr. in*
3 *prax.* Dation.*in ſolut.par.1.q.7.n.7.* datio in ſolutum procedit ſi fuerit licentia conceſſa feudatario, vt poſſit vendere feudum, ita quod illud poteſt dare in ſolutum ſuo creditori, vt deciſum refert *Frecc. de ſubfeud. lib.2.quaſt.18.Garſ.deciſ.50.* feudum non datur in ſolutum creditori cum aſſenſu abſque nouo aſſenſu ſuper datione in ſolutum *Rouit.conſ.31.n.11.& 12.*

Num.4.Bart.) Adde *Dom. de* Pont. *in tract.de poteſt.proreg tit de decret. Collat.cõſ. §.1.num.24.& ſeq.ſed* Rouit.*conſ.6.num.11.* refert *ex Andr.in cap.1. poſt num. 1. verſic. hoc tamen dicimus quib.mod.feud. conſt.pot.*
4 quod id quod dicitur hæredem in feudo non ſuccedere, niſi apprehenderit poſſeſſionem procedit in hærede extraneo non autem in hærede ſuo in quo continuatur.

Num.6.pragm. ad cuius pragm. ornatum vide, quæ cumulant Rou. *ſub tit. de fide memor.de* Pont.*de poteſt.proreg.tit.de aſſenſ.Regijs §.9.*

Num.9.Camerar.) Adde Conſil.*Theodor.*
5 *alleg.*86.*num.*3.hinc eſt, quòd aſſenſus regulatur ab actu ſuper quo interponitur *Anna alleg.67.num.4.de* Pont.*conſ.56.num.1.vol.*
2.& roborat, id quod faciunt contrahentes non autem inducit, quid contra, vel præter eorum voluntatem *Maur.Iun.alleg.8.num.*
6 4.& non validat contractum alias inualidũ præterquam ex defectu Regij aſſenſus *de*
7 *Franch.deciſ.302.num.11.* & ſic aſſenſus expeditus reuocato contractu nullus reputatur ex eo, quia non inueniet quid confirmet
8 *de* Pont.*conſ.150 num.18.vol.2.* Aſſenſus Regis operatur, vt contractus de re feudali valeat quando valere poteſt *de Franch. deciſ. 540. num. 12.* [in alienatione feudi, quid operetur *Reg.Lanar.in rep.t.§. huius autem generis num.90 in quib.cauſ.feud. amict.* petitus pro feudi alienatione non comprehẽdit diſpẽſationem pro eius diuiſione *D.Reg. Tap.in dec.S.C 4.num.29.*]
9 *Num.*10.*Parſ.*) Aſſenſus ſi propter plura petitur ſingula ſunt exprimenda, & ſi ex pluribus vnum omittatur ſubreptitius redditur *Loffred.in cap.1.§.4. qui ſucceſſ.tenean.* & in ipſo obtinendo debent omnia exprimi, quæ poſſent ipſum Principem concedentem mouere ad non concedendum, vel difficilius concedendum *Capic.late deciſ.32.Vi-*
10 *ſcont.in ſuis concluſ.legal.fol.14.col.1.* cenſeturque præſtitus per Regem, ſeu eius Vicarium ſaluis iuribus tertij *Maran. conſ.79. num.31.& conſ.105.num.17.* & quid operetur *vide D.de* Pont. *conſ.65 num.5.vol.2.* aut cum clauſula iuribus noſtris, & alienis
11 ſemper ſaluis *Anna in ſing.122* vel cũ clauſula feudi natura in aliquo non mutata, de qua *per Loffred.conſ.11. & Lanar. conſ 17. num.19.*& quomodo intelligenda ſit *vide* D.*de* Pont.*conſ.72.num.17. vol.2. Larath. conſ.33.num.15.* [Frec.*de ſubf. lib. 2.verſ. duodecimo quaro num.13 Io. Thom. de Marin.de Gener. & qualit.feud.tit.19.num.15.*]

Num.11.de Pont.) adde *eundem in tract. de poteſt.proreg.tit.de refutat.feudor. §.3.nu. 23.& ſeq. & in repet. feud.lect.6. num.26. Borrell.in ſumm. deciſ.tit. 34.num. 510.& ſeq.par.1.Marcell.Maur.alleg.8.nu.5 & 33.*

Conſil.Georg.in repet.feud.12.num.19.& 21.
12 an aſſenſus extendatur ad prorogationem
pacti de retrouendendo, & quid apparen-
te læſione *vide Staiban.conſ.75. num.* 27.aſ-
13 ſenſus ſuper venditione facienda non extẽ-
ditur ad iam factam *de Franch. deciſ.* 649. ſi
concedatur venditioni pure non extẽditur
ad conditionalem *de Pont.conſ.* 136. *nu.*107.
14 *vol.* 2.impetratus ſuper donatione, & non
ſuper pacto de retrouendendo in totum
15 corruit *de Franch.deciſ.*105.*à num.*7.& præ-
ſtitus ſuper ſorte, & obligatione principali
non extenditur ad intereſſe, quod ex mora
reſultat *de Franch.deciſ.613.num.* 11. *Mart.*
*vot.*156.*n.e.*

Num.15.de Pont) Pragmaticæ ſtatuerũt,
quod omnia memorialia expedita per ver-
bum fiat redigãtur in formam priuilegij in-
fra certum tempus alias nullius ſint momẽ-
ti,& loquuntur pragmaticæ,cum clauſula
decreti annullatiua,latè *de Pont. conſ.6. vol.*
2,& quoad formam decretationis obſerua-
ri ſolitam in Regia Cancellaria vltra illud
verbũ fiat ſubnectitur in forma hoc eſt ſer-
uata forma R*egia Prag. Hinc Frec. in tract.*
16 *de ſubfeud.lib.*2.*q.*28.*num.*4.ait, quod aſsẽ-
ſus in Regno habet certam formam priui-
legij cum appoſitione ſigilli, & aliarum ſol-
lemnitatum, qui non admittit probationes
per teſtes,vt latiùs teſtificatur *Muur.Iun.*
alleg.71.num 1.vltra quod aſſenſus debet ex-
17 pediri in forma Regiæ Cancellariæ debet
regiſtrari in Regia Camera *de Franc. deciſ.*
*663.num.*3 & debet executoriari infra an-
num per *D.Proregem Georg.alleg.3.num* 11
intellige tamen ſecundum *D. Rouit.in prag.*
21.*tit.de feud.& in pragm.*1.*num.*5. *de fide*
memor. Dilatio conceſſa ad expediendum
priuilegium ſuper aſſenſu præſtito antiqui-
tus erat annalis, quæ hodie protracta eſt,
vſque ad biennium, quæ ſiquidem dilatio,
future,non autem præterita reſpicit nego-
tia R*ouit.in Pragm.*1.*nu.* 14. *de fide memor.*
& ob id aſſenſus intra tempora *Reg. Prag.*
debet regiſtrari alias non valet *de Pont. cõſ.*
*157.num.14.vol.*2. an autem *Rex*, ſeu eius
Vicarius elapſo biennio regiſtrandi poſſit
facere gratiam emptori,ſeu creditori,vt tẽ-
poris lapſu non obſtante regiſtratione ad-
mittatur *vide Franc.de Amic in cap.* 1.*§. hec*
18 *deciſio de his, qui feud dar.poſſ fol.* 19.an aſ-
ſenſus præſumatur conceſſus ex lapſu cen-
tum annorum,vel temporis cuius memoria
hominis non extat in contrarium Reg. *La-*
*nar.in conſ.94 in fin.*tenet, quod ſic, & ſe-
quitur R*ou.in pragm.*1.*num.*20.*tit. de priui-*
19 *leg. Afſl.in deciſ.*254.*ſub num.*4. licet per o-
ctuaginta annos non præſumatur, vt in ca-
ſu *dictæ deciſ.meminit Camp.in cap. regi. põ-*
dus 271.*num.*4.*& vide Frecc.de ſubfeud. lib.*
2.*q.*28.*Georg alleg.*3.*num.*11.*& alleg.* 14.*n.*
20 13.& ſemel conceſſus reuocari non poteſt
*Fab.Anna.in conſ.*86.*num.* 4. [*Frec.de ſub-*
21 *feud. lib.*2.*verſ.ſupereſt.* Aſſenſus ſuper ven-
ditione per verbum fiat expeditus trãſfert
in emptorem dominium rei vẽdite, licet re-
uocabile per tractum temporis infra, quod
regiſtrari debeat *Reg. Tap. in deciſ. S.C.*8.
*num.*2.]

Num.17 Bart.) *vide D.de Pont.in conſ.*17
22 *num.*32.33.*&* 34.*vol.*2.ratihabitio, & cõ-
firmatio quando operetur ex nunc, & quã-
23 do ex tunc *vide ibidem n.*38. *Aſſenſus* præ-
ſtitus retrotrahitur ad tempus contractus
in præiudicium conſentientis, non autem in
præiudicium alterius *Coſta de retrotract.cap.*
8.*caſ.*10 *num.*5.*&* 9 *de Franch.deciſ.*86.*n.*2.
24 An autem, & quando aſſenſus retrahi de-
bet ad diem contractus in concurſu credi-
torum prætendentium anterioritatem *vide*
*Thor.in compen. deciſ.par.*1. *verb. aſſenſus*
quamuis.
25 *Num.*22 Molin.) clauſula *ex certa ſcientia*
nõ purgat ſubreptionem, aut obreptionem
26 *Burg.de Paz conſ.*25.*num.* 45. & non ope-
ratur in rebus facti, quod Princeps ignorat
*Valenz.conſ.69.num.*137. *Camill. de Medic.*
*conſ.*84.*num.*6.*de Pont.conſ.*132.*nu.*13.*vol.*
2.vbi ait hanc clauſulam non operari,niſi in
his, quæ apparent reſcribentem certo ſci-
uiſſe,vel quæ in iure conſiſtunt *Fab. Anna.*
*conſ.*44.*num.*70.*D.Reg.Tapia deciſ.*5. *num.*
27 113. [appoſita in confirmatione, quid ſi-
gnificet,vide *Reg.Lanar.in conſ.*15,*nu.*19.]
de vi,& effectibus dictæ clauſulæ, vide *Soar.*
*de legit lib.*8.*cap.*18.*à n.*8.*Barboſ in tract.de*
*Clauſ.claus.*25.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Mulier poteſt fideiubere fauore piæ cauſæ do-*
tis,& libertatis miſerabilium perſonarum,
nec gaudet Velleiano.
2 *Contra mulierem obligatam ex fideiuſſione*
cum diſpenſatione, non poteſt liquidari,
niſi fiat mentio de diſpenſatione.
3 *Mulier,cum iuramento renuncians iuri hy-*
pothecarum in venditione per virum facta
non iuuatur Velleiano.
4 *Nec ſi interceſſit pro negotio ſuo.*
5 *Quid ſi ſe obligauit proprio nomine pro de-*
bito hareditario.

Dos

6 *Dos à matre tradita, imputatur filiæ in legitimam.*

7 *Mater non tenetur dotare filiam niſi quando non habet vnde ſe dotet.*

8 *Quid ſi ſit nupta, & inops.*

9 *Filius eſt pars viſcerum patris.*

10 *Nullus amor vincit paternum.*

11 *Parentes magis amant filios, quam è conuerſo.*

12 *Pater in filio torquetur, & confeſſio extorta à patre, metu torturæ filio inferendæ, non nocet.*

13 *Carceratorum liberatio eſt cauſa maximè pia.*

14 *Carceratus quando debeat fideiuſſoribus relaxari.*

15 *Stuprans viduam honeſte viuentem, non eſt remittendus fideiuſſoribus.*

16 *Carceratus, de cuius innocentia conſtat per publicationem proceſſus, poteſt liberari ſub fideiuſſione, non expectata ſententia.*

17 *Quid de inquiſito, cui fuerunt data defenſione facienda extra carceres.*

18 *Aegrotis non imputantur ad culpam, aut pœnam ea, quæ faciunt turbatione morbi.*

19 *Filij à parentibus alendi ſunt, etiam ſi propria culpa infirmi, aut pauperes euaſerint.*

20 *Miſerabiles perſonæ propria culpa in miſeriam lapſæ, habent priuilegium eligendi forum Principis.*

21 *Bona ſubiecta reſtitutioni, an poſſint alienari pro liberando carcerato ob delictum, vel debitum propria culpa contractum.*

22 *Emphyteuta non excuſatur à pœna caducitatis ob paupertatem, in quam ſua culpa incidit.*

23 *Baro ex propria culpa carceratus, non poteſt petere adiutorium à vaſſallis.*

24 *Ceſſione bonorum non gaudet, qui culpa, aut dolo effectus eſt inops, ſic & dilatione moratoria, & beneficio quod cum eo.*

25 *Remiſſiones pro accuſatis à quibus obtineri debeant, & ad quem dicatur ſpectare ſucceſſio.*

26 *Fœmina excluditur à ſucceſſione iuris vindictæ, vel remittendi.*

27 *Pretium ſanguinis, quod prouenit ex remiſſione, an acquiratur creditoribus.*

28 *Filiusfamilias poteſt, abſque conſenſu patris ad ipſius fauorem ſe obligare.*

29 *Filiusfamilias in quibus caſibus obligetur, tam de iure communi, quam ex Reg. Pragmatica.*

30 *Filiusfamilias pro parte fideiubens, non eſt carcerandus, ſed conueniendus quantum facere poteſt, dummodo non adiuerit paternam hæreditatem aſſertur deciſio S.C.*

31 *Filiusfamilias effectus debitor ob contractam ſocietatem, tenetur quantum facere poteſt, nec moleſtatur de perſona.*

32 *Filiusfamilias ſe obligans cum patre, & renuncians beneficio legis quod cum eo, an iuuetur beneficio illius legis.*

33 *Filiusfamilias minor 14. annis alteri obligatus cum conſenſu patris, an facta liquidatione inſtrumenti poſſit carcerari, non obſtante læſione, aut reſtitutionis exceptione.*

34 *Filiusfamilias obligatus cum patre in cauſa, quæ non niſi in vinculis eſt audienda, an poſſit audiri extra carceres.*

35 *Filiusfamilias pro paterno debito cum patre obligatus, maior effectus non amittit beneficium l. quod cum eo, etiam ſi inſtrumentum prius factum ratificet, & quid ſi renunciauerit dicto beneficio.*

36 *Mulier, quæ habet maritum captiuum, aut exulem, aut damnatum ad triremes, vel ad carceres, aut abſentem dicitur vidua, & habet priuilegium electionis fori.*

37 *Priuilegia conceſſa viduis, extenduntur ad mulieres habentes viros inutiles.*

38 *Mulier habens virum inutilem, aut damnatum ad triremes, poteſt repetere dotem.*

39 *Vidua, etiam diues, dicitur miſerabilis, & quando habeat priuilegium variationis.*

40 *Donatio inter virum, & vxorem reuocari poteſt, licet iuramento firmata, nec morte firmatur, vbi apparet reuocata, etiam tacitè.*

41 *Donatio facta à viro vxori, cenſetur reuocata per obligationem rei donatæ alteri factam poſt donationem, ſecus in obligatione generali bonorum, facta à viro.*

42 Donatio inter virum, & vxorem, an, & quando valeat.

43 *Quid ſi fiat in teſtamento.*

AD DECIS. IV.

N*Vm 2. illius tit.*) latè Rouit. & *Nouar in collect. ſup. Pragm.* 1. *de S.C. Vell. Ant. Fab. in ſuis deciſ. Suband. eod. tit.* Maur. *Aret. de fideiuſſ. cap.* 3.
ſect. 8. Griuell. *deciſ. ſen.* Dolan. 19. *Borrell. in*
ſumm. deciſ tit. de fideiuſſ. à num. 105. *vſque*
1 *ad num.* 145. *par.* 3. Fauore miſerabiliū perſonarum piæ cauſæ dotis, & libertatis poteſt mulier fideiubere, & non gaudet Velleiano *Valent. Franch. in tract. de fideiuſſ. cap. à num.* 169. 162. & 174. *Genuen. in ſuis pract. ab Eccleſ. q.* 510. quid ſi acceſſerit Regia diſpenſatio liceat, quia vidua *vide D. de Pont. in tract. de poteſt. Proreg de decret. Collat. cōſ. à num.* 7. *vſque ad nu.* 15. & *in conſ.* 40. *vol.* 2
2 dum mulier fideiubendo obligatur ex diſpē-
ſatione,

ſatione,cum citatur ſuper liquidatione de-
bet fieri mentio de diſpenſatione, alias non
poteſt fieri liquidatio *de Franch. deciſ.* 623.
*num.1. Palm.in diuerſ. iur.gloſ.*26. *num.*8.
3 mulier quæ ceſſit,& renuntiauit iuri hypo-
thecarum cum Iuramento in venditione fa-
cta per virum , non iuuatur Velleiano *de*
4 *Franch.deciſ.*84. & intercedendo pro nego-
tio ſuo non poteſt mulier opponere excep-
tionem Velleiani *Conſiliar. Georg.alleg.*32.
vt exemplificando oſtendit *Maur.Iun.alleg.*
*1.num.*23.& mulier non dicitur intercede-
re quando principaliter contrahit , & tunc
ceſſat Velleianum maxime quando ſe cau-
tam reddit *Reg.de Pont.conſ.*28.*num*.1. *&* 2
5 *tom* 1.mulier ſe obligans proprio nomine
pro debito hæreditario videtur fideiubere,
& ideo iuuatur Velleiano *Conſiliar. Theo-
dor.alleg.*7 *n.*12.

*Num.*15.*Surd.*) adde *Didac.Spin. in ſpec.
teſtam.gloſ.*1.*princ.de lega.pro dote num.*36.
*Coſl.de Remed ſubſid.remed.*65.mater dotã-
do filiam videtur proprium debitum exol-
uere , & ratione naturali ad id ſtimulatur
*Caſtren.in l.quoniam nouella num.*3.*C.de*
6 *inoff.teſtam.* & dos habita à matre imputa-
tur filiæ in legitimam *Menoch. de præſump.*
7 *lib.*4.*præſ.*189.*num.*28. non tenetur dotare
filiam niſi cum aliunde non habet, vnde ſe
dotet *Fontanell. de pact. Nuptial. clauſ.*5.
8 *gloſ.*2.*num.*10.*& ſeq.tom.*2. filiam nuptam
etſi inopem dotare tenetur mater,vel con-
gruæ dotis ſupplementum præſtare nõ qui-
dem habita ratione alimentorum,ſed com-
petenter ad ratam legitimæ voluit *Bardell.
conſ.*164.*num.*28.*&* 29.*vol.*2.

Num 27.*Curat.fur.*) adde *Amat.deciſ.*44
*num.*10.*Surd.de alim.tit.*1.*quæſt.*106.*num.*4
9 quia viſcerum patris pars eſt filius *Caball.
conſ.*129.*nu.*29.*vol.* 2. & de vi paterni amo-
ris infinita,cumulat *Tiraquell. in l.ſi vnquã*
10 *nu.*4.*C.de reuoc.donat.* ſic nullus amor vin-
cit paternum *Ann. Rober. lib.* 1. *rer.iudic.
cap.*8.*verſ.patres*,quorum amor in filios ine-
xtimabilis eſt,& enixus *Pariſ. conſ.* 106 *nu.*
49.*volum.*4. imo vehementius amat mater,
quam pater *Mart.vot.*236.*num.*8.parentes
11 magis diligunt filios, quàm è conuerſo *Io.
de Lign.in tract.de amicit.§. exurgit notabile
dubium vbi rationes refert*, & præſumptio,
quod parentes vehementer filios diligant
iuris eſt,ſed à natura procedit *Menoch. de*
12 *præſump.lib.*6. *præſ.*56. vnde ſi filius tor-
queretur pater quoque torqueri præſumi-
tur *gloſ.in cap.afferte de præſumpt.* & cõfeſ-
ſio extorta à patre metu torturæ filio infe-
rendæ non nocet *Felin.in d. cap. afferte ſub
num.*3.*verſ.nota ſecundo.*

13 *Num.*30.*Addentes*) liberatio carcerato-
rum dicitur cauſa maxime pia *l. ſi quis pro
redemptione C.de donat. Rot. diuerſ.in deciſ.*
68.*num* 5.*par.*2.carcerati poſſunt relaxari,
& cogi ad dandam fideiuſſionem de ſe præ-
ſentando ferijs quibuſcumque non obſtan-
tibus *Iaſ.in l.*1.*§.excipiuntur num.* 10. *C.de
ferijs Ricc.in addit.ad rit.*19.*Cur. Archiepiſc.*
14 *Neap.fol.mihi* 38.quando carceratur debet
fideiuſſoribus relaxari,*vide Franc.Marc.de-
ciſ.*902.*Ricc.deciſ.* 181 *par.*2. [*& in collect.*
15 22 15.*par.*6.] ſtuprans viduam honeſte vi-
uentem non eſt remittendus fideiuſſoribus
*Lauren.in decis.Auen.*72.nec qui rapuit vir-
16 ginem *Nouar.in collect. ſup.prag.*156.Car-
ceratus an ſit liberandus datis fideiuſſori-
16 bus,quando de innocentia cõſtaſſet per pu-
blicationem proceſſus non expectata ſen-
tentia,fuit deciſum,quòd ſic, & pluries pra-
cticatum *in M C.V.Gramm.in rit.M.C.*21.
*incip.*item quod ſi procedatur per dictam
17 *Curiam fol.*155 *ater.*carcerati an poſſit in-
quiſitus cui fuerunt cõceſſæ defenſiones fa-
ciendæ extra carceres,non expectata publi-
catione ſi aliqua adeſſent indicia fuit deciſũ
quod ſic in S.C.vt refert *Iac.Anell. de Bottis
in addit.in cap.ab illo* inchoandum incip. no
ta,quod ex hoc.

*Num.*32.*Doct.*) & facit *tex.in cap. illud*
18 *§.veriſimiliter* 15 *quæſt.*1.vbi dicitur non
imputari ad pęnam ægrotis, ea quæ pertur-
batione morbi fiunt, & eos excuſari etiam
ſi culpa morbus proceſſerit ample docet
*Dec.conſ.*104.*num.*6.tradidit, *& Surd.de*
19 *alim.quæſt.*5 *tit.*17.*num.*11. probans filios à
parẽtibus alendos eſſe etiam ſi propria cul-
pa infirmi,& pauperes euaſerint, *& vide*
20 *Actiu.in tract.de infirm.par.*1.*ca* 36.& pri-
uilegium eligẽdi forum principis ſpectat ad
miſerabiles perſonas eorum culpa in miſe-
rabilitate lapſas,vt fuiſſe deciſum,& practi-
catum in S.C & alijſque tribunalibus Ciui-
tatis Neap.teſtatur *Viu. deciſ.* 268. *num.*8.
ſed vide contrarium in caſu relato *per No-*
21 *uar.quæſt.Foren.*167.bona ſubiecta reſtitu-
tioni an poſſint alienati pro redimendo car-
cerato pro delicto,& debito eius culpa *vide
Menoch.de arbitr.iudic.lib.*2 *caſ* 182. *nu.* 45.
*cum ſequ.Peregr de fideicomm. art.*42.*nu.*91.
Melch.Pelaez in tract de maior.in 4. *par.q.*1.
*limit.*4.*nu.*10. *Ant.de Padill.in auth. res quæ.*
22 *num.*102.*C.comm.Deleg.* qui omnes negati-
uam partem tenent, nec emphiteutam ex-
cuſari à pœna caducitatis,qui propter pau-
pertatem canonem ſoluere non valuit,quã-
do ſua culpa in paupertatem incidiſſet , vt
refert *Corbul.de Iure Emphit.in tit. de cauſ.
priuat.ob non ſol.can.limit.*29. *num.* 2.Mer-

lin.

23 *lin.deciſ.*23.*num.*10.dominus pro ſua culpa
carceratus non poteſt perere adiutorium à
Vaſſallis *Affl.in Conſtit.Reg.quamplurimis*
24 *ſub num.4 verſ.idem dicendum,*& quis non
gaudet ceſſione bonorum,quando ſua cul-
pa,& dolo eſt effectus inops *Brun. de ceſ-
ſion.bonor.q.*28.*quæſt.*4.*princ.*ſic in dilatio-
ne,moratoria ſic de beneficio, quod cum
eo,*& cap.Odoardus de ſolut. Apicell. de mo-
rator.num* 33.*& de ceſſion.bonor.n.*48.
25 *Num.*38.*Angel.*) remiſſiones, & paces
pro accuſatis à quibus obtineri oportet,de
iure communi,& de iure Regni,& ad quem
dicatur ſpectare ſucceſſio, & quis vere ſit
hæres *vide* D.*de Ponte in tract.de poteſt. pro-
reg.tit.*1.§.4.*num.*16.*& ſeq.Oter in ſuis* Ro-
*man.lucubr.diſput.*27.Molfeſ.*conſ.* 10. *num.*
17.*& ſequ.*Ricc.*deciſ.*107.*par.* 3. *Conſiliar.
Theodor.alleg.*9 *præſid. Amat. in conſ. deciſ.*
26 18.vbi refert deciſum, tam per M. C. V.
quam per *S.*C. fœminam excluſam per ſta-
tutum, vel renunciationem à ſucceſſione
ius vindictæ,vel remittendi nõ habere *No-
uar.in collect.ſup.pragm.*8.*ſub rubr.de com-
poſit.* [*& in ſingular.*Canon.*concluſ.* 41.*n.*
27 4.*Regen.Tap.in deciſ.S.*C. 28] remiſſione
de morte occiſi, an inducatur aditio hære-
ditatis,& pretium ſanguinis, quod inde ꝓ-
uenit acquiratur creditoribus late *Rouit.
in præcit.pragm.n.*59.*& ſequ.*
28 *Num.*42. *Caſſan.*) immo filiusfamilias
probitus à *Pragm.*R*egni incip.*per excellẽ-
rem ſe obligare abſque cõſenſu patris po-
teſt ad patris fauorem ſe obligare, & ipſe
pater conſentire valet in tali cõtractu *No-
uar.quæſt foren.* 117. *& in collect.ſup. dict.
pragm.num.*16.*de* S.C.*Vell.vbi ex deciſ.* Rot.
*Pataun.& Rot.*Rom. *reſoluit filium famil.*
29 *exceptionem dictæ pragm.*opponere nõ poſ-
ſe,& in quibus caſibus obligetur filiusfam.
tam de iure communi,quam attenta diſpo-
ſitione *Reg.pragm. vide Paſchal. in tract. de
vir.pat poteſt.par.*1. *cap.*6. *Gratian.diſcept.*
30 *foren.cap.*576.filiusfam,qui in ſimul cum
patre ſe obligauit,cum eius ſit fideiuſſor in
id,quod facere poteſt eſt cõueniendus, nec
carceretur *l.* 2. *& toto tit.ff. quod cum eo*
dummodo ſui iuris effectus paternam hæ-
reditatem non adierit *vide D. Giurb. deciſ.*
43.adeo,quod cum dubitaretur ſi filiusfam.
qui per multos annos ſteterat non ſolue-
re, iuuaretur beneficio *l.quod cum eo,* vt nõ
teneretur vltra quam facere poſſet fuit de-
ciſum per M.C.V.eſſe liberandum,& inter-
poſita appellatione in S.C.quia pars in fa-
cto multa probabat fuit mandatum M.C.
quod liberet ipſum cum cautione de ſtan-
do iuri *de Franch.deciſ.*221.Ric.*in collect.de-
ciſ.*152.*Maur.Apicell.de ceſſion. bonor.tit.*4.
31 *num.*20.hinc filiusfam. exiſtens in patria
poteſtate,contrahens ſocietatem,ob quod
fuit debitor effectus teneatur ex dicto con-
tractu continuato,in quantũ facere poteſt,
fuit deciſum non eſſe moleſtandum de per-
ſona,& ſucceſſiuè teneri in quantum face-
re poſſet *Rouit.in d pragm.* 1.*à nu.*15.*cum
ſequ.& ſub num.*21. *verſ. ex his ego decidi,*
32 ſed an filiusfam.inſimul cum patre obliga-
tus, ſi expreſſe renunciauerit beneficio le-
gis, quod cum eo poſſit opponere excep-
tionem talis beneficij in liquidatione inſtru
menti fuit pluries practicatum obſtare ex-
ceptionem periurij, & mox carcerati filij
fam.excarcerati fuere non obſtante tali re-
nunciatione,imò etiam exiſtente inualida
abſolutione iuramenti, vt tradit *Vrſill. ad
Affl.deciſ.*308.*num.*21.*Capiblanc.in pragm.*
6.*num.*67 *de Baron.* licet hodie per nouel-
lam pragm.fuerit relaxata pęna periurii,in
materia *vide Mut.deciſ Sicil.* 94. & quid di-
33 cendum de filio fam. minore 14.annorum,
qui cum conſenſu patris alicui ſe obligauit,
an facta liquidatione inſtrumenti non ob-
ſtante læſione, ſeu reſtitutionis exceptione
detrudi debeat in vinculis fuit iudicatum,
quod ſic in cauſa *D. Ioannis de montibus*
obligati cum patre *Incert. Author de præ-
ſent Inſtrum.ad form.rit.fol.* 613. *Galter.in
prax inſtrum.*2.*p.*2 *par.princ. num.* 23. ſi fi-
34 liusfam.obligatus cum patre inſimul ob,q
iuxta formam rit.M.C. V. cauſam eius in
vinculis,aut facto depoſito dicere debet,an
ſit audiendus extra carceres in multis caſi-
bus fuit deciſum eſſe audiendum extra car-
ceres, & ad ſummum teneri præſtari cau-
tionem de parendo mandatis curiæ, & ſe
præſentando temp.expeditionis *Molfeſ.cõſ.*
35 43.*num.* 30.*& ſeq.*filiusfam. ſi poſtquam
effectus fuerit ſui iuris ratificauerit inſtru-
mentum alias à ſe factum ſimul cum patre
pro debito ſpectante ad patrem per huiuſ-
modi ratificationem nõ perdit beneficium
*l.quod cum eo,*vt fuit deciſum in S.C.in cau-
ſa Philippi Saracha ſub die 11. Ianuarij 1591
referente Conſiliar. Olignano,quid ſi filiuſ-
fam.renunciauerit huic beneficio *l.quod cũ
eo,an deinde poſſit vti vide* Molfeſ. *in conſ.*4.
vbi multas refert deciſ. Ricc. in collect.deciſ.
1754.*& Deciſ.* 354.*par.*4. *præſid.de Amat.
conſ.*41.
36 *Num.*45.*palat.*) & vidua dicitur mulier,
quæ habet maritum captiuum exulem, vel
ad triremes,aut carceres condemnatum,
vt retuli *ad Franc. deciſ.*100.*num.*18. & eſt
cõceſſum frui priuilegio electionis fori *No-
uar.in prax.elect.& variat.ſect.*1.*ſub num.*2

& idem

& idem eſt ſi habet maritum abſentem, tã-
quam inutiliter nuptę *Viu.deciſ.157.num.3*
& priuilegia conceſſa viduis extenduntur
ad mulieres habẽtes viros inutiles *Nouar.*
38 *quæſt.forenſ.167.num.4.*& mulier, quæ ha-
bet virum inutilem, & ad triremes damna-
tum poteſt repetere dotem *ex l. ſi conſtante*
ff.ſol.matr.voluit Lup.in cap. per veſtras §.
18.nu.12.fol.105.de donat.int. vir.& vxor.
39 vidua diues,miſerabilis dicitur cum viro ſit
orbata,& habet priuilegiũ variationis *Ca-*
*piblanc.in pragm.8.num.310.de Baron.*quã-
do variandi non habeat facultatem *vide*
Imbrian in tract.de 1.& 2. benefic. confide-
rat.5.num.5.Paſchal.de vir.pat.pot par.2.c.
2.n.99.& 100.

40 *Num.46.Mandos*) donatio inter virum,
& vxorem,licet Iuramẽto firmetur tamen
reuocari poteſt Couar. *in rubr. de teſtam.*
par.2.num.11.Paul.Staib.conſ.70 num.3.&
8.& quando apparet expreſſa, vel tacita
reuocatio morte non confirmatur *Gail.ob-*
ſer.90.lib.2.Artam.deciſ.4 de donat. & do-
tio facta à viro vxori,quæ cõfirmatur mor-
te mariti cenſetur reuocata per ſpecialem
obligationem rei donatæ factam per virum
poſt donationem,quod ſecus in obligatio-
ne generali bonorum facta per eum *Negu-*
ſan.in tract.de pignor in 2.par.princ.num.4
41 Donatio inter virum,& vxorẽ an,& quan-
do valeat *vide* Molfeſ.*in 2.par. ſumm. de*
contract.in quæſt.de donat.int. vir.& vxor.
Mantic.*de tacit.& ambig.conu.lib. 21.tit.3.*
4.& 7.Borrell.in ſumm. deciſ.tit. de donat.
propt.nup.à num.45.vſque ad num.61. par.
43 *3.*facta in teſtamento valet *Tiraquell. in l.*
ſi vnquam ver.libertis num.109. & 120. C.
de reuoc.donat. vt in donatione facta mari-
to in teſtamento cenſuit S. C. referente
quon. Conſiliario Lanario in cauſa inter
Loiſium Fenoglianum ceſſionarium Io. Pe-
tri Sanctori cum Io.Thoma, & Io.Iacobo
de Motta die 3.Octobris *1581.* in banca
tunc Io.Andreæ de Caro.

In fin deciſ.S.C.teſtatur D.*de Franch.de-*
*ciſ.578.*ſed cõtra illam deciſ.reſpondit Reg.
de Pont.in tract.de poteſt. proreg.tit.de di-
uerſ prouiſ.num.25. & ſeq. dicens tex. in §.
cauſas autem Auth.vt eum .de appell. cognoſ.
nihil commune habere cum hoc articulo,
cum ille loquatur in diuerſo caſu,& latè p-
ſequitur *Thor.in ſuo compend. verb. fideiu-*
bere p.1.& in addit ad eundem de Pont. vbi
citat, Molfeſ.in conſuet.Neap.p.8.q. 5. num.
2.& vide Paſchal.*in tract.de vir.patr.poteſt.*
par.3.cap.5.num.13 & ſeq. Surd.conſ. 367.
*vol.3.*Gratian.*diſcept.foren tom. 1.cap. 108.*
44 *& recipiat deciſ.* D.*de Franch.* quando enim
mulier remanet pœnitus indotata, vel non
habet ſaluam dimidiam partem ſuæ dotis,
& tunc obligatio hæc non tenet etiam pro
excarceratione viri *Gratian. diſcept Forenſ.*
723.n.12.& 18.tom 4.Seraph. deciſ. 1187.n.
2.Mareſc.variar.reſol.lib.2.c.5.n.21.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *In locatione prediorum fiſcalium antiquus conductor præfertur nouo pro æquali penſione,ſecus in prædijs priuatis.*

2 *Quid in conductione rei Eccleſiæ,& communitatis,& in miſerabilibus perſonis remiſſiuè.*

3 *Rei conducta,ob continuatam reconductionem cenſetur tacitè reconducta,& pro quo tempore.*

4 *Inſtrumentum pro tacita reconductione, an habeat executionem paratam remiſſiue.*

5 *Hypotheca expreſſa in locatione,cenſetur repetita in ſequentibus tacitis reconductionibus.*

6 *An locator cum hypotheca tacitè repetita in reconductione, præferatur alijs creditoribus,qui ante reconductionem contraxerũt. remiſſiuè.*

7 *Reconductio ex quibus probetur ad effectum deſignandi bona remiſſiuè.*

8 *Reconductio tacita ex quibus cauſis inducatur remiſſiuè.*

9 *Reconductio non probatur per teſtes aduerſus nouũ conductorem, ſed requiritur ſcriptura.*

10 *Reconductio quando intelligatur facta in triremibus.remiſſiuè.*

11 *Renouatio locationis quando cenſeatur facta,& quid de emptione fructuum,et quid ſi promiſerit rem vacuam reſtituere.*

12 *Oblatio tranſcendens ſextam in licitatione rei fiſcalis,ſeu arrẽdamentorum, an ſit admittenda,ſi res vendita remanſit vltimo licitatori ad extinctum candela, & fuerunt expedita prouiſiones , & interpoſitum decretum liberationis.*

13 *An in locationibus perpetuis rerum fiſcaliũ excedentibus ſextã,admittatur noua oblatio,& an admiſſa maiore oblatione,pro eadem præferendus ſit primus emptor.*

14 *Oblatio melior , an ſit admittenda extincta candela,quando tractatur de intereſſe creditorum.*

AD DECIS. V.

1 NVm.2 deciſ)tex l congruit procedit in locatione prædiorum fiſcalium, in quibus ſpeciale eſt, vt antiquus conductor nouo præferatur, ſi eandem offerat penſionem *Cartar in deciſ 97 nu.5.Cardin.Tuſc pract concluſ lit* L *concl 422 num.6. Coſt. ſubſid remed 76 num 3.* Mantic. *de tacit & ambig. conuen lib 5 tit. 3 num 27.* [*D.Regen. Tap. deciſ S.C.59.*] *Camill Larath conſ.18 nu.3*
in priuatis vero, ſi prædium eſt vrbanum, tunc veterem conductorem nouus expellit, & ſi tantundem ſe ſoluturum offerat *ad tex. in l ne cui C locat.* vbi Doctor. & ita iudicatum ait *Affl in pract deciſ.* quem ſequũtur *Benedell de iure protom in princ. num 288.* M*aran conſ 96 num. 7.* & alij antiquum conductorem nouo præferri, velint ſi tantundem offerat, verius eſt tamen illum non eſſe præferendum, vt deciſum teſtatur F*ab. Anna conſ 77 num.7.Ricc deciſ.181. par 1. de Pont conſ.23 num.24* F*oller in conſtitut. Regn.* ſicut accepimus *num. 37 de Franch. deciſ.406 nam Affl* deciſio loquitur tantum ſtante conſuetudine Neap. quam allegat, ideo nouum antiquo præferri cõcludit, imò *Affl.* rectius loquens *in Conſt Sançimus in princ num 2* affirmat cõtrarium eius, quod dixerat *in dict deciſ vt per* V*iſcont. in addit. ad D de* Franch *in dict deciſ. & vide Caſtil. deciſ Sicil 114 p 2* Gratian *diſcept. Foren c.*
2 *357. lib. 2.* quid in conductore rei Eccleſiæ *Maſtrill deciſ 300 in fin.par.4* & communitatis *Genuen in ſuis practicab. eccleſ q 42t.* & quid ſi erint miſerabiles perſonæ *Nouar in prax priuileg. miſerab. perſon. priuileg.42.*

*Num.*8.*Grammat.*) adde Gregor. *Lopez par 6 l 5 tit.19. Azeued.in l.2.tit. 1.l.2 nouæ recopilat.n.15.*

3 *Num.*14 *ff.locat.*) conducta res ob continuatam reconductionem cenſetur tacite reconducta *Gait de cred.cap 3 tit.1.nu 989.* & pro quo tempore *vide Caualc. deciſ.44. num 91 par.1. Menoch de præſumpt. lib.3.c.*
4 *85.num.7.* an inſtrumentũ habebit exequutionem paratam pro re conductione tacita *vide Auend.de exequut.* Mand *par.2 cap. 30 num.*10.*Barz deciſ.*60.Merlin. *deciſ. 64.*
5 *num 7* hypotheca expreſſa in locatione cẽſetur repetita in ſequentibus tacitis reconductionibus *Ant.* Fab. *in eius* Cod. *tit.de locat deſin 45.Polid.* Rip. *obſer.154.* Carnaz.
6 *deciſ Lucen.177.* an locator cum hypotheca tacite repetita in reconductione præferatur alijs creditoribus, qui ante recõductionem contraxerunt *vide Barbat. in tract. de aſſiſten gloſ fin num.70* Cardin Mantic *de*
7 *tacit.& ambig tom.1 lib 5 tit. 15.* reconductio ex quibus probetur ad effectum deſignandi bona, habes penès *Blanchett. in de-*
8 *ciſ 494.in nouis par.1.* & de reconductione tacita ex pluribus cauſis inducta *vide* M*art.*
9 *vot 35.* reconductio requirit ſcripturam, & non poteſt per teſtes probari aduerſus nouum conductorem *de Fräch deciſ.378. Tap. in iur* Regn *par 4.tit.de locat.domor in prag. 1.de locat num 3.Paſchal de vir. patr.poteſt. par 4 cap.6 num 34 ſed* Ricc. *in prax. reſol. 625 par.1.* refert fuiſſe in curia Archiepiſc. Neap. datum terminum in cauſa, & admiſſam probationem per teſtes, & idem fuiſſe deciſum in S.C. de anno 1615. in cauſa Ceſarei de Mari cum Camillo Lamberto in
10 banca de Scacciauento; Quando reconductio intelligatur facta in triremibus *vide*
11 *Caſtill deciſ.11.* renouatio locationis quãdo facta cẽſeatur, & an ſit idem in emptione fructuum, & quid ſi promiſerit vacuam rem reſtituere G*ratian deciſ.119*

12 N*um. 27. practicatur*) oblatio noua ſuperueniens maior, & tranſcendens ſextam in licitatione rei fiſcalis, ſeu arrendamentorum, an ſit admittenda, ſi res illa vendita remanſerit vltimo licitatori ad extintum candelæ pro qua fuerunt expeditæ, neceſſariæ prouiſiones, & deſuper interpoſitum decretum liberationis elapſis tandem temporibus offerendi fuit, deciſum per *R.* C. S. facta relatione in Collat. Conſilio eſſe admittendam, & de nouo arrendamentum eſſe licitandum *de Pont.in tract de poteſt proreg tit.4 de regal.impoſit §.5.num.62.* An in
13 locationibus perpetuis rerum fiſcalium excedentibus ſextam admittatur noua oblatio, & an admiſſa maiori oblatione præferendus ſit primus emptor offerendo idem pretium plena manu ſcripſit *D. Vinc. Corcion. ad præſens* Meritiſ*s Præſid* Reg.Cam *in quadam allegat & per* Reg.Cam. *de an.1623 ad relationem præſid.* Pappacoda fuit deciſũ Didacum Strozzi emptorem offitij Regij Secreti, & Magiſtri Portulani Prouin. Calabr. vlter. eſſe præferendum nouæ oblationi factæ per V.I.D. Gregorium Muſitano, & ſi facta relatione in Collat. Conſil. cum fuerit per dict. de Muſitano nouum oblatorem facta alia longe maior oblatio Didacus de-
14 ſtitit: Oblatio melior, an ſit admittenda candela extinta, & oblatione inde ſequuta, quando tractatur de intereſſe creditorum deciſum fuit affirmatiue. Ita *Maſul. ad Capic.deciſ.36.n.6.* quem ſequitur *Ricc.collect. deciſ.1726.*

[In

[In fine. Adde videndum ad ornatum *Fulu. Lanar. in addit, ad repet. D. Regen. Lanar. in §. ſed etiam res. num. 25. 26. & 27. per quos fiat inueſtitura.*]

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Deſcendentes. ſeu hæredes emphyteutæ, poſſunt petere confirmationem emphyteuſis finitæ per generationem finitam, & quid in emphyteuſi Eccleſia, & n. 6.*

2 Quid ſi hæredes eſſent extranei, & res non eſſet integra.

3 *Quid ſi agnati fuerunt negligentes.*

4 *Quid ſi emphyteuſis finiret ob canonem non ſolutum.*

5 *An poſſint repetere agnati non inſtituti hæredes concurrentibus extraneis hæredibus.*

7 Quid in emphyteuſi noua, & quia in feudis.

8 *Renouationem emphyteuſis Eccleſiaſtica. vt poſſit quis repetere, quænam debeant concurrere*

9 *Quæ ſit differentia inter emphyteuſim Eccleſiaſticam, & laicalem.*

10 *Emphyteuſis Eccleſiæ conceſſa pro ſe, & hæredibus, an tranſeat ad extraneos.*

11 *Emphyteuſis, etiam Eccleſiaſtica, quando ad Dominum deuoluitur, deuoluitur cum omnibus meliorationibus, ſi ex culpa emphyteutæ deuoluitur.*

12 *Quid ſi emphyteuſis Eccleſiæ finiatur ob lineam non finitam, cui debeantur melioramenta.*

13 *Emphyteuſis Eccleſiaſtica, an inter coniuges, & filios communicetur. remiſſiuè.*

14 *Dominus directus licèt, ſecundum multos, poſſit finito tempore emphyteutam expellere, tutius tamen eſt implorare iudicis auctoritatem.*

15 *Penſionarius non poteſt propria auctoritate beneficij poſſeſſionem capere ob nõ ſolutam penſionem.*

16 *Praxis circa præſtationem familiæ creditori habenti publicum inſtrumentum cum poteſtate capiendi, conſtituto, & precario pro capienda poſſeſſione bonorum obligatorum abſque citatione, in quibus caſibus limitatur.*

17 *Emphyteuta ſpoliatus re emphyteotica à Domino directo auctoritate propria, an ſit ante omnia reſtituendus, & quid ſi petierit Dominus poſſeſſionem captam confirmari.*

18 *Dominus poteſt conductorem in re conducta male verſantem, expellere.*

19 *Conductor vtens re conducta in alium vſũ, quam fuit conducta, cadit à locatione.*

20 *Antiquus conductor non poteſt in vltimo anno reſtipulare terram in præiudicium Domini.*

21 *Conductor, & emphyteuta ex quibus cauſis poſſint expelli à re conducta.*

22 *Emphyteuta, qui ſingulis annis canonem ſoluere iurauit, ſi non ſoluit, an poſſit ſtatim pelli ob periurium, non expectato biennio, &c.*

23 *A ſolutione canonis non excuſatur emphyteuta, niſi in totum res perierit.*

24 *Emphyteuſis dicitur quando penſio, quantumuis magna, ſoluitur in recognitionem directi dominij.*

25 *Conſanguineus, aut vicinus admittitur ad retrahendum pro ſe, non autem in beneficium alterius.*

26 *Prælatio datur Domino directo, ſi velit vti pro ſe. ſecus ſi pro alijs.*

27 *Renouatio emphyteuſis quando facienda ſit deſcendentibus, etiam ab Eccleſia volente pro ſe retinere.*

AD DECIS. VI.

1 N*Vm. 2. Bart.*) communis eſt opinio emphyteuſim per generationem finitam, & reuerſam ad dominum, deſcendentes, ſeu hæredes emphyteutæ, ſeu generationis finitæ petere poſſe confirmationem, & implorari officium iudicis pro renouatione *Horat. Mandoſ. ad Roman. conſ. 22. lit. H. Verall. deciſ. 230. lib. 1. Ludouic. deciſ. Lucen. 63. num. 20. Rot. Rom. deciſ. 195. par. 2. vol. 2.* & Eccleſia quando vult rem ipſam emphyteuticam alteri locare, tunc agnati admittuntur ad renouationem, ſed ſi nollet alteri concedere, & pro ſe retinere vti poſſet *Benint. deciſ. 19. Gamm. deciſ. 41. num. 2. Mareſc. var. reſol. lib. 1. cap. 3. num. 11* ſignanter ſi Eccleſia hoc ageret ex cauſa *Bero. conſ. 98. ſub n.*
2 *16. vol. 1.* Ampliatur communis, quando eſſent extranei hæredes inſtituti, etiam ſi res non eſſet integra, & renouatio emphyteuſis facta foret in extraneo, proximiores ad-
3 mittantur *Pariſ. conſ. 8. num. 4. vol. 2.* Intellige ſi agnati non fuerint negligentes, ſecus ſi fuerint negligentes, quia tunc proculdubio illa valeret renouatio *Gozad. conſ. 86.*
4 Declara communem opinionem habere locum quãdo emphyteuſis expiraret per generationem finitam, ſecus ſi per canonem non ſolutum *Dec. conſ. 329. circa fin.* forti-
5 turque locum dicta communis, vbicunque petentes renouationem reperirentur inſti-

tuti

tuti hæredes, ſecus vero ſi extranei eſſent
inſtituti, quia tunc illi deberent præferri
Bero.conſ.98.num.9.10.& 27. vol. 1. inter-
pretatur quoque dicta communis opinio,
quod tam deſcendentes,& agnati, quam
collaterales, & cognati dummodo ſint hæ-
redes inſtituti renouationem petere poſſint
6 Hieron.Gabr.conſ.30.ſub nu.10.vol. 1. em-
phyteuſis rénouari debet agnatis etiam ſi
Eccleſiaſtica ſit Bero.conſ.98 num.3. & 45.
7 vol.1. vel etiam noua Ruin conſ.151.nu.16.
vol.1.quid in feudis vide D.de Pont.de poteſt.
proreg.tit de elect.official.§.3.nu.36.& ſeq.Is
8 qui renouationē emphiteuſis Eccleſiaſticę
petit duas debet habere qualitates,quarum
altera eſt, vt de deſcendentibus ſit vltimi
poſſeſſoris,vel ſaltim de agnatis, & cogna-
tis Peregr conſ.44.n.13.vol.4. Ceuall. comm.
contra comm q 194.Barz.decíſ.115. num.6.
altera eſt,quod ſit hęres prædicti vltimi mo
rientis Gamm.deciſ.326 num.5.Quæ ſit dif-
9 ferentia inter emphyteuſim Eccleſiaſticam
& laicalem,vide Ricc. in collect.deciſ.1290.
10 Emphyteuſis Eccleſiæ conceſſa pro ſe, &
hæredibus an tranſeat ad extraneos vide
Ricc.in prax.reſol.117.par 1. Mareſc.var.re-
ſol tomo 2 reſol.76.num.32. & ſeq. Martic.
de tacit.& ambig.lib.22.tit.9.num.2.& tit.
19.per tot vbi late, & præcipuus eſt ſi Ec-
cleſia paſſa ſit ſemel apud primum hęredem
extraneum tranſire ab eo exigendo cano-
nem,nam tranſibit etiam,quoad alios n.32
Emphyteuſis Eccleſię legitime facta cōceſ-
ſio,tunc ad hæredes extraneos trāſit, ſi tē-
pore cōceſſionis conſtaret de vtilitate Ec-
cleſiæ, & de ſollemnitatibus adhibitis alias
ſecus Magon.deciſ.Luten 12. Viu.deciſ.496.
Valaſ.de iure emphyt.q.43 Caldas de nomin:
q. 22. Emphyteuſis etiam Eccleſiaſtica de-
uoluitur ad dominum directum cum omni-
bus meliorationibus,& augumentis, quan-
do deuoluitur ex culpa emphyteutæ, ſecus
ſi abſque culpa de Franch.deciſ.191. Rot.di-
12 uerſ.186.par.2. vol. 2. Melioramenta em
phyteuſis Eccleſiæ finitæ ob lineam finitā
debentur non Eccleſiæ,ſed liberis,& deſcē-
dentibus emphiteutæ, vel hæredibus etiam
13 extraneis Menoch.conſ.111.vol. 2. Emphy-
teuſis Eccleſiaſtica,an inter coniuges, & fi-
lios communicatur vide Valaſc. de partit.c.
26.n.13.eruditiſſ.Giurb. in conſuet. Meſſan.
cap.1.gloſ 2 n.21.& 23.
Num.6.Gozad) vide Corbul. de iur.em-
14 phyt.tit.de cauſ.priuat. ob tempus finitum
& tit.de cauſ priuat.ob non ſolut.canon.q.13
Menoch.de adipiſc poſſeſſ.remed.5.à num.77.
ſed tutior eſt via implorare iudiciariam au-
thoritatem Viſcont. in ſuis concluſ. iur.fol.
15 35.Penſionarius, qui reſignauit beneficium
cum penſione non poteſt propria authori-
tate poſſeſſionem beneficii capere ob non
ſolutam pēſionem,licet verba regreſſus ſint
16 ampliſſima Ricc.in deciſ.247.par. 3. Praxis
circa præſtationem familiæ creditori habē-
ti publicum inſtrumentum contra ſuum de-
bitorem cum poteſtate capiendi conſtitu-
to,& precario in forma pro capienda poſ-
ſeſſione bonorum obligatorum abſque ci-
tatione in quibus caſibus limitatur vide
Rouit.in pragm. de conſeru.
17 Num.7.Corn.)Emphyteuta ſi fuerit pro-
pria authoritate à domino directo ſpolia-
tus re emphyteuta, vel ob alienationem
factam irrequiſito domino, vel ob cenſus
nō ſolutos, an ſit ante omnia reſtituendus,
& quid ſi dominus petierit poſſeſſionem
captam confirmari, & in hac ambiguitate
diſtinguitur,vt intelligantur omnes deciſio-
nes hinc inde adductæ, nam ſi emphyteuta
patiatur terminū dari in cauſa reſpectu pe-
titionis factæ per dominum de cōfirmatio-
ne eius poſſeſſionis,tunc ſi appareret in ter
mino de veritate reddituum nō ſolutorum
alienationiſq. factæ irrequiſito domino re-
ſtitutio fieri non debet,& proinde ſpolium
ceſſare, vt multoties fuiſſe deciſum in plu-
ribus cauſis tradit Vrſill.deciſ.392.ſub nu.
20.alias ſecus, at ſi pars emphyteutæ efflа-
gitet prius poſſeſſionem reſtitui obſtando
non dari terminum, tum quia ſpoliatus an-
te omnia ſit de iure reſtituēdus, debet poſ-
ſeſſio reſtitui, & ſpolium locum habebit, &
ita in ſimilibus cauſis deciſum fuiſſe conge-
rit Vrſill.loc.cit.in fin.num. 20.
18 Num 9.notat.)dominus poteſt cōducto-
rem male in re conducta verſantem expel-
lere, cum aliquibus conſiderationibus, vt
tradit Ludou deciſ.Peruſ.22.Paſchal. de vir.
patr poteſt.par.4.cap.6.num.50. & ſequ Me-
19 noch.conſ.372.vol.4. & vtens conductor re
conducta in alium vſum, quam fuit cōducta
20 cadit à locatione Merlin.deciſ.73. & anti-
quus conductor in vltimo anno non poteſt
reſtipulare terram in præiudicium domini
21 Mart.deciſ. 149. conductor ex quibus cau-
ſis poſſit expelli à re conducta vide Magon.
dec.Lucen.75.Maran. in tract. de remed.poſ-
ſeſſ.à num. 169. & quid emphyteuta vide
Caſtill.de vſufr.cap.25.Valaſc.deciſ.50.Gra
22 tian.deciſ.174.Emphyteuta qui ſingulis an-
nis canonem ſoluere iurauit, ſi non ſoluit
ſtatim ob periurium poteſt expelli non ex-
pectato biennio,vel triennio Caualc. in dec.
43.num.18.par.1.& deciſ.29.num.47.par.2
contrariam opinionem tenet Couar.in cap.
quamuis par.1.num.5.de pact.in 6. nam iu-

ramentum non poteſt alterare naturam
contractus, ac legis diſpoſitionem, vnde in
S. C. poſt ſentẽtiam celeri ſatisfactione eui-
tatur commiſſum, & ita fuit obſeruatum in
23 contingenti caſu *Anna. in ſing 286.* A ſo-
lutione canonis non excuſatur, niſi in totũ
res perierit etiam ſi canon ſit magnus *Surd.*
24 *deciſ.* 198. Emphyteuſis propię dicitur, quã-
uis penſio magna, & correſpondens fructi-
bus ſoluatur dummodo ſolutio fiat in reco-
gnitionem directi dominij, & conſtet de
emphyteuſi actum fuiſſe *Mareſc. var. reſol.*
lib. 2. reſol. 76. num. 11. 13. 14. 16. 24.
25 *Num 12. Boer.*) Conſanguineus aut vi-
cinus pro ſe, & in ſui vtilitatem admittitur
ad retrahendum, ſed non in alterius benefi-
cium *Coſt. de rat. port. q. 100. num. 3. Gail ob-*
ſeru. 19. num. 10. lib. 2. Gurb. deciſ. 59. nu. 12.
26 *Peregr. deciſ. 19. à num. 14. cum ſeq.* Prælatio
domino directo datur, ſi pro ſe vult vti, at
ſecus ſi in alterius commodũ *Vrſil. ad Aff.*
deciſ. 238. num. 6. de Pont. deciſ. 28. num. 12.
fieret enim fraus legi de perſona ad perſo-
nam, quod iure prohibetur *Menoch. conſ.*
756. num. 10.
Num. 14. Gozad. vide *Ricc. in prax. Ar-*
27 *chiep. Neap reſol. 116.* Renouatio emphy-
teuſis deſcendentibus eſt facienda, etiam ſi
Eccleſia vult pro ſe retinere, dummodo ad-
ſit cõſuetudo immemorabilis *Bal. in Auth.*
ſi quas ruinas C. de Sac. Sanct. Eccleſ & in
Rot. Rom in vna Nonantulan. bonorum 19.
Martij 1591. coram Mantica, fuit concluſũ
Illuſtr. Cardin, commendatarium non poſſe
pro Eccleſia retinere bona finita emphy-
teuſi per tertiam generationem, ſed teneri
ad renouandum ipſis deſcendentibus, ſicuti
ab immemorabili tempore fieri conſueuit.
Num. 17 Tiraquell.) & hanc ſententiam
amplexa fuit Rot. *in vna Brixien. feudi. 29.*
Aprilis 1587. coram Bubalo, & in cauſa
Cernien. bonorũ 25. Martij 1583. coram
Cardin. Seraphino.
Num 23. degunt) vt tangit *Ann. in ſing.*
338. vbi Fab. Ann. in addit. & ſic deciſum
per Sac. Conſil. in cauſa Io. Angeli Muſcatelli
cum Detio Campanile, qui ſtudijs vacabat
cum alio clerico in platea S. Mariæ à Can-
cello, vbi fuerunt producta decreta antiqua
ſimilia pœnes *Burrell. Actor. magiſtr. & di-*
ſpoſitio dicto cap. non procedit contra Nea-
politanos, & per conſequens, nec Caſalium
Ciuitatis *l. qui ex vico ff. ad municip.* & etiã
Caſalium Ciuitatis Neapolis diuiſorũ, quo
ad iuriſdictionem à Ciuitate *Nouar. in col-*
lect. ſup. Pragm. de meretr. & expelli nõ poſ-
ſunt ſcolares à domo conducta, etiã ob no-
uam neceſſitatem locatori ſuperuenientem
Coſm. Nepit. in conſuet. Catin. vn. *ſub tit. 29.*
de locat. Apotec. num 6. Paſcal. de vir. patr.
poteſt. par 4. cap. 6. num. 22. & à doctoribus
reponuntur inter miſerabiles perſonas, vt
eſt videre *apud Vin. deciſ. 65. num. 5. Capi-*
blanc. de Baron. pragm. 8. n. 102. [an habeãt
beneficium ne conueniantur vltra quam
facere poſſunt, vide *Baez in tract. de inop.*
deb. cap. 27. num. 26. non poſſunt capi pro
repreſaliis *Auth. habita C. ne filius pro patre,*
& eodem priuilegio gaudet pater, dum, it
ad videndum filium *Rebuff. in tract. de priui-*
leg. ſchol. priu. 77. num. primo, qui ſcholares
priuilegio ſcholariũ gaudeant declarat *Oy-*
notom. in §. item Roma *num. 6. inſtit. de ex-*
cuſ. tutor. quando præferatur ſcholaris Do-
ctori declarat *Boer. in tract. de Auctor. mag.*
conſ. num. 99. & 911.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Debitor quando poſſit vti beneficio Auth:*
Hoc, & an valeat renunciatio huius bene-
ficij, abſque iuramento, & an habeat locũ,
quando fuit renunciatum omni legũm au-
xilio.
2 *Hæres cum beneficio inuentarij, an poſſit*
tradere bona in ſolutum creditoribus, ita,
vt hi teneantur ea acceptare mediante ap-
pretio.
3 *Priuilegium inuentarij, quod præſeruet hæ-*
redem immunem ab omni damno, de quo
damno intelligendum. Explicatur tex. in l.
fin. §. & ſi præfatam, C. de iur. delib.
4 *Aliud pro alio, inuito creditore, ſolui non*
poteſt.
5 *Filius adeundo paternam hæreditatem, an*
poſſit bonorum aduentitiorum alienatio-
nem à patre factam, impugnare.
6 *Hæres cum beneficio legis, & inuentarij te-*
netur habere ratum factum defuncti, qua-
tenus eſt in hæreditate. Et quando admit-
tatur contra factum defuncti.
7 *Inuentarium quando proſit in feudis.*
8 *Hæredes volentes agere reſciſſionem contra-*
ctus, non egent abſolutione iuramenti. Et
reatus periurij non tenet hæredem.
9 *Contra hæredem debitoris non poteſt in* Re-
gno procedi via executiua, niſi pro cenſibus
ſuper bonorum hæreditarijs.
10 *Hæredes defuncti delinquentis quando te-*
neantur ad pęnam pecuniariam.
11 *Officiali mortuo, an tranſeat in hæredẽ actio*
criminalis pro malis per eum geſtis.

AD

AD DECIS. VII.

NVm. 1. limitari.) & plures refert limitationes Ricc. in collect. 207. Theſ. deciſ. 153. Debitor non poteſt vti beneficio Auth. hoc niſi
1 quoties ei renunciauerit, ſed non valet renunciatio ſimplex ſine iuramento, vt voluerunt Lopez gloſ. 3 in l. 1. tit. 14. par. 5. Caroc. in tract. de obiat. 2. par. q. 10. num. 66. contrarium tamen, quod valeat talis renunciatio abſque iuramento, & ſimplex dixerunt Baez. de inop. debit. capit. 3. num. 99. Gutier. de iuram. confirm. cap. 29 num. 3. & ibi communem dicit, an beneficium dictæ Auth. habeat locum quoties fuerit renunciatum omni legũ auxilio vide Nouar. in prax. dat. in ſolut. par. 2. q. 4. limitatur diſpoſitio dictæ Auth. quando ſolutio eſt promiſſa à debitore creditori ſpecifice in pecunia cum iuramento Gutier. dict. cap. 29 num. 5. Bertaz. in tract. clauſ. inſtrum. clauſ. 41 gloſ. 5. num. 2. declara non procedere, quando ſuccedit caſus inſolitus, & inopinatus Trentacinq. var. reſol. lib. 3. reſol. 36 ſub num. 5. Paſchal. de vir. patr. poteſt. par. 2. c. 9. n. 90.

Num. 10. de Caſtr.) Marsabren. ab Anguil. conſ. 3. & Anchar. Regien. quaſt. famil. 64. par. 2. præmittunt concluſionem tanquã indubitatam, & communem, quod hæres
2 cum beneficio inuentarii habeat hoc priuilegium tradendi bona in ſolutum creditoribus hæreditarijs etiam inuitis, & illi teneãtur accipere mediante appretio, & mouentur per tex. in l. fin. §. & ſi præfatam. C. de iure deliber ponderando illum tex. in tribus locis, primo dum in principio § dicitur, quod hæres non debet eſſe in damno dicunt ipſi, quòd ſi creditores non tenerentur in ſolutum accipere ſequeretur damnum hæredi, qui vendendo bona hæreditaria de euictione obligaretur, & in tali obligatione vertitur damnum. Secundò ibi in verſ. ſed & ſi legatarij, dum dicitur in tex. quod eis ſatisfaciant ex hæreditate defuncti, vel ex ipſis rebus, quaſi ſatisfactio ex ipſis rebus fiat ex illarum in ſolutum datione. Tertio ex verſ. ſin verò hæredes, ibi (res hæreditarias creditoribus, & legatarijs pro debito dederint in ſolutum) quaſi per talia verba videatũr expreſſum, quod creditores teneantur recipere in ſolutum: Sed ſi verba dicti tex. vel ad corticem inſpiciantur, tantum abeſt, vt potius appareat totum contrarium, & primò dum in eo tex. dicitur, quòd hæres non debet eſſe in damno, non propterea ſequitur, quòd creditores debeant eſſe in damno per receptionem bonorum in ſolutum, ſed pro indemnitate hæredis ſufficit ei, quòd ipſe vendere nõ cogatur, & in hoc bene verum eſt, quòd cõſiſtit eius priuilegium, nam nec cogitur vendere, ſi non reperit emptorem abſque propria ipſius obligatione de euictione, nec tenetur eſſe ſollicitus de vendẽdo, vt concludunt Doct. omnes in d. §. & ſi præfatam, ſed non ob id tenentur creditores accipere bona in ſolutum, præſertim quia hæredi conſultum eſſe poteſt, & creditoribus etiam abſque tali datione in ſolutum, eſt conſultum hæredi, quia ipſe non cogitur vendere, & ſufficit, quod relinquat bona vendenda à creditoribus iuxta conſilium Bal. in d. §. & ſi præfatam num. 1. eſt conſultum creditoribus, quia procurabunt ſubhaſtationem bonorum, vt ex illorũ pretio ſatisfiat ipſis creditoribus, & ſic non tenentur accipere aliud pro alio. Nec dicatur quod ſi vendantur bona ad inſtantiam creditorum non reperietur emptor pro iuſto pretio, & in hoc vertitur damnum ipſius hæredis, qui ex priuilegio inuentarij debet eſſe penitus ſine damno, nam hæc eſt ma-
3 xima æquiuocatio ſiquidem priuilegium inuentarii, per quod hæres præſeruatur indẽnis ab omni damno, non reſpicit damnum, quod imminet hæredi in bonis hæreditarijs, ſed illud, quod imminet in propria ſubſtantia ipſius hæredis, vt ſunt expreſſa verba tex. in d. §. & ſi præfatam in princ. ibi (nihil ex ſua ſubſtantia penitus hæredes amittant) vnde licet hæredes ex tali venditione faciẽda ad inſtantiam creditorum patiantur dãnum in minoritate pretii bonorum hæreditariorum, tale damnum in conſideratione eſſe non debet, vt præpõderet damno, quod patiuntur creditores ſi tenerẽtur aliud pro alio recipere, qui etiam debent eſſe in hoc magis priuilegiati ex quo creditores tractãt de damno propriæ ſubſtantiæ hæredes vero tractant de lucro, quod ſperant facere ex bonis hæreditariis, vt probat idem tex. in §. & ſi præfatam ibi nedum lucrum ſperãt facere. Secũdò neque probatur in verſ. ſed & ſi legatarii, nam in eo tex. datur hæredi facultas ſatisfaciendi creditori, vel legatario primo venienti, vel de ipſis rebus, vel de earũ pretio, ita vt per huiuſmodi ſatisfactionẽ non poſſit à creditoribus anterioribus moleſtari, & hoc eſt priuilegiũ de quo proprie in eo tex. ſatisfaciendi de ipſis rebus eſt intelligendum ciuili modo, & ne inducatur correctio legum, ſcilicet, vel quando ſunt creditores, aut legatarii ſpeciei, qui propterea omnino tenẽtur recipere ipſas ſpecies, vel quando ipſi ſua ſponte cõtentantur recipere res in ſolutum, licet ſine creditores

in pecunia, & non quod inuiti teneantur
recipere in ſolutum, quod in eo tex. nõ fuit
cogitatum. Ita pariter reſpondetur ad verſic. ſin verò hæredes imò ex eo patet clariſſimus intellectus totius §. *vt ſcilicet*, licet
hæredes dederint res hæreditarias in ſolutum creditoribus, quod intelligitur volentibus ſi ſunt in pecunia, vel etiam inuitis ſi
ſunt creditores in ſpecie, aut in pecunia ſatisfecerint, non propterea hęredes ipſi poſſint moleſtari à creditoribus anterioribus,
ſed his anterioribus ſint ſalua iura contra
poſteriores quibus ſatisfactum fuit, & ex
his colligitur verba *§. & ſi præfatam* eſſe
aliena à dicta opinione, & proinde, non recedendum à regula *tex. l. 2. §. mutui datio in*
4 *fin. ff ſi cert. petat.* quod aliud pro alio inuito
creditore ſolui non poteſt nec *Marcabr. &*
Anchar. opinio, quæ communis reputatur,
& fuit recepta *à Surd. in deciſ. 318.* cõmunis vere dicitur cũ imò potius reſultat communis opinio in contrarium ex numero doctorum relato *per Phanuc. in tract. de inuet. par. 5. num. 149. Rol. conſ. 14. num. 19. & ſeq. lib.* 1. qui nullam præſupponunt neceſſitatẽ
in creditoribus recipiẽdi bona in ſolutum,
ſed dant ſimplicem facultatem hæredi dandi bona in ſolutum creditoribus, & id eſt,
quod propie continetur *in dict. §. & ſi præfatam*, ſed ex tali facultate hæredi conceſſa
tradendi bona in ſolutum creditoribus inferre neceſſitatem in creditoribus recipiẽdi huiuſmodi bona in ſolutum in hoc eſt maxima æquiuocatio, & talis, vt æquitas inducta pro hærede ex priuilegio inuentarii reſultaret in maximam iniquitatem contra
creditores, quod imperator in eo tex. nunquam cogitauit, & in tribunalibus huius
Regni quotidie ad inſtantiam creditorum
bona exponũtur venalia, & ex pretio, quod
reperitur ſatisfit creditoribus [vt dicit poſt
alios *Flam. Monac. in addit. ad deciſ. min ad. 2 ſub num. 14.*

Num. 23. Doct.) adde *Barz deciſ. 63. Caſtill. deciſ. 64 num. 29. & 30. Riec. collect. de-*
5 *ciſ. 469* Filius paternam hæreditatem adeũdo, an poſſit bonorum aduentitiorum alienationem à patre factam impugnare *vide*
Paſchal. de vir. patr. poteſt. par. 1. cap. 2. à nu. 44. vſque ad n. 65. de Franch. deciſ. 665. quando actus eſt abſolutè, & ex omni parte nullus non prohibetur hæres contrahentis illum impugnare ſi nullum ius nullaq. obligatio penitus fundari ex eo poteſt in perſona defũcti alias ſecus, vt plene tradit *Phanuc. in tract. de inuent. par. 7. num. 149. 162.*
& ad regulam *tex. l. cum à matre vide 11. limitationes*, quas refert *Ludou. in comm. cõcl.*
16. à fol. 52. vſque ad 54. & vide Dom. *de Pont. in repet. feud. lect. 19. n. 7. Valenz. conſ. 69 n. 156.*

Num. 26. Lanar.) adde *D. Reg Tap in deciſ 2. num 202. Molin. de primogen. Hiſpan. lib. 4 cap. 1. num. 17. Roſentall de feud. cap. 6.*
6 *concl. 69. num. 37. lit V.* Et hæres cum beneficio legis, & inuentarii tenetur habere ratum factum defuncti, quatenus eſt in hæreditate *Loffred. conſ. 1. num. 169. Theodor. ab leg. 10. num. 13.* Non admittitur contra factum defuncti à quo tantundem recepit aliquibus tamen concurrentibus, vt refert D.
Tap dict deciſ. 2. num 405. & 421. & quãdo
7 inuentarium profit in feudis *vide Anna. conſ. 5 Reg. de Curt. in diuerſ feud § multoties cõcedere num. 25 Reg de Pont. de poteſt. proreg. tit. de aſſenſ. Reg. §. 3. & in tit. de refutat feud. §. 8. num. 20.* [*Prec. de ſubſt. lib. 3 fol mihi 442. Io. Thom. de Marin de generib. et qualit. feud fol. 71. num. 18. & fol 87 num. 39. Fului. Lanar. in addit. ad repet.* Reg. *Lanar. in c. primo de ſucceſſ feud. n. 29 & ſequ.*]
8 *Num. 35 de Iur. Iur.*) proinde hæredes
volentes agere reſciſſionem contractus nõ
egent abſolutione iuramenti, cum reatus
periurii teneat iurantem non autem hæredem *Andr. Gail pract. obſer. lib. 1. obſer. 27. Carol. de Graſſ. in tract. de except. except. 12.*
9 *num. 27. & 28.* Nec contra hæredem debitoris, in Regno procedi poteſt via rit. executiua, vt legitur *in rit. 178 Bernard. Pand. de execut. Inſtrum par 2. declar. 3. num. 2.* nec
illud, quod ſtatuitur per Reg. *Prag. P. in tit. de cenſib.* quod contra hæredes, & vniuerſales ſucceſſores illorum, qui cenſualia vendiderunt detur prompta, & parata executio
realiter, & perſonaliter ſeruatur in M. C. V.
ſed tantum contra hæredes exequitur realiter pro cenſibus ſuper bonis hæreditariis
emanatis prius contra ipſos aliquibus præceptis, vel contra ipſos expeditur citatio ad
dicendum cauſam quare non debet contra
ipſos exequi pactum executiuum in inſtrumento adiectum pro ſolutione tertiarum,
per quos ad impediendum ſolutionem tertiarum poteſt opponi, & dici de nullitate
D. Tap in 4 tom. Iur. Regn. fol. 22. num. 137. & 138. vbi reperies, quid fuit deciſum ad
10 relationem D. Ferdinandi Quadra: Hæredes defuncti delinquentis quando teneantur ad poenam pecuniariam *vide Farinac. q.*
11 *10. Theſ. deciſ 144.* [an mortuo officiali trãſeat in eius hæredem actio criminalis pro
malis per eum geſtis vide *D. Reg. Moles in deciſ. Reg. Cam ſub tit. de offic. q. 3.*]

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Releuium quid ſit, & à quo, & quare ſoluatur, & an in illo contribuant ſecundo geniti.*

2 *Releuium duplicatum debetur, niſi fuerit denunciata mors feudatarij. Et quid ſi fuerit venditum feudum, & mortuo venditore hæredes eius mortem non denunciauerint, an debeatur duplicatum releuium ab emptore.*

3 *Quid ſi ex iuſta cauſa mors non fuerit denunciata.*

4 *Releuium quinam teneantur ſoluere, & n. 5.6.7.& 9.*

8 *Releuium an ſit minuendum propter onus vitæ militiæ.*

9 *Releuium debetur per mortem* Comitis *nedum pro ſuis caſtris, ſed etiam pro ſubfeudatarijs, quibus aliqua caſtra fuerunt alienata.*

10 *Releuium non debetur ex feudo donato alteri cum aſſenſu, reſeruato vſufructu donãti, morte concedentis ſequuta.*

11 *Releuium non debetur ex bonis feudalibus, donatis contemplaoione matrimonij.*

12 *Quid ſi ineſſet reſeruatio in donatione alicuius quantitatis, an debeatur releuium.*

13 *Feudatarius non tenetur ſoluere releuium, ſi eodem anno fuerit impoſita adhoa, & ipſe ſoluerit.*

14 Releuium *non debetur per mortem illius, cui conceſſa fuerat annua prouiſio ſuper fructibus feudi.*

15 *Releuium non debetur à vaſſallo refutante omnia feuda, non in fraudem, debetur tamen per mortem eius, cui facta eſt refutatio.*

16 R*eleuium an debeatur deductis oneribus.*

17 Feudo *vendito cum pacto de retrouendendo, ſi venditor redimat ad hærede emptoris, debetur releuium.*

18 *Deciſio S.C. aſſertur, quod actio exigendi releuium, eſt mere perſonalis, nec datur contra tertium poſſeſſorem.*

19 *Feudo refutato, quando, & qualiter debeatur releuium. remiſſiuè.*

20 *Ex feudo ruſtico non acquiritur nobilitas: ſecus ex feudo nobili, & quodnam dicatur feudum nobile.*

21 *Baro nobilitatur ex multitudine, & nobilitate vaſſallorum.*

22 *Feudum nobile, vt nobilitet, debet eſſe quaternatum.*

23 *Habens feudum nobile quaternatum annui valoris vnciarum 20. habet vocem in parlamento.*

24 *Baronalis dignitas quando dicatur* Re*galis.*

25 *Barones quibus fauoribus decorẽtur. remiſſiuè.*

26 *Barones, & officiales maiores non poſſunt carcerari inconſulto Prorege.*

27 *Offendens baronem non poteſt gaudere indultu.*

AD DECIS. VIII.

N*Vm.2, pro releuio)* Adde *Ricc. in collect. deciſ. 2515. verſ. ſed pro or*
1 *natu par. 7.*
Num.3. Loffred.) Releuium eſt
moribus inductum, illiuſque ſolutio fit Re-
gi, vel domino per ſuccedentem in feudo *de*
Franch. deciſ. 121. ſubdens, releuij quantitatẽ
eſſe medietatem fructuum feudi illius anni,
quo moritur feudatarius, & ſequitur *Conſi-*
liar. Georg. alleg. 18. num. 23. [Eſt onus pri-
mogeniti releuium *Maſtrill. deciſ. 112. n. 13.*
nec vnquam fuiſſe practicatum ſecũdo ge-
nitos contribuere in releuio teſtatur *Reg.*
Tap. in deciſ. S.C. 14. nu. 21.] ſoluitur rele-
uium domino à ſucceſſore in feudo ob re-
nouationem, & confirmationem inueſtitu-
ræ, & in ſignum deuotionis, ac reuerentiæ
2 *Borrell. in ſumm. deciſ. tit. 38. n 7 par. 1.* rele-
uium dupplicatum debetur fiſco niſi fuerit
denunciata mors feudatarij, vt fuit deciſum
annis elapſis in Regia Camera, & ſi feuda-
tario vendente feudum cum aſſenſu Regio
per verbum fiat in memoriali expreſſum
tradente poſſeſſionem, nec curante mortẽ
patris denũciare dummodo tempore mor-
tis feudum non ſit in eius dominio, emptor
non teneatur ad dupplicatum releuium, cũ
ſit onus hæredis denunciare mortẽ, & hæc
in facto dictæ deciſionis cernebantur, vnde
fuit abſolutus emptor à ſolutione releuij,
& quando venditor non denunciat bene
tenetur ad dupplicatum releuium, vt dixit
Vrſill. in addit. ad Affl. deciſ. 129. num. 2. & ſi
3 ex iuſta cauſa non denunciaretur mors, ceſ-
ſabit omnis pęna, & demum vbi nõ eſt cul
pa, nec pęna eſſe debet venditor ad ſimplex
releuium tenetur, & emptor ad reſtituen-
dum venditori quidquid fuerit ſolutum cu-
riæ in caſu, quo voluerit feudum retinere
4 *Ann. alleg. 95.* Releuium tenetur ſoluere
etiam hæres, qui redemit feudum poſt mor-
tem feudatarij per eum in vita alienatum
cum pacto retrouendendi, vt bis fuiſſe deci-
ſum in Reg. Cam. refert *Frecc. de ſubfeud. lib.*
5 *2. Author. 3. num. 114.* Releuium debet etiam
ſolui per pupillum, vt pluries fuiſſe deciſum
teſtatur *Præſ. Mormil. in ſuis ſingular. in*

conſtit.poſt mortem ſub num 8.fol. mibi 93.
*Ricc.collect.decis.*2041.alias citat deciſiones
*& Conſiliar Rou.in pragm.*2.§. *item volu-*
*mus,& mandamus nu.*4 *de offic. procur. Ca-*
*ſar.*vbi aliam refert deciſionem. Releuium
debetur etiam à patre refutante feudum
filio,cui ipſe pater ſuccedit iure reuerſionis
per mortem filij, vt fuiſſe deciſum teſtatur
Bambacàr.in cap.ſi minori ſi de feud defunct.
*cont.&c.num.*21.*& ſequ.* in cauſa Principis
Biſiniani refutante feuda eius filio præmor-
tuo cui ſucceſſerat. Debetur pariter rele-
7 uium *R*egiæ Cameræ ob donationem feudi
inter viuos facta à patre filio ex aliqua cau-
ſa,cum clauſula ex nunc tantum, vt refert
fuiſſe deciſum D. *de Pont. in prælud. feud.*
*lect.*2.*num.*53 *& præcipuè in* Reg.Cam.*ſum.*
in cauſa Federici Tomacelli cum fiſco ſub-
dẽs ſecus eſſe ſi donatio facta fuerit ex clau
ſula ex nunc pro tunc, nam ſecuta morte
non debetur releuium *Thor. in Compen.de-*
*ciſ.par.*1.*fol.* 452. Releuium an ſit minuen-
8 dum propter onus vitæ,& militiæ,ita quod
ab ipſo releuio ſit deducendum, quod ſol-
uitur pro ipſa vita,& militia, fuit deciſum,
quod non *Iacob de Ayell. in tract. de iure*
*Adhoa num.*48.*in fin.Reg.de Pont.de poteſt.*
proreg.tit.de aſſenſus Reg.§.4.*nu.*30. [& ita
deciſum fuit pluries in Reg.Cam.vt videbis
decreta in lib.notam.die 26.Iunij 1565.in
releuio Ducis Andriæ,vbi idem fuit iudica-
tum,& de vita militiæ,quæ debetur patruo
feudatarij,& ita iudicatum in releuio prin-
cipis Sulmonis referente Io.Fran.de Armi-
nio rationale die 6 Octobris 1569. & ita
fuit ſæpius iudicatum,quoad alias expenſas,
quæ fiunt pro cuſtodia Caſtri.*Reg. Moles in*
9 *rubr.de iur.releu.q.*x.]Debetur ẽt per mor
tem Comitis nedum pro ſuis Caſtris, ſed
etiam pro ſubfeudatariis ſuis,quibus fuerũt
alienata multa Caſtra, vt in cauſa Principis
Salerni refert *Ayell. in dict. tract. de iure*
10 *adhoa num.* 85. non debetur ex feudo do-
nato alteri cum aſſenſu reſeruato vſufructu
donati morte concedentis ſequuta,cũ feu-
datarius veniret ad feudum ex contractu,
& non ex ſucceſſione, vt fuiſſe deciſum in
Regia Cam.in occurrenti caſu refert *Frec.*
*de ſubfeud.lib.*2.*Authar.*3.*num.*17. *de Pont.*
de poteſt proreg.tit 8.§.4 *num.*3,vbi in fine
refert fuiſſe deciſum, & tradit aliam limita-
11 tionem, ex bonis feudalibus donatis con-
templatione matrimonii, & hoc in cauſa
Principis Melfiæ, & in cauſa Comitiſſino-
12 polis: Sed quando ineſſet reſeruatio in do-
natione alicuius quantitatis, fuit deciſum
in Regia Camera in cauſa Ducis Magdalo-
ni,qui poſt refutationem ducatorum centũ
mille,quos donauerat Eccleſiæ Sanctæ Ma-
riæ Annunciatæ, eſſe ſoluendum releuium
pro medietate, ideſt quarta parte introi-
tuum,teſte *Molfeſ.in conſuet.Neap.par.*3.*q.*
13 8.*num.* 7. Feudatarius non tenetur ſoluere
releuium,ſi eodẽ anno fuit impoſita adhoa,
& ipſe ſoluerit adhoam,vt fuiſſe deciſum in
Regia Cam.ſumm. refert *Frecc.de ſubfeud.*
*lib.*2.*author.*3.*num.*26.*Paſchal.de vir. patr.*
14 *poteſt.par.*4.*cap.*1.*num.*14. Nec debetur de
annua prouiſione fructuum feudi per mor-
tem illius,cui erat facta conceſſio prouiſio-
nis,vt fuiſſe deciſum refert *Ayell.in tract.de*
15 *iur.adhoa num.*164.quia erat facta mencio
de feudo,nec eſt ſoluẽdum releuium à Vaſ-
ſallo refutante omnia feuda non in fraudẽ,
ſed ob matrimonium contrahendũ, ſed be-
ne debet ſolui per mortem illius, cui facta
eſt refutatio,vt fuiſſe deciſum in Collatera-
li Conſilio facto verbo per Regiam Came-
16 ram refert *Ann.ſing.* 568.An debeatur rele-
uium deductis oneribus vide *Maſtrill.deciſ.*
17 112.Releuium debetur ſi mortuo feudata-
rio, qui tenebat feudum emptum cum pa-
cto retrouendendi venditor virtute pacti
reemit feudum ab hærede *Nouar. in q. Fo-*
*renſ.*74.*num.*5.

*Num.*7.*contrarium*) vide deciſiones re-
latas ſuper hoc per *Annib. Moles in ſuo*
tract.manuſcripto de Regal. Reg.*Neap.in*
Rubr.*de iure releuij q.*6.*ſed ſecundum deciſ.*
18 *Auctoris fuit iudicatum in S.C. referente*
Reg.*Conſiliar.Angulo in cauſa Illuſt.Mar-*
chionis Cuſani cum multipheo de Pauſe die
14.*Maij* 1626.in banca de Ferrariis nũc de
Simeone. [feudo refutato quando,& qua-
liter debeatur releuium vide eundem D.*Mo*
*les in q.*13.

*Num.*10.*Andr.*) Animaduertendum eſt,
19 ſi ſit feudum ruſticum,aut nobile, ex feudo
enim ruſtico non acquiritur nobilitas,& ſic
dignitas,& ita quendam fuiſſe condemnatũ
ad Regias triremes non obſtante conceſ-
ſione feudi ruſtici conceſſa ab Illuſtr. Prin-
cipe Biſiniani,& fuiſſe deciſum refert *Reges*
*de Curt.in ſuo diuerſ.feud.par.*1.*n.*4. ex feu-
do vero nobili omnes dicunt acquiri nobi-
litatẽ,& hoc ex tenore inueſtituræ cogno-
ſcitur ſi dominus dicit,quod inueſtit vaſallũ
in feudum nobile,& gentile, & hæc verba
videntur appoſita ad fauorem Vaſalli, non
rei feudalis, cum res propter perſonas di-
cantur, & hoc modo dicitur nobilis *Tira-*
21 *quell.de nobilit cap.*7.*num.* 4. ac eo magis
baro nobilitatur ſi habet vaſallos vna inſi-
mul cum iuriſdictione annexa, imo ſi vaſal-
li ſunt nobiles,& nobiliores,& nõ ſint mo-
dici, ſed numero multo baro vocatur no-

bilior

bilior *Capic.deciſ.27.num.21.* feudum nobi-
22 le quaternatum debet eſſe, vt quis nobili-
tetur *Conſiliar.Georg.in lect. feud.ca.7.* Ha-
23 bẽs feudum nobile quaternatum annui va-
loris vnc.20.aſſiſtit in parlamento procerũ,
& Magnatum, & dat vocem cum aliis Ba-
ronibus Regni *Paſcbal. de vir. patr. poteſt.*
24 *par.4 cap.2.num.42.* Baronalis dignitas re-
galis eſt quotieſcũque baro habuit terram
ſub titulo baroniæ *Cabed. deciſ. Luſit.* 104.
25 *Capiblanc.in rubr.de Baron.num* 13. Fauo-
res,& beneficia quibus decorantur tam in
iudiciis,quam extra barones, & alii titulati
recenſet *Maſtrill. in tract. de magiſtr.lib.4.*
26 *cap.13* Licet M.C.ſit iudex competens ba-
ronum, non tamen poſſunt carcerari,niſi
conſulto Prorege, quod obſeruatur etiam
cum officialibus maioribus vti præſidibus
prouinciarum, & auditoribus, nam prius
referri debet Proregi,antequam M.C.pro-
cedat ad carcerationem *de Pont. de poteſt.
Proreg.tit. de aſſenſ.§.7.* dicuntur barones
officiales Regii perpetui magiſtratus, & or
dinarii,ita quod offendẽs eos dicitur offen-
27 dere Regium miniſtrum,& non poteſt gau-
dere indultu *Maſtrill.dict lib 4. cap.15.Ca-
piblanc.in rubr.de baron.num. 56.*

Di.Iac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Morti proximus habetur pro mortuo.*
2 *Sententia ad fauorem mortui eſt nulla.*
3 *Valet ſententia contra mortuum,fauore Ecclesiæ,aut libertatis,& generaliter quando valida ſit ſententia contra mortuum.*
4 *Sententia lata contra Prælatum Eccleſiæ mortuum,non dicitur nulla.*
5 *Mortuo eo,cum quo incepta fuit lis, transfertur iudicium in hæredem, vbi qualiter exequatur ſententia contra hæredes, mortuo reo condemnato.*
6 *Citato debitore abſente,aut infirmo,quid ſeruetur in M.C.V.*
7 *Inſtrumentum non liquidatur exiſtente creditore infirmo.*
8 *Inſtrumentum qualiter liquidetur per creditorem carceratum.*
9 *Inſtrumentum,vt liquidetur à ceſſionario, an requiratur etiam præſentia cedentis.*
10 *Inſtrumentum non poteſt cõtra prodigum liquidari via ritus,*
11 *Inſtrumentum an poſſit liquidari per infãtem cum eius tutore.*
12 *Inſtrumentum cuiuſuis non recipientis iuramentum de facie ad faciem (excepto hærede) non liquidatur.*
13 *Liquidatio inſtrumenti facta contra eum, qui eodem die deceſſit,eſt nulla.*
14 *Contumax non dicitur,qui non tenetur cõparere, & contra eum non currit peremptorium.*
15 *Ritus 266.& 267.declaratur.*
16 *Infirmus non potens comparere, quando teneatur mittere excuſatorem, ad impediendam liquidationem.*
17 *Sententia lata contra mortuum, aut grauiter febricitantem eſt ipſo iure nulla, etiam Iudice ignorante.*
18 *Morbo epileptico laborans eſt inhabilis ad ſacros ordines,& ad beneficia.*
19 *Reſtitutio in integrum,niſi ſit petita,non eſt conſiderabilis.*
20 *Hæres annullans ſententiam latam contra defunctum,an petat beneficia.*
21 *Quænam exceptiones poſſint in promptu, Curia ſedente,opponi, ad impediendam liquidationem,& quæ dicatur probatio prompta.*
22 *Teſtes per debitorem producti ad probandã ſatisfactionem,poſſunt in banca recipi poſt præſentationem inſtrumenti.*
23 *Creditor replicans aduerſus promptuariam probationem debitoris, non eſt audiendus niſi dato termino.*
24 *Liquidatio inſtrumenti, an impediatur exceptione compenſationis, & quid in exceptione non numeratæ pecuniæ, & in exceptione rei non traditæ.*
25 *Exceptio falſitatis quomodo probetur,& an impediat liquidationem inſtrumenti, vbi latè de aliys exceptionibus.*
26 *Exceptiones ad impediendam inſtrumenti liquidationem quando debeãt fieri à principalibus,& quando à procuratoribus.*

AD DECIS. IX.

1 NVm.3.*Doct.*) In extremis laborãs
aut de proximo moriẽs ꝓ mor-
tuo iudicatur *Gratian.diſcept.Fo-
ren.711 n.4.tom.4.*
Ibidem concordat) adde *D. de Franc.de-
ciſ.245.num.2.Cornaz.deciſ.Lucen.145 n.4.*
2 etiam ſi eſſet ad fauorem mortui ſententia
eſt nulla *Polid.Rip.ſing.obſer.*23. *Verall. de-*
3 *ciſ.140.lib* 3.valet ſententia contra mortuũ
fauore libertatis,& Eccleſiæ fauore, & vti-
litate *Verall in dict. deciſ.* contra mortuum
lata,quando valida ſit *vide Caſtill. deciſ.60.*
4 *Maſtrill.deciſ.137.* Lata contra Prælatum
Eccleſiæ mortuum non dicitur nulla *Rouit.
in pragm.5.num 31. de offic. Sacr.Reg Conſ.*
Quan-

5 Quando lis eſt cepta cum defunſto, qui,ea
nondum finita, moritur, tunc proceditur
tranſlato iuditio in hæredem *Barz. dec. Bo-*
non 48.num.23.& qualiter concipiatur ſẽ-
tentia lite contexata cum defunſto *vide*
Borrell. in ſumm deciſ. tit. 30. nu. 386. & ſeq.
tom. 2.& qualiter exequatur ſententia con-
tra hæredes mortuo reo condemnato *vide*
D. *de Franch. deciſ. 199. & 405.* Borrell. *conſ.*
90 cent. 1.

6 *Num. 6. imputari*) Quid ſeruetur in pra-
ſtica, quando citatur ſuper tenore inſtru-
menti in M.C.V. debitor abſens, qui repe-
ritur infirmus,& quid in Ciuitate *vide Bor-*
rell. in ſumm deciſ. tit. de Inſtrum. liquidat.
num. 65. par. 2 Galter in prax. Inſtrum in 3.
7 *par. princ. rubr. 6. num 4.* Non liquidabitur
inſtrumentum exiſtente creditore infirmo
Franc. Ant. de Iudic. Robert in prax. liquidat.
Inſtr. conſider 4. num 6. de Franch deciſ 676.
vbi ait fuiſſe concluſum in S.C. quod ob in-
firmitatem creditoris non debet iudex ac-
cedere ad domum eius pro facienda liqui-
datione,ea ratione, quia domus creditoris
non eſt locus iudicii aſſignatus, in quo fuit
citatus,& ad illius domum non tenetur ire
ad opponendum ſuas exceptiones *Verall.*
8 *deciſ. 274 num 4. lib. 3.* Qualiter liquidetur
per creditorem carceratum *vide Robert. in*
pracit. conſider 4 num 25 Thor. in compend.
9 *deciſ par. 1. fol 323* Et quomodo liquidatur
inſtrumentum per ceſſionarium,& ſi requi-
ratur præſentia amborum videlicet ceden-
tis,& ceſſionarii *vide Viſcon. ad deciſ. de*
10 *Franc. 353.* Contra prodigum non poteſt
liquidari inſtrumentum via rit. etiam quod
inſtrumẽtum fuerit celebratum ante inter-
dictam adminiſtrationem *de Franch. deciſ.*
672. Camill. de Medic. conſ 39. Paul. Staib.
conſ 30.& ſi contrarium voluerit *Rouit. in*
11 *pragm. 4. num. 17. de inſtrum. liquid.* An poſ-
ſit inſtrumentum per infantem cum eis tu-
tore liquidari *vide Puluer. in addit. ad dict.*
12 *Rit. in 3 tomo D. Tap. fol. 239.* inſtrumẽtum
ad inſtantiam creditoris legatarii, vel cu-
iuſuis non recipientis iuramentum de facie
ad faciem (excepto hærede) non liquidabi-
tur *Cara rit. 178. num 11.*

13 *Num. 5. condemnatio*) liquidatio inſtru-
menti,etiam ſi facta fuiſſet in illa die in qua
moribundus deceſſit vti nulla reuocatur nõ
obſtantibus fundamentis adductis per Au-
ctorem,primum non infringit concluſionẽ,
licet cõcurrat iuſtitia liquidationis,eo quia
deficit perſona citati, quæ vti infirma mor-
bo graui,non tenetur comparere, vt in sũ-
mario *dicta l. quæſitum notat Bart. ibidem,*
14 & qui comparere nõ tenetur nequaquam
efficitur contumax ſi non comparuit, cum
ille,qui non arctatur comparere non pote-
rit dici contumax *Surd. deciſ. 26. num. 7.* &
contra illum,qui contumax fieri nequit nõ
currit peremptorium,& ſine peremptorio,
citatio nulla iudicatur *Robert in pracit. q. 4.*
num. 30. & 31. ideo Iudex procedendo ad
liquidationem contra non citatum, aut ci-
tatum,& comparere non obligatum, inde-
bite,nulliter,& iniuſte agit, & ſic quo ad
hanc partem liquidatio eſſet nulla, & pro
15 non facta iudicaretur, Secundum *fundam.*
non obſtat, quia rit. 266. & 267. nequaquam
dicunt requiri excuſatorem infirmitatis,ſed
tantum dicunt poſſe mitti excuſatorem
per abſentem,vel infirmum, idcirco diſpo-
ſitio *d. l. quæſitum* non infringitur per rit.
16 miſſio autem excuſatoris requiritur quan-
do cauſa liquidationis eſſet incepta, vt *Iaſ.*
& cæteri DD. *probant in l. 2. §. ſi quis in iu-*
dicio ff. ſi quis caut. & poſt inceptam ſuper-
ueniſſet infirmitas, nam tunc requireretur
excuſatio,& infirmitatis allegatio. Tertium
fundam. etiam tollitur, nam DD. citati per
auctorem admittunt ſentẽtiam dici nullam
etiam ignorãte iudice, ſed non ipſo iure, ſe-
17 cundò,& fortius,nam ſententia lata cõtra
mortuum dicitur ipſo iure nulla,etiam iu-
dice ignorante *de Franc. deciſ. 245. & Bart.*
ac alij in dicta l. quæſitum dicunt reum fuiſſe
impeditum,non teneri mittere excuſatorẽ,
ideo ſi excuſator in allegatione iuſti impe-
dimenti de iure non requiritur, merito ſciẽ-
tiam iudicis de impedimẽto non requiri eſt
firmandum, quia ſi hoc in caſu eſſet neceſ-
ſaria ſcientia,fruſtra daretur priuilegium
infirmo,vt non teneatur allegare infirmita-
tem argumento eorum,quæ in his terminis
docet *Io. Andr. ad ſpecul. tit. de procur. §. ra-*
tione quoque in fin. imò magis grauaretur ſi
oporteret iudicis ſciẽtiam deducere de ſuo
impedimento, ad quam inducẽdam fuit in-
uenta allegatio impedimenti: ideo vbi quis
allegatione immunis ſit, & immunis repu-
tari debet ſuper probatione eius, quod al-
legare non tenebatur. Quartum, & vltimũ
fundamentum tollitur etiam faciliori reſo-
lutione,nam ſi verum ſit in obligatione dã-
di,& ſic in promiſſione certæ quãtitatis nõ
committi moram, non per hoc contra im-
peditum hoc iuſto impedimento licet mo-
roſum dari poterit ſententia,aut decretum,
eo quod nulliter fertur ſententia contra fe-
bricitantem grauiter, licet mora commit-
tatur,quia actio non denegetur,ſed condẽ-
natio,aut quolibet aliud iudicium, per mo-
dum decreti durante impedimento *dict. l.*
quæſitum, tex. enim ille annullat pronunciã
iudicis,

iudicis,non autem impedit commiſſionem
moræ.
18 *Num.7.de elect.*) Morbus epilepticus eſt
nimis turpis,& flagitioſus atque iſto labo-
rans eſt inhabilis ad ordines ſacros *Verall.*
deciſ.Rot 48.num.3.& 238.num.3.par.2.&
nec eligi,nec poſtulari poteſt,quia eſt inha-
bilis ad beneficia *Pariſ.lib de reſignat beneſ.*
cap.6.num.105. & ſaltem per annum cura-
tum eſſe requiritur,vt non repellatur *Man*
doſ.in tract.de caſib.Annal.num.87.cap.1.7.
quæſt.2.
19 *Num. 18. Abb.*) niſi ſit petita non eſt
conſiderabilis *Couar var reſol.lib .1. cap.3.*
20 *num.5.*hæres ſententiam cōtra defunctum
latam annullans, an beneficia petat *vide*
Imbrian in tract.de 1.& 2.beneſ.conſider.9.
n.104.& ſequ.
21 *Num.21.probantur*) exceptiones, quæ
poſſint in promptu curia ſedente opponi,
& probari ad impediendam liquidationem
reaſſumit *Frecc de præſent.inſtrum par. 9.q.*
9.Rouit.in rubr.de inſtrum. liquidat. num.
30 & ſequ.Robert.in prax.liquid.conſider.4.
à num.52.Galter.in prax inſtrum. 2. par.3.
& vltim.par princ.num.27. & quæ dicatur
probatio proptuaria *vide Frecc. in d.tract.*
22 *par.16 q.1.*hinc teſtes, qui per debitorem
ad probandum ſatisfactionem producūtur
poſſunt recipi etiam poſt inſtrumenti præ-
ſentationē,ſed in banca tantum *D de Boct.*
in addit.ad rit.166.fol.241.in opere D. Tap.
& recipiuntur,quoad ſatisſactionem tantū
& iſti teſtes,qui de ſatisfactione deponunt
requiritur,vt ad illum actum ſint rogati,nec
ſufficit,vt propter aliud opus ſecundum
D.Boct. loco cit.num.30. vbi quotidianum
reputat,licet aliæ exceptiones opponantur
in promptu,& ita fuit iudicatum per M.C.
V.de anno 1612.& confirmatum in S.C.vi-
deatur in pulcro caſu *Thor.in compen.deciſ.*
23 *par.1.fol.275.* Verùm creditor, qui vult
replicare aduerſus probationē promptua-
riam debitoris non eſt audiendus,ſed ordi-
nariè dato termino audiri, & agere debet,
quia *dict.rit.166.* non cōcedit illam niſi de-
bitori ad tollendum illius rigorem,vt euitet
carceres,ita oſtendit Rob*er.in dict.conſider.*
7.num.54.Gait.in tract.de credit cap.3.tit.1.
24 *num.1166.* an inſtrumenti liquidationem
compenſationis exceptio impediat *vide Vi*
*ſcont.in concluſ.iur.verb debitor,*quid de ex-
ceptione non numeratæ pecuniæ *late Pa-*
ſchal.de vir.patr.poteſt.cap.8.num.82.& ſeq.
quid in exceptione rei non traditæ,vel non
liberæ *Dec conſ.* 119: & an tunc non operē-
tur clauſulæ conſtituti,& præcarij,vt poſſit
25 liquidari *Gam deciſ.Luſit.239.*an petita de-
poſitio principalis impediat liquidationem
quid in exceptione falſitatis,& de modo il-
lam probandi *Bal.in l.in exercendis C.de fi-*
de inſtrum.pugn.it.in pragm.4 num.40.de
*falſ.*quid ſi opponatur exceptio pluralitatis
perſonarum,& producitur fides, vel alia
probatio in promptu ex qua conſtat repe-
riri alium maxime in eodem loco eiuſdem
nominis,& cognominis,dicas,quod non ſo
lum impeditur liquidatio, ſed executio, vt
fuit obtentum facto verbo in S. C. pro Sal-
uatore Vallone, quod capiatur informatio
circa identitatē perſonæ, & interim ſuper-
ſedeatur in exequendo ad relationem *Con-*
ſiliar.Io.Bapt.Melior. de anno 1620. quid
in exceptione litis pendentiæ ſuper ceſſio-
ne bonorum *Brun.in tract.de ceſſ.bon.q.12.*
princ. vel ſuper reſciſſione eiuſdem inſtru-
menti,puta coram Epiſcopo de vſura *An-*
gel.in l.4.§.condemnatum ff. de re Iudic. vel
coram arbitris vigore cōpromiſſi facti ſer-
uata forma ſtatuti circa contenta in inſtru-
mento,quod liquidari petitur, quod tunc
impediri poſſit liquidatio, refert deciſum
Thor in comp.dec.verſ.inſtrumentum liqui-
26 *dari an poſſit par.1.* & oppoſitio dictarum
exceptionum debet fieri à principalibus,&
quando à procuratoribus,*Muſcat.in prax.*
S.C.gloſ.exceptiones par.2.verſ. an exceptio-
nes.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Doctor ſola dignitate Doctoratus dicitur nobilis accidentaliter.*
2 *Quando preferatur nobili genere nato.*
3 *An ſit immunis ab onere guardia, & hoſpitationis militum in ſua domo.*
4 *Non poteſt renunciare priuilegijs* Doctora*tus.*
5 *Popularibus diuitibus,& perſonis honeſtioribus non infliguntur pęnæ ignominioſæ.*
6 *Nobiles tam in impoſitione, quàm in executione pęnæ mitiùs puniuntur.*
7 *In crimine falſi non habetur ratio nobilitatis.*
8 *Nobiles dicuntur eſſe in dignitate, & qui ſint effectus nobilitatis.remiſſiuè.*
9 *Nobilitas ſanguinis non amittitur pro contrarios actus: ſecus eſt de nobilitate accidentali.*
10 *Nobilitas fratris an tranſeat in fratrem.*
11 *Nobilis in vno loco non eſt nobilis in alio.*

Nobilis

Digitized by Google

12 *Nobilis vnius ſedilis non debet habere ſuf-
ſragia in alio.*
13 *Nobilitas quibus modis probetur.*
14 *Lite pendente ſuper nobilitate, an qui ſe no-
bilem eſſe contendit ſit manutenendus in
poſſeſſione*
15 *Filiorum nobilitate parentes honeſtantur.*
16 *Mulieris nobilitas obumbratur ſi nubat vi
ro ignobili, niſi ſit in maxima nobilitate
conſtituta.*
17 *Quid quoad ea, quæ ſunt præiudicialia ſuo
honori.*
18 *Quid ſi maritus ſit diues.*
19 *Agricultura non eſt ars mechanica, ideo no-
bilis illam exercens non amittit nobilita-
tem.*

AD DECIS. X.

NVm 2. vulgatiſſimis) Adde *Viu. in
Sylu. com. opin* 197. *de Franc. de-
ciſ.* 504. *nu.* 3. *Maxill. in conſuet.
Bar. fol* 54. *num.* 17. Maran. *conſ.*
25. *num* 20. & ex doctorum ſcientia mũdus
illuminatur, & niſi eſſent in tenebris eſſe-
1 mus *Gramm. vot.* 1 *num.* 9. & 10. doctor ſo-
lâ ratione dignitatis doctoratus nobilis ac-
cidentalis dicitur *DD. in l* 1. *C. de dignit. lib.*
12. quando præfertur nobili genere nato *vi-
de Zappull in præfat pragm* 5 *nu.* 67. & *ſeq.*
3 *de adminiſtr. vniuer.* Doctor non tenetur ad
guardiam, ſiue cuſtodiam *Mut. in cap.* Regn.
Sicil. cap 474 *num.* 2 *tom.* 5. non tenetur ho-
ſpitari milites in domo ſua Mangrell. *ad
Bart. in l reſcripto § ſciendum ff. de muner.
& honor.* [tamen D. Reg. *Moles in tit de
reg fiſcal. q.* 7. *deciſ.* 7. teſtatur pro maiori
parte Dominorum de Camera fuiſſe cõclu-
ſum Doctores Regni non debere gaudere
hac immunitate hoſpitij, & ita alias fuiſſe
obſeruatum referente D. Berardino Sãcta
4 Cruce] non poteſt renunciare priuilegijs
Doctoratus cum ſint inducta fauore publi-
co, vt talis dignitas in honore habeatur
Merlin. deciſ lucen. 10 *num.* 4. & de præro-
gatiuis talis dignitatis vide, quę ſcribit *Ricc.
in collect.* 1848. *Gratian. diſcept.* Forenſ. 186.
tom. 1.
5 *Num.* 15. *Bart.*) popularibus diuitibus,
& perſonis honeſtioribus non infliguntur
pœnæ ignominioſę *Fab. An. conſ.* 34. *num.* 2.
nec etiam filijs natis ex parẽtibus honeſtis,
& diuitibus, donec nõ peruenerint ad æge-
ſtatem, vel exerceant artes viles *Ricc. dec.*
366. *p* 2. nobiles à plebeis differunt in pœ-
nis imponendis *Pheb. deciſ.* 18. *num.* 2. & 3.
6 Nobiles, tam in impoſitione, quam in exe-
cutione pœnæ mitius puniuntur *Ioſeph. de
Seſſe deciſ. Arag.* 11. *num.* 9. [*Pheb. deciſ Lu-
ſit.* 18. *nu.* 2. & 3.] verum aliquando ob cri-
minis immanitatem practicatum fuit, vt ẽt
nobiles ſuſpenderentur, & ad Regias trire-
mes condemnarentur, vt refert *de Pont. in
tract. de poteſt. proreg. tit. de prouiſ. fieri ſolit.*
7 *§.* 2. *nu.* 1. & *ſequ.* & in crimine falſi ob eius
immanitatem nobilitatis ratio habenda
non eſt Ricc. *deciſ.* 279. *par.* 2. nobiles clerici
etſi non condemnentur ad pœnas ignomi-
nioſas, & viles pro delictis patratis, ſecus ſi
pro delictis Sanctæ fidei Ricc. *deciſ.* 232. *par.*
9. [nobiles dicuntur eſſe in dignitate *Ma-
ſtrill. in tract. de magiſtr lib.* 2. *cap.* 8. *num.* 4.]
8 nobilitatis effectus, qui ſint refert *Caput in
tract. de regim. Reipub. cap.* 1. *§.* 1. *Paſchal. de
vir. patr. poteſt. par.* 4. *cap.* 2. *num.* 79. & *ſequ.*
nobilitas ſanguinis non amittitur, nec præ-
9 iudicat filijs per contrarios actus geſtos à
patre, & nec pręiudicat patri ſi ad nobilium
actus redierit *Fab. Ann. conſil.* 17. *num.* 17. *et
ſequ.* accidentalis ideſt ex priuilegio in totũ
amittitur, & his relictis non reuiuiſcit *Ca-
put. in præcit. cap.* 1. *num.* 21. nobilitas natu-
ralis dicitur illa, quæ prouenit à maioribus,
& dicitur ius ſanguinis, & conſequenter in-
commutabile *l. ius agnationis ff. de pact.* ma-
iorum nobilitas æque principaliter, & eo-
dem tempore omnibus competit de eodẽ
genere *Ann. in eod conſ. num.* 46. an autem
10 nobilitas fratris tranſeat in frãtrem *vide
Bombin. conſ.* 71. *Tiraquell. in tract. de nobi-
lit cap.* 17. & *cap.* 37. *num.* 14. qui affirmant,
quod ſi vnus frater probat antiquam ſui
generis nobilitatem, & tanquam à nobili
ſtipite deſcendens nobilis declaratur, tunc
ſententia in eius fauorem lata prodeſt etiã
alteri fratri conſanguineo ab eodem ſtipite
deſcendenti, ſi vero aliquis eſſet noniter al-
lectus inter nobiles alicuius Ciuitatis, tunc
eius nobilitas non porrigitur ad alium fra-
trem, nam priuilegium perſonale non egre-
ditur perſonam *l.* 1. *ff. de conſtit princ.* nec ſe-
quitur conſequentia frater fuit aggregatus
inter nobiles de ſedili, ergo etiam alij fra-
tres gaudere debent Ottalor. *in tract de no-
bil.* 2. *par.* 3. *princ. cap.* 8. *num.* 5. & *ſequ.* nam
11 nobilis in vno loco non eſt nobilis in alio
Bart. in l. 1. *C. de dignit. lib.* 10. & ita eſt intel
ligenda concluſio relata per *Io. Vinc. Ann.
in ſing.* 468. quod ſententia lata in fauorem
vnius fratris in ſedilibus prodeſt alteri fra-
tri conſanguineo, qui teſtatur ita deciſum
fuiſſe in cauſa delli Pandoni, cum ſedili Ca-
puano per S.C. Doctores enim, quos alle-
gat cum hac diſtinctione loquuntur, cui cõ-
cluſioni alia quoque declaratio adijcienda
eſt, quod ſi quis petit ſe declarari nobilem
tanquam

tanquam vnus de aliqua notoria familia
Neapolitana, tunc eo ipſo, quod conſtat eũ
eſſe de eadem familia admitti debet ad eoſ-
dem honores, quibus gaudent cæteri om-
nes de eadem familia, ſi vero illa familia, nõ
eſt originarie Neapolitana, ſed per allectio-
nem reperitur ad aliquod Sedile aggregata,
tunc licet aliquis probet, ſe eſſe de eadem
familia, & tanquam nobilem gaudere in ali-
quibus huius Regni partibus, non tamen
admittendus eſt ad honores illius Ciuitatis,
niſi ſpecificè probet ſe eſſe deſcendentem
ab eodem ſtipite illius, qui fuit primus ag-
gregatus, quod in dubio non præſumitur,
vt plene probat, ac pluries fuiſſe deciſum
refert *D. de Ponte in conſ. 107. lib. 2.* [*Gait. de credit. cap. 2. tit 3. num. 630.*] *Thor. in compen. decis. in ver. nobilis probans fol. 357.*
imò etiam nobilem vnius ſedilis non debe-
re habere ſuffragia in alio pleniſſime affir-
mat idem *de Pont. in conſ. 108. eodem lib. 2.*
maior pars nobilium ſufficit in reintegran-
do, vel aggregando aliquem in ſedili, prout
fuit deciſum iunctis aulis in *Coll. conſ. in cauſa Mag. Fabritij Villani cum ſedili Montanea anno* 1570 licet hodie quando agitur
de aggregando requiratur etiam conſenſus
ſuæ Maieſtatis, & quando agitur de reinte-
grando eſt prouiſum, vt determinetur corã
quinque Iudicibus Hiſpanis, vt eſt videre
in literis productis in proceſſu placidi de
Sangro, ac illorum de Capano cum Sedili
Nidi. Qui ſint nobiles gaudentes, ſeu de Se-
dili, & nobiles non gaudentes, ſeu extra Se-
dile recurrendum eſt conſuetudinibus lo-
13 corum *Garſ. de nobil. gloſ. 7. nu.* 12. Quibus
modis probetur nobilitas vide *Viu. deciſ. 225. Marcell. Cala de modo artic. à num. 265 cum ſeq. fol. 94. Alphan in Auth. ſi quis in*
14 *aliquo num.* 110. *C. de eden.* an autem lite
pendente ſuper nobilitate, interim is qui ſe
nobilem eſſe contendit ſit in poſſeſſione
manutenendus *vide Gutier. pract. quæſt. cap.* 25. communis eſt reſolutio, quod ſi is, qui
ſe nobilem eſſe prætendit in promptu præ-
ſentat nobilitatis priuilegium in ea debet
lite pendente manuteneri alias non *Didac. perez. lib. 4. ordinam. tit. 2. lib 6 in gloſ. in verno embarganse, que tuuiera pleytes fo.* 798
col 1. in princ. & ita facta relatione *per Sac. Conſ. in Collat Conſ.* iudicatum fuit in cauſa
Io. Leonardi Ripa cum nobilibus Ciuitatis
Brunduſij in banca Scæciaueni de menſe
Ianuarij 1614. & de anno 1617. fuit pariter
iudicatum per S. C. ad relationem Cõſiliar.
Morra in cauſa Io. Vincentij Foti cum no-
bilibus huius fideliſſimæ Ciuitatis Rhegij, &
vide notata per *Auend. de exequen. mand. par. 1. cap. 19 num. 23. verſ.* 13. debet inſpici,
qui dicit, quod ſi aduerſus perſonas, quæ ad
officia nobilium nominantur, opponatur,
quod non ſunt nobiles, inſpiciendum eſt an
illa perſona ante huiuſmodi oppoſitionem
reperiatur in poſſeſſione nobilitatis, & tũc
ea oppoſitione non obſtante valet nomi-
natio, & etiam lite pendente ſuper quæſtio-
ne nobilitatis manuteneri debet in poſſeſ-
ſione, in qua reperitur, & ad officia nobiliũ
admitti, ſi vero non reperitur in aliqua poſ-
ſeſſione, tunc admitti non debet, donec ꝓ-
bet ſe nobilem, quam concluſionem plene
confirmat *Fab. Anna conſ. 94. lib. 2. qui n. 1. & 6.* affirmat, quoad conſtituendum aliquẽ
in quaſi poſſeſſione nobilitatis ſufficit, quod
reperiatur deſcriptus in buſſula, ſeu matri-
cula, in qua alij nobiles deſcribi conſueue-
runt, [& vide, quæ ſcribit *Cabed. in dec. 73. par. 2.*]

Num. 14. Io. Raina. ex nobilitate filiorũ
aliquantulum parentes cohoneſtari pluri-
15 bus iuribus, & rationibus approbat *Ant. Gamm. deciſ. Luſit. 112 Paſchal. de vir. patr. poteſt. par. 4. cap. 2. n. 29.*

16 *Num. 16. nobilitatem*) ſi mulier nobilis, nu-
bit viro ignobili eius nobilitas obumbra-
tur *Io. Lopez in rubr. de donat. int vir & vxor. §. 31. num. 6. & in §. 32. nu. 1. Ant. Fab. in ſuo Cod. lib. 9 tit. 28. de digni defin.* 17 quã
ignobilitatem retinet mulier etiã poſt obi-
tum viri, donec permanet in viduitate, vt
teſtatur *Guid. Pap. deciſ. 349. & 380.* verùm
ſi vxor eſſet in maxima dignitate, vel nobi-
litate conſtituta, vt pote Comitiſſa, Duciſ-
ſa, &c. ex quibus, quis nobilis efficitur, tunc
non ſolum vxor non amittit nobilitatem
ſi plebeio nubat, ſed ex eius ſplendore no-
bilis efficitur, maxime ſi ea dignitas fuerit
data in dotem, quia tunc maritus ex radijs
vxoris corruſcat *Tiraquell. in tract. de nobil. cap 18. num. 19. & ſeq. vide* Maſtrill. *in tract. de* Magiſtr. *lib. 4. cap. 13. num. 20. cum plur. ſequen. D. de Pont. in conſ. 16. num. 23. & ſeq. lib. 2.* & fœmina titulata nupta priua-
to facit ipſum titulatum, vt de conſuetudi-
ne ſeruari teſtatur Reg. *de Curt. in diuerſ. feud. §. ſed vnde digreſſi num. 24. & ſequ.* &
fuit ſeruatum in perſonam D. Tiberij Car-
rapha viri Marchioniſſæ Fuſualdi, quæ in
conſtantia dicti matrimonij fuit effecta Prin
cipiſſa Biſiniani, & ſucceſſiuè eius vir ſic de-
claratus, & habitus etiam poſt mortẽ *dict. Marchioniſſæ per* Collat. Conſ. *Thor. in Compend. deciſ. par. 1. ver. titulatus*, & ſic in dies
videtur, quod reſpectu feudorum vxori de-
uoluturum fœminæ quandoque nobilitant
viros *Capiblanc. in rubr. de Baron. num. 32.*

late

Digitized by Google

late de Pont. de poteſt proreg. tit. de decret. Col
17 lat. Conſ. §. 1. a num. 16. cum ſequ. mulier no
bilis ſi nubat viro ignobili non amittit ſuã
nobilitatem, quoad ea, quæ ſũt præiudicia-
lia ſuo honori, vt declarat Azeued. in l. 9. lib.
2. tit. 11. num. 7. noua recopil. Gart. de Giron.
de priuil. & exempt. explic. q. 63. num. 320.
18 mulier nobilis non amittit nobilitatem
ex eo, quod nubat inferiori, ſi eſt ille diues,
& viuat opulenter Fontanel. de pact. nupt.
clauſ. 7. gloſ. 3. par. 15. num. 55. tom. 2. ſi mu-
lier contrahat cum viro ruſtico, & cultore
agrorum amittat propiam nobilitatem, tã-
19 quam nubens plebeio. Reſoluere poteris
ex his, quæ DD. tradunt circa quæſtionem,
ſi nobilis per illud exercitium agricultutæ
amittit nobilitatem, in qua communiter
tenetur, & receptum eſt, quod non, quia
hæc ars non connumeratur, inter artes me-
chanicas Collat. in prag. frumen. cap. 2. num.
2. lib. 2. [etiam ſi mercede conductus agri-
cola alienos agros colat Garci. in tract. de
nobil. gloſ. prima §. primo num. 57 & 58.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Accuſatore deſiſtente ab accuſatione, poteſt Curia ex officio procedere.*

2 *Accuſator deſiſtens ab accuſatione, an condemnetur ad expenſas.*

3 *Pactum in remiſſione appoſitum, quod inquiſitus non accedat ad patriam offenſi, an valeat. Et an ex contrauentione huius pacti delictum per gratiam extinctum, reuiuiſcat. num. 5.*

4 *Modus quid differat à conditione.*

6 *Guidatus ſub conditione, quod non accedat ad locum delicti, ſi contrauenerit, qualiter excuſetur.*

7 *Guidati delinquentes ſub guidatico, an, & quando priuentur guidatico.*

8 *Guidatus, guidatico non obſtante captus, reponendus eſt in priſtinam libertatem, etiã ſi Iudex poteſtatem guidandi non habuerit.*

9 *Guidatum occidens, quia ignorabat ſaluoconductum, punitur extraordinariè.*

10 *Frangens ſaluoconductum, punitur laſ. Maieſtatis.*

11 *Guidatus repertus cum foraſcitis non guidatis, poteſt occidi.*

12 *Baro an habeat facultatem faciendi guidaticum, vel etiam aggratiandi foriudicatum.*

13 *Baro habens primas, & ſecundas cauſas, poteſt, pendente appellatione coram Iudice ſecundarum cauſarum, facere gratiam vaſſallo.*

14 *Facultas aggratiandi eſt de regalibus, ideoq. illã non habent Barones, niſi ſpecialiter ſit conceſſa in inueſtitura.*

15 *Gratiæ, & compoſitiones ſunt prohibitæ abſque partis remiſſione, nec poſſunt fieri ſaluo iure partis, aut ſub cõditione, quod obtineatur remiſſio intra certum tempus: Limitatur in indultibus generalibus num. 16.*

17 *Abolitio generalis ſit non poteſt habere effectum extinguendi delictum, ſaltem habebit effectum guidatici.*

18 *Indultus debet verificari reo in vinculis cõſtituto.*

19 *Indultu non gaudet delinquens poſt promulgationem legis.*

20 *Indulgendi facultate conceſſa, quæ delicta non includantur.*

AD DECIS. XI.

1 NVm. 3. Bal.) ſed & ſi accuſator
deſiſtat ab accuſatione, poteſt
Curia ipſa ex officio in cauſa ad
vlteriora procedere l. monente
C. de dilat. lib. 10. vbi Io. de Plat. num. 2. am-
pliat iſtud procedere, ſiue deſiſtat volunta-
rie, vt quia moriatur, vel abſens ſit Carau.
rit. 233. num. 14. ſi ſumus in eo delicto, in
quo alias abſque querela ex officio procedi
non poſſet Camp. in cap. ad conſultationem
2 num. 20. an deſiſtens condemnetur ad ex-
penſas vide Baiard. ad Clar. q. 58. num. 15.
Caualc. de Brach. Reg. par. 5. ſub num 48. de
accuſat. vide, quę ſcribit D. Reg. Tap. ſup. Iur.
regn. tom. 5. ad conſtit. præſenti lege ſanci-
mus.
3 Num. 12. Sacrum) an valeat pactum in
remiſſione appoſitum, quod inquiſitus per
tot annos non accedat ad patriam offenſi
ſub certa pœna, hunc articulum plene ex-
plicant Viu. in comm. opin. 574. lib. 2. Farin.
in tit. de var. & diuerſ. crim q. 107. in 2. par.
art. 20. num. 162. cum ſequ. Octau. Vulpell in
tract. de pace q. 55. Ameſc. in tract. de poteſt in
ſeipſ. lib. 2. cap. 18. num. 19. & ſequ. Maſtrill.
in tract. de indul. cap. 24. num. 18. & ſeq. Ro-
uit. meritiſſ. Præſ. & Conſiliar. in Pragm. 8.
num. 8. & 16. de compoſit. Thor. in Compen.
deciſ. ver. remiſſio delicti Ricc. collect. deciſ.
2080. Viſcont in ſuis concluſ. iur. ver. remiſ-
ſio, ſiue pax. Quorum magis communis re-
ſolutio eſt validum eſſe hoc pactum ad tem-
pus, non autem in perpetuum, licet Ameſc.
in cit.

in cit.loco, contra omnium opinionem fuerit auſus affirmare, quod etiam ſi perpetuũ ſit debeat obſeruari, ſed eius argumentis optime reſpondet *Doctiſſ. Rouit.in pracit. loco*, qui non ſolum fundamẽtis ſolidiſſimis, ſed copioſo numero doctorum hanc cõcluſionem plene cõfirmat. Aq in caſu, quo huiuſmodi pactum eſſet ad certum tempus limitatum, & appoſita pœna in caſu contrauentionis, vel dati fideiuſſores, ſi contigat poſtea reperiri cadauer ipſius inquiſiti in loco, ad quem erat prohibitus acceſſus cẽſeatur pœna ſtipulatio commiſſa, dicas pœnam non deberi, niſi conſtet, quod ipſe viuus, & volens illuc acceſſerit *Argum tex.in l. 2. § ſi quis, & §.fin ff ſi quis caut.* nam non ſequitur neceſſaria conſequentia fuit inuẽtum corpus in loco prohibito, ergo ibidem fuit homo ille occiſus, potuit enim alibi occidi, & illuc ab inimicis aſportari, *vt ex notat per Affl.in Conſtit.* Regn. *ſi damna clandeſtina num.21. refert Salern. ad Napod. in probem.conſuet.num 332.in addit.incip nota etiam verſ & pone fol.mihi 42.*

Num 22.Bart.) adde *Gratian. deciſ.* 153.
4 *num* 18.modus, quid differat à conditione
vide Decian reſp.8.num.36.vol.1. Rou.conſ.
64.*num.11.*& qualiter agnoſcantur inter ſe.
*Maur.alleg.71.nu.3 par.2.*in eggreſſu æquiparantur, ſed differunt in principio *Camill. de Medic.conſ.120.num 2. Fab. Anna.conſ. 81.num.15.& 16.* & in contractibus innominatis æquiparantur *addit.ad Salic. in l.1. C.de his, qui ſub modo.*

5 *Num.23.quare ex his, vide D.Rouit.in*
Prag.1 de Guidat.ſub num. 18. clauſula appoſita in remiſſione partis offenſę, dummodo non accedat ad locum habitationis partis aduerſæ de iure non poteſt operari, vt in caſu contrauentionis delictum illud ſemel extintum per gratiam, iterum reuiuiſcat, non hoc non ſit permiſſum nondum priuatis, ſed nec etiam Iudici Principe inferiori *Gamm deciſ.63.& 368.Cancer.lib.2 var.reſol.*quod erit ſecus in gratia facta à Principe *Rouit.in pred.pragm.num.*48.an conceſſa reo gratia, ita quod non accederet ad Ciuitatem Neapol.per triginta miliaria, ſi in Ciuitatis eiuſdem lictore captus illic fuerit vltimi ſupplicii pœnam pro modo culpæ pati deberet *vide Rou.in pracit.pragm.1.à num. 10. Paſchal. de vir.patr.poteſt.par.4.cap.3.*
6 *num.21.& ſequ.* Guidatus ſub conditione,
ita quod non accedat ad locum delicti, & miliaria tria circum circa ſi contrauenerit, quibus ex cauſis excuſetur *vide Giurb.conſ. 81 Nouar.quaſt.Forenſ.*28. Guidaticus cõceſſus delinquenti per certum tempus, vt non poſſit capi, vel offendi cum conditione ne in Ciuitate moretur, nec accederet ad locum partium offenſarum, vt fieri ſolet, an ſi fuerit captus in Caſtro Ciuitatis gaudere debeat guidatico; relata cauſa in Regia audientia Calabr fuit communi voto deciſum non poſſe gaudere, nec poſſe dari locum reſtitutioni priſtinæ libertatis, quam delinquens petierat, quoniam bannitus à Caſtro cenſetur pariter bannitus à Ciuitate ei adiacenti *Thor.in Comp.deciſ ver. guidaticus*
7 *par.1.*Gu dati delinquentes ſub guidatico,
an, & quando priuentur guidatico *vide Ca-*
8 *piblanc.in prag.6.num.165.de Baron.* [Gui-
datus ſi guidatico non obſtante fuerit captus in priſtinam libertatem reponendus eſt *Franc.deciſ.258.415.& 673.* Licet guidandi poteſtatem non habuerit iudex *Cauale. de brach.Reg.par 2. num. 317.* vt difficilis ſit perſecutio *Cauale deciſ.prima num 45. par. prima.* Et vide, quæ nouiſs. ſcribit *D.Reg.*
9 *Tap in deciſ.Sac conſ.21*] Guidatus ſi occi-
cidatur, quia erat forindicatus, & vere ignorabatur ſaluus conductus, punietur occidẽs extraordinarie *Maſtrill.de indul quæſt.* 43. ſed ſi doloſe fiat punietur de homicidio,
10 quia ſtat ſub protectione Regia, & fran-
gens ſaluum cõductum ſuperioris laſæ Maieſtatis crimine punitur *Farin quaſt.* 29.
11 guidatus repertus cum foraſcitis non gui-
datis, poteſt occidi *Io Grand. de bello exul.*
12 *fol.*155.Baro an ſaluiconductus, & guida-
tici faciendi facultatem habeat *vide* D. *de Pont de poteſt proreg.tit.de prou:ſ.fier. ſolit. §.4.num.53.& ſequ.* & quid in exiliatis, & confinatis *Nouar.quaſt forenſ.*137 *num.*12 an poſſit gratiare foriudicatum *vide Rouit.*
13 *in pragm.5 num 9 tit.de abolit.* Baro habẽs
primas, & ſecundas cauſas pendente appellatione coram iudice ſecũdarum cauſarum poteſt facere gratiam Vaſallo, præuia tamen partis remiſſione præcedente, *de Frãc. deciſ.370.Catalan de indul.quaſt 4 num.15. Maſtrill.de Magiſtr tom.2.lib.4 cap.16.nu.*
14 100.& hanc facultatem aggratiandi non
habent barones, niſi in inueſtitura ſpecialiter talis facultas eſſet conceſſa *Menoch de arbitr.iudic quaſt.92.num.7* quia cum talis facultas ſit de reſeruatis Principi non venit in generali conceſſione regalium *deciſ. Pe-*
15 *dem.101.num.3.* gratiæ, & compoſitiones
ſunt prohibitæ non pręcedẽte partis remiſſione *de Pont.in pracit.§ 4 n.9. late ſeſſe dec. Aragon.*178 nec fieri poſſunt ſaluo iure partis, & per S.C.fuit reuocata, quædam compoſitio ſic facta ſaluo iure partis, vt refert *Thor.in Compen.deciſ.par.1.ver. compoſitio*, Prorex gratiam indulgere non poteſt non

præcedente partis remiſſione obtinenda,
tamen infra certum tempus nulla exiſten-
te publica cauſa, & eam concedendo
male agit, nec Rex conſueuit remitte-
re, & indulgentiam facere, niſi parte cõcor-
data, vel facta pace *Pariſ. de Put. in tract. de*
ſind ic. verbo compoſitio ſub num 6. verſ. nam
16 *etiam*. Eſt tamen verum, quod in generali-
bus indultis expreſſum reperitur, quod ſi
infra ſex mẽſes inquiſiti obtinuerint remiſ-
ſiones à partibus offenſis, gaudere debeant
generali indultu, vt demonſtratur *in prag.*
11. *&* 12. *de abolit.* ita & taliter, quod indul-
tus eſſe eatenus ſortitur effectum, quatenus
à parte offenſa remiſſio facta fuerit in tem-
pore, ſed hoc factum apparet à Rege legiti-
ma ſubſiſtente cauſa, & ante omnia, vt de
delicto conſtet *Larath. conſ. 109. num. 49.* vi-
gore cuius generalis indultus, & abolitio-
nis, quoad pęnas pecuniarias debitas fiſco,
conſtitutum, & per Regem facta modera-
tio eſt reſpectu vaſallorum demanialium,
dummodo pęna multa, vel condemnatio
realiter exacta, incorporata aſſignata, ac-
ceptata, vel compoſita non ſit, vel aliter pro
ea cautum: & quo ad barones dictum eſt
indulgentiam comprehendere eorum vaſal
los, exceptis caſibus, in quibus de pęna pe-
cuniaria tractari contigerit, & vide *D. Reg.*
Conſtan. in l. 1. à num. 87. C. de pen. fiſcal. lib.
17 10. abolitio generalis ſi non poteſt habere
effectum extinguendi delictum, ſaltem ha-
bebit effectum guidatici *Peguer. deciſ. 39.* in-
18 dultus debet verificari reo in vinculis con-
19 ſtituto *Laurent. deciſ. Auen. 47.* indultu non
gaudet delinquens poſt promulgationem
20 legis *Mart. deciſ. 143.* [indulgendi facul̃ta-
te conceſſa, quæ delicta non includãtur de-
clarat *Giurb. conſ. 40. num. 4.* hinc eſt, quod
Excell. huius Regni Prorex pro vrgenti, &
publica cauſa, vt puta belli non indulget ni-
ſi prius habuerit relationem de qualitate
delicti, & an ſit de exceptis, & poſtmodum
mandat, quod inquiſitus ſeruiat Suæ Maie-
ſtati in illa occaſione per annos tot, & de-
ficiente bello ſtet ordinibus ipſius Excell.
Domini, quo tempore completo gaudet in-
dulto, promittit inſuper inquiſitus pęnes
acta officij ſcribæ portionis, & ſe obligare
ſub pęna vltimi ſupplicii continuare dictum
ſeruitium militare per dictum tempus, nec
accedere etiam finito dicto ſeruitio ad lo-
ca, vbi degũt partes offenſæ, donec, & quo-
uſque partium remiſſiones obtinuerit.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Quæ ſolemnia ſint adimplenda per tutores.*
2 *Quibus pęnis puniatur tutor, vel curator ob non confectionem inuentarij, vel libri rationum.*
3 *Tutor pecuniam pupillarem in libro non apponens, eſt in dolo, & præſumitur cum ea locupletatus.*
4 *Proceſſus factus cum matre tutrice ante confectionem inuentarij, an valeat.*
5 *Mater tutrix, an, & quando rectè adminiſtret, & an ſufficiat ſi admittatur ad iuratoriam cautionem.*
6 *Sententia indiuidua, an pro parte valeat, vel ſit nulla.*
7 *Nullitas reſpectu non citatorum, an procedat etiam reſpectu citatorum.*
8 *Cauſæ indiuiduæ quænam ſint.*
9 *Vtile per inutile, an, & quando vitietur in contractibus.*
10 *Appellatio interpoſita, quoad vnum caput ſententia deuoluitur, quoad alia capita ſeparata.*
11 *Laudum non poteſt in quibuſdam capitibus acceptari, & in alijs recuſari, & eſt vltro citroque obligatorium ex vtraque parte.*
12 *Hæredes, an teneatur inſolidum pro debito defuncti.*
13 *Hæredes plures vnius emphyteutæ, an poſſint diuidere emphyteuſim inter ſe.*
14 *Actio hypothecaria, an ſit diuidua, vel indiuidua.*
15 *Hypothecaria, an competat in ſolidum cõtra vnum ex hæredibus, apud quem pars rei cenſualis reperitur, an verò contra omnes cohæredes pro ſuis portionibus.*

AD DECIS. XII.

1 N*Vm. 1 de admin. tut.*) vide Ricc. in
collect. 1211. & quæ ſollemnia
ſint adimplenda per tutores re-
ferunt *Mancin. in tract. de tutel.*
3. quæſt. 3. q. princ. Gutier *par.* 2 *cap. 1* *Gal-*
2 *ter. in prax. tutel par. 1. rubr.* 4. quibus pęnis
multetur tutor, vel curator ob non confe-
ctionem inuentarii, vel libri rationem vide
3 *Staiban conſil. 89. num. 9* tutor pecuniam
pupillarem in inuentario non apponens eſt
4 in dolo, & præſumitur cum ea locupletatus,
& male verſatus *Borrell. conſ. 31. num. 59.*
4 an proceſſus factus cum matre tutrice an-
te confectionem inuentarij valeat, vide
Gratian. diſcept. Forenſ. cap. 28. an ſuf-
ficiat ſi mater tutrix admittatur ad iurato-
riam cautionem *Theſaur. iuu quæſt. 21. par.*
1. mater filijs tutrix relicta, an recte, &
quando

quando adminiſtret vide Borrell.conſ.95.
6 Num.2.Doctor.) vide , quæ plena manu
ſcribit Camill larath.conſ.17.ſententia indi-
uidua,an pro parte valeat,vel nulla ſit Bor-
rell in ſumm.decíſ.tit.30.à num.318 vſque
7 ad num 321.par.2. nullitas reſpectu non
cicatorum,an procedat etiam reſpectu ci-
tatorum vide Ric.in collect.decíſ. 314.par.7.
8 cauſæ indiuiduæ, quæ dicantur refert Capi-
blanc in prag.8.par.2.à num. 198. de Baron.
Ibidem Bart.)adde Ricc in collect. 1246.
9 par.4.Iallong racemat 73.vtile per inutile
in contractibus,an vitietur,& quando Gra-
tian.diſcept. Forenſ.162 Loffred conſ.3.&
quid in feudalibus Mart.vot 81.n.12.& 16
Ibidem Boer.)adde Cartar.decíſ. 28. Coſta
de rat port.q.138.Cardin.Tuſc.pract. concl.
lit.O concl.32.à num. 15.& procedit tex.d.l.
1.in indiuiduis Affl.decíſ.218.Peguer. decíſ.
181.Gomez.var.reſol.tom.2.cap.12.de duob.
reis.
Num.4.Doct.vide Camill.Larath.conſ.16
Gallup.in prax S.C.par.3.cap. 5 num. 8 &
10 9.vnde nec appellatio interpoſita , quo ad
vnum caput ſententiæ deuoluitur,quòad alia
capitula ſeparata Ricc decíſ. Archiep. Neap.
375.par.4. iudex iniuſte agit ſi cognoſcat in
gradu appellationis de meritis ſententiæ vl-
tra capitulum à quo appellatio eſt inter-
poſita,quia in tantum eſt iudex in quantum
eſt appellatum,& nôn vlterius , vt ex Cor-
naz decíſ.lucen.63 vbi ait procedere, quan-
do capitula non ſunt connexa,ſed ſeparata,
quoniam continent diuerſum factum, con-
iuncta capitula,quæ dicantur, quæ ex cõſe-
quentia factorum ſeparationem non reci-
piunt,& in hoc caſu licita eſt cognitio,cum
annexio procedat ſemper ab eadem cauſa,
& ab ead m radice,& ſic,ſi vna pars eſt ap-
pellabilis trahit ad ſe aliam vide Gratian.
decíſ.60.
11 Num 4.Menoch.)ſecus in laudo,quod nõ
poteſt ſuper quibuſdam capitibus accepta-
ri , & ſuper quibuſdam recuſari de Franch.
decíſ.173. Muſcat in prax S. C.lib.1.par.7.
gloſ.periurij in addit.lit.A quia cum laudum
ſit indiuiduum,non poteſt ex compromiſſo
etiam iudiuiduo dici , quod partim exequa-
tur partim vero non exequatur , quia , vt
tranſactio , compromiſſum eſt ex vtraque
parte vltrocitroq. obligatorium Barz.de-
cíſ.Bonon.87.num.7.
Num.6.de hæred. act.) vide Ricc. collect.
12 528.hæredes an teneantur pro debito de-
functi inſolidum , vel pro ea tantum parte
pro quà fuerunt inſtituti late Oter. in Ro-
man.lucubrat.diſp.23 hæredes plures vnius
13 emphyteutæ , an poſſint diuidere emphy-
teuſim inter ſe vide Io Vinc. Anna. alleg.3.
Fab.Anna.conſ.83.num. 12.13. 14.& 15.&
an poſſint ſoluere canonem pro parte ibi-
dem num 16 17 & 18.
Ibidem ſi vnus ex plur.) adde Crau conſ.
47 num.15.Cancer.lib.3.reſol.cap.17 de ſtt.
14 nu.296.actio hypothecaria, an ſit diuidua,
vel indiuidua late Borrell.in 2 p. comp decíſ.
tit.39 à num.138.vſque ad nu.245. Gutier.
15 q.67.lib.1.hypothecaria an competat inſo-
lidum contra vnum ex pluribus hæredibus,
apud quem pars rei cenſualis reperitur, an
vero ſint omnes cohæredes , & poſſeſſores
inſimul conueniendi pro hæreditarijs por-
tionibus ad ſolutionẽ cenſus Theſaur. iun.
quæſt.Foren.85.lib.2.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1. Foriudicatio pro quibus criminibus poſſit fieri.
2 Ad foriudicationem non poteſt deueniri niſi conſtet de delicto ſaltem per indicia ſufficentia ad torturam.
3 Foriudicatus habetur pro mortuo etiam, quoad alimenta , & poteſt impune occidi, non tamen ab vxore.
4 Foriudicati ſucceſſio quibus ſpectet
5 Foriudicatus non priuatur iure eligẽdi, vel nominandi aliquem in Officialem.
6 Foriudicatus ſi poſt 13. annos dicat de nullitate ſententia,an ſit audiendus.
7 Sententia foriudicationis lata contra minorem,annullatur.
8 Foriudicatus poteſt contra ſentẽtiam foriudicationis nullitates proponere,ſi ſint euidentes.
9 Fugiens è carceribus , an habeatur pro confeſſo.
10 Carceres frangere, qui dicatur, & quænam ſit pena tentantis carceres frangere,effectu non ſequuto. Et quid ſi vaſſallus Baronis fugiat è carceribus animo confugiendi ad ipſum Baronem,vel ad Magnam Curiam.
11 Pro furto,quæ pena veniat imponenda de iure Regni.
12 Furti corpus quomodo probetur.
13 Furti actio ad penam,an detur contra filiũ, bona partis ſurripientem, vel contra eius adiutores.
14 Contrectatio de loco ad locum eſt de ſubſtãtia furti:Et quid ſi res ab eo contrectata fuerit,cui fuit in cuſtodiam data.
15 Ille,penes quem furtum reperitur, quando præſumatur fur.

16 *Furtum an ſit ſi res inuenta in via, non reſtituatur.*
17 *Vendentes res falſas, committunt furtum.*
18 *De furto commiſſo in caupona, vel in naui, qua actione agatur contra cauponem, vel nauclerum.*
19 *Furti pena non tollitur per reſtitutionem.*
20 *Iudex non faciens reſtituere rem furatam, tenetur parti ob negligentiam.*
21 *Furtum comeſtibilium, an licitum ſit ob neceſſitatem famis.*
22 *Furti pena, an teneatur, qui ſubtrahit, quãtum ſibi debetur.*

AD DECIS. XIII.

1 N*Vm.1 ſed contrarium*) Foriudicatio non ex omni crimine fieri debet, ſed pro illis tantum, vbi venit imponenda pena mortis naturalis, aut ciuilis, vel deportationis, ita
fuiſſe declaratum per ſententiam Regiam
iunctis tribunalibus referr *de Pont. de poteſt.*
proreg. rubr. de prouiſ fier. ſolit. §. 4. *num* 47.
D. Giur. conſ. 83. *num.* 5. *ſed* Ro*u. in pragm.* 1.
num. 36. *tit. de ſent foriudic.* tenet cum domino auctore ſententiam foriudicationis
non habere locum, niſi vbi venit imponẽda
pena mortis naturalis tantum, & merita
cauſæ prius ventilari debere, ſi pro delicto
penam mortis mercatur inquiſitus *Thor in*
addit. ad eundem D. *Reg. de Pont. ſub præcit.*
num. 47. [*D. Regen Tap. in deciſ. S.C.* 49.]
2 *Capibl ſing* 48. hinc eſt, vt poſſit deueniri ad
ſententiam foriudicationis conſtare debet
delictum ſaltim per indicia ſufficientia ad
torturam *Paul. Staiban: Iun. in addit. ad cõſ.*
63. eius patrui, dempta contumacia *Foller.*
ſup pragm. de duello num 19 *Viſcon. in ſuis*
3 *concl. iur fol.* 102. Foriudicatus legitime habetur pro mortuo in Regno *de Franc. deciſ.*
102. *de* Pont. *conſ.* 69. etiam quoad alimenta
de Franc*h deciſ* 689. *num.* 6. licet impune occidi poſſet non tamen ab vxore *de Franch.*
4 *deciſ.* 276. & illius ſucceſſio quibus ſpectet
vide Molfeſ. *ad conſuet Neap par.* 4. *tit. de*
ſucceſſ ab inteſ q 47. Anna *conſ.* 13. *Mormil.*
in conſtit. penam eorum, de Pont. *conſ* 69. &
5 non priuatur iure eligendi, vel nominandi
aliquem in officialem Molfeſ. *in præcit q.* 47.
num. 28 *&* 29. foriudicatus ab vno iudice,
an poſſit morti tradi ab alio vide *Capiblan.*
in prag. 8. *par.* 2. *num.* 116. *&* 127. *de Baron.*
6 foriudicatus ſi poſt latam ſententiam foriudicationis per ſpatium 13. annorum dixerit
de nullitate ſententiæ, & actorum, an ſit audiendus *vide Thor. in compen dec. par.* 1. *ver-*
7 *ſic. foriudicatus.* [Sententia foriudicationis
lata contra minorem annullatur, ſi tempore publicationis ipſe minor erat, & ſic inde
probatum, licet eo tempore non fuiſſet oppoſitum de minore ætate *Thor. in comp. deciſ. fol.* 632. *tom.* 2. quæ ſententia crudelis eſt
Ant. de Ball. in prag. Regn *Sicil. tit.* 12. §. *primo*; vbi ſubdit, quod benignior pars eſt, ꝙ
declaretur nulla, quia remanet ius parti illæſum, nec improbatum eſt ante eius exequutionem de odore cauſæ, & eius iuſtitia
cognoſcere ad tradita per *Viu. in dec.* 439.
8 *n.* 36. foriudicatus poteſt aduerſus ſententiam foriudicationis nullitates proponere,
ſi ſint notoriæ, & euidẽtes *Intrigl. ſing.* 246.
lib primo Mar. *muta in prag. Regni Sicil. tit.*
12. *n.* 17 *tom. primo.*]

Num. 4. *notat.*) adde *Farinacc. in tit. de carcer. q.* 30. Ricc. *in deciſ.* 65. *par.* 3. *Oter. in ſuis*
Roman. Lucubrat. diſp. 9. *Salced. in addit. Ad*
9 *Diaz reg.* 305. fugiens à carceribus, an habeatur pro confeſſo *vide Baiard. ad Clar in*
10 § *fin. q.* 21 *à n.* 80. carceres frangere, qui dicantur *vide Ant. Scap. in tract. Iur. nõ ſcript.*
lib. 5. *c.* 5 + *n* 6. carcerati pro furtis, & homicidio, ſi inſimul cum alijs carceratis conſpirauerint carceres frangere, & demũ fractis
illis non aufugerunt impediti ex concurſu
gentium, & carcererii, qua pœna ſint plectendi fuit per M.C.V. ipſis illata tortura,
& attentis eorum confeſſionibus delictorum condemnati ad vltimum ſupplicium
Gramm. vot. 37. quod quidem votũ reprehenditur *ab Vrſill. in dec.* 404. *ſub n* 16. quod
non ſit pena mortis fractura carceris, & vide *Thor. in compen. deciſ. Cur. Archiep. ver.*
frangere tentantes, vbi refert, quod attenta
qualitate delictorum atrocium ſæpiſſimè in
M.C.V. proceſſum fuit ad penam capitalẽ
mortis contra iſtos effractores ſin autẽ ſecus eſſet. Carceris effractor vaſſallus Baronis animo confugiendi ad baronem, vel ad
M.C.V. qua pena debet puniri, fuit in contingenti caſu vnius vaſalli Federici Carrafæ
ꝑ S.C. remiſſus vaſſallus ꝓdictus, qui fracto
carcere acceſſerat ad M.C.V. vt in cauſa de
Iuſtitia ꝓcederet citra penã fracti carceris.
Anna in repet. c. p. de vaſſal. decrep. ætat. et vide quæ cumulat Capibl. in prag. 3. *nu.* 163. *et*
ſeq. de Baron. Mut. in c. Regn. Sicil. 160. *to.* 4.

Nu 7. *adulterinis*) *vide Reg. Prag. æditam*
de anno 1605. *tẽpore Illuſtr. Comit. Beneuẽt.*
quæ ſecundum nouiſſimã recopilationẽ eſt
11 in ordine 7 ſub tit. de furt. quæ pena ꝓ furto veniat imponẽda de iure regni late *Oter.*
diuerſ. q Iur. par. 3. *q.* 17. *Palm in diuerſ. iur.*
gloſ. 1. *à n.* 20. *Mãgrel. ad Bart. in l. capitaliũ*
§. *famoſ. de pen.* de furto nõ dicitur cõſtare,
niſi probetur, ꝙ res fuerit in illo loco, de

que

quo dicitur ſublata Mart.vot.58. num.5.6.
& 7.Manen.deciſ.54.nu.72. furti facti cum
fractura corpus non cenſetur probatum,
niſi etiã probetur res furto ſubtractas,alias
in loco fractu: æxtitiſſe etiam, quod pro-
bata ſit fractura Farin conſ.227.num. 2.lib.
3.vbi declarat hoc procedere ad condem-
nandum non quo ad torquendum, ad pro-
bationem delicti in genere in materia furti-
ua vide Muſcat.in prax.crim. rubr de furt.
13 &c.num.1.cum ſequ.Furti actio ad pœnam
an detur contra filiũ patris bona ſurripien-
tem,& contra eum,qui furto, illi opem de-
14 dit Giurb.conſil.68.contrectatio de loco ad
locum eſt de ſubſtantia furti Anton. deciſ.
Macer.20.lib 3. ſi animo furandi fiat alias
ſecus,furtum an præſumatur ſi bona in cu-
ſtodiam alicuius tradita,& per eandem ali-
bi contracta reperiantur, ita quod tertius
ille de furto moleſtari poſſit deciſum fuit
15 negatiue Ricc.deciſ.62.par.1. ſi furtiua res
reperitur in domo alicuius, non tamen ille
præſumitur fur.niſi,& aliæ concurrant con-
iecturæ Nouell in prax.crim.§.furtum nu.8
& 9.furatas res occultans,qua pœna ſit pu
niendus vide Campanil.in diuerſ.iur.canon.
16 rubr.11.cap.25.num.22. Furtum an dica-
tur,ſi quis inuenerit,quid inſtrata, & non
reſtituit vide Mar. Mut. in cap. Regn.Sicil.
17 471.nu.31.& ſeq tom.5. vendentes res fal-
ſas committunt furtum, & quomodo pu-
18 niendi Caball reſol.177.pro furto commiſ-
ſo in Caupona, qua actione agatur contra
Cauponas Peguer.deciſ.45.& de furto in na
19 ui commiſſo vide Mart.deciſ.58. furti pœ-
na non tollitur per reſtitutionem Viu.deciſ.
146. abſolutus à pœna furti non cenſetur
abſolutus à reſtitutione ablatorum Rot.Lu
20 cen.diuerſ.deciſ.62.Iudex non faciens parti
rem furatam reſtitui tenetur parti ob ne-
gligentiam in ſyndicatu Borrell.conſ.80.nu.
21 10.Furari num permittatur comeſtibilium,
aut cibariorum quantitatem ob neceſſita-
tem famis Iallong.racem.46.à num.3. vſque
22 ad num.31.Furti pœna, an teneatur famu-
lus, vel creditor ſubtrahendo quantum ſibi
debetur vide Baiard.ad Clar. in §. furtum
num.86.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo, in prima
inſtantia acceptus, an teneatur in cauſa
appellationis.
2 Quid de fideiuſſore accepto in vno Tribuna-
li,an teneatur in alio.
3 Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo ab arbi-
tris,non tenetur de eo,quod eſt iudicatum
à Iudicibus.
4 Fideiuſſor de ſiſtendo reum,an liberetur, ſi
ſemel fecit eum ſiſtere. Quid ſi fugientem
præſentauit.num.6.
5 Fideiuſſor liberatus ob rei carcerationem,
an teneatur ſi ille fugiat.
7 Fideiuſſio quando tollatur præſentatione
principalis.
8 Per dationem fideiuſſoris de iudicatum ſol-
uendo non dicitur, quis in iudicem con-
ſentire.
9 Quid diſtet inter fideiuſſorem iudicij, & cõ-
tractus.
10 Fideiuſſor de iudicio ſiſti, an reo non obtem-
perante,vltra pœnam,teneatur etiam ad in-
tereſſe.
11 Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo in cauſa
principali criminaliter intentata, libera-
tur inſtantia perempta.

AD DECIS. XIV.

1 NVm.2.Iud.ſolu.) fideiuſſor de in-
dicatum ſoluendo, in prima in-
ſtantia acceptus non tenetur in
in cauſa appellationis, ſed hoc
ita ſi ille fideiuſſiſſet de ſoluendo quidquid
fuerit iudicatum per illum iudicem primæ
inſtantiæ nominando eum nomine propio,
alioquin ſi ſimpliciter acceptus, teneretur
Bocr.deciſ.315.de Franch deciſ.320. Baiard.
ad Clar in §.fin.quæſt.46.num.92. quidquid
dicat Franc. Marc.deciſ.357.par.2. & de
veritate vide eundem D.de Franc. deciſ. 208.
Caball.reſol.crim.caſ.109 Ludou.Morot.cõſ.
49.Gratian.diſcept Forenſ.c.348.lib.2. [Ma
2 ſtrill.deciſ.302.num.5 par. 4.]Fideiuſſor ac-
ceptus in M.C.tenetur in S. C. quia illud
tribunal eſt ſubordinatum ad iſtud de Frãc.
deciſ.344. Muſcat. in prax.S C.lib.2.par.3.
gloſ.inſtantia num.14. Fideiuſſor de ſoluen-
do iudicatum ſi eſſet datus in cauſa vertẽ-
te in S.C.poſtea remiſſa ad R. C. pro inte-
reſſe fiſci,& R.C.iudicauerit, an teneatur
ad iudicatum per Reg.C.fuit deciſum, quod
non,de Franch.deciſ.601.Molfeſ.ad conſuet.
Neap par.4.quæſt.63.num.26. Gallup.in
3 prax.S.C.par.2.capit.3.num.38. Fideiuſſor
de iudicatum ſoluendo ab arbitris non te-
netur de eo,quod eſt iudicatum à iudicibus
Ant.Fab.deciſ.5.ſubaud.Cod.de fideiuſſor.qui
4 fideiuſſerit reum ſiſtere, ſi ſemel fecerit reũ
ſiſtere liberatur Fab.deciſ 24 eod.tit. & talis
fideiuſſor liberatus,etiam ſi principalis cap-

tus ex curia ex illa cauſa poſtea fugiat, quia per iſtam incarcerationem liberatur *Aff.*
6 *deciſ.*130.*Honded.conſ.*111.*vol.1.*Fideiuſſor promittens iudicatum ſoluere,ſi principalis fugit,& poſt fugam debitorem præſẽtat liberatur à pęna *Gomez.Leo deciſ.*91.*tom.*2
7 *deciſ.diuerſ.*Fideiuſſio quando tollatur præſentatione rei principalis *vide Ant.Hering. de fideiuſſ.cap.*20 *§.*9.*Muſcat. in pract.de fideiuſſ par.*1.*modo* 4.*Mangrell.ad Bart.in l ſi*
8 *quis reum ff.de cuſtod.& exibit.reor.* per dationem fideiuſſoris de iudicatum ſoluendo, quis non dicitur in iudicem conſentire, nec expelli ab opponendo declinatoriam *Amb-*
9 *dol.ad D.de Franch.deciſ.*344.*num.*5.Fideiuſſor iudicij,& contractus, quæ ſit differentia *vide Campanil.in rit.Archiep.Neap.*4. *num.*
10 16.fideiuſſor de iudicio ſiſti,ſi per principalem non fuerit obtemperatum,an vltra pęnam teneatur ad intereſſe,fuit deciſũ,quod ſic maxime in cauſa criminali in qua non tantum ad pęnam debitam fiſco, ſed etiam ad intereſſe partis tenetur *Aff. deciſ.* 234. *vbi Vrſil.*optime exornat, licet ibi *Gram. in addit.*dicat contrarium fuiſſe ſeruatum in M.C.V. in alia cauſa in qua tantũ ad pęnam fuit condemnatus,& fuit ab alijs abſolutus,multi ſequuti ſunt *Aff. deciſ. quos recenſet Thor in comp.deciſ. in ver. fideiuſſor. par.*1.Fideiuſſio facta de ſtando iuri,& iudicatum ſoluendo pro aliquo ex litis conſortibus,ſi nulli adſint litis conſortes, tota promiſſio pro illo nominato facta cenſetur, & in eius perſona retinet, & contra eum poteſt fieri liquidatio abſque alio proceſſu, quod procedit etiam ſi fideiuſſor met efficiatur poſtea ipſe litis conſors *Seraphin.deciſ.*304.
11 *num.*1.*&* 2. [Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo in cauſa principali criminaliter intẽtata liberatur inſtantia perempta, nec pro intereſſe partis læſæ moleſtari valet *Nact. conſ.*202.*vol.primo late Menoch.conſ.*212.]

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio ſuſpendit ſententiam,& appellãs remanet in officio.*
2 *Clericus priuatus beneficio, poteſt,appellatione pendente,ei renunciare.*
3 *Bannitus pendente appellatione à ſententia banni,non poteſt occidi.*
4 *Sententia S. C. licet habeat executionem paratam non obſtante reclamatione, tamen ea pendente, non poteſt executioni demandari.*
5 *Tempus appellandi ſuſpendit executionem ſententiæ.*
6 *Mortem ſibi inferens,an aliqua pęna puniatur.*
7 *Mortem ſibi inferens,non præſumitur id feciſſe conſcientia perpetrati ſceleris, ideoque non priuatur Eccleſiaſtica ſepultura, niſi alia concurrant.*
8 *Inuentus laqueo ſuſpenſus,non præſumitur ſeipſum ſuſpendiſſe, & ad fiſcum ſpectat probare contrarium.*
9 *Condemnatus ad duas pęnas, ſi ab vna appellat,an per hoc ſuſpendatur executio alterius.*
10 *Si reus ante ſententiam moriatur, an pęnalis ſententia poſſit fieri in hæredem.*
11 *Quando liceat ſuſpendere cadauera, & in mortuos ſæuire.*

AD DECIS. XV.

1 N*Vm.*2.*vulgatis*) condemnatus nõ dicitur,qui appellat *l.* 2.*§.fin.ff. de pęn.* & idem eſt nõ eſſe latam ſentẽtiam, & per appellationem eſſe ſuſpenſam *gloſ.in l.*2. *C. vt lit.pend.& ait gloſ.in cap ſæpe de appellat.* quod prælatus depoſitus appellans remanet in officio, & inquit *Gutier.pract quæſt* 39. quod officio priuatus per ſententiam pendente ap-
2 pellatione exercebit illud: Et clericus propter homicidium priuatus beneficio per ſẽtentiam,ſi appellauit, poterit appellatione pendente ei renũciare *Gutier Canon.quæſt. lib.*2 *cap.*5.*num.*38. *Farin de homic.q.*119. *num.*82.*cum ſequẽn.*vbi plene declarat.Bã-
3 nitus pendente appellatione à ſententia banni occidi non poteſt *Farin.de var. et di-*
4 *uer.quæſt.*9.103.*num.*305 & ſententia S.C. licet habeat paratam exequutionem non obſtante reclamatione *Auth. quæ ſupplicatio C.de precib.Imper.offer.Borrell in ſumm. deciſ.tit.*32.*nu.*3.*par.*2. non tamen exequitur ea pendente, quando exequutio eſt irretractabilis, & quando quis eſt condemnatus ad mortem,vel ad remigãdum, quod retractari non poteſt reuocata ſententia, vel ſi eſſet forindicatus per ſententiam S.C. eum interim reclamatione pendente occidi non poteſt, vt deciſum teſtatur *de Franc. deciſ.*139.*Boſſ.in ſua prax. tit. de nullit.ad-*
5 *uerſ.ſent.in fin* Et ſicuti appellatio ſuſpẽdit ſententiæ exequutionem,ita tempus appellandi *Bal.in rubr.C.de appell.*tempus appellandi à ſententia eſt mera ſuſpenſio, & interim quodam ſilentium inducitur, & ait *l.addictos C eod.* quod quantum ad iuris reſiſtentiam,idem eſt eſſe appellatum,vel eſſe

in fr a

infra tempus appellandi, vt pulcre declarat
Farin. in tract. de inquiſ. q. 10. à n. 46. & plu-
ra congerit Gutier. pract. quæſt. lib. 3. quæſt.
37.
Num. 10. Decian.) vide Bonacoſſ. in ſuis
6 comm. opin. crim. ver. mortem par. 2. nixus ſi-
bi conſciſcere mortem, bona non amittit,
communem dicit Eman. Soar. in ſuo theſ. re-
cept. ſent. lit. M. num. 235. & ſequ. nec aliqua
pœna punitur, ſi non ductus ſceleris cōſcié-
tia, id faciat, vt eſt communis opinio, ſed do
7 loris impatientia Viu. deciſ. 244. in dubio nō
præſumitur conſcientia perpetrati ſceleris
ſibi mortem conſciuiſſe Dec. conſ. 438. Mā-
grell. ad Bart. in l. qui rei §. de ilio ff. de bon.
eor. vnde ſi reperiatur aliquis mortuus in
puteo, vel laqueo ſuſpenſus non debet pri-
uari Eccleſiaſtica ſepultura, ſi indiciis, & cō-
iecturis liqueret cum furore, aut mētis alie-
natione ſe ipſum occidiſſe Genuen. in prax.
Archiep. Neapol. cap. 61. num. 20. & in mate-
ria vide Petr Caball. caſ 137. Maſtrill deciſ.
123. Ameſc de poteſt. in ſe ipſum lib. 1. cap 23.
qualiter puniatur miles ſe ipſum percutiēs
vide Caſtill. deciſ. 169. Ricc. collect. deciſ. 2942
8 par. 7. ſi aliquis reperitur laqueo ſuſpenſus,
non præſumitur, quod ſe ipſum occiderit,
ſed fiſcus tenetur probare, quod ſibi mortē
conſciuerit Socin. Iun. conſ 51. vol. 1. & re-
quiruntur probationes clariores, & fortio-
res cum reſiſtat veriſimilitudo Vulpell. conſ.
1. Addent. ad Ambroſ. in tract. de mod. formā.
proceſſ. inform. lib. 1. cap. 1. ſub num. 14.
Num. 19. Gomeſ.) adde Maur. Burg de
modo proced. ex abru. quæſt. 8 num. 7. quādo
à pęna licet appellare vide Breder. de appell.
9 tit. 20. col. 490. & ſeq. ſi aliquis condemnan-
tur in duabus pęnis, & ab vna condemna-
tus appellat, an iſta appellatio ſufficiat ad
impediendam exequutionem alterius pęnę,
ſuper qua vox appellationis emiſſa non eſt
vide Ruginell. de appell. § 2. cap. 3. num. 636.
10 ſi reus ante ſententiam moriatur, an pęna-
lis ſententia ferri poſſit in hæredem, aut fi-
deiuſſorem defuncti vide Griuell. deciſ. Sen.
Dolan. 6.
In fin.) adde Mangrell. ad Bart. in rubr.
11 de cadau. punit. vbi ad plenum, quando ca-
dauera poſſint ſuſpendi Pappon. lib. 24. tit.
14. arreſt. 1. & quando in mortuos ſæuire
liceat vide Menoch. de arbitr. Iudic. caſ. 285.
Baiard. ad Clar. in §. fin. q. 51. num. 42.

Didac. de Mari,

SVMMARIVM.

1 *Præcipua proditorij criminis qualitas eſt amicitia.*
2 *Ideoque proditor non eſt, qui per inſidias, & retro ſuum occidit inimicum.*
3 *Inimicum reconciliatum occidens proditor eſt, nec gaudet indultu Regio, aut Eccleſiaſtica immunitate.*
4 *Pax et reconciliatio inter inimicos non præſumitur, ſed debet probari.*

AD DECIS. XVI.

NVm 5. Bertachin. Adde) Maſtrill.
de Indul cap 29 num. 2. Ambroſ.
de immun Eccleſ. cap 6 n 5. Craſſ.
de effect. amic. num 243 Gamba-
cur de immun Eccleſ lib. 3 cap 28 num. 6 Bo
uadill. lib 2. polit cap 14. num 36. Villadieg.
in polit cap 3 nu 210. Caualc. de Brach. Reg.
p. 1 num 88 Camill Larath conſ 102 num 6
& 17 Farin conſ 76. num. 7. conſ 168. num.
72 & ibi Scholiaſt. lit. A. & de immunit. Ec-
cleſ num. 137 ſibi contrarium q. 18. num. 76.
Tuſc pract. concl. lit P. concl. 869. num. 8. D.
de Franc. deciſ. 713 num. 14 Gratian diſcept.
Forenſ. 380. num. 40. 41 & diſcept 619. à nu.
27 Ball. tract. var. lib 5. tit. de inſul in Eccleſ.
pragm 1. num 10. Burg. de Paz. conſ. 22. num.
15. & 16. Conſil Rou. in prag. 11. à num 56.
tit. de abolit Guazz. reor. defenſ. 1. cap. 38. nu.
40. Mar. Ital de immun. Eccleſ lib. 1. cap. 5. §.
4. Gutier. lib. 1. pract. quæſt. 2. num. 2. & 9. Vi-
1 ſcont in ſuis concluſ. iur. ver. indultus præ-
cipua proditorij criminis qualitas eſt ami-
citia Muſcat. in prax. crim. rubr. de homic.
med. mand. num. 66. Tuſc. dict. concl. 869 nu.
11. de Franch. deciſ. 713 num. 15 & 22. Rou.
dict. pragm. 11. num. 58. 59. Gratian. diſcept.
619. num. 29. Larath. conſ. 102. num. 28. Ricc.
deciſ. 168. num. 1. & 6 par 1. qua ceſſante
ceſſat proditorium Couar. lib. 2. reſol cap. 20
num. 7. proinde ſi ſocium, quis occidat, aut
pater filium, vel filius patrem, aut vxor vi-
rum, vel vir vxorem, aut frater fratrem pro-
ditores dixit Paz. in prax. tom. 1. par. 5. cap.
3. §. 3. num. 123. Farin. de immunit. num. 138.
& ſeq Heuya in Cur. Philipp. par. 3. §. 12. re-
traidos num. 33 niſi inimicitiæ interceſſerit
2 cauſa Rou. dict pragm. 11. num 38. proditor
non eſt, qui per inſidias, vel retro, & incau-
tè ſuum occidit inimicum, à quo præcaueri
debebat Catalan. de indul. cap. 31. limit. 4.
num. 6: Baiard. ad Clar. §. homicidium num.
22. Farin. conſ. 132. conſil. 136 num. 4. & cō-
ſil. 168. à num. 68. Caball. de omni genere ho-
micid. num. 389. Genuen. in prax. Archiepiſc.
Neap.

Neap cap.76.Guazz.reor.defenſ.1.cap.38.n.
40.late Campanil *in diuerſ.Iur.canon. rubr.*
11.cap.31. licet aliter, & male opinetur Ca-
ualc.de Brach.Reg.*par.1.num.*81 quia inimi-
cus ſemper mala cogitat de inimico *Mace-*
3 *rat.lib.3.reſol.37 num. 4.* amicum reconci-
liatum ſi quis occidat proditor dicitur Car-
din.Tuſc.lit P.concl.869.num.11. nec regis
indultu gaudet Catalan. *de indult. cap.31 à*
num.1.Maſtrill de indult.cap.29.nu 4 Thor.
Compen.dec lit. D.ver.delictum par 1 *Mar.*
Ital.*de immun Eccleſ.lib.1 cap.5.§.4.nu* 14.
Larath conſ.102.num 26.de Franch.*dec.713*
*à num.*14.nec generali criminum abolitio-
ne continetur *Schrader.de feud.par 9. cap.3.*
num.68. nec Eccleſiæ etiam potitur immu-
nitate C*aball.de omni genere homic.nu.* 411.
& num.436. atque, ita iuris eſſe pronuncia-
uit Sacra Conſulta *teſte* Farin.*conſ.168.in*
Scholijs lit.D. quicquid dixerit R*icc.deciſ 167*
par. 1. ſi vno ſaltim teſte pacis fidem reci-
4 piente probata ſit reconciliatio,& alijs ad-
miniculis, cum non præſumitur pax *Ma-*
ſcar.de probat.cõcluſ.1156.à num. 1. nec re-
conciliatio *Decian.tract.crim.lib 3. cap. 25.*
num.86.Teſtaij allegat.7.n.103.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Sententia foriudicationis quando reddatur nulla ex defectu legitimæ citationis ad informandum.*

2 *Ante ſententiam foriudicationis debent citari non ſolùm ipſe contumax, ſed etiã eius conſanguinei ad ipſum defendendum, & quæ poſſint opponere.*

3 *Nullitates ab eius oppoſitæ, poſſunt diſcuti non præſentatis inquiſitis.*

4 *Tempus foriudicationis in grauioribus delictis poteſt breuiari à Prorege.*

5 *Foriudicationis tempus currit etiam durãte tempore guidatici.*

6 *Foriudicatus captus à miniſtris Curiæ, an poſſit impune occidi.*

7 *Occidens foriudicatum proditoriè, aut priuato odio, an debeat puniri.*

8 *Abſoluta poteſtas cur tradita Principibus ſuperiorem non cognoſcentibus.*

9 *Poſſe malum agere, non eſt poſſe, ſed à potentia deficere.*

10 *Princeps ob bonum publicum poteſt diſpenſare contra leges.*

11 *Princeps non præſumitur velle niſi quod iuris eſt.*

12 *Et præſumitur circumuentus cum diſponit contra ius, vel in præiudicium alterius.*

13 *Princeps non præſumitur commiſiſſe poteſtatem tollendi ius alterius, & quando poſſit illud tollere.*

14 *Princeps poteſt tollere defenſiones alicui cõpetentes de iure ciuili, non autem de iure naturali.*

15 *Princeps non poteſt ſtatuere contra immunitatem Eccleſiaſticam.*

16 *Princeps ordinem iudiciarium ſeruare non tenetur.*

AD DECIS. XVII.

1 N*Vm.12.valida citatio*)Sententia
foriudicationis, quãdo reddatur
nulla ex defectu legitimæ cita-
tionis ad informãdum, *vide Oter.*
2 *in ſuis Roman. Lucubrat.diſput.26.* ante quã
procedatur ad ſententiam foriudicationis,
non ſolum principalis cõtumax in eius do-
mo eſt citandus, imo, & eius conſanguinei
ſpecialiter ad ipſum defendendum *Iſern &*
Aff.in conſtit.pœnam eorum de Franch *deciſ.*
*516.*Rouit.*in prag 1.num.6.de ſent foriudic.*
ſi tamen citatio coniunctorum eſſet nulla
non reconualeſceret ipſorum comparitio-
ne *de Franch.deciſ.514 num.9.* qui coniun-
cti citati comparentes, poſſunt opponere
aliquas exceptiones, ac nullitates, puta ci-
tationis, vel contumaciæ, aut quia citatus
eſt clericus, & præſentare bullas clericatus
de Franch. *deciſ.329.* non tamen allegare po
terunt innocentiã inquiſiti, ſed ea, quę ſunt
extra delictum, tanquam habilitati per cita-
tionem *de* Franch.*deciſ.673.Giurb. conſ.95.*
3 *num.12.* quæ nullitates allegatæ, ſi ex eadẽ
actis apparent, poterunt diſcuti, etiam non
præſentatis inquiſitis, & ita ſeruari ait *de*
Frãc.deciſ.688.ſed vide Maſtrill.*deciſ.* 161 *n.*
18. & quæ ipſis carceratis obijci poſſunt
aduerſus ſententiam foriudicationis adno-
4 tat Farin.*de inquiſit.q.* 11. Tempus foriudi-
cationis in atrocioribus delictis ab Excel-
lentiſſimo Prorege poteſt breuiari *de Frãc.*
deciſ.589.Staiban.conſ.6.num. 14. & habui
in facto anno proxime prçterito 1628. dum
officium Regii Conſultoris, & Locumtenẽ-
tis Ciuitatis Rhegii exercui, & *Rouit.in*
pracit.prag.1. enumerat aliquos caſus, in
quibus in Regno tempus foriudicationis,
eſt ſpecialiter breuiatum, & per *pragm.edi-*
tam ſub die 26. Iunij 1624 offendendi con-
ſanguineum illius, à quo iniuriam habuit, ſi
delictũ tale eſt, quod poſſit procedi ad ſen-
tentiam foriudicationis, tempus breuiatur
ad triginta dies anni circulo non expecta-

to,&

Digitized by Google

to,& per aliam pragmaticam æditam ab Ex
cellentiſs. Ducæ Albæ ſub die 8. Iulij 1627.
mandantes per interpoſitas perſonas, lice-
ras,ſeu bollectina,& vt vulgo dicitur imba-
ſciatas pro compoſitionibus,& recattis fa-
ciendis,& minantes illos,qui componere
volunt comburete velle eorum victualia,
fruges,& ſimilia,ſi caſus euenerit, tam ipſi,
quam ſcienter mediatores intelliguntur in-
curſi,non ſolum in pœnam mortis natura-
lis ; ſed habentur pro vere foriudicatis
non obſtante anni circulo, [quæ pragmat.
emanata contra incendiarios fuit ampliata
per Excell Ducem Alcalanorum ſub die
27.Octobris 1629. cōtra occiſores bobum,
pecudum,& aliorum animantium] & vide
quæ cumulat *Baiard. ad Clar. in q. 94. num. 8*
5 *Viscont. in ſuis concluſ. iur. fol.* 102. Foriudi-
cationis tempus currit etiam durante tem-
pore guidatici, vt in pragm. ædita ſub die
6 21. menſis Martij 1612. An foriudicatus ſi
eſt captus à birruariis, atque ligatus, & per
ipſos ducitur carceratus poſſit impune oc-
cidi,& occidens teneatur *vide Io. Grand. de
bell. exull. ſpecial.* 18 *num. 2. & ſpecial.* 21. *n.*
7 2. an occidens foriudicatum proditorie, vel
odio priuato auferendo veſtes debeat pu-
niri *vide Maſtrill. deciſ.* 104.
8 *Num. 16. Iſern.*) abſoluta poteſtas Prin-
cipi attribuitur ſuperiorem non recogno-
ſcenti, vt ea vtatur ad iuſtitiā æquo, & bo-
no temperandam *Reuſn. deciſ. 21. num. 19.
par. 4. Surg. de Neap. Illuſtr. lib. 1. cap. 18. nu.*
18. & non vt abutatur *Ramir. de legib. reg.
§. 32. num. 17.* Deus licet dederit Principi
amplitudinem poteſtatis, de qua dixerunt
copioſe *Soar. lib 1. de leg cap.* 8. *Vaſq. lib. 1.
Illuſtr. controu. cap. 4. num.* 11. ea tamen cō-
ceſſione non veniunt illicita *Monter. deciſ.
8. num.* 19. de iure non poteſt Princeps ini-
que agere, etiā de poteſtate abſoluta *Mart.
vot. 166. num.* 20. neque hoc eſt detrahere
9 eius poteſtati, quia poſſe malum agere, non
eſt poſſe, ſed à potentia deficere *Reuſn de-
ciſ. 21. num. 19. par.* 4. poteſtatem ſibi demā-
datam profiteri debet Princeps, vt ſe tan-
quam Principem, tutorem, defenſorem, &
patrem cum ſubditis gerat loco, & vice
Dei *Borrell. de reg. præſt. cap. 62. num.* 117.
10 poteſt tamen ob bonum publicum diſpen-
ſare contra leges *Facchin lib. 8. iur. controu.
63. de Pont. conſ.* 152. *vol.* 2. [ſi vult reſcri-
bere contra legem requiritur neceſſario in
reſcripto appoſitio clauſulæ non obſtante
11 lege *Lanar. conſ. 12. num. 5.*] Princeps non
præſumitur velle, id, quod non poteſt, & ta-
lis præſumi debet eius voluntas, qualis eſſe
debet, nec quod aliud velit, niſi id quod iu-
ris eſt *Reg. Conſtan. in l. 1. num.* 48. *C. de pen.
fiſcal. lib. 10. Reg. Reuert. deciſ. 14. num. 22.*
12 *tom. 5. in manuſcr.* Præſumitur circumuen-
tus dum diſponit contra ius, vel in præiudi-
cium alterius *Capiblan. in pragm. 16. num. 3.
de Baron.* nec ſolet gratiam facere in præiu-
dicium tertij *de Pont. de poteſt. proreg. tit. de*
13 *Mercat. num.* 3. Princeps quantumuis ge-
neraliter commiſerit, non intelligitur pote-
ſtatem ius alterius tollendi commiſiſſe *Ca-
mill. Larath. conſ* 5. *num.* 20. quando poteſt
ex cauſa tollere ius tertij *vide Cardin. Tuſc.
pract. concl.* 680. *tom.* 6. [Princeps poteſt
14 tollere defenſiones alicui competentes de
iure ciuili, non autem naturali *Maſtrill. in
tract. de Magiſtr. lib. 3. cap. 4. num. 25. 28. &
29. & num. 31. & 32.* declarat, & limitat,
15 Princeps quantumcunque ſummus nō po-
teſt ſtatuere contra immunitatem Eccle-
ſiaſticam *Fulu. Lanar. in addit. ad repet. D.
Regen. Lanar. in cap primo de his, qui feud.
dare poſſ. n. 5.*]
16 *Num. 18. Ambar.*) Princeps ordinem iu-
diciarium ſeruare non tenetur *Maſtrill. de
Magiſtr. lib 3. cap. 4. num. 3 & 4* poteſt dila-
tiones iuris abbreuiare *num.* 39. & defen-
ſiones alicui competentes de iure ciuili tol
lere poteſt non autem naturali *num. 25. 28.
& 29. Larath. conſ.* 88. & ex iuſta cauſa po-
teſt citationem tollere *num* 460. ob terri-
biles caſus, licet ei iura tranſgredi *Affl. in
conſtit. poſt mundi, &c. num. 44. de Pont. de
poteſt. proreg. tit. de prouiſ. fier. ſolit. §. 1. num.*
29. & ſic mandare officialibus, vt procedāt
vt in cap. iuris cenſura, vbi *Campan. Io.
Gramm. de bello exul. in prædic. quant. q. 1 n.
8.* & in dies videmus obſeruari in caſibus
exemplaribus per Proreges mandari, vt p-
cedatur ad modum belli, cum poteſtate ex-
traordinaria, vt audiui reſcriptum *Reg. Aud.
Calabr citr. ab Illuſtr. Proreg. Lemen.* Comi-
te, vt contra matricidam ſic procederetur,
& vide Ioan. Grād *in præcit. tract. prædicam.
agere quæſt.* 3. vbi qui poſſint delegari.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *De iniuria verbali quando liceat ſumere vindictam.*
2 *Patris macula influit in filium.*
3 *Vxor ſciens fieri tractatum contra maritū, ſi non reuelat, præſumitur complex delicti.*
4 *Frater fratri, & conſanguineus conſanguineo rixanti opem non ferens, excuſatur à pœna.*

Pro

5 *Pro rerum defenſione quando liceat hominem occidere.*

6 *An,& quando mortis pęna liberetur, qui pro honoris defenſione altum occidit.*

7 *Clauſula incontinenti quomodo intelligenda in materia vindictæ, quæ incontinenti fieri permittitur.*

AD DECIS. XVIII.

1 NVm.2.C.vnde vi) vide *Gram. conſ.*
29. Bertaz. conſ. 111. vol. 1. licet
aliquando vindictam ſumere de
iniuria verbali, quando pro ea
nõ liceret ſine deriſu, & ignominia iudicem
adire, & querelam exponere *Gramm deciſ.*
98. num. 2. Boer deciſ. 169. Carrer. in pract.
crim. §. circa num. 102. Ferdin. Vaſq. lib. 1.
Illuſtr controu. cap. 18. num. 13. quod non
ſolum procedit, quando quis iniuria afficitur
in perſona propria, ſed etiam in perſona
parentum, *Camill. de Meate. conſ. 95.* cum
vnica cenſeatur perſona, & communis ſit
2 iniuria *Gramm. deciſ. 23.* nam patris macula
influit in filium *Bal. in l. fin. C. de libert. &*
eor. libr & coniunctionis ratio, quæ arctat
filium ad obuiandum delicto committendo
3 in perſonam patris; procedit etiam in vxore
reſpectu viri, quæ ſi ſcit fieri tractatum
contra eum, & non reuelat præſumitur cõ
plex delicti, & punitur eadem pęna *Menoch.*
de arbitr. Iudic lib. 2. caſ 355. num. 18. frater
4 ſi rixanti fratri auxilium pręſtat à delicti pęna
excuſatur late *Farin in tit. de homicid. q.*
125. num 282 & ſeq & conſ 2. per tot. vbi ad
dent, quid in conſanguineis, amicis, & ſocijs
vide Plaz. in Epith. delict. cap 28. ſub num.
24 & ſeq. Carrer. in pracit §. circa à num. 45.
Gramm conſ. 56. nu 22. late Carol. de Graſſ.
5 *in tract. de effect. amicit. 174. & ſeq.* an, & quã
do pro defenſione rerum licet hominem
occidere *vide Iul. Clar. in §. homicidiũ verſ.*
vltima eſt defenſio, & ibi Baiard. num. 165.
6 *Num. 4. iudicauimus*) mortis pęnam non
patitur, qui pro honoris ſui tutela alium
occidit *Honded. conſ. 105 à num. 42. vol. 1.* ſi
in continenti ſequuta iniuria, alias ſecus
Blanc. in prax. par. 3 defenſionis num. 3. Sed
7 hoc incontinẽti cum in ſingulis caſibus determinatum
non reperiatur ad tradita per
Menoch. de arbitr. iudic. caſ. 7. num 8. & 9 in
ſubiecta materia arbitrabitur iudex *Cauale.*
deciſ. 36. num. 4 par. 2 licet poſt aliquos annos,
quis ſe vendicet, vt dicatur in continẽti
ſe defendiſſe *D. Giurb. conſ. 86* & quod ex
interuallo ſit homicidium ad actum tamen
defenſionis neceſſario incontinenti cõmiſſum
ex multis probat *Neguſan. conſ. 344.*
num. 15. maritus vxori, & adultero pepercisse
non pręſumitur, ſi cum primum potuit
illum occidit, quia incontinenti, occidiſſe
videtur *Cathed. deciſ. 172 num. 5 par 1.* & à
pęna ordinaria excuſandus eſt *Mart. deciſ.*
206. num. 7 dum lex vindictam in continenti
permittit intelligitur, quam primum potuit
Farinac. q. 125 num. 211. Bellon. de his
his, quæ fiunt incontin cap. 7 num 6. qui loquuntur
ſi realis ſit iniuria, ſed ego ex adductis
per auctorem extendo etiam ſi perſonalis ſit.

Num. 5. Menoch.) adde *Cened ſing. 56 nu.*
4. Valaſc. deciſ 88. num. 6. & de Partit cap 3.
num. 11. Azeued. l. 11 num 3 tit. 7. lib 3. recopilat.
Card. Tuſc. pract. concl. lit. L. concl. 80.
num. 12.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Pactum inter virum, & vxorem, de tenendo vxorem in certo loco, an valeat.*

2 *Promiſſio de non nubendo, ſeu probibitio de non nubendo in certo loco, aut cum certo genere perſonarum, non tenet.*

3 *Conditio de nubendo cum aliquo de certa familia tenet, & habetur pro impleta, quando per eum non ſtetit, &c.*

4 *Conditio vt nubat de conſenſu, aut licentia alicuius, an & quando valeat, & n 6.*

5 *Mulier an amittat legatũ ſibi relictum ſub conditione ſi tali nupſerit, ſi pater nõ vult, vt illas nuptias contrahat.*

6 *Legatum relictum ſub conditione, quod quis nubat cum conſenſu, aut cum conſilio alterius, an teneat conſenſu, aut conſilio non petito.*

7 *Legatum dotis, an ſit purum, vel conditionale, & quando debeatur, & an ſit tranſmiſſibile.*

8 *Legatarius cum conditione, vt tali nubat, an habeat legatum, ſi illam duxerat in vita teſtatoris*

9 *Legatum relictum pro maritanda, an debeatur maritatæ.*

10 *Legatarius, cui fuit relictum ſub conditione ſi nubat conſanguineæ, an teneatur procurare diſpenſationem, & nuptias adimplere.*

11 *Conditio ſi nupſerit cum vna ex filiabus Titij, iniuncta legatario an dicatur impleta, ſi vnam tantum ex illius filijs requiſiuerit, quæ matrimonium recuſauit.*

12 *Mulier, cui relictum eſt aliquid ſub conditione*

tione ſi Titio nupſerit,perdit legatum cum primo requiſita,recuſat illi nubere, etiam ſi poſtea pœnitentia ducta, velit matrimonium contrahere.

AD DECIS. XIX.

1 NVm.7.*Nauar.*) pactum initum in-
ter virum,& vxorem detenendo
vxorem in certo loco,an valeat,
& quid ſi cauſa non exiſterer
DD.vnanimiter concludunt valere pactum
initum inter virum,& vxorem,quod vir te-
neatur perpetuo commorare in domo, ſeu
domicilio vxoris, niſi ex cauſa excuſaretur,
vt puta ob inimicitiam aeris intemperiem,
vel huiuſmodi *Intrigl.ſing 62.lib.1.Pellic.in
conſuet. Auerſ.cap.6.num.62. Vrſill.ad Affl.
deciſ 307.num 4* Lup.*in repet.rubr.de donat.
int.vir & vxor.§.1 num 3.*ſed diſcrepat tã-
dem,*& vide Amoſc in tract.de poteſt. in ſe
ipſum par. 2.cap.18.num.21.& ſeq. Azeued.
lib.7 recopilat.tit.6.l.11. Capiblanc. in prag.
9.num.51.de Baron. Apicell. in alleg.6.num.*
11.vbi in contingenti caſu D.Victoriæ Gal-
luccix,& N.Marantæ cum Hoſpitali Sanct.
Annunciatæ, de tenendo vxorem in certo
loco ait per S.C. fuiſſe virum abſolutũ etiã
non exiſtente noua cauſa pœnes Chiaieſem
alias Turinum *Actor.*Mag. ſed eadem deci-
ſio refertur per auctorem hic *num.* 20. vbi
referr de menſe Septembris *1593.* deciſum
fuiſſe pactum valere,& vltra allegatam de-
ciſionem ſic alias deciſum fuit non valere
in cauſa D. Annæ de Mendozza Comitiſſæ
Sancti Angeli cum Principe Caſertæ eius
genero,& in dicto proceſſu fuerunt produ-
cta alia decreta ſimilia, & prædicta cauſa
fuit relata in Collaterale Conſilio in anno
1593.die 29. Martii pœnes de felice *Actor.
Magiſtr.*
2 *Num.21 cum alijs) vide Anna conſil.141.
Ricc.in collect.deciſ.* 1368. promittens ſub
certa pœna non nubere non tenetur adim-
plere promiſſionem *Fontanell.de pact.nupt.
clauſ.12 gloſ vnic.num 16 tom.2.* & matri-
monium prohiberi non poteſt, nè contra-
hatur in certo loco, cum hæ pactiones in-
ducant viduitatem *l.cum ita legatum ff.de
condit.& demonſtr.*quare in anno *1599.*re-
ferente,Conſiliario de Ianuario in cauſa D.
Sances de Baſtida fuit deciſum licere ma-
trimoniũ contrahere cum filia Regen. Mar
thos.ſicut cum effectu fuit contractum, nõ
obſtante prohibitione patris,nè contrahe-
ret matrimonium eius filius in Italia, licèt
poſtea ſe in in Hiſpaniã contuliſſet, & dein-
de in Italiam reuerſus,de hac quæſtione la-
te per *Reg de Pont.in tract.de poteſt.proreg.
tit.6.*nec poteſt pacto prohiberi matrimo-
nium cum certo genere perſonarum *Ricc.*
3 *in prax var.reſol.407.in fin tom.2.*Conditio
denubendo cum aliquo de certa familia, li-
cet teneat,nec reiiciatur, nihilominus ha-
betur pro impleta, vbi per eum non ſtete-
rit,quin nubat cum aliquo de dicta familia,
qui nubilis ſit,vt tenuit Rot Rom. *in vna
Mediol.indul.27.Octobris 1591. coram Pam
4 philio.*Conditio vt nubat de conſenſu, aut
licentia talis,an,& quando valeat *vide Can-
cer.var.reſol par.3.cap 7 de pact. num. 279.
295.& 305.Addit. ad* Gamm. *deciſ 316.&
317.*Molin *de rit.nupt lib.3.cap 29 num 24.*
quando mulier nubit digno non eſt neceſ-
ſe,quod pareat conditioni, nec pœnam in-
currit à teſtatore iniunctam *Barz. deciſ 29.
5 Cancer.dict.cap.7.num.298* mulier an amit-
tit legatum ſub conditione, ſi tali nupſerit,
ſi pater non vult eas nuptias contrahendas
vide Mier.*de maiorat par.1 q.50 num 57.*le-
6 gatatius cum conditione, quod nubat de
conſenſu,& licentia alterius poteſt impune
nubere,conſenſu, & licentia non obtentis,
nec petitis F*ontanel.de pact nuptial clauſ 6.
gloſ 3 par.5 num.3 tom 2* conditio vt nubat
de cõſilio alicuius appoſita in legato tenet,
& valet,& ſi ei non paruerit legatarius pri-
uabitur legato,& ratio eſt, quia iſta condi-
tio non eſt impeditiua matrimonii, cũ con-
ſilium,licet ſit petendũ non tamen ſequen-
dum *Mart.vot 50.Mareſc.var. reſol lib.1.c.
73 num.3.* Molin.*de rit. nupt.par.3 cap.29.*
vbi latius per ampliationes,limitationes,&
7 declarationes rem hanc declarat, quando
legatum dotis dicatur purum,vel conditio-
nale,& ſic debeatur ſtatim,vel tempore ma
trimonii,& ſit tranſmiſſibile, vel ne *vide
Gratian.diſcept.*Forenſ *542.à num 43.ad 53.*
Mantic.*de coniect.ultim.volunt lib.11.tit.23
Borgn.deciſ.5.num.95 & ſeq par 3.* Legata-
8 rius cum conditione, vt tali nubat, an ha-
beat legatũ ſi erant iam vxorati in vita te-
ſtatoris *vide Caball.conſ 61. Caſanat conſ.*
35 *à num.10.Iuara de Anni verſ.lib.1.cap.21
9 num 30.* Legatum relictum pro maritanda
non debetur maritatæ, ſi teſtator ſciebat
eſſe maritatam pro illo matrimonio, ſecus
pro alio *Fontan.de pact.nupt.clauſ 6.gloſ.3.
par.4.num.51.tom.2.*vbi ſecus ſi ignorat,nã
tunc debetur legatum relictum pro filia ma
ritanda,per patrem,vel matrem factum de-
betur iam maritatæ,ſiue pater ſciret, ſiue
etiam ignoraret *addit ad Gamm. deciſ.125.*
ſed ſi legatum eſt factum in genere pro ma-
ritandis virginibus,non comprehendit iam
maritatas *Cancer.par.3.variar.cap.20.de le-*

gat.à

Digitized by Google

10 *gat.à num.175.* Legatatius cui relictum fuit
ſub conditione ſi nuberet tali, quam cõſtat
eſſe conſanguineam illius, & diſpenſatione
opus eſſe, an teneatur eã procurare, & nup-
tias adimplere, *vide Sanch.de ſponſal.lib 5.*
diſput.5 Gutier.conſ.18. Io del Caſtill.Soto-
11 *maior.controu.iur.lib. 3.cap. 7.* Conditio ſi
contraxerit matrimonium cum vna ex filia-
bus N. iniuncta legatario, vt dicatur imple-
ta, an ſufficit vnam tãtum fuiſſe requiſitam
ex dictis filiabus, quæ recuſauit nubere, nec
eſſe obligatum aliam requirere, vt cum illo
velit nuptias contrahere *vide Mareſcot.var.*
12 *reſol.lib.1.cap.44* mulier, cui relictum eſt
aliquod ſub cõditione ſi Titio nupſerit pri-
uatur legato cum primum interpellata re-
cuſat illi nubere, quamuis poſtea pœniten-
tia ducta offerat ſeparatam nuptias cum eo
contrahere *Gratian.diſcept.Foren.137.lib.1*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Creditor plus ſuo credito petens, excuſatur à pena, ſi ignoranter id faciat; ſecus ſi doloſè. Limitatur multis modis.*

2 *Ex pluribus reis debendi vno ſoluente, cæteri liberantur, & crediar ab alijs petens, incidit in penam.*

3 *Debitor obligatus per iuramentum ad ſoluendum certa die, adueniente illa die, ſtatim conſtituitur in mora irregulari ſine monitione.*

4 *Mora irregularis quando contrahatur in ſolutione dotis ab vxore, vel ab eius patre, vel ab alio extraneo dotis promiſſore.*

AD DECIS. XX.

N*Vm.6.de plus petit.*) vide quæ ſcri-
bit ad ornatum *Ricc.collect.deciſ.*
1 *437.* & à pœna contra plus petẽ-
tes inflicta excuſatur, qui igno-
ranter hoc fecit *Bella.deciſ.22.Petr. Caball.*
reſol.crim.caſ.169.num.5 hinc.Viu. in deciſ.
340. refert fuiſſe decisũ per *Reg. Aud. Apul.*
quod pœna debito plus petentis, vt fit cõ-
miſſa attenditur, atque requiritur, quod do-
loſe, plus petierit *Rou.& Nouar. in pragm.*
7.rubr.de falſ qui deciſionem Viu.ad limita-
tionem dict.pragm.adducunt, quæ nec pro-
cedit in eo, qui tantũm petiiſſet, ſed nõ exi-
giſſet cum effectu etiam ſi ad actum execu-
tionis deueniſſet, & ſic fuit deciſum per M.
C.V. ad relationem in S. C. in Aula Regij
Conſiliarii Sanchez de Luna in cauſa Marſi-
lij Marroni, nec locum habet ſi in libello
eſſet appoſita clauſula, ſaluo iure ſuperflui
Ludou.deciſ.Pertis.51.qui in deciſ.117 ſic pa
riter dicit ꝓcedere, vbi erat appoſita clau-
ſula omni modo meliori, quæ facit ceſſare
pœnam petentis plus debito, & operatur,
vt actus valeat omni modo, quo valere po-
teſt, quid ſi eſt appoſita clauſula petẽs ius,
& iuſtitiam adminiſtrari vide *Ant. Hering.*
in tract.de fideiuſſ.cap.24 num.17.& 18.

Num.9 l vn.) vide *Ant.Gabr.comm.cõcl.*
tit.de expenſis concl.2. Pariſ conſ.114.num.
16.lib.3.Carrab.ſing.191.

Num.20. Alex) vide *Couar.var.reſol.lib.*
1.ca.2.num.5.& ſeq.Menonch de arbitr. Iu-
dic.lib 2.caſ 177.num.15.Farin.in Fragmen.
par.1.ver.creditor ſub num.751. Aſin. in
pract.§.32.in 10.limit.

Nu.30 ff mandati.) *& voluit* Rot. Rom.
coram Coccino in vna Interanen. pecuniaria
lunæ 23. Iunij 1603. diſpoſitionem prædicti
§.in omnibus, declarat Gennarell. in prærit.
pragm.7 Rubr.de falſ.num.11 & 27.

2 *Num.32 ſanctionem*) cuius pragm.diſpo-
ſitio ampliatur, vt procedat etiam in pluri-
bus reis debendi, quia ſi debitum ab altero
ipſorum ſolutum, aut fuerit ſatisfactum, nõ
licet à Correo petere idem debitum, & pe-
tendo incidit creditor in pœnam pragmat.
cum vnius ſolutione cæteri liberati fuerint
l.3.§.fin ff.de duob.reis. Ampliatur etiam,
vt nec ab alio, qui cauſam à debitore habet
vel contra eum poteſt habere regreſſum
debitum ſatisfactum petere liceat *gloſ. in l.*
bona fides in fin.ff.de reg.iur. & ideo ab hæ-
rede, vel alio ſucceſſore vniuerſali, aut par-
ticulari petens, non euitabit pœnam pragm.
ſicut nec is, qui agit actione hypothecaria
aduerſus eum, qui pro euictione ad ipſum
debitorem poteſt habere regreſſum.

3 *Num.33 per doct.*) adde *Viu.comm.opin.*
523.num.5.lib.2. debitor obligatus per iu-
ramentum ad ſoluendum certa die adue-
niente tempore ſolutionis ſine monitione,
& interpellatione vigore iuramenti in mo-
ra irregulari conſtituitur *Rol.conſ.57. num.*
45.vol.1.Gratian.lib.2 diſcept.foren.ca. 307.
4 *num.20.* mora irregularis committitur in
obligatione dotis ſecundum DD. commu-
niter, ſi mulier, vel eius pater, qui marito
dotem promiſit abſque vlla dilatione ſol-
uere, non ſoluit, cum vir oñera matrimonij
incipit ſuſtinere ſtatim committitur mora
ipſa irregularis *iuxta l.curabit C de act.emp.*
Si autem extraneus dotẽ promiſit poſt lap-
ſum biennij à die, quo vir cepit onera ma-
trimonii portare incidit in moram irregu-
larem,

rem,& ad intereſſe compellitur *l fin.§.præterea C.de iur.dot.Velaſc.deciſ* 8.*nu*.2. *Taſc. pract.concl.lit.M.concl* 96.*num*.8. *& diſpoſitio dicti* §.præterea procedit aduerſus extraneum dotis promiſſorem, vbi nulla mariti ante biennium præceſſit interpellatio, alias à die interpellationis dotale intereſſe deberi ait *Rebell de oblig iuſt.par.*2. *lib*.5.*q*.10.*num*.22.ſicut nec biennium labi neceſſe eſt, vbi dos certa die ab extraneo ſoluenda ſit *Farin.Rot.deciſ*.252.*&* 253.

Di Iac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Beneficia, an ſint concedenda cauſa relata, et introducta.*
2 *Binæ reſtitutiones in integrum, quo ordine peti debeant in* Regno.
3 *Beneficia quot in vna cauſa poſſint concedi.*
4 Beneficia *a quibus decernenda.*
5 *Vniuerſitati, an, & quando competant beneficia.*
6 *Beneficia, an concedenda ſint prodigis, itaut in iudicijs reputentur, vt minores.*
7 *Beneficia conceduntur in cauſa attentatorii ſuper liquidatione fructuum.*
8 Conceduntur *mulieri, quæ prætendit paragium in bonis fratris, ſi compareat, vt perſona tertia in lite ab alio mota fratri.*
9 Et *minori litiganti per procuratorem apud acta cum iuramento conſtitutum.*
10 *Beneficium ſecundum ſi detur non dato primo, an debeat dari aliud priuilegium.*
11 *Beneficium primum, vel ſecundum, an detur minori obijcienti crimen adulterij contra mulierem, verificandum in termino, pro dotis, & antefati amiſſione.*
12 *Beneficia an competant in prima, & in ſecunda inſtantia.*
13 *Beneficia an competant in cauſis criminalibus.*

AD DECIS. XXI.

NVm 2.Minad) vide *Muſcat in prax.S.C.lib* 1.*par*.6 *gloſ priuilegiata num*.12.*de Pont.conſ*. 62.*n*.
1 12.*vol*.2. *Giurb.deciſ*.36.*num*.9. beneficium, an ſit concedendum cauſa relata, & introducta in pluribus cauſis fuit deciſum, quod non ſit concedendum *Fab. Ann conſ*.115 *n*.2.*Tap. in conſtit. minorum iura n*.12.*&* Maſull.*in addit.ad* Capic.*deciſ*. 109.*n*.12.inquit vidiſſe pluries in S.C.obſeruari pupillis petentibus beneficia poſt cauſæ introductionem concedi *Rou. in pragm*. 53.*de offic.S* C.*& prag*.11.*n*.28.*de ordin.Iudic vbi ponit aliam deciſ. Viſcon ad deciſ.D. de Franc*.261.& nouiſſimè *per* Reg. *Pragm. editam ab Illuſtriſ.*Card.*Borgia ſub die* 27.
2 Maij 1621.ſtatutum eſt, vt binæ reſtitutiones in integrum ad pinguius probandum, quæ de iure communi perſonis priuilegiatis competunt,& in Regno primum, & ſecundum beneficium vocantur, debeant peti hoc ordine,& præciſo tempore ad fugiẽdum calumnioſas dilationes inuentas à partibus,& procuratoribus,nempe in illis cauſis,in quibus in termino ordinario ſunt producti teſtes,& ſucceſſiuè ſit illorum atteſtationum publicatio,primum beneficium peti debet infra triginta dies ab ipſa publicatione facta,& intimata numerandos, & ſimiliter ſecũdum beneficium peti debet infra alios dies triginta numerandos à die lapſus illorum triginta dierum, vt ſupra cõceſſorum ad petendum primum beneficium,in illis vero cauſis in quibus non ſunt producti teſtes in primo beneficio, & proinde nõ requiritur actus publicationis,ſed actus cõcluſionis tantum,primum beneficium peti debet infra triginta dies à concluſione facta,& intimata numerandos, & poſt hos triginta dies debet peti ſecundum beneficium infra alios triginta dies numerandos ab illorum lapſu quibus elapſis ſit præcluſa omnis via vlterius petendi *Galup. in prax*.
3 S.C.*par* 2 *cap*.29.*n*.18. Beneficia, quot in vna cauſa poſſint concedi, & qualiter ſeruanda praxis ad ſubterfugiendum plurium beneficiorum delationem vide *Lel. Caput. ad conſuet. Neap.ad proem Carol* §.3.*nu*.21. *&* 22.
4 *Num*.10. *Odd*.) Beneficia vti corporibus repreſentatis per œconomos, rectores, ſindicos,ſeu alios quouis nomine nuncupatos decernenda veniunt, vt accurate explicat Imbrian *in tract de* 1.*&* 2.*benef. conſider*. 4.
5 vniuerſitas habet beneficia, etiam ſi ſit triginta ſocularium *Affl.in prælud conſtit q*.5. *n*.4.ſed vniuerſitati non competunt, quando cauſa eſſet cum aliquo prætendente eſſe de nobilibus, & multominus nobilibus ex vno quinque ſedilium Ciuitatis Neap. *Gallup.in prax S.C par*.2 *cap*.28.*nu*. 9. *Auguſt. cap.de regim reipubl.*§ 1.*cap*.1.*num*.37. nec conceduntur, quando agitur de remedijs capitulorum Regni *Anna. alleg*.84. *in fin. Petra.ad Gramm.deciſ*.58.*num*. 21. idem quando agitur de cauſa ſummariſſima poſſeſſorij, videlicet, quis lite pendente poſſidere debeat, vt deciſum refert *Capic. deciſ*.13.

*ciſ.*13.quem ſequitur *Molin.in cap.13.lib.3*
*num.*63. quid in alijs cauſis ſummarijs poſ-
ſeſſorijs latè *Affl. in conſtit. minorum col.*3.
verſ.& an in iudicio,& in cauſa reaſſumptio-
nis inſtrumenti,licet ſit ſummaria; fuit de-
ciſum in S.C.concedenda eſſe beneficia *An-*
na alleg 84.*num.*12. *Mormill in conſtit in-*
ſtrumentorum rubr in fin. quid in cauſa re-
pulſę aduerſus obiectus teſtium *Affl. in cō-*
6 *ſtit obſcuritatem col.*4.beneficia, an conce-
denda ſint prodigis, ita vt in iudicijs repu-
tentur,vt minores,fuit deciſum, quod ſic *de*
Franc.deciſ 598. *Octau. Bambacar.in eius*
*alleg.impreſſa poſt repet rubr.*5. *ſi de feud. de-*
7 *funct.contr.*conceduntur in cauſa acceptan-
torum ſuper liquidatione fructuum *Muſcat.*
in prax.S.C.lib 2.*par.*3.*gloſ.fuerint num.*65
8 ſunt concedenda mulieri, quæ prætēdit pa-
ragium in bonis fratris comparens,vt per-
ſona tertia in lite fratris mota ab alio *Vr-*
9 *ſil.deciſ* 235. conceduntur minori litiganti
per procuratorem apud acta cum iuramē-
to conſtitutum *Rouit.in pragm.* 9.*num.*20.
10 *de ordin Iudic.*beneficium ſecūdum in cau-
ſa ſi reperiatur datum non autem datum
primum,an debeat dari aliud priuilegium
fuit per S.C in cauſa monaſterii Sancti Mar
tini,& Violæ Caueſæ iudicatum , quod ſic
Iacob Anell.de Bottis in addit ad prag.curſu
11 *dilationum ſol* 455. beneficium primum,
vel ſecundum , an detur minori obijcienti
crimen adulterii contra mulierem verificā-
dum in termino pro dotis, & antefati amiſ-
ſione fuit deciſum, quod reſpectu dotis ꝓ-
cederetur ad expeditionem cauſæ, ad ea,
quæ incumbunt,quo vero ad antefactum,
fuit prouiſum,quod terminus alias datus in
primo beneficio currat *de Franc.deciſ.*421.
Imbrian. in tract. de repulſ par. 1. con-
12 *ſider.1 num.*128. beneficia,an in prima,&
in ſecunda inſtantia competant vide *Im-*
brian.in tract de 1.& 2 *benef.conſid.* 8 *num.*
13 39.num in cauſis criminalibus,& remiſſio-
num earundem vide *Tap.in conſtit.mulieri-*
*bus num.6.Petra.ad Capic.deciſ.*62.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Clauſula Non aliter,nec alio modo, impor-*
tat conditionem, immò inducit formam,&
habet naturam præciſam.
2 *Promittens factum alienum,an teneatur ad*
intereſſe ſi non adimpleuerit.
3 *Promittens factum alienum ſub pęna ſoluē-*
di de proprio, ad quid teneatur, & an te-
neatur de iure canonico.
4 *Promittens factum Eccleſiæ, an compella-*
tur,vel præſtando intereſſe,liberetur.
5 *Promittens ſe curaturum,quòd alius det cer*
tam dotem,tenetur ad intereſſe ſi dos illa
non detur.
6 *Donatio contemplatione matrimonij reuo-*
cari non poteſt per ingratitudinem.
7 *Donatio facta contemplatione proprij matri-*
monij non reuocatur ob ſuperuenientiam
liberorum , & eſt irreuocabilis reſpectu fi-
liorum eiuſdem matrimonij, & in præiu-
dicium omnium, qui in ipſo contractu in-
teruenerunt.
8 *Donatio facta à patre filio contemplatione*
matrimonij acquiritur ipſi filio , non au-
tem vxori non tamen reuocari poteſt abſq;
conſenſu ipſius vxoris , quæ agere poteſt
pro ipſius obſeruantia.
9 *Donatio facta filio contemplatione matri-*
monij,an reuocetur ſi filius præmoriatur
donanti abſque liberis.
10 *Donatio contemplatione matrimonij, an di-*
catur habere titulum lucratiuum,vel one-
roſum.
11 *Donans in quibus caſibus teneatur de eui-*
ctione.
12 *Donatio,vt remuneratoria dicatur , qualia*
debent eſſe ſeruitia.
13 *Euictio quādo procedat ex conceſſione feudi*
14 *An habeat locum in dote.*
15 *An poſſit per pactum effici, vt non ſit locus*
euictioni.
16 *Euictio promiſſa pro factis, & contractibus*
proprijs tantùm,quid operetur.
17 *Euicta re in ſolutum datam, an detur actio*
primaua,vel ſit extincta.

AD DECIS. XXII.

NVm 4.*Minad.*) & ita fuit dictum
in cauſa Rauen.bonor.21. Iunij
1599 corā Pamphilio, & in vna
Senogallien.bonor.2.Iunij 1597.
coram Orano declara procedere, quando
res tradita eſſet facilis recuperationis; ſe-
cus ſi eſſet difficilis, vt putà Caſtrum eſſet
alienatum,& traditum, quia hoc caſu, cum
traditio ſit domino captioſa, clauſula hæc
non aliter , nec alio modo non operatur
*Riec.in collect.deciſ.*868.
1 *Num.*5 *Bar*)clauſula non aliter, nec alio
modo importent conditionem *Rimin.Iun.*
*conſ.*111.*n.*193.*vol* 2.*Caputaqu dec.*82.*par.*
3.*Surd conſ.*484.*n.*9.immò inducunt formam
Tiraquell.de retract.conuen.§ 4.*gloſ.*7 *n.*14.
& habent naturam præciſam *Gozad. conſ.*
3.*num.*22. vbi etiam ait,quod ſint verba
con-

conditionalia,& limitatiua,& num.23. ſub-
dit,quod important,vt aliter nihil cenſea-
tur diſpoſitum Menoch.conſ.38.num. 22.&
23.volum.1.vbi concludit, quod tali forma
non adimpleta,actus fit irritus,& omnino
reſoluitur.
2 Num.6.Affl.) imo, quod promittens fa-
ctum alienum,& ſe facturum,& curaturum
etiam faciendo ſuum poſſe atque adhiben-
do eius diligentiam,teneatur ad intereſſe,
ſi non adimpleuerit, iudicauit nouiſſimè S.
C contra Affl. vt refert D. de Franch.deciſ.
624.& vide Farin.in tract. de carcer. quæſt.
34 nu.18.Viſcont in ſuis concl. in verſ.pro-
mittens, vbi concordat deciſiones Ricc.dec.
325.par.3.Muta.in cap.Regn.Sicil.193.nu.1
3 tom.4.promittens factum alienum ſub pœ-
na ſoluendi de proprio,vel alio,an teneatur
de iure canonico, & ad quid teneatur vide
Genuen in ſuis practicab.Eccleſ.tricen. 23.q.
4 684.promittens factum Eccleſiæ, an com-
pellatur præcisè,vel præſtando intereſſe li-
5 beretur vide eun.tricen.11.quæſt.316.promi-
ttens ſe curaturum,quod alius certam do-
tem daret,tenetur ad intereſſe ſi dos illa nõ
datur Fontanell.de pact.nuptial.clauſ.8.gloſ.
vnic.par.vnic.num 20.tom.2.
6 Num.14.Guid Pap.) donatio contẽpla-
tione matrimonii reuocari non poteſt per
ingratitudinem Ant.Fab.in deciſ.1. C. de re-
uoc.donat ſed declara, vt per Cancer.par.3.
var.reſol.cap.2.de inuent.num.221. Fonta-
nell.de pact.nupt clauſ 4 gloſ.1.
7 Num 36.tom.1.) facta contemplatione
proprii matrimonii non reuocatur ob ſu-
peruenientiam liberorum idem Fab.deciſ.2.
C.eod.tit eſt irreuocabilis,quo ad filios eiuſ-
dem matrimonii Viu.deciſ.157.præfata do-
natio,eſt ſimiliter irreuocabilis in præiudi-
cium omnium, qui in ipſo contractu inter-
8 uenerunt Guid.Pap.deciſ.145. donatio facta
à patre filio acquiritur ipſi filio ſolum non
autem vxori filii, quamuis contemplatione
matrimonii facta fuerit de Pont.conſ.25.nu.
12.habet autem vxor filii aliquod intereſſe
in donatione facta filio cauſa matrimonii,
ita vt agere poſſit ad illius obſeruantiam,
nec reuocari poterit etiam de conſenſu fi-
lii donatarii abſque conſenſu vxoris D. de
Franch.deciſ.205. Mattien. lib 5. recopil.leg.
Hiſp.tit.6 gloſ.8.Maſtrill.deciſ.301.num.8.
par 4.& ſuper dictis bonis donatis eſt con-
ſultum vxori pro dotibus, & iuribus dota-
libus Angel.de melior.ſiue ad l.6. gloſ.4. nu.
8.& 10 tit.6.li.5.eiuſd.recopil.ll.Hiſp.quod
intelligitur durante matrimonio,ſed eo diſ-
ſoluto per mortem alterius ceſſat intereſſe
9 vxoris Oldrad.conſ.151. an donatio facta fi-
lio contemplatione matrimonii reuocetur
ſi filius præmoriatur donanti nullis relictis
10 liberis vide Molfeſ.conſ.4. donatio contem
platione matrimonii,an dicatur habere ti-
tulum lucratiuum,vel oneroſum vide D. de
Pont.de poteſt.proreg.tit.de Aſſenſ. Reg.ſup.
dot.§.2.num.22.Camill.de Medic. conſ. 107.
n.10.& 15.
11 Num.22.Aret.) in quibus caſibus donãs
teneatur de euictione vide Ricc. in collect.
dec.1030.Caballin.in tract.de euict.§.4.Viu.
comm.opin.214.lib.1.Coler.deciſ.German.14
ſi donatio fuerit remuneratoria tenetur
Cabed.deciſ.119.num.12 & 13.par 2. dona-
tio ob ſeruitia ratione officii præſtita non
parit euictionem, & non dicitur remunera-
toria,ſed mera liberalitas de Pont. conſ 59.
12 num.15.& 22.donatio,vt remuneratoria
dicatur qualia debeant eſſe ſeruitia vide D.
Tap.deciſ.6.num.27.28.& 29. Cabed.deciſ.
13 36.par.2.quando euictio procedat ex con-
ceſſione feudi vide Georg.in repet. feud.cap.
14 33.in dote an habeat locum euictio vide
Cancer.lib.3.var.reſol.cap.4. de ſeruit. Hie-
ron.Portol.de conſort.cap.11. Surd. in tract.
15 de alimen.tit.7.q.20 num.25.& ſeq.euictio-
ni ne ſit locus, an poſſit per pactum effici
16 vide Theſ.Iun.quæſt.foren.77.lib. 1. euictio
promiſſa pro factis, & contractibus pro-
piis tantum,quid operetur Papon.lib.11. tit.
4.arreſt.4 venditor,qui dolo,& fraude ſolũ
voluit promittere euictionem pro factis,&
contractibus propiis nihilominus tenetur
ad dotalem euictionem Fontanell. de pact.
nupt.gloſ 8.clauſ.5.par.14. num.96.tom.2.
17 euicta re inſolutum data, an detur actio
primæua,vel ſit extinta de Pont.conſ.63.nu.
24.& 25.tom.2.[vide, quæ nouiſſimè ad or-
natũ huius deciſionis referunt D.Reg. Tap.
in dec ſ.5.Sacr.conſ.Fulu. Lanar. in addit.ad
repet.D.Reg.Lanar. in cap. primo de ſucceſſ.
feud.num.42.]

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 An Iudex poſſit exulare delinquentẽ extra
ſuam iuriſdictionẽ. Et quid ſi locus extra
iuriſdictionem ſit patria delinquentis. Et
an poſſit in decreto apponere clauſulã,quod
exulet à toto diſtrictu Proregis.
2 Relegatio,aut exiliũ, an ſit pęna corporalis.
3 Frangens fines qualiter puniatur.
4 Relegatus ſi noluerit accedere ad inſulam aſ-
ſignatam,non dicitur rebellis.
5 Exulatus à Ciuitate,an poſſit cõmorari in
villa exempta à iuriſdictione Ciuitatis.

6 *Exulatus ſi fiat clericus,vel è contra,ſi frãgat fines , quis ſit Iudex competens huius fractionis.*

7 *Relegatus ſi durante confinio moriatur, nõ poteſt eius cadauer inconſulto Principe ferri in locum,à quo relegatus fuit.*

8 *Corpora delinquentium cur dicantur de alta iuriſdictione, & ſine conſenſu Principis tolli non poſſint.*

9 *Relegatus à Ciuitate non intelligitur relegatus à diſtrictu,ſecus è contra.*

10 *Ciuitatis nomen quando comprehendat diſtrictum.*

11 *Diſtrictus plus ſe extendit, quàm territoriũ, & quid importet.*

12 *Territorium quid ſit, & an comprehendat mare.*

13 *Barones,an habeant iuriſdictionem in mare adiacente eorum territorio.*

14 *Vaſſallus,qui tenetur ſeruire domino in bello in eius Regno, an teneatur etiam in bello,quod ſit in mare adiacente.*

15 *Extenſio,an , & quando facienda ſit in pœnalibus,& quid in pœnalibus, & correctorijs ſimul.*

AD DECIS. XXIII.

NVm.1.reſidentiæ)vide D.de Franc. deciſ.129.num.2.Capiblanc. in prag.7.num.20. de baron. Rouit. in pragm.1.num.13. tit. de contu-
1 mac.vbi ſcribit, quod neduni tribunalia ſuprema, quæ reſident in Ciuitate Neapolit. hoc faciunt,quia habẽt iuriſdictionem vniuerſalem in toto Regno , ſed etiam tribunalia inferiora,prout ſunt Regiæ Audientiæ Prouinciales,quę habent iuriſdictionem reſtrictam intra fines decretæ prouinciæ,nam ipſe licet non poſſint interdicere , niſi in ea prouincia,quam officiales ipſi regunt *l. relegatorum §.interdicere.ff.de interdict. & releg.*tamen poſſunt clauſulam,de qua hic,in decreto apponere,& non dicuntur excedere fines eorum iuriſdictionis,quia eſt ſequela pęnæ exilij intra prouinciam . An iudex poſſit exulare aliquem delinquentem eius ſubditum extra prouinciam, ſeu eius iuriſdictionem,vel propiam patriam,communis eſt opinio,quod non,de qua *Clar.in §.fin.q.71.verſ.vidi ego* , licet de conſuetudine opinio iſta non ſeruatur,vt teſtatur *ibid. Clar.* quem refert,& ſequitur *Farin.in fragmen. crim.par.1.ver bannire n.69. & 70 & n.72.* ſubdit,quod licet iudex nõ poſſit delinquẽtem relegare , ſiue exulare à loco ſibi non ſubdito,tamen fallit, quando locus nõ ſubditus iudici exulanti eſſet locus originis,vel domicilij eius delinquentis,tunc poteſt hoc facere,& poſt *Gomez.de delict.c. 8. rubr. de exil.& relegat.n.3.ad fin.ſequ. Rouit.loc.cit.*
2 *n.10.*relegatio aut exilium,an ſit pęna corporalis *vide Bellon.conſ.99.*Rou *in pragm.2. n.57.de iuriſd inuic.non turb. relegati* Fran-
3 gentes fines qualiter puniantur *Capiblanc.*
4 *in prag.7 in fin.de baron.*relegatus ſi noluerit accedere ad inſulam ſibi aſſignatam non propterea dicẽtur rebellis *Muta in c. Regn.*
5 *Sicil.18.in fin.tom.1* exulatus à Ciuitate,an poſſit morari in villa exempta à iuriſdictione Ciuitatis late *Bouadill.lib.5.c.10.n. 32.*ſi
6 exulatus, vel relegatus efficiatur clericus, vel è contra,& frangat fines exilij,quis erit iudex competens huius fractionis *vide D de Franc.deciſ.395.Grattan.diſcept.forenſ. 226.*
7 *Mart.de iuriſd.par.4.caſ 176.*confinatus aliquo in loco ad certum tempus ſi durante confinio moriatur , cadauer nõ poteſt ante finitum exilium inconſulto principe ad locũ transferri à quo relegatus eſt, vt ibi ſepeliatur,ſecus vero eſt in eius oſſibus *Guazzior.defenſ 33.ca.27.n.21.Caball.crim.reſol.*
8 *caſ.83.& caſ.265.*corpora delinquentium cur dicantur de alta iuriſdictione,& ſine aſſenſu principis tolli non poſſunt *vide Capiblan.in prag. 8 par.1.num.72.*
9 *Num.8.Bart.*) verum ſi exuletur à Ciuitate non intelligitur exulatus à diſtrictu, ſecus è contra *l.cui pacto de ſeru aſpor.c.ſi Ci-*
10 *uitas de ſent excom.* vbi videtur contr. Ciuitatis nomen,quando comprehendat diſtrictum *vide Ric.in collect.dec.2680.par.7.Lel. Caput.in comm.ad conſuet.Neap.§ 4* pręlud.
11 quid importet diſtrictus *vide Alex.conſ.54. vol.4.*& plus ſe extendit,quam territorium *Camill.Salern ad Neapod.in proœm. conſuet. n.332.in addit.incip.nota etiam fol.42.*terri-
12 torium,quid ſit, & quæ comprehendantur ſub hac voce *Decian.reſp.123.n.17. vol.3.*& venit mare *Mangrell.ad Bart. in l pupillus §.territorium ff.de cenſib.* intellige illi adiacens,& proinde ſtatuta , quæ ſeruantur in territorio,debent etiam ſeruari in illo mari coherenti,quia dicitur eſſe pars illius territorij *Garſ.de expenſ.& melior.c.21 nu 34.*
13 *Cabed deciſ.56.num.2.*Barones an habeant iuriſdictionem in mari territorio adiacenti *Maſtrill.de Magiſtrat.lib.4.cap.56. nu.162. Reg.Conſtant.in l.vnic.n.37.C.de Claſſic.lib.*
14 *11.Muta.in c.Regn.Sicil.491.tom. 5.* Vaſallus,qui tenetur ſeruire domino in bello in eius Regno tenetur ſeruire etiam in bello, quod geritur in mari adiacenti *Aluarot. in cap.1.col.2.quib mod feud.amitt.*
15 *Num.12.Bart.*) extenſio an , & quando facienda ſit in pœnalibus, & quid in pœnalibus,

libus,& correctorijs ſimul *vide Villagut.in tract.de extenſ.legum rubr.de extenſ. l.pęnalis reſpectu mere pęnæ Farinac. in fragmen. p.1.ver.extenſio num.144.& ſequ.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *De delictis actuariorum,& aliorum ſeruitiium,in exercitio officij commiſſis, ſola Magna Curia cognoſcit. Et quid de vulnerante actuarium extra eius officium.*
2 *An idem procedat in familia Officialis.*
3 *Actuariatus officium debet eſſe annale, & abſolutus in ſyndicatu, poterit continuare ad alium annum, & ſic ſingulis annis reddita ratione.*
4 *Vbi actuariatus capitur ad officiũ per triennium,non tenetur Actuarius ſtare ſyndicatui niſi in fine trienny.*
5 *Actuarius ſyndicandus, non poteſt diſcedere à loco,in quo geritur ſyndicatus, aliàs terminus non currit.*
6 *Actuarius non poteſt eſſe quis in propria pàtria,idque duplici ratione limitatur.*
7. *Actuarius non tenetur ſtare ſyndicatui, quando non eſt ſolitum ibi ſyndicari.*
8 *Actuarius poteſt ſolo iuramento ſuſpectus allegari.*
9 *Actuarius debet actitare etiam quando ſuus officialis procedit vti delegatus.*
10 *Facultas cognoſcendi de delictis Officialium Regiorum,& Baronalium, propria Mag. Curiæ,communicatur etiam Regijs Audientijs.*
11 *Idem procedit etiam contra eos,qui offendũt dictos officiales intuitu officij.*
12 *Offendens grauiter Officiales,non poteſt gaudere indultu.*

AD DECIS. XXIV.

1 NVm.1. *Barone reluctante* (vide *Ricc.in deciſ 292. in fin. par.4.& Rouit.in rubr.de official.* & quæ ijs prohibea, vbi teſtatur M.C. cognoſcere de delictis actuariorum,& aliorum ſeruientium intuitu,& officij exercitio commiſſis,& eſſe opinionem receptam in tribunalibus,& vide *Anna in ſing.48. Tap. ſup.Ius Regn.lib.2.tit.de offic. mag iuſt.fol. 266 Sempron. Aſcia.determ.*107.& tam actiuè,quam paſſiuè *Rou. in dict. rubr.num.6.* & in vulnerarente actuariũ extra eius officium baro cognoſcit de delicto prædicto
2 *Aſcia. vbi ſupra* ciues aſſociati cum familia officialis,an gaudent beneficio dicti ritus in delictis per eos commiſſis in illo actu vide *Auil.in cap.4.prætor in gloſſea obligando nu.* 26.actuariatus officium debet eſſe annale
3 *Anna.alleg.15.num. 6. vt fuit deciſum in S. C.de anno 1599 in actuario oliuerij referente Regio Conſiliar.Veſpulo Carrab.in prax ſindic.par.2.num.*142.Actuarius ſi fuerit à ſyndicatu abſolutus pro eo anno, quo exercuit,poterit de nouo exercere idem officiũ pro anno ſequenti, & ſic in futurum reddita ratione in ſingulis annis,vt ait R*ou. fuiſſe deciſum per Reg.Collat.Conſil. in Pragm.*
3 *5.num.10.de offic.iudic.* & in Regia Audientia Prouinciali, & Curia Rhegina Capitaniali,quia per triennium actuaria capitur in affictum ſtatur ſyndicatui in fine triennij,& præſtatur cautio de parendo ſyndicatui in fine dicti temporis medio tempore nõ moleſtatur Actuarius, & in dies expediuntur prouiſiones per M.C. V. prout obtinuit de præſenti anno ſolertis iuuenis Antonius
4 Morelli Actuarius eiuſdem Curiæ.Et Actuarius ſyndicandus à loco, in quo geritur ſyndicatus diſcedere non poteſt, alias terminus non curret C*ampag. in cap. Regn. item*
6 *ſtatuimus rubr.de ſindic num. 7.* Actuarius, quis nõ poteſt eſſe in propria patria, vt deciſum refert *de Franch.deciſ.98* dupplici ratione,prima quia ipſi dicuntur vere officiales G*ratian.Rot.Marc deciſ 182.* etſi cõtrarium dicat *Carau.in rit.295.num.19.*ſecunda,quia illæ rationes, quæ procedũt in alijs officialibus procedunt etiam in iſtis,quia vt plurimum informationes capiuntur per Actuarios abſque præſentia iudicis, & valde lędi poſſunt partes,& delicta poſſunt remanere impunita *Viu.deciſ.49.*limita,vt nõ procedat ſi conſuetudo in contrarium eſt, vt in hac Ciuitate Rhegij,& vide *Theſ dec. 267.*limita etiam ſi propia patria ſit terra parua *Petra ad gram.deciſ 34 num.28.* nec
7 tenetur ſtare ſyndicatui,quando non eſt ſolitum ibi ſyndicari C*apiblan in pragm. 5.n.*
8 *148.de Baron.* poteſt ſolo iuramento ſuſpectus allegari *Mart.Vot.131.num.2. Thor.in Compen.deciſ par.1.verſ ſuſpecti,*vbi quid in actuario S.C.& vide *Ann.ſing.489.*& debet
9 actitare acta non ſolum coram eius officiali occurrentia,ſed etiam, quando officialis ſuus procedit, vti Commiſſarius delegatus per aliquod tribunal *Anna ſing.4.* & hodie ſic eſt prouiſum *per Reg.pragm delli 89.capi* & acta debent ſcribi per Actuarium, & nõ per officialem,ſeu Iudicem *Carau.rit. 159. Viu.deciſ.48.ita,& ſententia.*
10 *Num.10.ritu*) licet Magna Curia cognoſcat

ſcat de delictis officialium Regiorum,& baronalium ad tradita per D.*de Franch.deciſ.* *274 & 407.Audit.Petra.ad Capie.deciſ 27.* *num.6.in nouiſ.addit* tamen hæc authoritas fuit communicata Regijs Audientijs *Tap.*
11 *in conſ.it.Reg.Magiſter iuſtitiarius*; & extenditur talis authoritas non ſolum contra officiales, ſed etiam contra offendentes officiales,& ſic actiuè, & paſſiuè interpetratus fuit *rit.de Franch.deciſ.274.* dummodo offenſio ſit facta intuitu officij,ſecus ſi odio particulari *de Franch.deciſ.326.* licet idem dubitauerit *in deciſ.407* ſi actiuè, & paſſiuè dictus ritus debuiſſet interpetrari, ſed in *deciſ.105* punctum decidit cum *Carau.*dummodo ex cauſa officij offendatur, & quãdo offenſio dicatur facta ad officium vide *Farinac quaſt.19 à num.41.* & an quælibet offenſio verbalis, vel perſonalis etiam ſit ſub hac cognitione remictenda ad Magnam Curiam,quod nõ *Caball.caſ cr im.46. Rouit.*
12 *ſub tit.de abolit.in rubr num 26.* vbi diſputando ſi offendens officiales gaudere poſſit indultu concludit cum Pragm. quod nõ,niſi offenſio non eſſet grauis,quia tũc ab indultu non exciperetur,quia de minimis delictis non præſumitur Principem feciſſe exiſtimationem *Tiraquell tract.de exiguis*, & dum per dictum rit. datur præeminentia M.C.V.cognoſcẽdi de delictis officialium, etiam paſſiuè, & ſic de delictis officialium in perſonas commiſſis intuitu officij videtur ceſſare diſpoſitio iuris communis, per quam ipſimet officiales habent cognitionem de offenſionibus iniurijs, & delictis commiſſis contra ipſos,& eorum familiam intuitu officii,vt late probat *Bouadill.lib.3.cap.1.nu.33.qui num.44* ſubdit poſſe in hoc caſu iudices tanquam ſuſpectos recuſari.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Foriudicationis tempus breuiari poteſt ad dies quindecim, quando ad illam proceditur pro delictis commiſſis cum ſcopettis,& piſtolis.*

2 *Ampliatur in delictis commiſſis etiam in rixa cum ſclopis paruis infra tres menſes.*

3 *Ampliatur etiam, quoad aſſiſtentes in his delictis.*

4 *Affectus quando puniatur non ſequuto effectu.*

5 *Regia Pragmatica contra emittentes ictum ſcopitta, non habet locum in emiſſione ob neceſſariam defenſionem.*

6 *Ampliatur etiam ſi fiat cum animo deliberato ad nocendum. Et deliberatus animus, vnde probetur.*

7 *Rixæ auctor non præſumitur occidiſſe ad defenſam.*

8 *Delictum in genere de emiſſione ictus ſcopittæ contra aliquem,cui non nocuit, vnde probetur.Et an inquiſitus,ad hoc ſciendum poſſit torqueri.*

9 *Homicidium in rixa non præſumitur appenſatum,niſi rixa fuerit affectata.*

AD DECIS. XXV.

N*Vm.1.Pragm.*)cuius Pragmaticæ diſpoſitionem obſeruari mandauit,& renouauit *Illuſtr. Prorex Comes Lemenſ ſub die 14. Aprilis 1614.vt in nouiſſima recopilat pragmat.ſub*
1 *rubr.de arm.*& in caſibus in quibus pro delictis commiſſis cum ſcopettis, & piſtolis poſſet procedi ad ſententiam foriudicationis, abbreuietur terminus foriudicationis ad dies quindecim non expectato anni circulo,*vt in pragm edita per eundem Ill.Com.*
2 *Lemen ſub die 31.Martij 1612.* quæ ampliatur contra appenſatè delinquentes cum armis quibuslibet vulgo dictis à foco,& delinquentes cũ ſclopis paruis infra tres palmos,etiam ſi ictus, aut delictum ſit in rixa, & non ex inimicitia, nec erit locus excuſationi ex qualibet cauſa,quin non abbreuietur tempus foriudicationis,vt ſupra,& delinquens ſit vetus proditor, & prænarratæ Regiæ Pragmaticæ fuerunt nouiſſimè confirmatę *ab Illuſtr.Duca Oſſunæ ſub die 31. Ianuarij 1619.& Excellent.Duc. Alua ſub die 27.Decembris 1623.§ volemo ancora el 2 in qua Pragm.& in alia edita ſub die 30.Iunij* eiuſdem anni multa ſtatuuntur, vt omnino tollatur vſus (*dell'archibuſetti piccioli,& ſcopetti à focile minori di tre palmi*) & prædicta Regia Pragm. diſponens contra committentes delicta cum ſcopictis,vt poſ-
3 ſit procedi cũ abbreuiatione foriudicationis comprehendit aſſiſtentes in delictis ſic commiſſis non tamen ſclopo explorato,ſed per alios ſocios patratis,vt nouiſſimè deciſum refert *in Collat.Conſil.Thor.in 2.compen deciſ.ver.pragmat.*

Num.7 Angel.)adde *Cardin.Tuſc.pract. concl.lit.C.concl 541. Theſ.quaſt forenſ.24*
4 *lib.2.Maſtrill.deciſ. 155.* quando puniatur affectus non ſequuto effectu late *Ricc. in collect.deciſ.326.Gutier.lib.3 pract. q.7.nu.34 Maſtrill.deciſ.293.Genuen. in ſuis pract. Eccleſ.q.383.*

Num.

5 *Num.10.doctor.*) & pęnam Regiæ Prag-
mat.contra emittentes ictum ſcopitræ nõ
habere locum, quando quis ictum emiſit ꝑ
neceſſaria ſua defenſione, voluerunt *Caball.*
*reſol.crim.caſ.*88.*Mar.Burg de mod. proced.*
*ex abrup q.*23 *num.*184 *& ſequ. Ricc.in*
6 *prax.Archiep.reſol.*589.*nu.*6. quæ pragma-
tica locum habet, quando ictus emiſſus eſt
animo deliberato ad nocendum *Paſchal.in*
addit.nouiſſ ad tract de patr poteſt.par.3.c.6.
in fin. & deliberatus occidendi animus prę-
ſumptionibus, & coniecturis probatur *Fa-*
7 *rin.conſ.*138 *num.*1. rixæ auctor ad defensã
ex ictu ſcopittæ occidiſſe nõ cẽſetur *Giurb.*
8 *conſ* 63.*num.*33. quibus modis poſſit fun-
dari probatio delicti in genere de emiſſio-
ne ictus ſcopittæ contra aliquem, cui aliter
non nocuit vide *Muſcat.in prax.crim.rubr.*
de ictu ſcopicti. [An ad ſciendum hoc factũ
poterit inquiſitus torqueri, negatiuè re-
ſoluit D *Thor.in Comp.deciſ.ver. pęna mor-*
tis col 3.*tom.*2. Sed contrariam opinionem,
ego ſum ſequutus in *commen. ad pragm.*53.
ſub rubr.de armis.]
9 *Num.11.rixa*) homicidium in rixa appẽ-
ſatum non præſumitur *Menoch.de arbitr.iu-*
*dic caſ.*361 *num.*8.17.& 33. dummodo nõ
fuerit rixa affectata *Boſſ.in pract. tit de ho-*
*mic.num.*56. & dolus à principio alias non
ſufficit, vt inde ſuperueniat *Guaz.de caut.§.*
3.*quæſt.*37.*num.*15.*p.*2. prouocantis tamen
verba conſideranda eſſe voluit *Surd. conſ.*
40.*num.*6 *Guaz.reor.defenſ.*4.*cap.*14. *num.*
21.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Cæcus vtroque oculo eſt miſerabilis perſo-*
na, & habet electionem fori.
2 *Non poteſt fideiubere. Fallit pro tutore*
num 9.
3 *Nec Societatem contrahere.*
4 *Poteſt donare cauſa mortis non adhibitis ſo-*
lemnitatibus, dummodo ſit præſens dona-
tarius, aut alius, qui pro eo ſtipulet.
5 *Mutaſter, & ſurdaſter, & qui nõ eſt mutus,*
& ſurdus à natura, ſed accidentaliter, ha-
bet vocem actiuam, & paſſiuam ad regi-
men, Item poteſt teſtari, ſecus ſi ſit à natu-
ra.
6 *Poteſt matrimonium contrahere.*
7 *An, & quomodo poſſit eſſe teſtis.*
8 *Mutus ſcriptura recte obligatur.*
10 *Mutus an, & quos contractus facere poſſit.*

AD DECIS. XXVI.

1 N*Vm.1. æquiparati*) cęcus dicitur
miſerabilis perſona *Mart. de iu-*
riſdict par.2 cap.21.num. 5. Ca-
ſtill.quotidian.controu.iur. lib.3.
*cap.21.*habet electionem fori, vt aliæ miſe-
rabiles perſonæ *Theſ deciſ.*177. *Rebuff. in*
conſtit.Gall.in tit.de ſent.prouiſ.gloſ. fin.col.
4 *verſ.*11.intellige ſi ſit vtroque lumine or-
batus ſecus ſi ſit monocolus *Nouar. in*
2 *prax.elect.& var.for.quæſt.9.ſect.1.* cęcus à
fideiuſſione non excluditur *Ant. Hering. de*
3 *fideiuſſ.cap.7.num.*156. & ſocietatem con-
trahere poteſt *Sebaſt.Medic in tract. de for-*
4 *tuit caſib.par.2.quæſt.6.num.* 53. poteſt do-
nare cauſa mortis, etiam non adhibitis ſo-
lemnitatibus, *l.hac cõſultiſſima C qui teſtam.*
facere poſſunt, vt eſt communis opinio, ſed
hoc intelligitur procedere ſi præſes ſit do-
natarius, vel alius, qui ꝑ eo ſtipuletur, alias
reſoluitur in fideicommiſſum, & requiren-
tur ſolemnitates *§. ex imperfecto Seraphin.*
*deciſ.*966.*num.*5. [iudex cęcus effectus di-
gnitatem retinet non adminiſtrationẽ *Ma-*
ſtrill de Magiſtrat.lib. 3 *cap.* 9. *num.* 23.*D.*
Reg.Tap.dec.6.n.27.
5 *Num.4.de Plat.*) & qui non eſt mutus, &
ſurdus à natura, ſed mutaſter, vel ſurdaſter
tantum, vel vitio accidentali habere dicitur
vocem actiuam, & paſſiuam, & eligi poteſt
ad regimen, ſicut, & teſtari *Auguſt Caput.de*
regim.Reipubl.cap.3.nu.69. Galter.in prax.
*tutel p p.rubr.2 num.25.*mutus, & ſurdus à
natura caret vtraque voce, licet intelligat
6 ad modum labiorum, quia debet audire, quę
fiunt, & licet matrimonium poſſit contra-
here in hoc eſt melioris conditionis pupil-
lo, qui non poteſt contrahere *Coſt.in 1.par.*
prax.conuen.num. 289 & declarat *Borrell.*
in ſumm.deciſ tit.1.à num.270. vſque ad nu.
7 273.*tom.*3.mutus an, & quando poſſit eſſe
teſtis, & quomodo eius depoſitio ſit reci-
pienda vide *Baiard.ad Clar.in §.fin quæſt.*
24 *nu.*2.& 3.*Maſcar.de probat.concl.* 1358.
8 *vol.*3. mutus hodie ſcriptura recte obliga-
tur *Ioan Saxon.in conſuet. Turon. tit.1.§.*
9 24.*gloſ.*2.& 3.pro tutore fideiubere poteſt
ſi ſit locuples, ac ſcribere poſſit, atque ita
animũ ſuum declarare poſſit *Valent.Franc.*
10 *de fideiuſſor cap 2 n.26.*mutus, qui, & quos
poſſit contractus gerere, qui vero mutus
nullus contractus facere poſſit vide *Gomez.*
var.reſol.tit.de teſtam.c.6.n. 5. & de cõtract.
cap.14.n.29.& de delict cap.1.num. 69.

Didac.de Mari.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Iudex quando committat audientiam teſtiũ in partibus.*
2 *In criminalibus non committitur audiẽtia teſtium.*
3 *Teſtium ad inſtantiam fiſci receptorum repetitio, an committatur, & cuius ſumptibus.*
4 *Quid in cauſa pecuniaria ardua, vel in cauſa feudali.*
5 *Audientia teſtium, an concedatur in repulſa.*
6 *Quid in cauſa ſyndicatus, & ſuſpictionis officialium.*
7 *Quid in cauſis minimis, vel pauperum.*
8 *Audientia teſtium commiſſa ordinario loci, an poſſit per ipſum alteri committi.*
9 *Officium examinatoris in quibus conſiſtat, & quid præſumatur ei commiſſum.*
10 *Eius commiſſio non expirat, licet mutetur Iudex, qui commiſſionem fecit.*
11 *Ad inſtantiam Neapolitanorum non depretatur examinator extra Ciuitatem exceptis cauſis criminalibus, & feudalibus.*
12 *In receptione teſtium per examinatores citari debet aduerſarius, ad illorum iuramenta videndum, aliàs non probant.*
13 *Fallit in multis caſibus.*
14 *Et ſtylus in contrarium non excuſat.*
15 *Quid ſi citetur eius procurator? an, & quãdo poſſit ſubſtituere ſuum principalem.*
16 *An debeat citari vnica citatione cũ teſtibus, an diuerſa.*
17 *Examinator non debet permittere teſtibus, vt ſe referant ad priorem depoſitionem, ſed eos interrogare, & illorum dicta extendere*

AD DECIS. XXVII.

1 NVm 4. *Affl.*) quando Iudex committat audientiam teſtium in partibus, vide *Ant. Gabr. comm. concl tit. de maleſ. Viu. in comm. opin* 927 & 928 quando eſt infra dietam non committitur *l. 1. ff. ſi quis caut.* ratio, quia repetiuntur de propinquo, & poſſunt venire, & ceſſat diſpoſitio *l. 3 §. fin. ff de teſt.* per quam expreſſe prohibetur teſtes longo
2 itinere detineri. In criminalibus non committitur audientia teſtium, nec infra dietam *Auth apud eloquentiſſimũ C. de fide inſtrum. Conſt Reg. in pecuniarys, & Camp. in ca. Reg. ſi cum ſceleratis num. 27.* & quid ſeruetur in praxi refert *D. Rouit in pragm. 7. num. 31.*
3 *de ordin. iudic.* teſtium ad inſtantiam fiſci receptorum repetitio, an cõmittatur, & cuius ſumptibus fiſci, aut inquiſiti vide *Borrell. conſil. 21. Ricc. deciſ 109. par. 2.* licet in cauſis ciuilibus committatur *l. iuiacet C. de fide*
4 *inſtr. & d conſtit* in pecuniarijs fallit in cauſa ardua, vel vbi teſtes eſſent ſuſpecti *Capic. deciſ.* 90. vel tractaretur de cauſa feudali *Carau. in rit. 158. num. 3. Petr. Gregor. ſicul. in tract. de vit. & milit. q. 27. in tit. de iudic. cauſ. feud.* vbi ait attendi mores, & conſuetudinem loci *gloſ in cap. illud 12. diſtinct.*
5 Audientia teſtium, an concedatur in repulſa *Borrell. in ſumm. deciſ. tit. 15 num. 89. par. 2. Imbrian. in tract. de repulſ conſider. 1. nu. 159. & 163. Muſcat. in prax. S.C. lib. 1. par.*
6 *6. gloſ. terminus* Carrab. *in ſing.* 20. vbi quid in cauſa ſyndicatus, an in cauſa ſuſpictionũ officialium deferatur nominationi, & ſic committatur audientia vide *Rou. in prag. 9.*
7 *num. 5. de ſuſpic official.* quid in cauſis minimis, vel pauperum *D. Reg. Tap. in ius* Reg. *in pragm 75 num. 1. & ſequ. ſub tit. de offic. examin. teſt. lib. 2.* an in cauſa ſpolij *Menoch. de recuper poſſeſſ. remed. 15 num. 327. & ſeq.*
8 Audientia teſtium commiſſa ordinario loci, an poſſit alteri committi per dictum ordinarium vide *Hector. Felic. alleg.* 103. & ad materiam nominationis, & audientiæ teſtium vide, quæ ſcribit Gallup. *in prax* S.C. *par. 2. cap. 23 Veſtr in pract. Cur. Rom. capite vlt. lib 6.*
9 *Num. 15. pragm*) officium examinatoris in quibus conſiſtat, & quid præſumatur ei
10 commiſſum vide Io. *de Amic. cõſ. 94.* & illius commiſſio non expirat, licet Iudex, qui fecit commiſſionem pro examinandis teſtibus decedat, vel mutetur *Farin. deciſ ciu. 16.*
11 *num 4.* & extra Ciuitatem ad inſtantiam Neapolitanorum non deputatur examinator, ſed committitur audientia teſtium ordinario loci, ſeu viciniori non ſuſpecto exceptis cauſis criminalibus, & fendalibus, vt inter *priuil. Neapol. cap 36. fol. 36. & cap. 69.*
12 *fol. 47.* & in receptione teſtium faciẽda per examinatores debet citari aduerſarius ad illorum iuramenta videndum *per tex. in l. ſi quando* C. *de teſtib.* alias illorum depoſitiones nullam fidem facerẽt etiam ſi iudicium
13 ſit ſummarium Mantic. *deciſ* 206 quod fallit in multis caſibus collectis *per* Farin. *de*
14 *teſtib. lib. 3 tit. 8 q. 72. cap. 1. & 2.* non tamen excuſat ſtylus in contrariũ *Gratian diſcept. forenſ. 694. num. 48. & ſequ.* & cautela eſt, vt producens hoc teſtes faciat illos repeti ante concluſionem in cauſa parte citata, vt
15 per *Capic. deciſ. 35. in fin.* in receptione teſtium eſt citandus aduerſarius, ſeu illius procurator ad videndum iuramenta illorum, & ſi citatur procurator poteſt reſpectu teſtium recipiendorum in partibus nominatis

ſubſti-

ſubſtituere ſuum principalem ad videndum
iuramenta teſtium, & hæc citatio ſit ſimul,
& ſemel cum citatione ad teſtes in qua de-
ſcribuntur teſtes per nomina, & cognomi-
16 na, poteſt tamen aduerſarius citati ad vidē-
dum iuramenta teſtium per citationem ſe-
paratam à citatione teſtium, ita vt ipſe non
poſſit habere notitiam teſtium niſi in actu
receptionis, & procul dubio ſtante aliqua
ſuſpitione ſubornationis poteſt citari ad-
uerſarius abſque nominibus teſtium *Alber.*
17 *Oliu. in rit. Archiep. 30. num. 2.* non debet
examinator permittere teſtibus, vt ſe refe-
rant ad priorem depoſitionem in alia, vel in
eadem cauſa facta, vel ad reuelationem ex-
communicationis, ſed tenetur eos interro-
gare, & illorum dicta per extenſum redige-
re, & non per viam ſimplicis repititionis
Bouadill. lib. 2. cap. 21. num. 53. poterit teſtis
ad ſui cautelam poſt factam depoſitionem
per extenſum ſe referre priori depoſitioni à
ſe factæ, quatēnus tamen illa differret in
aliquo à poſteriori *Menoch. de arbitr. iudic.
caſ. 109. in fin. verſ.* & talis depoſitio eate-
nus erit valida quatenus appareat prima
depoſitio ad quam ſe referat, & non aliter
Seraphin. deciſ. 1069. 1076. niſi in eo de quo
explicite depoſuerit in ſecūdo examine *Se-
raphin. deciſ. 1083.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Hæredes in feudo hæreditario vocatus à lege contra voluntatem defuncti, an teneatur ad debita ſine aſſenſu per ipſum contracta.*
2 *Hæres in feudo hæreditario ad quæ onera teneatur.*
3 *Tenetur ad ſolutionem omnium legatorum pro concurrenti valore feudi, & ſi renuat ipſum vendere, poteſt carcerari.*
4 *Qualitas ſanguinis, & hæredis, quid operetur in feudi hæreditarij ſucceſſore.*
5 *Feudum hæreditarium, quid ſit, & qua ratione conſtituatur. Quid de feudo ex pacto.*
6 *Feuda communiter in Regno ſunt ex pacto, & prouidentia hæreditaria.*
7 *Feudi hæreditarij qualitas quem effectū producat.*
8 *Feudum hæreditarium, dum adeſt aſſenſus, quoad diſpoſitionem, nil differt ab allodio.*
9 *Tex. in l fin. C. de edict. Diu. Adr. toll. habet locum in feudis hæreditarijs.*
10 *Feuda hæreditaria imputantur in legitimā, ſecus ex pacto, & prouidentia.*
11 *Feudum in Regno in dubio præſumitur hæreditarium.*
12 *Feudum nouum ex pacto, & prouidentia, quid differat ab hæreditario.*

AD DECIS. XXVIII.

Vide ad ornatum huius deciſ. *D de
Pont. in tract. de poteſt. proreg. tit.
de aſſenſ. Reg. ſuper dot. §. 3. Conſi-
liar. Georg. alleg. 19. & in repet.
feud. cap. 46. Hartam. Piſt. tom. 2. quaeſt. feud.
par. 1. q. 1. Maſtrill. ad Petr. de Gregor. de con-
ceſſ. feud. par. 2. q. 10. Reg. de Curt. in diuerſ.
feud. §. multoties* de materia feudi hæredita-
rij, & ex pacto, & prouidentia late *Intrigl.
de feud. q. 47. Cannet. in extrauag. volentes
verſ. ſed magna Fab. Ann. conſ. 45. 18. & 39.*
1 hæres in feudo hæreditario vocatus à lege
contra volūtatem defuncti, an teneatur ad
debita ſine aſſenſu per ipſum contracta vi-
de *Menoch. conſ. 464. num. 30. & ſequ. vol. 5.*
2 hæres in feudo hæreditario ad quæ onera
teneatur, & quando late *Anna. alleg. 96. &
126. Scrader. de feud. par. 2. cap. 5. num. 42. de*
3 *Franch. deciſ. 704.* vbi deciſum refert feuda-
tarium ſuccedentem in feudo hæreditario
teneri ad ſolutionem omnium legatorum
pro concurrenti valore feudi, & hæredem
renuentem ipſum vendere poſſe carcerari
vide Georg. in præcit. cap. 47. nu. 15. [*Fulu.
Lanar. in addit. ad repet. D. Reg. Lanar. in ca.*
4 *primo de ſucceſſ. feud. num. 27. & 28.*] Feudi
hæreditarii ſucceſſori, quid operetur quali-
tas ſanguinis, & hæredis *de Pont. in præcit. §.*
5 *3 num. 17.* feudum hæreditarium, quod di-
catur *vide D. de Pont. in lect. feud. 1. nu. 113.
& lect. 19. num. 12. & lect. 20. conſil. Theodor.
alleg. 22.* vbi refert diuerſas formulas con-
ceſſionum, ex quibus conſtituitur feudum
hæreditarium, vel ex pacto *Cancer. in c. im-
perialem* feudum ex pacto eſt veluti res re-
ſtitutioni ſubiecti *de Pont. conſ. 75. num. 11.
vol. 2.* & defertur abſque qualitate hæredi-
taria *de Pont. cit. conſ. num. 65.* in quo vnuſ-
quiſque ſuccedit, vt filius, & non vt hæres,
niſi reſpectu primi acquirentis *de Pont. lect.*
6 *1. num. 14.* feuda communiter in Regno ſunt
ex pacto, & prouidentia hæreditaria *de Pōt.*
7 *deciſ. 11. num. 74.* feudi hæreditaria qualitas,
quem producit effectūm *vide Rou. conſ. 79.*
8 *num. 43.* feudum hæreditarium dum adeſt
aſſenſus, quo ad diſpoſitionem nil differt ab
allodio *Frecc. de ſubfeud. lib. 3. in 3. formul.
inueſt. ante num. 4.* quo caſu ceſſat diſpoſi-
tio *cap. 1. de ſucceſſ. feud.* teſtamentum in feu-
do hæreditario validum eſt, dum eſt inſtitu-

tus

Digitized by Google

tus immediatus ſucceſſor *Anna in repet.cõ-*
*ſtit,diuæ memoria num.*134.*& tex. in l.fin.*
9 C.*de edict diu. Adr.*habet locum in feudis
hæreditariis *de Pont.de poteſt.proreg.tit.de*
10 *refut.feud.§.2.num. 16.* feuda hæreditaria
imputantur in legitimam *de Franch. deciſ.*
368.& 387.Rou in conſ.41.num. 18. *& 24.*
ſecus ex pacto,& prouidentia Reg. *Tap.de-*
11 *ciſ.2.num 417.* in Regno feudum in dubio
præſumitur hæreditarium, & non ex pacto,
& prouidentia Min*ad. in conſtit. vt de ſuc-*
*ceſſionibus num.*34.M*areſc.var.reſol cap.*27.
12 *lib.*1 feudum nouum ex pacto, & prouidẽ-
tia in quo differat à feudo hæreditario præ-
cipuè circa vtilitatem inuentarii *Lel.Caput.*
in conſuet.Neapol ſi moriatur par. 2. à num.
*21.vſque ad num.28.*vbi opinionem nouam
adducit contra *Ann.Iun.&* Frecc.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Creditor quando poſſit contrà bona generaliter,& ſpecialiter obligata ſe dirigere.*
2 *Exceptio non numerata pecuniæ quando locum non habeat.*
3 *An ei poſſit renunciari, & impediat liquidationem inſtrumenti penes acta.*
4 *Opponitur aduerſus executionem litterarum cambij etiam ſi præſentans illas, in dorſo earum fateatur ſe recepiſſe pecuniam.*
5 *An poſſit opponi per mandatarium acceptãtem.*
6 *Pretium quando ſuccedat loco rei.*
7 *Quid in dotalibus ad prælationem contra creditores obtinendam.*
8 *Pecunia peruenta ex bonis dotalibus, etiam extra diſtrictum exiſtentibus,ſubiacet conſuetudini,ſi Neapoli reperiatur.*
9 *An pretium peruentum ex bonis antiquis, ſit ſubiectum conſuetudini.*
10 *Pretium an ſuccedat loco rei in actione hypothecaria.*
11 *Feudi pretium non eſt feudale, nec ſuccedit loco rei.*
12 *Res empta ex pecunia reſtitutioni ſubiecta, an ſit ſubiecta fideicommiſſo.*
13 *An fructus peruenti ex ſubſtantia paterna, dicantur bona paterna, & ſubiaceant diſpoſitioni Auth.ex teſtamento C. de ſecun. nupt.*
14 *Res permutata cum re fideicommiſſo ſubiecta,fideicommiſſaria eſt.*
15 *In re permutata cum antiqua, ſucceditur, vt in antiqua.*
16 *Feudum nouum cum antiquo permutatum de conſenſu* Regis*, antiqui naturam aſſumit,& antiquum noui.*

AD DECIS. XXIX.

NVm.4.Cacher.)*vide ad ornatum l.*
2.C.de pignor. Ricc. in addit.ad
*deciſ.*Fr*anch.*5 *Surd. conſ.* 495.*n.*
9.*vol.*4.P*acif. de Saluian. interd.*
cap.3.inſpect.3.Cenc de cenſib.par.2. cap.2.q.
1 *5.*creditor, quando poſſit contra bona ge-
neraliter,& ſpecialiter obligata ſe dirigere
vide C*aſtill.deciſ.97.p.1.*
*Num.*8 D*oct.*)adde *Polid.*Rip *ſing. obſeru.*
2 28 exceptio non numeratæ pecuniæ, quã-
do locum non habeat *vide* F*achin. controu.*
iur.lib.2.cap 81.M*antic. de tacit. & ambig.*
*tom.2.lib.*18*.tit.2. Carol. de* Gr*aſſ. de except.*
*except.43. Adrian.*Neg*uſ.reſp.50.num.*10.*&*
*ſequ.Paſchal.de vir.patr.poteſt.par. 1. cap.*8.
3 *num.83.& ſequ.* & an ei poſſit renunciari,
& impediat liquidationem inſtrumenti,&
obligationem penes acta G*alter.in prax.li-*
quidat.inſtr.2.part.3.& vlt par.princ. num.
4 10.*& 11.* opponitur aduerſus exequutionẽ
literarum cambii S*cacc.de commer.§. 2. gloſ.*
8.*q* 1.etiam ſi præſentans literas mercato-
ri fateatur recepiſſe in dorſo literarum prę-
ſẽtatarum pecuniam cambiatam *Rot.genu.*
5 *deciſ.26.num.27.* poterit opponi etiam per
mandatarium acceptantem *Vrſill.ad* A*ff.*
*deciſ.*110*.num.6.* ſed contrarium deciſum in
R*ot* R*om.teſtatur de Amat.deciſ.Ferrar.45.*
in princ.& vide pro veritate Gait. de credito.
cap.2.tit.7.num.2058.cum plur.ſequ.
Num.18.controuertitur) *vide Ricc.in col-*
6 *lect.740.* pretium ſuccedit loco rei in vni-
uerſalibus,vt res empta ex illo pretio etiam
loco prioris rei ſuccedat *l. Imperator §. cũ*
*autem ff.de legat.2. Surd.deciſ.15. num.*18.
7 quando pecunia loco rei reſque loco pecu-
niæ ſuccedat in dotalibus ad prælationem
contra creditores obtinendam *vide Man-*
tic.de tacit.& ambig lib 12.*tit.27. Barb par.*
3.ff.ſol.matr.num.76.& ſequ. Gait. de cred.
cap.4.à num.1451.vſque ad num. 1520. pe-
8 cunia peruenta ex bonis dotalibus etiam
extra diſtrictum exiſtentibus ſubiacet con-
ſuetudini ſi Neapoli reperiatur, vt deciſum
refert *Scipio Santin.in conſuet. Neap. ſi qua*
*moriens ſub num.2.fol.196.lit.*F*. & declarat*
Felix de R*ubeis in addit. ad* N*apod. fol.4.in*
9 *addit.incip.*adde quod longa, an pretium
ſuccedat loco rei, ita vt pretium peruẽtum
ex bonis antiquis ſit ſubiectum cõſuetudini
vide

*de Ricc.in collect.*18 50. & quod bona empta ex pretio rei antiquæ ſubiaceāt diſpoſitioni conſuetudinum deciſum per S. C. ſub die 18. Ianuarij 16 1 4. refert *Molfeſ.in addit. ad eius comment.conſuet.Neap.par 2.tit de bon. q.5.Giurb deciſ.*1 1 1.*num.*2 1.*Peregr.deciſ.*2. *num.*1 0 imo fuit etiam deciſum nēpe, quod ſi agnati, vel cognati vēdant bona ſubiecta cōſuetudini, & pretium dictorum bonorum conuerteretur in emptionem rot annuorū introituum iſti annui introitus remanent ſubiecti eidem diſpoſitioni conſuetudinum *Georg.alleg.*4.*Thor in comp.deciſ ver. pretiū*
10 *peruentum par.* 1. pretium an ſuccedat loco rei in actione hypothecaria *vide Molfeſ. in præcit addit.num.*6.*Reg.Reuert. in deciſ.ma-*
11 *nuſcr.*1 0 *tom.*1. feudum, quia non eſt, quid vniuerſale pretiū non ſuccedit loco rei feudalis, & nec eſt feudale *Andr. in cap.* 1. *§. ſi vaſallu de feud ſuo col.fin.ſi de feud.milit* & in contrarium videtur facere idem in *cap* 1. *§ ſi alienaui de controu.int. dom.* tamen in S C. fuit deciſum pretium peruentū ex venditione rerum feudalium debere conſignari creditoribus feudatarii, cum aſſenſu in cauſa Martiniſecuræ, & multis caſibus, & ratio, quod pretium rei feudalis nō ſit feudale, neque res ex pretio feudi comparatæ feudales ſunt, niſi id expreſſe actum ſit *Loffred.in conſ.*1 1 *num* 1 0 *cum ſequ.* Molin. de
12 *primogen. Hiſp.in* 2.*par.lib.* 4.*num.*28. res empta ex pecunia reſtitutioni ſubiecta, an ſit fideicommiſſo ſubiecta *vide Maſull. ad*
13 *Capic.deciſ* 194. an fructus peruenti ex ſubſtantia paterna dicantur bona paterna, ita quod ſubiaceant diſpoſitioni *Auth. ex teſtamento C. de ſecun.Nupt.quod nō D. de* Frāc.
14 *deciſ.*18 *Valaſc deciſ.Luſit.* 1 5. res permutata cum re fideicommiſſo ſubiecta fideicommiſſaria eſt *Morot.conſ* 20 *num* 8. *& conſ.* 37.*num* 2.*Coſt.ſubſid.remed.* 51.*num.*12. res
15 permutata cum antiqua re, eius loco ſubrogatur, & in ea ſucceditur, vt in antiqua *Mantic.de tacit & ambig.lib.*25.*tit.*1.*nu.*14.
16 *Crauet.conſ.*973 feudum nouum cum antiquo permutatum de conſenſu Regis, antiqui naturam aſſumit, & antiquum naturam noui *Schrad de feud.par.*2.*cap.*3. *num.* 55. *de Pont.de poteſt proreg.tit.*1.*§* 2 *num.*10.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Officialis ſine licentia diſcedens ab officio, qua pœna puniendus.*
2 *Qua pœna puniatur miles deſertor militiæ.*
3 *Quid ſi ex iuſta cauſa abſens fuerit, an amittat ſtipendium.*
4 *Vaſſallus deſerens Dominum in bello, amittit feudum.*
5 *Deſerens Ciuitatem, priuatur ciuilitate.*
6 *Si fuerint plures ad excubias, an alter pro altero teneatur.*
7 *Caſtellanus tradens Caſtrum inimicis, etiam cum cauſa, an pœna mortis puniatur.*
8 *Officialis finito tempore ſui officij ſi diſcedat non expectato ſucceſſore, punitur pœna perpetuæ inhabilitationis ad ſimilia officia.*
9 *Fallit in Iudice Ciuitatis Regij, qui finito anno tenetur deponere officium.*

AD DECIS. XXX.

NVm.4.*licentia*) *vide adornatum Rouit.in pragm.*2. *de offic Iudic. Capiblan in pragm.*5.*num.*105.
1 *de Baron Carau.in rit* 7 *num.*7. vbi ait non aliter eſſe pœnam expreſſam à iure qua puniendus veniret officialis ſine licentia diſcedens ab officio, attamen ſuccederet pœna amiſſionis ſalarii *per tex. in l.*3.*§.qui militia ff de re milit* & hoc pro tempore, quo ſteterit abſens, & pro dietis eundi, & redeundi, ſi redierit cæterum ſi nō redierit, etiam toto ſalario priuabitur, *late Pariſ.de ſindic ver.licentia*, & vidi in multis commiſſionalibus literis Regiorum officialium eſſe adiectam pœnam priuationis officij, & inhabilitationis ad ſimilia officia ſi diſceſſerit ſine licentia Proregis à loco adminiſtrationis officij [& expediuntur dictæ literæ per Reg. Cancell. ſub hac forma, volentes, & decernentes expreſſe, quod vos perſonaliter, & non per ſubſtitutum continuo, & non interpellatim in dicto officio, & adminiſtratione illius vacare, & intendere debeatis, & ſi à dicto officio fortaſſe abſens fueritis ſine noſtra expreſſa licentia volumus, quod per illos dies, quibus in adminiſtratione dicti officij non vacaueritis ſalarium vobis non exoluatur, ſed Vniuerſitas ſibi detineat dupplum in beneficium ipſius Vniuerſitatis conuertendum, mandamus propterea per præſentes, quod Magiſter Actorum, & Sindici dictæ Ciuitatis debeāt annotare dies quibus abſens fueritis ab adminiſtratione prædicta, & veritas ſemper eluceſcat, & Vniuerſitas ipſa non defraudetur, volumus tamen, & expreſſe declaramus, quod ſi dictum officium, & illius adminiſtrationem ipſius officij vllo pacto infra annum deſtitueritis, aut à dicta Ciuitate, ſine no-

Digitized by Google

ne noſtra expreſſa licentia diſceſſeritis ipſo facto ipſoque iuris ſitis priuatus eodem officio abſque aliqua declaratione, prout harum ſerie priuamus nunc pro tunc, & priuatum declaramus,& ſecus non agatur ſub pęna Regiæ indignationis, & pęna ducatorum mille] ſed præſides Prouinciarum, & alij Capitanei ad bellum deſtinati in parantijs,ſi diſceſſerint ſine licentia Proregis tempore ſuſpicionis,vel inuaſionis inimicorum non euadent pœnam mortis naturalis.

Num 12.*Gregor.*)*vide Gail.de Pac. publ. cap 4 Thor.in addit.ad tract Reg. de Pont.de*
2 *poteſt.proreg tit.de milit.num.*5.vbi late de pęnis inflictis contra milites deſertores militiæ ex diſpoſitione *Pragm.*1.*§. che il ſoldato prag.*7.*de milit.& vide Ayal. de iure bell. lib.*3 *Gregor. Acaci.de priuil.milit. lib* 2.*Capibl.ſing.*109 miles deſertor pariter, nec ſtipẽdia,nec donatiua pro tempore deſertio-
3 nis conſequitur,at ſi fuerit accuſatus de huiuſmodi crimine,& deſertorem non eſſe apparet,ſed iuſtam fuiſſe abſentiæ cauſam,tũc medij temporis ſtipendia deberi ſtatutum eſt idque hodiernis temporibus approbatum ait *Reg.Conſtan.in l.*1.*num.*18. *C. de re milit.* deſertor domini amittit feudum *§.ſi dominus,qua ſit prim.cauſ benef amitt.* Va-
4 ſallus deſerens dominum in bello amittit feudum,etiam ſi non nocuerit domino *Ti-*
5 *raquell.de retra.fol.*175.*nu.* 14. deſerens Ciuitatem priuatur ciuilitate *Boer. deciſ.*260. *in fin.*& quomodo intelligatur *vide Bal. in Auth.ſed omnino C.ne vxor pro marito Dec.*
6 *conſ.*283. quomodo teneatur negligens,& deſerens facere excubias , &quid ſi fuerint plures,& dimiſerint cuſtodias, nunquid alter pro altero teneatur ad excubias *Boer. deciſ.*282.*Mangrell.ad* Bart. *in l.deſertorum*
7 *§.in bello ff.de re milit.* Caſtellanus propter deditionem factam Caſtri inimicis , an debeat puniri pœna mortis,etiam ſi cauſam habuerit illud tradendi *vide D. Reg. Tap.in deciſ.*13.

*Num.*13.*ſucceſſore*)*quamuis vigore prag.*
8 2.*ſub tit.de offic.Iudic.*officialis punietur pęna inhabilitationis perpetuæ exercendi ſimilia officia, etiam ſi finitum eſſet tempus ſui officij,quia tenetur aductum ſui ſucceſſoris expectare; tamen Regius iudex huius
9 Ciuitatis non tenetur expectare aduentum ſui ſucceſſoris, ex quo vigore prouiſionum Regij Collat.Conſil. expeditarum ſub die 10.Iulij 1615. finito anno à die captæ poſſeſſionis tenetur deponere officium, & per Magnificum Gubernatorem , præcedente nominatione ſindicorum, fit electio Cõſultoris,prout fit electio Iudicis à ſua Excellẽtia ex ſex perſonis nominatis per Ciuitatẽ ſingulis annis,vigore priuilegij, qui Regius Iudex,vel pro tempore conſultor, & ſi teneatur facere depoſitum tertiæ partis prouentuum in locũ ſalarij, tamen ſemper fuit ſeruatum,quod citra præiudicium primæ fideiuſſionis præſtitæ in Reg. Cam. Summar. & in ingreſſu officij præſtet cautionem de ſoluendo quidquid fuerit iudicatum reſpectu expenſarum in caſu ſuccumbẽtiæ iuxta diſpoſitionem Reg.Pragm.& in cauſa ſindicatus V.I.D.Franciſci Aliprandi cum particularibus huius Ciuitatis ad relationem Iudicis Corcioni de menſe Septembr.1618. fuit prouiſum in S. C. quod faciat depoſitũ pro nunc ducatorum nonaginta in pattem prouentuum , & fuit fortaſſe motum S.C. quia ſindicandus parebat , ſindicatui in Ciuitate Neap.& ad finem proſequendi querelas in termino,oportebat accedere commiſſarium in partes cui ſoluendæ erant dietæ,acta ſunt in banca de Piſacano.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Vaſalli non tenentur ad operas, & ſeruitia Baroni,niſi ſint ligij,& quis dicatur ligius angarius,burgenſis,& villanus.*
2 Baro an *poſſit compellere vaſſallos ad portandum litteras.Et ad quæ poſſit illos compellere.*
3 *Baro an poſſit cogere vaſſallos ad emendam baiulationem,gabellam, & tabernam Curia.*
4 *Non poteſt exigere ſeruitia à vaſſallo, qui li tem defendit.*
5 *Baro poteſt mandare vaſſallis , vt faciant excubias.*
6 *Vaſſalli,quando teneantur ſeruire Domino cum proprijs animalibus,& quo ſalario.*
7 *Baro in nouis ſeruitijs iniungendis , habet poſſeſſionem contra ſe.*
8 *Baroni de facto agenti, quando poſſit reſiſti.*
9 *Baro peſſime tractans vaſſallos, cogi poteſt ad vendendum feudum.*
10 *Nec poteſt cogere vaſſallos , etiam angarios, & perangarios ad reuertendum in patriã.*
11 *Baro poteſt cogere ſuũ Aerarium remedijs torijs,quibus coguntur tutores.*
12 *Et an poſſit cogere pro mercimonijs, quæ facit Baro,& alijs fructibus non feudalibus. Et an teneatur ſeruire extra tenimentum feudi.*

13 *Aera-*

13 *Aerarius Baronis,an teneatur de ſuo pro eo*
quod non exigit, & an ex mora teneatur
ad intereſſe.
14 *Officialis, qui alium ſubſtituit in officio, an*
teneatur de culpa ſubſtituti.
15 *Officialis tenetur de delicto ſui familiaris,ad*
officium pertinente.Et quid de delicto extra
officium.Et an exhibendo delinquentem,li-
beretur.
16 *Baro an teneatur de culpis ſui officialis.*
17 *Baro an poſſit inquirere, & ſuſpendere offi-*
cialem.Et quid ſi in priuilegio habet clau-
ſulam,vt poſſit cognoſcere de delictis, de
quibus Magn.Cur.cognoſcit.

AD DECIS. XXXI.

1 N*Vm.1.Franch.*) vaſſalli non tenẽ-
tur ad operas,& ſeruitia Baroni,
niſi ſint ligij, & quis dicatur li-
gius.angarius,burgenſis,& villa-
nus, & quid lite pendente *Maur. alleg 99.*
2 *par.2.* Baro an poſſit compellere vaſſallos
ad portandum literas *Campagn. in cap. reg.*
incip.grauamina num.59. vbi refert ad quæ
Baro poſſit compellere vaſſallos *Lanar cõſ.*
98.Adden.ad Napod in conſuet. ſi cui militi
rubr.in quib reb hab loc.quarta fol.mihi 314.
3 & an poſſit Baro compellere vaſſallos ad
emendam baiulationem,gabellam, ſeu ta-
bernam Curiæ *Camp.in dict cap.grauamina*
4 *num 7.*non poteſt exigere ſeruitia à vaſallo,
qui litem defendit *de Franch.decif.301. n.8.*
5 poteſt tamen Baro mandare vaſsallis, quod
6 faciant excubias *Anna ſing.63.* quando,&
quibus caſibus teneantur ſeruire domino,
cum propiis animalibus ſoluto tamen ijs ſa
lario *de Franch deciſ.526. Calà de mod.ar-*
tic nu 877.& Baro habens propria anima-
lia non poteſt cogere vaſallos ad ſeruien-
dum cum propiis *de Franch. deciſ.211. Ca-*
pibl.in pragm.6.num.26.de Baron. & ſi eo
caſu vult,vti animalibus vaſſallorum non
tantum debet ſalarium ſoluere in principio
ſeruitii,ſed etiam,prout inter ciues *Rou in*
pragm.1.de Salar.eor.qui mict.pro ſeru.Reg.
Cur.& quantum debet eſſe hoc ſalarium
7 *vide pragm.*Comit.*Lemen.* æditam de anno
1600.Baro habet præſumptionem contra
ſe in nouis ſeruitiis iniungendis,& in poſſeſ-
ſorio debet decerni contra eum *late Capibl.*
in pragm 1.num 190. cum ſequ. de Baron.
8 quando poſſit baroni de facto agenti reſiſti
*vide eund.in pragm.14 num.69.*eximitur va
ſallus à iuriſdictione baronis eum male tra-
ctantis *de Pont de poteſt proreg. tit. de elect.*
9 *offic.§.1.num 8.* Baro peſſimè tractans vaſ-
ſallos ſæuiendo,cum maxima aſperitate po
teſt cogi per ſuum ſuperiorem ad venden-
dum *Reg.de Curt.in diuerſ. feud.§. licet autẽ*
*num.45.*prout fuit ordinatum per Regium
Collat.Conſil.de anno 1606. contra Anto-
nium Serſali Baronem Terræ Cropani, [&
10 talis Baro non poteſt compellere eius va-
ſallos angarios, & perangarios ad redeun-
dum in propiam patriam,nec illos vendica-
re,prout deciſum refert in *Reg.Cam D.Reg.*
Moles in deciſ.17.q.17.] & forenſis rixoſus,
& inimicus Baronis poſſidens bona ſtabilia
in illius terra,& ibidem incolatum habens,
conſtito tamen, poterit cogi ad extractan-
dum ſoluto prius pretio à Barone bonorũ
appretiandorum, prout fuit prouiſum con-
tra Carolum,& fratres de Caualcanti nobi-
les Ciuitatis Conſentiæ de anno 1608. per
Reg.Collat. Conſil. ad inſtantiam Baronis
Cropani, & commiſſum Regio fiſci patro-
no Prouinc.Calabr.vltr. appretium, & æſti-
matio bonorum ſtabilium,quæ in dicta ter-
ra poſſidebant.
Num 3.Frece.)adde *Maſull ad Capie. deciſ.*
*168.*vbi refert,quod ad relationem M.C.V.
in S C.fuit deciſum,quod baronibus dentur
ærarij mediante ſalario pro conſequutione
fructuum feudi,immo etiam fructuum,quos
barones ex induſtria percipiunt *vide Capi-*
11 *blan.in pragm.16.num.18.de Baron.*& poſ-
ſunt eos cõpellere prætotijs remedijs, qui-
bus coguntur tutores *Maſtrill. de magiſtr.*
12 *lib.4.cap.7.*non poſſunt cogi, niſi pro feu-
dalibus fructibus exigendis intra territoriũ,
verum etſi mercetur fructus baro, ſi erunt
collecti de feudo, ærarius tenebitur curam
habere *Maſtrill dict.cap 17.num.70.*vnde
ſi Baro aliunde victualia, & alias mercãtias
emeret,pro mercimonijs non tenetur æra-
rius adminiſtrationem ſuſcipere *de Franch.*
deciſ.228.& vltra feudi tenimentum inſer-
uire non tenetur, vt fuit iudicatum inter
vniuerſitatem Biccari,& Marcellum Carac
ciolum actuar.figliola. Baro ſi eligit vaſallũ,
vt ſubeat onus ærarii,& patria ei demandat
munus,& officium electi non habet locum
præoccupatio,& potius patriæ, quam Ba-
roni vaſallus,& ciuis ſeruire debet *Rou cõſ.*
*73.*ærarius baronis, an teneatur de ſuo pro
eo,quod non exegit vide *D.* Reg. *Lanar.in*
*conſ.99.*æn,& quando ex mora teneatur ad
intereſſe vide *Alex.conſ.32.lib. 5. Vrſill.ad*
Affl deciſ.205.
Nu.4.peric.nomin.)ſed vbi Baro habet fa-
cultatem eligendi tunc mala electio eſt in
culpa, & vniuerſitas ad nihilum obligatur
Camp.c.reg.55.& tenetur eligere habilẽ iux
ta munus, & cõſiderare qualitatẽ perſona-
rum, nam non poteſt eligere contra ſoli-
tum veluti doctorem,vel nobilem, nam of-

ficium debet iniungi actenta regionis conſuetudine,& ita decisum pro Vniuerſitate. Controni,cum barone,actuar.de Ferrariis: ærarios creare ſpectat ad Barones iuriſdictionis ciuilis *Caput.de regim. reipubl.num. 16.in rubr.*

14 *Num.7.omnes*)an officialis, qui alium ſubſtituit in officio teneatur de culpis, & defectibus ſubſtituti *vide* Rouit.*conſ.87. Ludouiſ.deciſ* Rot.233 [*D.Reg. Moles. in deciſ. 10 q.10.ſub tit de official.*] officialis,pro eo, quem ipſe non elegit, ſed à ſuperiore datus fuit non tenetur *Guaz.reor.defenſ 33 cap.2.*
15 *num 6.Seraphin.deciſ.527.* officialis pro delicto à ſuo familiari in officio commiſſo,vel in re ad illud pertinente, tenetur ſecus ſi extra officium *Sbroz.lib. 3. de vicar. Epiſc. q 30.num.4.& 5.Ricc.collect.1816.& 1849* niſi ex delicto extra officium commodum aliquod aſſequutus ille ſit *Cardin. Tuſc.lit. P.concl.212.num. 11.*immo ſi dominus conſentiens eſt delicto,aut particeps pro eo tenetur *Caualc de Braeb.Reg.par.5.num.154.* idem ſi ſciens,nec prohibuit cũ poſſet *Bellam conſ.4* aut si illum non corripuit,quem reperit deliquiſſe *Tuſc lit.O.concl.99. num. 13.* an exhibendo delinquentem liberetur officialis *vide Maur.alleg.93.par 1. Auil.l.*
16 *prætor. 4. gloſ. entregare* Baro non tenetur de culpis officialis,veluti ſi Capitaneus expleto officio ſindicatui nequaquam paruerit,ſed aufugerit,quia Baronis electio non eſt voluntaria,ſed neceſſaria;tenetur nihilominus diligentiam adhibere ad illum exhibendum,ſed illo non reperto ad nihilum tenetur *Reg.Conſtan.in l.nullus num.66.C.de Decurion.lib.10* [an poſſit inquirere,& ſuſpendere officialem vide *Cancer. var. reſol. ca.12 num.137.*Baro, qui habet iuriſdictionem cauſarum ciuilium, & criminalium,& in priuilegio clauſulam, quod poſſit cognoſcere de delictis de quibus M C. cognoſcit, an poſſit cognoſcere de delictis commiſſis per ſuum Capitaneum ſtãte ritu M.C. quod de delictis officialium M. C. cognoſcit *Reg. Tap deciſ.S.C.11.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Caſtrum quando comprehendat terram, & è contra,ita vt capta poſſeſſione vnius, intelligatur,& alterius.*
2 *Caſtrum à barone ædificatum in ſolo non feudali non efficitur feudale,& n.6.*
3 *Caſtrum inter duas Ciuitates exiſtens, præſumitur de iuriſdictione illius,cui eſt propinquius.*
4 *Caſtri conceſſio, an præſumatur in feudum*
5 *Caſtra omnia in Regno ſunt quaternata ſaltem præſumptiuè.*
6 *Caſtrum burgenſaticum ex habitatione burgenſicum,nunquam ſit feudale.*
7 *Caſtro conceſſo,veniunt omnia,quæ ad illius defenſionem reperiebantur.*
8 *Caſtri conceſſio cum iuribus, & pertinentijs, ad quæ ſe extendat.*
9 *Caſtri conceſſio, an intelligatur facta cum mero,& mixto Imperio.*
10 *Conceſſo caſtro non veniunt ſpiritualia, & exempta.*
11 *Caſtrum ſi vniatur Ciuitati, an reguletur à Ciuitate.*
12 *Caſtro diruto, non tenetur Dominus præſtare ſeruitium.*

AD DECIS. XXXII.

1 NV.7.corpus)caſtrum, quando cõprehendat terrã, & quando terra caſtrum,& quando capta poſſeſſione vnius intelligatur præhenſa poſſeſſio alterius *vide D.de Pont. dec.*
2 *40.n.34.Camill.de Medic conſ.57.* caſtrum, ſiue palatium ædificatum à barone infra fines feudi, non tamen efficitur feudale, niſi ædificetur in ſolo feudali *Pariſ. de reintegr. feud.c.incipien.& circa iſtas culturas nu.20.*
3 *fol.10.*caſtrum inter duas Ciuitates exiſtens præſumitur de illius iuriſdictione,cui eſt ꝓpinquius *Anna.conſ.59 n.21.Staiban.cõſ.17.*
4 *n.25*[Caſtri cõceſſio,an pręſumatur in feu-
5 dum *Pariſ.de reintegr.feud fol.10.*caſtra omnia in Regno ſunt quaternata ſaltim præſumptiuè *de Franch.dec.131.Ann alleg.105.*
6 Caſtrum burgenſat cũ ex habitatione burgenſium nunquam fit feudale *Rou conſ 67. n.10.*& à quocunq.fiat ædificiũ in ſolo burgenſatico ſemper eſt burgenſaticum idem
7 *Rou.n.11.*Caſtrum ſi fuerit conceſſum cenſentur conceſſa,& omnia, quæ ad munitionem,& defenſionem dicti caſtri reperiebã-
8 tur *Decian.reſp.35.n 30.vol.2.* caſtro cõceſſo cum iuribus,& pertinentijs,quidquid eſt infra fines conceſſum præſumitur *de Pont. conſ.52.n.4.vol.2.& vide Surd. conſ. 127.n.*
9 *51.65.& 70.*Caſtro conceſſo cũ mero miſtoq.imperio ſi territorium adijciatur eadẽ competit iuriſdictio *Præſ.Amat conſ.39 nu. 12.*conceſſio caſtri, an, & quando facta intelligatur cum mero,& mixto imperio *vide Ricc.in collect.deciſ.2841 par.7.*R*ou.in prag. 2.de iuriſd.inuic.non turb.nu. 101.& 105.*
10 conceſſo caſtro non veniunt exempta *Cephal.cõſ.418.n.28.vol.3.* nec iura ſpiritualia *Borrell.cõſ.70.n 44.* [Caſtrũ ſi vniatur Ciuitati,an reguletur à Ciuitate *Lanar.cõſ.40.n. 10.*Ca-

10 caſtro diruto poſſeſſor nõ tenetur præſtare ſeruitiũ domino ſicut de feudo habitato cum vaſallis *Fulu. Lanar. in addit. ad cap prim de his qui feud. dare poſſ. inter opera, & repet.* Regen *Lanar. fol.* 136. vbi affert deciſiones.]

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Mortuo vaſſallo poſt Kalendas Martij, an fructus ſpectantes ad hæredes, extendantur ad penſiones domorum, & an pertineant ad hæredem vniuerſalem.*
2 *Releuium an ſolui debeat ſi eodem anno cõtingat deberi adobam.*
3 *Quid ſi eodẽ anno moriatur pater, & filius.*
4 *Quid ſi nullum fructum ſucceſſor in feudo percipiat.*
5 *Releuium non ſoluitur de pęnis pecuniarijs*

AD DECIS. XXXIII.

N*Vm. 5 vſib*) vide quæ ad ornatũ dicti § ſcribit *D. de Franch. deciſ. 19. Viſcont in ſuis concluſ. verſ. fructus de Pont. conſ. 49. vol. 2. & dec. 12 Coſt. de port. rat q. 114 Conſitar. Theodor. alleg. 21. [D. Reg Tap. in deciſ. S C. 45. n.*
1 7.] mortuo vaſallo poſt Kalendas Martij fructus ad hæredes ſpectantes, an extendantur ad penſiones domorum, vt fructus ciuiles, vel quod feudum deuoluatur ad dominum, vel ad hæredem *vide* D. *de Franch. deciſ 572. Viu. deciſ.* 8. *Anna conſ.* 20. an autẽ fructus bonorum feudalium ad vniuerſalem hæredem pertineant, quando vaſallus moritur poſt Kalendas Martii, vſque ad Kalendas Auguſti, ſiue feudũ deuoluatur, ſiue feudum aperiatur agnato ex morte vaſalli late *Morot. conſ.* 12 *Koppen. deciſ. ſaſſon 7. Fachin. contru. iur. lib. 7 c. 95. de diſtinctione fructuũ vide Capie. in ſua inueſt. ver. feudorũ fructus. fol. 204* & quid in feudo ex pacto *Capie. loc. cit. fol. 205.* & quid in emphiteuſi *vide Thor. in cõp. dec. ver. fructus feud. Honded cõſ 8. n. 2 Nu. 9. iudicauimus: vide D. Reg. Tap. in 3.*
2 *to. iur reg. fol.* 106. Releuium an ſolui debeat à ſucceſſore in feudo, ſi eod. anno, quo mortuus eſt feudatarius contingat etiam deberi adhoam *vide Paſchal. de vir. pat pot. par. 4*
3 *c. 1. n. 14.* & an ſi eod. anno moriatur pater,
4 & filius *vide Nouar. q. foren.* 10. & an debeatur etiam ſi nullum fructuum ſucceſſor in feudo percipiat *Loffred. in paraſr feud. ſup. c.*
5 *1. § ſed, & res verſ. contingit dubitari*. Releuium, quod de conſuetudine nouus ſucceſſor tenetur præſtare domino de medietate fructuum illius anni, quo feudatarius decedit, non ſoluitur de pęnis pecuniarijs *Reg. Conſtan. in l. 1. n 69. C. de pęn. fiſcal. lib. 10.* & id ampliatur etiam ſi non baro, ſed vniuerſitas ſoluat ſalarium poteſtati, aliaſq. impẽſas eroget pro adminiſtratione iuſtitiæ, veluti pro cuſtodia carcerum, vel ſalario ſeruientiũ curiæ, & ita per *Reg. Cam. & collat. Conſ. deciſum refert Reg. Moles in ſuo libello*, quem de iuribus regalibus huius Regni cõſcripſit *in tit. de iure Releuij cap.* 10.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Appellatione fructuum quanam veniant.*
2 *Frondes arborum ſicomororum veniunt appellatione fructuum.*
3 *Fructus immaturi propriè nõ dicuntur fructus.*
4 *Palea, & fęnum ſunt in fructu.*
5 *Quid de ſpicis.*

AD DECIS. XXXIV.

1 APpellatione fructuum non ſolum veniunt, ea quæ generaliter ex re, & propter rẽ perueniunt, ſed ſpecialiter quoduis lucrum, quoduis emolumentum, omneſque denique cõmoditates, quæ ex re percipiuntur fructuum appellatione venire docet Io. *Copus tract. de*
2 *fruct. lib.* 1. *cap.* 2. frondes arborum ſicomorum veniũt, quoque appellatione fructuum *Bologn. conſ. 29. n. 27.* an veniat intereſſe *vide D. de* Franch. *deciſ. 642. num. 7 13. & 14.*
3 fructus, qui ſunt immaturi proprie nõ poſſunt dici fructus *Seraphin. deciſ. 177. num. 5.*
4 palea eſt in fructu *Anna ſing.* 142. idem eſt
5 in fęno *adden. ad Rom. ſing* 156. an ſpica eſt in fructu *vide Anna alleg.* 108.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Feudi alienatio ſine aſſenſu inualida eſt, etiã ſi in alienatione adiecta fuerit clauſula ſaluo aſſenſu.*
2 *Limitatur quando emptor vſque ad ſententiam litigaret.*

3 *Feudatarius licèt poſſit in vita de feudi fru-
ctibus diſponere, non tamen poteſt ſine aſ-
ſenſu in eo vſufructum conſtituere.*
4 *Aſſenſus ſemper eſt gratia etiã quando Rex
tenetur aſſentire.*
5 *Quænam ſit iuſta cauſa illum denegandi. Et
in quibus caſibus præſtari debeat.*
6 *Furioſus habens dilucida interualla, poteſt
teſtari, & donare in cauſam piam.*
7 *Furioſus, quid differat à mente capto.*
8 *Furioſo competunt omnia beneficia, quæ cõ-
petunt minoribus.*
9 *Aſſenſus poteſt expediri à Prorege, & Col-
laterali Conſilio.*
10 *Aeſtimatio feudi, an debeatur, inſtituto hæ-
rede extraneo.*
11 *Aeſtimatio feudi, ſiue excambium, an debea-
tur donatario, cui fuit promiſſa donatio
contemplatione matrimonij.*
12 *Quid ſi donetur feudum in remuneratione
ſeruitiorum, & an tali caſu teneatur hæ-
res in burgenſaticis ad æſtimationem.*

AD DECIS. XXXV.

NVm.23. *Iſern.*) Adde *D. de Pont.*
1 *in tit. de refut. feud. § 2. num. 11.*
& cum conſenſu domini aliena-
tio feudi valida eſt alias *ex con-
ſtit. conſtit diuæ memoriæ improbatur, & eſt
nulla Apicell. in alleg.* 14. *num.* 65. *de Pont.
conſ.* 14 *num* 23. *& conſ* 22. *num.* 20. *vol.* 2.
Ann. in rubr. de vaſſall decrep. ætat. nu. 112.
& ſiqu. ſed ſi eſſet in alienatione adiecta
clauſula ſaluo aſſenſu domini, nec etiam va-
let ſi fuerit traditio ſubſequuta *Borrel. in
ſumm. decis. tit de feud num.* 46. *tom.* 1. *Frecc.
de ſubf. lib.* 2. *author* 1. *num.* 9 *&* 23. & pp-
terea non operatur reſeruatio aſſenſus tra-
dita poſſeſſione, etiam ſi eſſet dictum non
aliter, nec alio modo *de Franch. deciſ.* 267.
2 *num.* 1 *vbi num.* 2. id limitat nõ procedere,
quando emptor, vſque ad ſententiam liti-
garet, propterea ſi feudum venderetur re-
ſeruato aſſenſu impetrando, cum iam aſſẽ-
ſus eſſet impetratus, valeret ſi aſſenſus va-
lidus eſſet, ne actus pereat, aut ille aſſenſus
impetratus eſſet nullus, & tunc ſi alias non
impetretur, contractus non valeret vltra
Fuſc ſing. 26. *lit* F. *vide Conſiliar. Georg. al-*
3 *leg.* 5. *num.* 58 Feudatarius poteſt ſine aſſen-
ſu de fructibus feudi, diſponere in vita, non
tamen poteſt ſine eo in feudo conſtituere
vſumfructũ *de Pont. conſ.* 136. *n* 94. 95. *et* 99
4 *Num.* 28 *Camer.*) Aſſenſus ſemper eſt
gratia, & etiam in quibuſdam caſibus in
quibus Rex tenetur aſſentire intelligitur de
congruo, & non de rigore iuſtitiæ, quare aſ-
ſenſum denegare non eſt in iuſtitiam facere
Conſiliar. Theodor. alleg. 52. *num.* 7. qua nam
ratione gratia nuncupatur *vide* D. *de Pont.*
5 *deciſ.* 5. *num.* 4. & vaſallo denegatur ex cau-
ſa iuſta *de Pont. de poteſt. proreg. tit. de aſſenſ.
Reg. §.* 2. *num.* 12. quę eſt conſideranda, vt ſit
iuſta, & probabilis in aſſenſu *Maur. alleg.* 16
& 18 [in quibus caſibus præſtandus ſit Aſ-
ſenſus per Regem vide *D. Reg. Lanar. conſ.
17. num.* 11.
6 *Num.* 38. *Cura. fur.*) ſed ſi habet dilucida
interualla poteſt teſtari tempore, quo furor
deficit, & quando teſtatur prudenter, præ-
ſumitur teſtamentum factum tempore dilu-
cidi interualli *de Pont. conſ* 149. *num.* 6. *tom.*
2. *vide Cabed deciſ. Rot. Luſit.* 97. *p.* 1. *Magon.
deciſ. Lucen.* 97. & quatenus congruit eius
dignitati poteſt furioſus donare in cauſam
piam *de Pont. conſ.* 146. *num.* 26. *tom.* 2. fu-
7 rioſus, & mente captus quomodo differant
vide Monach. deciſ Bonon 68. *num.* 21. & an
exequatur ad formam ritus *Galter. in prax.*
8 *inſtrum.* 1. *par.* 2. *par. num.* 20. furioſo omnia
competunt beneficia, quæ competunt mi-
noribus *Maſſin. in l. infantis num.* 44. *C. qui
admitti.*
9 *Num.* 41. *aſſentiunt*) & in Regno eſt ex-
peditum *per pragm.* 9 *cap vt talis proregi*, &
Collaterali Conſilio ſit conceſſa, nam in aſ-
ſenſu concedendo poſſunt oriri multæ dif-
ficultates in iure, quas Prorex ſine præiudi-
cio Regis, vel partium decidere non poſſet,
abſque voto Collateralis Conſilij, ad hoc,
vt fraudes præiudicia, & læſiones euitentur
& licet aſſenſus perficiatur per verbũ. Fiat
de Franch deciſ. 663. *num.* 2. adhuc tamen
non probaret, niſi fuerit reductus in forma
Regiæ Cancellariæ, vt ait *Maur. Iun. alleg.*
71. hoc eſt firmatum manu Proregis, & Re
gentium ſigillatus, & regiſtratus, & ex pri-
uilegio fœlicis memoriæ Caroli V. inter ca-
pitula Neapolis anni 1554. in cap. 7 fol. 153
prouiſum eſt, vt Regentes Regiam Cancel-
lariam circa aſſenſus, & res pertinentes ad
iuſtitiam prouidere poſſint abſque interuc-
tu Proregis.

In fine de hac eadem materia, & deciſio-
nibus deſuper factis *vide Reg. de Pont. de po-
teſt. proreg. tit. de aſſenſ Reg. ſup. dot §.* 2. *nu.* 9
& conſ. 73. *volum.* 2. *Anell de amat conſ.* 7. *n.*
34. *Rou. in pragm.* 1. *de titul Abuſ num.* 136.
*Viſcon. in addit. ad Mormil. in conſtit. conſti-
tutionem diuæ memor. n* 29. *Borrell. in ſum.
deciſ tit de feud n.* 690 *par.* 1. *Thor. in comp.
dec. ver. æſtimatio feudi, & in ver. æſtimatio
feudi legati* [*Fulu. Lanar in addit. ad repet. D.
Reg. Lanar in cap. p de ſucceſſ. feud. num.* 40.
D Reg. Tap. dec. S. C. 5. *n.* 9. *Iacob. Gall. cõſ.* 96

An

10 An autem debeatur æſtimatio feudi inſti-
tuto hærede extraneo, deciſum fuit negati-
uè in cauſa illorum de Suriano, cum Sorori-
bns de venato, vt ait *de Pont. in præcit. §. 2.*
num. 9. Reg *de Curt. in diuerſ. feud. §. multo-*
ties concedens num. 103. *Conſiliar. Theodor.*
11 *alleg. 80. num. 51.* an autem æſtimatio feudi,
ſiue ex cambium debeatur donatario, cui
fuit promiſſa donatio contemplatione ma-
trimonij, & quid inde deciſum fuit *Thor. in*
12 *dict. compend. verſ. æſtimatio feudi.* Feudo do
nato in remunerationem ſeruitiorum, licet
non valeat donatio quòad feudum, valebit,
tamen quòad æſtimationem, inſpecto valo-
re mercedis ſeruitiorum *Rou. in præcit. prag.*
num. 16. an autem hæres in burgenſaticis
teneatur ad æſtimationem feudi, *vide* Anna
alleg. 126. num. 16.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Vita, & militia à quo, & quibus debeatur.*
Pro ea datur actio hypothecaria.
2 *Vita militia, an comparetur legitimæ, an*
alimentis, vel præſtetur loco partis hæredi-
tariæ rei feudalis.
3 *An iudicetur ſicut dos de paragio, & quid*
differat inter vtramque.
4 *In liquidatione vitæ militiæ habenda eſt ra-*
tio fructuum corporum reintegratorum, et
quodnam tempus inſpiciatur, & n. 8.
5 *Vita militia debetur ſecundogenito, etiamſi*
pater illi aliquod feudum reliquerit, vel
aliunde ſit diues, & n. 10.
6 *Vitæ, & militiæ quantitas, an determinata*
ſit.
7 *Debetur ſpurijs, Clericis, & Monacis.*
9 *Secundogenitus non tenetur contribuere in*
ſolutione adobæ, vel alterius ſeruitij à pri-
mogenito præſtandi.
11 *Compromiſſum, an poſſit fieri de vita, & mi*
litia.
12 *Secundogenitus in feudo per patrem empto*
habet electionem conſequendi partem pretij,
vel vitam, & militiam.
13 *Sententia declaratoria, an requiratur in*
crimine rebellionis reſpectu vitæ, & mili-
tiæ.
14 *Vita militia poteſt filius priuari propter in-*
gratitudinem contra patrem, non autem
contra fratrem.
15 *An in liquidatione vitæ militiæ fœminæ fa-*
ciant partem.

AD DECIS. XXXVI.

1 Vita, & militia à primogenito debe-
tur ſecundo genito, & aliis fratri-
bus *Minad. conſ. 1. Petr. Gregor. de*
vit. & milit. q. 1. Maſtrill. deciſ. 85.
num. 14. debetur primogenito, qui ſe inha-
bilem reddit ad feudi ſucceſſionem *de Frãc.*
deciſ. 20. & pro ea datur actio hypotheca-
ria *de Franch. deciſ. 714. Ricc. collect. 26.* debe-
tur filio nato ex ſecundogenito, quando pa
ter prior mortuus eſt in vita aui *de Franch.*
deciſ. 542. Georg. alleg 9. num. 24. Maſtrill.
deciſ. 165. ſed quando ſecundogenitus in
vita habet vitam, & militiam, ad ſuos etiam
hæredes eo mortuo non tranſmittit D. *de*
Franch. deciſ 525. num. 24. Molfeſ. conſ. 9. nu.
2 *22.* cui comparetur vita militia, legitimæ an
alimentis, vel præſtetur loco partis hæredi-
tariæ rei feudalis, in qua ex iure longobar-
dorũ ſecundogeniti, cũ primogenitis æqua-
liter ſuccedunt *vide Giurb. deciſ. 24. num. 24*
vbi concludit, quod quomodocunque ac-
cipiatur eſt onus feudi *vide Borrell. in ſũm.*
3 *deciſ. tit. 40. num. 11. 12. & 13. par. 1.* an iudi-
cetur ſicuti dos de paragio, quoad alienа-
tionem feudi *vide* Franc. *Milan. deciſ. Sicil. 5*
num. 37. lib. 1. Maſtrill. deciſ 218. num. 20. 44
55. & 63. [differentias inter vitam, & mili-
tiam, & dotem de paragio enumerãt *Petr.*
de Gregor *tract. de vita, & milit q. prima, &*
11. Anton. de Amato. *reſol. 2. à num. 42. ad 45*
D. Reg. *Tap. in deciſ. S. C. 14 nu. 29. 30. 31. &*
4 *32.*] quale tempus inſpiciatur in liquidatio-
ne vitæ, & militiæ *vide* D. *de Franch deciſ. 61*
& in liquidatione vitæ, & militiæ eſt habẽda
ratio fructuum corporum reintegratorum
idem *de Franch deciſ. 61. Ricc. collect. deciſ.*
5 *2265. par. 6.* & debetur ſecundogenito, licet
pater reliquerit aliquod illi feudum *Affl. de-*
ciſ. 138. ſub num 2. & 6. & debetur ſecũdo-
genito poſito, quod ſit diues *Intrig. de feud.*
cent. 1. q 57. num. 20 Staiban. conſ. 2. num. 4.
ſemel data amplius non debetur *Georg. al-*
6 *leg. 8. num. 21. & 23.* vitæ, & militiæ quanti-
tas, an determinata ſit *vide* Intrigl. *in dict.*
7 *quæſt. 57. num. 16. & 17.* deberi filio ſpurio,
fuit iudicatum in Senato Siculo *Maſtrill. de-*
ciſ. 85. debetur etiam in Regno clericis in
ſacris conſtitutis *de Pont de poteſt. proreg.*
tit. de Aſſenſ Reg. *§. 4. num. 28.* & monacho
religionem capacem ingreſſo *Molfeſ. conſ. 9*
n. 4. non debetur in linea Collaterali Conſi-
8 liar. *Theodor. alleg 20. n. 8. & 20.* quoad vi-
tam, & militiam taxandam conſiderantur
fructus tempore mortis feudatarii *de Pont.*
9 *conſ. 79. num. 2.* Secundogenitus non tene-

tur contribuere in ſolutione adhoæ, vel al-
terius ſeruitij à primogenito prçſtandi *Rou.*
10 *in pragm.24.num. 4.de feud.*debetur ſecun-
do genito in aliis ſeudis eſto,quod à patre
fuerit ei legatum vnũ feudum *Maur. alleg.*
11 28.*num.*11.*part* 2.compromiſſum de vita,
& militia,an fieri poſſit *vide Minad decıſ.3.*
Anna in repetit. conſtit. conſtitutionem diuæ
12 *memoriç num.*248.*&* 285.ſecundo genitus
in feudo empto per patrem habet electio-
nem conſequendi partem pretii, vel vitam,
& militiam *Andr. in §. præterea ducatus in*
addit.de probib feud.alien.per feder. & ratio-
nem,ob quam debeatur iſta pars pretii re-
fert *Camill.de Medic.conſ.*124.*num.* 8.9.*&*
10.& pars pretii non debetur ſecundo ge-
nito pro quãtitate,qua fuit feudum emptũ,
ſed æſtimatio,ſeu valor ipſius attento tem-
13 pore mortis *Anna conſ.26.*ſententia decla-
ratoria, an requiratur in crimine rebellio-
nis reſpectu vitæ,& militiæ *vide Reuert. de-*
14 *cıſ. 5.tom.2 in manuſcrip.*vita militia poteſt
filius per ingratitudinem commiſſam con-
tra patrem,vel alium, cui ſuccedit priuati,
licet non per ingratitudinem cõtra fratrem
Lel. Caput.ad conſuet. Neap.ſi moriatur par.
*2.§ 3.num.*16. [an in liquidatione vitæ mi-
litiæ fçminç faciant partem *Tap. decıſ. S.*
C 45.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Eccleſia poteſt cogere vicinum ad vendendã domum pro ampliatione,non tamen poteſt cogere alteram Eccleſiam. Et quid ſi domus eſſet ſubiecta fideicommiſſo, vel antiqua in familia.*

2 *Clauſtrum,atrium,porticus, ambitus, dormitorium,ſepta, & tota fabrica gaudent immunitate Eccleſiæ.*

3 *Et oratorium auctoritate Epiſcopi constructum.*

4 *Delinquentes ſpe gaudendi immunitate Eccleſiæ,an,ſi ad eam confugiant, inde extrahi poſſint,et quibus coniecturis hic animus probetur.*

AD DECIS. XXXVII.

1 ECcleſia etſi poſſit cogere vicinum ad vendendam domum pro eius ampliatione *Mart. de iuriſdict.p. 4.caſ.*171.*Genuen.in practicab. Eccleſ.quæſt.*241.*Rot.in vna præten ſ. demolitionis domus Veneris* 29.*Februarij* 1608. corã Manzanedo,vbi quod etiam ſi non ſit contingua Eccleſiæ,ſed adſit via intermedia tamen ſi ageretur pro erigenda Eccleſia de nouo nõ poteſt cogere alteram Eccleſiam, vt vẽdat ei partem prædii pro eius ampliatione *Valen.conſ.*18. & fuit deciſum in Curia Archiepiſcopali Neap. licet contrarium deciſum dicat *Maſtrill.decıſ.*280.*par.*3. Eccleſia poteſt cogere poſſeſſorem domus ſubiectæ fideicommiſſo, vt illam ſibi vendat pro eius ampliatione,& ſi poſſeſſor non tenetur illam tradere niſi in tempore,quo eſt propriè erigenda Eccleſia, vel amplianda *Nouar.quæſt foren.*18.*cent.*1.*& in prax priuileg.miſer.perſon.priu.*64.*num.*4. *&* 6.nec poterit Eccleſia cogere vicinum ad ſibi vẽdendum domum ſuam antiquam in familia vt decidit *Rot. Rom.* in cauſa Palatii de Comit.Lunæ 16.Ianuarii 1612 coram R.P.Damaſceno .[vendere quando quis rem propriam cogi poſſit,& quid obſeruandum,tũc ſit vide*Giurb.decıſ.*86.*Carot.dec.*26.] pro ampliatione circuitus Monaſterii,ſeu Eccleſiæ cogitur,quis vendere domum ſuam *Cabed. decıſ.*105.*n.*10.*Ricc.decıſ.*68 *par.*4.

*Num.*11.*vt ibi*)adde *Farinac. de immun.*
2 *Eccleſ.num.*268.clauſtrum atrium porticus
ambitus,dormitorium,ſepta,& tota fabri-
ca, Eccleſiæ gaudet immunitate *Cardinal.*
*Tuſc.pract.concl.in ver.Eccleſia quæſt.*9.*nu.*
3.*&* 7.*concl.*20.*per tot.*Franc. *Suar. de ſtat.*
3 *relig.lib.*3.*cap.*9.*num* 7. *&* 9. oratoriũ gau-
det immunitate Eccleſiæ,ſi authoritate Epi
ſcopi conſtructum fuerit,ſecus ſi priuatum,
& priuata authoritate fabricatũ *Mar. Ital.*
*de Immun.Eccleſ cap.*4.*§* 4 *per tot.* ad quæ
loca Eccleſiarum immunitas, quo ad effu-
gientes ad eam extendatur *vide Farin.in*
4 *pracit.tract cap.*17. delinquens ſpe gauden-
di immunitate Eccleſiæ,ſi ad eam confugiat
an extrahi inde poſſit, & quibus coniectu-
ris probetur eius animus *vide Giurb. conſ.*
90.*Gratian.diſcept foren.*619.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Priuatorum domus dirui, & noua ædificia prohiberi poſſunt pro ampliandis vijs, aut etiam pro alio ornatu Ciuitatis, & collecta imponi,ſoluenda ab ijs, qui inde commodum ſentiunt.*

2 *Vicinus pro tuitione ſuæ domus poteſt diruere domum vicini ob incendium. Et an vicinus*

cinus vicino de incendio teneatur.

3 *Clerici à ſuis Iudicibus compellendi ſunt ad refectionem pontium, & viarum.*

4 *Quando teneantur ad ſolutionem gabellæ impoſitæ ob publicam neceſſitatem, vel vtilitatem.*

5 *An ſine auctoritate Summi Pontificis poſſint contribuere in oneribus concernentibus pietatem communem.*

AD DECIS. XXXVIII.

1 EXtende etiam, vt pro viis ampliandis, noua porticu extruenda ad ornatum Ciuitatis domus priuatorum dirui poſſunt prohiberi ædificia, collectæ imponi, & ſunt ſoluẽdæ ab omnibus, qui commodum in ea re ſentiunt *Lanar. conſ. 4. Auendan. de excquen. mand. p. 1. cap. 19. num. 29.* ea ratione, quia attenditur publica vtilitas, vt fuit practicatum in anno *1620.* in Ciuitate Neap. in ampliatione plateæ S. Luciæ Matis, vbi dirutæ fuerunt nonnullæ domus priuatorum pro ampliatione illius ad ornatum Ciuitatis, ſoluto tamen pretio dominis a complatearis tempore Gubernij Illuſtriſs. Cardinalis Borgia Generalis Locumtenentis Regni, & idem practicatum fuit de anno 1624. in noua ædificatione ianuæ, quæ vulgo dicitur Porta Alba.

2 *Num 6. Bart.*) vicinus, an vicino de incendio teneatur *vide Gail. obſer. 22. par. 2.* vicinus pro tuitione ſuæ domus poteſt diruere domum vicini ob incendium *Viu. deciſ. 150.* de incendio, quando quis teneatur ciuiliter, vel criminaliter *vide Mart. in compen deciſ. tom. 2. cap. 11. late poſt Farin. cumulauit Petra ad Gram. deciſ 3. Reg. Reuert. in deciſ. 26. tom. 1. in manuſcript.*

3 *Num. 8. Capol.*) ad refectionem viarum, & pontium clerici ſunt quoque compellendi à ſuis iudicibus *de Pont. tit. de regal impoſſ. §.*
4 *1. num. 62.* & quando tenentur ad ſolutionem gabellæ, vel collectæ, quæ imponitur pro neceſſitate, vel vtilitate communi *vide Carol. de Graſſ. in tract. de effect. cleric. eff. 3.*
6 *num 200. cum plur. ſequ.* in oneribus Ciuitatis concernentibus pietatem communẽ, an poſſint contribuere ſine authoritate Summi Pontificis *Genuen. in practicab. Eccleſ. q. 646.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Venditor rei ſibi ſpecialiter obligatæ, in venditione, quando præferatur creditoribus anterioribus.*

2 *Quot modis cenſeatur inducta ſpecialis hypotheca, licet de ea nulla fuerit facta mentio.*

AD DECIS. XXXIX.

NVm. 4. *Vital. adde Io. Dom. Gait. in tract. de credit cap. 4. q. 11. num. 1218. & ſequ. Thor. in compend. deciſ. ver. creditor fol. 130.* vbi de-
1 ciſionem nouiſſimam refert *par. 1.* Venditor rei ſuper ipſa præfertur etiam creditoribus anterioribus, quando ſpecialiter rem venditam obligauit in venditione durante tempore ſatiſtactionis, alias ſecus *de Pont. dec. 4. num. 46. Morl in emptor. iur. par. 1. tit 9. ff. de contr. iben. empt. in princ. nu. 100. & ſeq. Morot. reſp. 54. nu. 4. Griuell deciſ. ſenat. Dolan. 56. num. 4. Dom. praſ. de Francb. dec. 506. num. 4. & 5.* vbi dicit valere pactum, quod ſolutione pendente non transferatur dominium rei venditæ, quando venditor præferatur in re vendita anterioribus creditoribus pro pretio ipſius recuperando, *vide Gail. obſer. 15. lib. 2.* vbi refert plures caſus *Hartam. lib. 2. ca. 16. tit. de credit. Gomez. Leo deciſ 61. in deciſ. diuerſ.* & ad hoc, vt creditor in mercibus emptis ſua pecunia aliis præferatur, debet ſpecialiter ad hoc ementi pecuniam date, & ipſe ſpecialiter obligationẽ & hypothecam ſuper emptis procutare *Gail. obſer. 12. lib. 2. Francb. Marc. deciſ. 919. num. 3. par. 2. Gratian. diſcept. Foren. 670. & vide Mantic. de tacit. & ambig conuent. lib. 11. tit. 23. Barboſ. in l. ſi cum dotem §. fin. nu.*
2 *34. ff. ſol. matr.* quot modis cenſetur inducta ſpecialis hipotheca licet de ea nulla mentio facta fuerit *vide Ricc. in collect deciſ. 680.*

[In fin. Adde videndum ad ornatum huius *deciſ. Fontanell in tract. de pact. nuptial. clauſ. 7. gloſ. 2. num. 38. cum ſeq. tom 2.*]

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Tertius comparens in iudicio ad coadiuuandum, vel infrigendum, qualiter audiatur, & quãdo ei beneficia concedantur, et quãdo impediat cauſa expeditionem, & n. 8.*

2 Ter-

2 *Tertius veniens ad cauſam, an pro ſuo intereſſe poſſit dicere de nullitate ſententiæ.*
3 *Tertius de dominio, & poſſeſſione ſe opponẽs aduerſus agentem creditorem, an impediat inſtrumenti executionem.*
4 *Tertio quando noceat ſententia.*
5 *Tertius quando omnino actor in iudicio efficiatur.*
6 *Tertius in cauſa comparens, an poſſit inter litigantes petere, vt ſuperſedeatur in cauſa.*
7 *Tertius, an poſſit opponere declinatoriam fori, aut dilatoriam.*
9 *Tertij comparentis, & principalis eadem eſt inſtantia.*
10 *Tertius in cauſa, an citari debeat ad omnes actus.*
11 *Tertius poteſt, inuito principali, declarare ab eo ignorata, & iudicem pro ſuo intereſſe recuſare.*
12 *Termini ad petendum beneficium poſt publicationem, aut concluſionem in cauſa, ſunt obſeruandi, etiam à tertio oppoſitore.*

AD DECIS. XXXX.

1 Tertius cōparẽs in iudicio ad coad-
iuuandum, vel infringendum qua-
liter audiatur *vide* D. *de* Pont. *conſ.*
156. *num.* 3 & 4. *vol.* 2. *Cancer var.*
reſol par 2 *cap.* 16. *de cert. oppoſit. Coſt. de re*
integr. diſt 95. *Camil. Larath. conſ.* 113. *Gra-*
tian. diſcept foren. cap. 439. Imbrian. *de* 1. &
2 *benef. conſider* 6. & *conſid.* 9 *num.* 94. *cum*
ſequ. Giurd deciſ. 1. tertio in cauſa compa-
renti quando beneficia concedantur *Fab.*
Ann conſ. 97 *num.* 10. quãdo impediat cau-
ſæ expeditionem præcipue dum ius ſuum
excludit prætenſionem aduerſarii *vide D. de*
Pont. in præcit. conſ. 156. *nu.* 5. & 15. vbi de-
clarat *tex. in l. is a quo ff. de reiuendic.* & *de-*
ciſionem D. *de* Franch. 261. *late* Menoch. *conſ.*
488. *vol.* 5. *Ricc. collect.* 619. *Apicell. alleg.* 9. *n.*
2 37. & 38. *Caſtili. deciſ* 89. An tertius veniẽs
ad cauſam poſſit pro eius intereſſe dicere
de nullitate ſententiæ *vide Viu. deciſ* 495. *in*
3 *fin. Caſtill. deciſ* 78. *Georg. alleg.* 26. Tertius
de dominio, & poſſeſſione aduerſus agentẽ
creditorem ſe opponens, an inſtrumenti
exequutionem impediat *vide Scacc. de appel-*
lat. lib. 3. *cap.* 2 *q.* 17. *limit* 6. *memb* 4. *num.* 51
cum ſequ Cartar deciſ. 47. *Cancer. par.* 3. *re-*
ſol. cap. 17. *de ſent & exeq. num.* 436. *Giurb.*
4 *deciſ.* 62. *Couar pract.* 99. *cap* 16. tertio quã-
do noceat ſententia *vide Borrel. in ſumm.*
deciſ. tit. 30. *à num.* 275. *vſque ad num.* 291.
par. 2. Ruginell *de appell.* §. 2. *cap* 1. *Seraphin.*
5 *deciſ.* 1422. *num.* 6. tertius quando omnino
actor in iudicio efficiatur *Polid. Rip. ſing.*
obſer. 101. *num.* 6. Tertius comparens in
cauſa, an poſſit inter partes litigantes pe-
tere, vt ſuperſedeatur in cauſa, diſtinguitur,
quod ſi tertius comparens prætenderet eo-
dem iure, ſicut collitigator, tũc erit in cau-
ſa ſuperſedendũ, & ita in Reg. Cam. Summ.
deciſum fuiſſe tradit *Anna alleg* 76. *num.* 6.
& 7. & ſi poſtea facta relatione in Collat.
Conſ. in cauſa in qua ſubintrauit fiſcus fue-
rit deciſum, quod procederetur ad expedi-
tionem cauſæ inter partes ſaluis iuribus Re
gii Fiſci *de Franch deciſ* 261. *ſub num* 14. &
forte, quia diuerſo iure fiſcus ſubintrau rat
in illa cauſa, & ſic concordantur deciſiones
ipſe *Fab. Anna conſ.* 97 *num.* 14. *Muſcat. in*
prax. S. C. *lib.* 1. *par.* 3. *gloſ. mentionatarum n.*
7 12. Tertius an poſſit opponere declinato-
riam fori, aut dilatoriam fuit per M.C.V.
deciſum negatiue *Anna. alleg.* 76. *num.* 3.
8 Tertio non concedit S.C beneficia, quan-
do conſtat de iure non ſuo *Gallup. in prax.*
S.C. par. 2 *cap.* 29. *num.* 16. vbi deciſionem
refert præcluſa via principali præcluſa inrel
ligatur tertio ad cauſam venienti *Honded.*
conſ. 25. *num.* 12. 17. *vol.* 1. *Cabellin. milleloq.*
9 983. & eadem eſt principalis, & tertii in
cauſa comparentis inſtantia *Cardin. Tuſc.*
10 *pract. concl. tom.* 4 *lit.* I. *concl.* 211. Tertius
comparens in cauſa, & liti aſſiſtens ad iudi-
ciales actus omnes, an citari debet *Cartar.*
11 *deciſ.* 56 *nu.* 6. *cum ſeq.* Tertius inuito prin-
cipali ab eo ignorata declarare poteſt *Ca-*
ualc. deciſ. 54 *num.* 25 & 2. *part.* 4. & poteſt
pro ſuo intereſſe iudicem recuſare *Maſul.*
ad Capic deciſ. 107. *num* 4.

Num. 15. *concedenda*) & in terminis no-
uellæ Regiæ Pragmaticæ loquentis de ter-
mino petendi primum, & ſecundum bene-
ficium eſt aduertendum, quod illi termini
præciſi ad petendum beneficium poſt pu-
12 blicationem, aut concluſionem in cauſa ſũt
obſeruandi non ſolum inter partes princi-
pales, quæ ſunt principaliter in iudicio, ſed
etiam reſpectu tertii oppoſitoris, qui ꝓ ſuo
intereſſe poſtea in iudicio comparuiſſet, nã
hic tertius non poteſt habere maius priui-
legium, vti minor, quam haberent ipſimet
principales litigantes minores, ita pulcre in
conſimili lege tradit *Gutier li.* 1. *q.* 86 *in fin.*
faciunt tradita per Fab. Anna. conſ. 97 *nũ.* 7.
& *conſ.* 98. *Giurb deciſ.* 1. quidquid in cõtra-
rium hic deciſum referat auctor, vbi appa-
ret non fuiſſe digeſtas rationes ab Anna
adductas, conuenit etiam *Andr. Gail. obſer.*
71. *in fin. lib.* 1.

Didac. de Mari.

*SV*M-

SVMMARIVM.

1 *Concluſione facta, an poſſit aliquid à partibus produci.*
2 *Terminus ad examinandum teſtes pro verificatione ſcripturarum priuatarum, an ſit concedendus poſt concluſum in cauſa.*
3 *Concluſio facta cum reſeruatione, quid operetur, & an in dubio cenſeatur facta reſeruatio.*
4 *Terminus ad impugnandum ſcripturas præſentatas, & contenta in eis ante concluſionem cauſæ, an ſit concedendus.*
5 *Terminus ad cõcomitantiam ſcripturarum & apodixarum trino teſte notatarum, an ſit concedendus poſt concluſum in cauſa.*
6 *Depoſitio principalis, quando peti poſſit poſt concluſionem in cauſa*
7 *Reſponſurus poſitioni in Regno quando habeatur pro confeſſo.*
8 *An detur appellatio à decreto, quo quis declaratur pro confeſſo.*
9 *Poſitiones notoriè impertinentes, ſunt reijciendæ quid de dubijs.*
10 *Poſitioni, quâ detegeretur propria turpitudo, item poſitioni negatiuæ, & poſitioni cõtinenti factum alienum, an teneatur, quis reſpondere.*
11 *Principalis interrogatus ſuper poſitionibus alterius partis, qualiter debeat reſpondere.*
12 *Si citatus ad recognoſcendum, recognitionẽ impediat, aut ſe opponat, an ſtetur ſcripturæ non recognitæ.*
13 *Debitor citatus ad recognoſcendum, poteſt debitè ſe opponere, etiam poſt ſententiam.*
14 *Scriptura priuata recognita, quomodo exequatur contra debitorem.*
15 *Cognitio ſcripturæ priuatæ per confeſſionẽ inducit plenam probationem etiam contra hæredes, & ſingulares ſucceſſores.*

AD DECIS. XXXXI.

1 N*Vm.1.de fide inſtrum.*) concluſio regulariter os claudit partibus, vt nihil aliud producere valeant *Nat.conſ.151 in fin.vol.* 1. & effectus concluſionis refert *Borrell.in ſumm. deciſ.tit 26 num.98.& ſequ.tom.2.* in cauſis ſummarijs ſine dubio poteſt fieri interrogatio concluſione facta, nõ ſolum ad ipſius iudicis informationem, ſed etiam ad partis petitionem, & inſtantiam, & etiam repetere teſtes *Andr.Gail.obſer.107.num.6.lib.1. Borrell.conſ.53 Coler. deciſ. German. 119. Oſaſc.deciſ.10 num.6.*

Num.5.Affl.in deciſ.) adde Ricc.in *collect.*
deciſ.85.& 1034.Campanil. ad Oliu. in rit.
2 *Cur Archiep.Neap 33.num.10.* terminus ad
examinãdum teſtes pro verificatione ſcripturarum priuatarum, an ſit concedendus
poſt concluſum in cauſa in qua fuit reſeruata productio ſcripturarũ, fuit deciſum, quod
non ex quo erit intelligendum de ſcripturis
publicis non priuatis nullam fidem facientibus *Affl.dec.272.de Franch.deciſ.631.Reg.
Tap.in pragm 14.* incipiente poſt cõcluſionem de ordine iudiciorum *Muſcat.in prax.*
3 *S.C.lib.1.par.7 gloſ.præſentatas num.8.* concluſio facta cum reſeruatione, quid operetur, & in dubio, an intelligatur facta reſeruatio *vide Galup.in prax.S.C.par.2. cap.27*
4 *num.8.* terminus ad impugnandum ſcripturas præſentatas ante concluſionem in cauſa, an ſit concedendus, fuit deciſum, quod
ex cauſa poterit iudex illum concedere, prout in occurrentibus caſibus fuiſſe obſeruatum annuit *Vrſill.ad Affl.deciſ.115.num.2.
Viu.in Sylu.comm.opin.896 num.13.* terminus ad impugnandum ſcripturam circa cõtenta, an concedi debeat, diſtinguitur, aut
contentum in ſcriptura fuerit enunciatum
in libello, & reus poterit ſe defendere, tunc
poſt præſentationem ſcripturæ non datur
alius terminus, ſed quando non eſſet enunciatum, & ſcriptura adduceret aliquid noui
dabitur terminus ad defendendum, & ita
fuit deciſum in S.C. *Anna ſing.502. Caſtill.*
5 *deciſ.Sicil.57.num.10.* terminus ad cõcomitantiam ſcripturarum, an ſit concedendus
fuit bis in S.C.& R.C.deciſum, quod ſic, licet poſtea in R. C. contrarium fuerit deciſum *Anna ſing.503. Muſcat. in præcit.gloſ.
præſentatas num.15.* terminus ad concomitãtiam apodixarum trino teſte notatarum,
an ſit concedendus poſt concluſum in cauſa *Vrſill. deciſ.272.* tenet, quod ſic, & in fine
tradit in facto propio fuiſſe per S. C. poſt
concluſum in cauſa in apodixis præſentatis
datum terminum quatuor dierum, vt præſententur articuli, quod ſi ipſi fuiſſent parti
releuantes circa probationem probatio ipſa admitteretur, quod poſtea non fuit neceſſarium, nam apodixæ vere non negabantur, eum citat *de Franch.deciſ. 631.* improbando deciſionem ipſam annuens vidiſſe
proceſſum in fonte, & S.C. inclinaſſe in dationem termini, quia in ſcripturis priuatis
præſentatis aderãt aliquæ publicæ, quę egebant concomitantia.
6 *Num.6.interrogari*) depoſitio principalis
non poteſt peti, nec concedi poſt concluſionem in cauſa, niſi ſuper actis geſtis poſt
concluſionem, ſi calumnioſe petitam eſſe
judici non videbitur, *vt in pragm. 77.§.7.de*
offic,

offic.S.C.ſecundum nouiſſ.m. recopilat. anni
7 *1623.*reſponſurus poſitioni in Regno, quãdo habeatur pro cõfeſſo *vide Carau. in rit.*
8 119.an detur appellatio à decreto,quo quis declaratur pro confeſſo *vide Borrell. in ſumm.deciſ.tit.1.num 97.102.& 103 tom.2.*
9 poſitiones notoriæ impertinẽte, ſunt reijciendæ,ſed ſi ſunt dubiæ admittuntur ſaluo iure impertinentium, & non admittendorũ
10 *Triuiſ.deciſ.4 num 3.lib.1* poſitioni in qua detegeretur turpitudo ſua,quis reſpondere non cogitur *Magon deciſ.lucen.25.num.30.* poſitioni negatiuæ,quando, quis reſpondere cogatur *vide Franch. Hercul.in tract. de negat.num.*209.poſitioni continenti factum alienum, quando, quis reſpondere renebitur *Nact.conſ.59.num 2.& conſ. 121.num.*
11 *11.vol.1.* principalis tanquam melius ſciẽs veritatem interrogatus à Iudice ſuper poſitionibus alterius partis non tenetur reſpõdere per verbum veritatis affirmatiuum, vel negatiuum, ſed reſpõſio fit per verbum credo, vel non credo, & ita practicatur in palatiis Regn. Neap. in ciuilibus per prag. incipien.quinta die de ordin. Iudic. ſed in criminalibus, reus tenetur reſpondere per verbum veritatis aſſertiuum *Baiar.ad Clar. q.6 num 14.*

Num.12.recognoſcere)adde Rouit.*in prag.*
12 *13 ſub num.6.de ordin Iudic* citatus ad recognoſcendum, ſi indebite recognitionem impediat,& iniuſte ſe opponat, in ſui odiũ, ſtabitur ſcripturæ non recognitæ; ſecus vero ſi debite ſe opponat,quæ oppoſitio fit in omni parte iudicij *Gratian diſcept.Foren.to.2.cap.330 num* 18. *& 19.& caſ.551.num.*
13 *37 tom.3.* debitor citatus ad recognoſcendum,poterit debite ſe opponere etiam in allegationibus iuris, & poſt ſententiam *Gratian diſcept.*Foren.*tom. 4. cap.677 num.*
14 *10.11. & 12.* ſcriptura priuata recognita quomodo exequatur contra debitorem *vide Nicol.genu.de ſcript.priu.lib. 1.concl.1. Gait.in tract.de credit.cap.2 tit.*8 *nu. 3036.*
15 *cum plur.ſequ* recognitio ſcripturæ priuatæ per confeſſionem, plenam inducit probationem,etiam contra hæredes, & ſingulares ſucceſſores *Maſcar.de probat.concluſ. 109.num.*3.*1301.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Tempus inuentarij conficiendi quando currat.*
2 *An ſit de forma inuentarij, vt inchoetur intra triginta dies.*
3 *Dies ad conficiendum inuentarium, an ſint vtiles,vel continui.*
4 *Interrogatus an ſit hæres alicuius, intra tempora conficiendi,inuentarium, non poteſt conueniri, nec cogi ad reſpondendum.*
5 *Inuentarium, an ſit conficiendum ſumptibus totius hæreditatis quando plures, ſunt inſtituti hæredes.*
6 *Quibus modis fiat citatio in Regno.*
7 *Citatio facta marito in domo, vbi habitat eius vxor,an valeat, vel è conuerſo.*
8 *Quid in feudatario in loco, vbi habet feudum.*
9 *Citatio quæ fit Neapoli, quando exigat ſolemnitates.*
10 *Citatio extra Regnum contra rebelles, quomodo fiat.*
11 *Exterus an poſſit citari per edictum.*
12 *Citatio per edictum,quando, & qualiter debeat fieri.*
13 *Citatio generalis, an ſufficiens ſit pro curſu cauſæ.*
14 *Citatio pupilli, quomodo ſit facienda.*
15 *An requiratur citatio, quando experti reſcerunt*
16 *An,& quando debeat, quis citari in præambulo.*
17 *Citatio an requiratur in interdictione bonorum, & in agnitione bonorum poſſeſſionis.*
18 *Non principales,an ſint citandi.*
19 *Citatio an,& quando, & in quibus requiratur.*
20 *Hæres abſens,quo pacto iudicetur,vt habeat tempus anni ad inuentarium.*
21 *Tempus ad faciendum inuentarium non poteſt à Iudice minui,vel alterari.*

AD DECIS. XXXXII.

1 NVm.6.*Doct.*) tempus inuentarij conficiendi currit ab ãdita hæreditate *Gratian.diſcept.Foren.cap. 563.num.27.& 28. limita* ſi aditio dilata ſit dolo malo hæredis *Ant. Fab. deciſ.9.C.de iure delib.& in deciſ.* 10. *hoc ſublimitat,& vide Craſſ.in tract. de hæred. inuent.q.251.limita.in actione reali de Franch. deciſ. 352. limita fauore piæ cauſæ Maynar. deciſ.51.lib.4. Caual. pract. quæſt.814.*vbi pro rebus male ablatis poſſe conueniri, ait infra dictum tempus.Limita pariter fauore alimentorum *Surd.de alim.priuil.11 num* 4
2 *Coler.de alim.lib.1.cap.15.num. 99.* non eſt de forma inuentarii, vt inchoetur intra triginta dies dummodo finiatur intra tempus

datum

Digitized by Google

datum à lege Papon. *lib. 21.tit.10.arreſt.S.*
Caneer.var.reſol par.2.cap 2.num.19.& 20.
3 dies ad conficiendum inuentarium, an ſint
viles, vel continui *vide Phanuc. de hæred.*
4 *inuent.q.238.num 17 &* 18. ſi quis interro-
gatur, an ſit hæres alicuius, & eſt intra tem
pora conficiendi inuentarium non poteſt,
nec conueniri, nec cogi ad reſpondendum
Rol.à Vall.in tract.de inuent.cap.71.Cauale.
5 *deciſ.7.nu.27.par.* 1. inuentarium an ſit cõ-
ficiendũ ſumptibus totius hæreditatis, quã-
do pluribus hæredibus inſtitutis vnus adit,
ſub beneficio inuentarij, alij vero pure, &
ſimpliciter *vide Griuell.deciſ* 17.

Num.16.conſtit.)hate Aſſl.num.13.& vi-
de Didac Perez ad leg part.tit.2. lib.3.ordin.
6 *q 3.*quibus modis fiat citatio in Regno *vi-*
de Gallup in prax.S.C.p.2.cap. 2. citatio ad
domum debet fieri in Regno in loco ſolitæ
habitationis, & quando ſic intelligatur fa-
cta de conſuetudine *vide D.de Franch.deciſ.*
7 *322 num 3.& 4.* citatio facta à marito in
domo, vbi habitat eius vxor, an valeat, vel
è conuerſo, *vide Menoch.lib.2.præſumpt 27.*
8 & quid in feudatario in loco, vbi habet feu-
9 dum Rou *in rubr de citat.nu.*19 citatio, quæ
fit intra Ciuitatem Neap. non exigit ſollem
nitatem teſtium, niſi in citatione, quę fit cõ-
tra inquiſitum ad capitula *de Franch. deciſ.*
10 *560.*citatio extra Regnum contra rebelles
quomodo fiat *vide Mormil. in conſtit. edi-*
11 *ctorum*, an exterus poſſit citari per edictũ,
12 *vide Ricc in deciſ.199.par.3* citatio per edi-
ctum ad hoc, vt liget debet fieri ex cauſa ne-
ceſſitas *Ricc deciſ.405.par 4* citatio edicta-
lis ob incertitudinem loci poni debet in Ec
cleſia, idẽque procedit ſi in longinquis par-
tibus eſſet citandus conuertus *Ricc. in*
collect.828. vbi ſic deciſum refert. Citatio
edictalis quoties ageretur de iure ad rem,
vt in præſentato ex vi iuris patronatus ali-
quorum ad aliquod ſacerdotium altare, ſuf-
ficit fieri ad Eccleſiam *Ricc. in præd.collect.*
13 *vbi ſic deciſum refert* Citatio generalis, an
ſufficiens ſit pro curſu cauſæ deciſum fuit
14 aſſirmatiuè *Ricc deciſ.3 par 1.* Citatio pu-
pilli quomodo ſit facienda *Ann.in ſing.394*
15 an requiratur citatio, quando experti refe-
16 runt *Anna in ſing.78.*citari non debet, quis
de conſuetudine in præambulo *Anna in*
*alleg.19 num 13.*fallit tamen in caſu, *vt not.*
17 *num.15.vide D.de Franch.deciſ.* 204. an re-
quiratur in agnitione bonorum poſſeſſionis
vide D de Font conſ.20. citatio an requira-
tur in interdictione bonorum, & quid in
notorio *vide D.de Pont.conſ 42 num 35.36*
18 *& 44.*citandi non ſunt hi, qui nõ ſunt prin-
cipales, licet in conſequentia litis definitio
attingere poteſt *Fab.de Anna.in conſ. 18.n.*
19 *23.*citatio an, & quando, & in quibus re-
quiratur *vide Ricc in deciſ 289.par 4*

*In fin.*hãc deciſionem ſequitur *Theſaur.*
20 *quæſt.foren 82.lib 4.*hæres abſens, quo pa-
cto iudicetur, vt habeat tempus anni ad in-
uentarium *vide Sebaſtian. Montic. de hæred.*
21 *inuent.q 234.num.67.*tempus ad perficien-
dum inuentarium ita eſt pro forma traditũ
quod non poteſt à iudice minui, vel alterari
Rip.in l 2.n 23.C.de rei vendic.& an currat
minori *vide Graſſ de hæred inuent q 251.n.*
3 *Dida.Spino in eod.tract.q 275.num.30.&*
31.Fontanell.de pact.nupt.to.1.clauſ.4 gloſ 5
num 45.tom.2.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Mutus, vel alius imperfectus, quando exclu-*
ditur à feudo, tunc ei debentur alimenta.
2 *Feuda obtenta pecunia, non conferũt digni-*
tatem.
3 *Delictum vaſſalli an noceat agnatis, itaut*
feudum reuertatur ad Dominum.
4 *Delictum patris an noceat filijs in feudo.*
5 *Vaſſallus in Regno non tenetur præſtare ſer*
uitium perſonale, niſi requiratur.
6 *An, & quando teneatur adiuuare Dominũ*
in bello
7 *Vaſſallus an dicatur rebellis ſi proteſtatus*
fuit cum Domino *de mora commiſſa in re-*
munerando ſeruitia.
8 *Rebelles in quas pęnas incurrant.*
9 *Iuramentum fidelitatis ſi remittatur, adhuc*
debetur fidelitas.
10 *Feudo conceſſo, an veniat ſeruitium.*
11 *Fidelitas eſt de ſubſtantia feudi, & non ſer-*
uitium.
12 *Pactum, quod vaſſallus non cadat à feudo*
ob fellloniam, eſt nullum.
13 *Pactum contra ſubſtantiam feudi facit, vt*
contractus non ſit feudalis.
14 *Adoha non diminuit liquidationem paragij*
nec vitam militiam.
15 *An ſit onus feudi, & ad quem ſpectet eius*
ſolutio, & an ſi remittatur per Regem *Ba-*
roni, eius ſubfeudatary per hoc ſint exem-
pti.
16 *Onus ſoluendi adoham ineſt contractui, &*
eſt onus reale ipſius feudi.
17 *Adoha diuerſimode ſoluitur, iuxta diuerſas*
feudorum qualitates.
18 *An ſoluatur per proprietarium, an per vſu-*
fructuarium.

19 Cle-

19 *Clerici, & milites Hieroſolymitani, an ſuccedant in feudis.*

20 *Feudum pro annua præſtatione conceſſum ad Monaſterium capax in communi ſpectat, quoad commoditatem viuente Monaco.*

21 *Vita militia relicta ſecundogenito Monaco acquiritur Monaſterio.*

AD DECIS. XXXXIII.

1 VIde quæ in eademmet facti cōtin-
gentia ſcripſit *Camill. de Medic.*
conſ.30. Reg *Tap. in 2.par.Iur.*
Reg *rubr. de offic. Staiban. conſ.*
*39.Martin.de Silim.de feud.num.*205 *tom.2*
par.1.tract.Mantic de tacit.& ambig.lib.23
tit 10 num.29 33 & ſequ. & quādo mutus,
vel alius imperſectus excluditur à feudo,
tunc ei debentur alimenta *Maſtrill. deciſ.*
85 *n.10 & 34.*
2 *Num.16.Seiſell.*)feuda,& dignitates ſunt
venales hodie,licet de iure gratioſe, & ob
merita concedi debeant *Capiblan.in rub.de*
*Baron num.*11.& pecunia obtenta non cō-
ferunt veram dignitatem, nec propie feudi
conceſſio dici poterit *Bal.in proæm.de feud.*
& vide pro veritate *Conſiliar.Georg. in re-*
pet.feud.cap.34.
3 *Num.18.Gloſ.*)delictū enim vaſſali agna-
tis nocere non debet, ita quod propter de-
lictum feudum nō reuertatur ad dominum,
niſi delictum vaſſalli directum ſit commiſsū
cōtra dominum, nam tunc eis noceret etiā
in feudo paterno,nam in feudo nouo nullus
dubitat,quia non nocet, ita *Cardin. Pariſ.*
4 *conſ.21.à num.51 ad 54.vol.5.*an autem de-
lictum patris noceat filijs in feudo late *Dec.*
*conſ.445.num 68.vol.3.*ſed melius omnibus
loquitur etiam reſpectu agnatorum, tum
ob delicta commiſſa in dominum, vel in
alios, tum etiam in feudo hæreditario,vel
ex pacto *Reg.de Curt.in diuerſ.feud. §. nunc*
*altera num.30.cum ſeq.*Rou.*in pragm.1.de*
bon.prodit.num.97.cum ſequ. Reg. Valenz.
pro Roman.Pontif contra Venet.par.5.num.
86.& ſequ.
Num.24.Inueſt.vide Conſil.*Georg. in re-*
5 *pet feud.cap.56 num.19.* vaſſallus in præſen-
ti Regno tenetur perſonale ſeruitium præ-
ſtare, ſi ſpecialiter de hoc requiritur alias
ſufficit præſtare adoham, & ita ſemper fuiſ-
ſe obſeruatum teſtatur *Theodor. alleg.51.n.*
25 late Reg.*de Curt.in diuerſ.feud. §. cū igi-*
6 *tur* tenetur adiuuare dominum pro bello
extra Regnum *de Pont deciſ.3 n.10.* quādo
bellum eſt ſuſceptum,pro tuitione, & defē-
ſione ipſius Regni, vel aliorum Regnorum
eiuſdem Principis *Reg.Conſtan.in l. vnic n.*
160.C.de Claſſic.lib.11.num 161.declarat,&
vide Reg *de Pont.de poteſt. proreg. rubr.de*
regal.impoſit. licet tenetur domino ſeruire,
non tamen tenetur vitam domini præferre
ſuæ *Reg Tap deciſ.23.num.87.* an feudo pri-
uandus ſit dum tenetur etiam conſilio do-
minum iuuari, & inimicum Regis litteris
exhortatorialibus iuuare,fuit in Collaterale
Conſilio deciſum, quod ſic in contingenti
caſu in perſonam Antonij Griſoni *Minad.*
in conſtit.iu aliquibus ver.Comitum, & Ba-
7 *ronum num 46.*an dicatur periurus, & re-
bellis,vt puniri poſſit, ſi proteſtatus fuiſſet
cum domino de mora commiſſa nō remu-
nerandi eius ſeruitia, & conuerſatione ha-
bita cum inimicis Regis,concluditur, quod
circa quærimoniam eius detrahendo Regi
nolenti remunerare eius ſeruitia, attentis
ſeruitiis præteritis,paupertate vaſalli, ani-
maduerti debeat Regis arbitrio aliqualiter
ita quòd non ei afficere debeat amicitia
inimicorum, niſi inde reſultaret damnum
domini,ob quod vere rebellis, & infidelis
iudicetur *Affl. deciſ.307 num 26. & ſequ.*
8 rebelles,quæ amittant,& in quas pęnas in-
currant diuino,& humano iure, refert *D.*
Reg.*Valenz.in diſcurſ. ſtat. & bell. par.2.*
conſid 2.
9 *Num.28.de firm fidel.*) iuramentum fide-
litatis ſi remittatur non fluit inde, quin ſit
debita fidelitas, & quoad hoc feudum erit
impropium in ęteris vero retinebit illius
naturam *de Pont.in repet.feud.lect.2. nu.22.*
vnde ſi conceſſum ſit feudum frācum, quod
non præſtet iuramentum fidelitatis, nō per
hoc non tenetur ad fidelitatem faciendam
Frec.de ſubſ.lib.2.aubor.4. num. 8 *Reg.de*
Curt.in diuerſ feud. ver. tenor ergo num.21.
10 feudo conceſſo non venit ſeruitiū, niſi fue-
rit expreſſum,vel promiſſum, quod intelli-
gatur de ſeruitio, quod non coheret rei,&
fidelitati, & optime explicat *Camer. in re-*
11 *pet cap imperialem cart.75.*à tergo, & fide-
litas dicitur de ſubſtantia feudi, & non ſer-
uitium *Camill.de Medic conſ 6.num.33* pa-
12 ctum,quod vaſſallus non cadat à feudo ob
felloniam nullius eſt effectus *Loffred. conſ.*
13 11.*num.31.*ſi apponatur pactum inter do-
minum, & vaſſallum contra ſubſtantialia
feudi non erit contractus feudalis *de Curt.*
in præcit.ver num.27.
Num.31.Iac.de Gell.)vide D. *de Pont.de-*
14 *ciſ.3.num.*11. adhoa non diminuit liquida-
tionem paragii, vt deciſum refert *Theodor.*
alleg.81.in fin.Anell.de Amat.conſ.11.& 12
15 multo magis non diminuit vitam, & mili-
tiam *de Franch.deciſ.20.* an autem ſit onus
feudi

feudi *Theodor.in præcit.alleg.81.num.7.12.*
& 14.adohæ ſolutio ſpectat ad emptorem
cum pacto de retrouendendo, cum aſſenſu
*Maur alleg.*81.*par.*2. ſi fuerit per Regem
remiſſa baroni, non per hoc eius ſubfeuda-
tarij erunt exempti *de Franch.deciſ.76.n.*8.
num ſit præſtanda ab eo, qui ſuper feudo
habet annuam perceptionem *vide Camill.*
*Biloct alleg.*2. Adhoa, an ſolui debeat per
dominum feudi, vel per conductorem feudi
ad decem annos fuit deciſum in Regia Ca-
mera ſpectare ad conductorem *Thor. in*
16 *Compend deciſ par 1.fol.18.* onus ſoluendi
adhoam ineſt contractui, cum ſit onus rea-
le ipſius feudi *Paul.Staiban.conſ.83 num.2.*
17 *& 6.*adhoa ſoluitur diuerſimode iuxta di-
uerſas feudorum qualitates de conſuetudi-
ne huius Regni *Camill de Medic.conſ.6.n.2.*
[adhoa per quem ſoluatur per propietariũ,
vel per vſufructuarium vide *Amend ad Frãc.*
dec.20.num.12]
19 *Num.32.Abb.*) clerici an ſuccedant in
feudis *vide Carol de Graſſ.de effect. cleric.ef-*
fect.4.de Pont.deciſ.4 & in repet feud.lect.1.
num.122 & 123.lect.4 num.34 & lect.10.
num.33.cum ſequ & de poteſt. Proreg.tit.de
*Aſſenſ.*Reg.*§.4.num.13 Conſiliar.Theod al-*
*leg.*58.*Ricc.in collect deciſ 2725 par.* 7. *Reg.*
Lanar.in ſuis memorab.ver clerte.in manu-
ſcrip Lel.*Caput.ad Conſuet.Neap. ad proem.*
*Carol.§ 7.num.11.*an milites hyeroſolimi-
tani ſuccedant *Molfeſ.in Cõſuet. Neap.par.*
20 2 *q.7.num.7.*feudum pro annua præſtatio-
ne conceſſum ad monaſterium capax in cõ-
muni ſpectat, quoad commoditatem viuẽ-
te monacho *de Pont.conſ.159.nu.* 17. *Cal-*
daſ.de nomin.Emphit.q 6 nu.2.13 niſi rener
inueſtituræ repugnet *de Pont d.num.* 17.vel
ſeruitium ſit perſonale *Nact. conſ.* 600.ſic
21 vita militia ſecundo genito monacho à pri
mogenito debita monaſterio in communi
ſaltim capaci acquiritur *Bammacar. cap ſi*
clericus n.170 ſi de feud defun.conten.quam-
uis ſeruata Sacr. Conc. Trid forma ſeſſ.25.
*cap.*16.Succeſſioni feudalium ſibi deferen-
dæ renunciauerit, & iuri primogenituræ
Mart de iuriſdict. par.4.cent.1. caſ.23 num.
12.durãte tamen vita ipſius monachi *Tap.*
in repet.auth.ingreſ.ſi cap.14. gloſ.ſua num.
46.& 47.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Vxor quando res ſuæ dotis, & viri mortui bona, vſque ad integram dotis reſtitutionẽ ſibi retinere poſſit.*
2 *Quid ſi maritus vergat ad inopiam.*
3 *An pro dotibus retinere poſſit bona vinculata.*
4 *Vxor pro dote retinens bona viri, debet declarare animum ſuum, quod pro dote velit poſſidere, & an hic animus præſumatur.*

AD DECIS. XXXXIV.

1 VXor res ſuæ dotis, & viri mortui
bona vſque ad integram dotis re-
ſtitutionem ſibi retinere poteſt
Caualc.de vſufr.num.201. Milan.
deciſ.13.nu.1.p.1.Intrigl.ſing.2 lib. 2. Tren-
tacinq lib.3.var.tit.de pignor.reſol.1.Fonta-
nell.de pact nuptial clauſ.7 gloſ.3.par 3.to.2
ſi poſſeſſio ſit vacua, & eo tempore à ne-
mine apprehenſa *Ludou. deciſ. 109 num 3.*
Cornaz.deciſ.3.nu.12.Cartar.deciſ.73.n.11.
adeo, vt ſi viro mortuo, mulier pro ſua do-
te retentioni eodem tempore inſiſtat, quo
hæres poſſeſſionem accipit in dubio ipſam
in retentione præceſſiſſe ait *Caroc. deciſ.21.*
nu.35 vt ſua dos conſeruetur *Menoch.lib.6.*
præſumpt.50.nu 6.& 7. non tamen poterit
retinere bona omnia, ſed pro rata dotis ſuę
quantitate, ne eligendo omnia bona credi-
tores eludantur *Giurb deciſ.16. Neguſ. de*
pignor.par.5.mem.4.nu.5.Borrell. in ſumm.
2 *deciſ.tit.de priu.dotal.nu* 168 *par* 3.idem eſt
ſi maritus vergeret ad inopiam *Card.Tuſc.*
3 *lit.D.concluſ.744.nu.29.30.&* 31. an ꝓ do-
tibus retinere poſſit bona vinculata vide
Cancer.in 1.par.var.reſol.cap 9.de dot.& do
*nat.num.*104.*Molin.de rit nupt.lib.3.quæſt.*
28.*num.*10.*& ſequ Oliban.in 2.relect.§.fue-*
4 *rat nu.*10.*& ſequ.Inſt.de Act.*requiritur pa-
riter, vt vxor animum ſuum declaret, quod
ratione dotalis hypothecæ in bonis mariti
velit ſiſtere, quæ eo viuo poſſidebat, mutata
ſuæ poſſeſſionis cauſa *l. qua ratione §. in-*
terdum ff.de acquir.rer.dom.Cartar.deciſ 73.
nu.3.& 7. Magon. deciſ. lucen.64.num.14.
Surd.conſ.221.num.50. quia mutatio non
præſumitur *Carot.deciſ.21.num.31.*nec ſim-
plex hæredis patientia in videndo eam poſt
viri mortem poſſidere ſatis eſt *Crau.de an-*
tiquit.temp.par.4.verſ.materia iſta nu. 112.
verbis declaratio fit ſi in ſcriptis proteſte-
tur ſe velle pro dote poſſidere *Carot dec.21*
*n.29.*vel ſi actum gerat, qui non niſi propio
eius nomine, & vt dominus fieri poſſet *Ca-*

ualc.deciſ.30.num.17.par 2. facto claudẽdo domum ne ingrediatur hæres,ſub qua clauſura mobilia illic etiam exiſtentia continẽtur *Ludou in pracit deciſ.109 num.8.* ſecus ſi ex cauſa dotis nolit poſſidere *Cornaz.deciſ.3.num.19.* vxor ſi animum ſuum non declaret,an poſſeſſionis cauſam mutaſſe præſumatur *vide Tuſc.dict concl.744.nu. 4 Carot.deciſ.23.31.& 32.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes in teſtamento ad pias cauſas, & in teſtamento patris inter liberos, & in codicillis,non debent eſſe rogati.*

2 *Quid in teſtamento militis.Et an in eo poſſit mulier eſſe teſtis num 3.*

4 *Mulier tempore peſtis non eſt teſtis idonea in teſtamento.*

5 *Fœmina non poteſt eſſe teſtis in ſcriptura priuata,& in quibus caſibus poſſit eſſe teſtis.*

6 *Conditio fœminarum in quibus caſibus ſit deterior maſculorum.*

7 *Mulieres , an poſſint habere iuriſdictionẽ in officium & iudicandi munus exercere,præſertim vti tutrices filiorum, ſeu procuratrices virorum abſentium.*

AD DECIS. XXXXV.

1 NVm.6.*Hoſtien.*) quod in teſtamẽto condito ad pias cauſas teſtes non debeant eſſe rogati , veram, & communem opinionem perhibet *Couar.in cap.relatum nu 4. de teſtam.* & magis communem *Horat.Mandoſ. in addit.ad Rom.conſil.306.lit. A. Viu.comm. opin.891.num.3 lib.3. Gratian.diſcept.Forenſ.cap.93.num.8* multa priuilegia pijs cau ſis conceduntur , & in eis ſola ſubſcriptio manu teſtatoris ſine teſtibus facta vim teſtamenti obtinet *Cabed.deciſ. 129. num.11. par.1.Valaſ.conſ.67.num 8.Azeued l. 1. nu. 31.tit.4 lib.5.nou. recop.* nec in teſtamento patris inter liberos requiritur , quod teſtes adhibiti ſint rogati *Craſſ. de ſucceſſ.§.teſtamentum quæſt.11.num.6.Loffred.conſ. 8 nu. 16.*nec in codicillis *Surd.conſ.158. num.10.*

2 quid in teſtamento militis *vide Ferd.Vaſq. de ſucceſſ.creat.§.12 n.44.*

Num.13 gloſ.)adde *Mantic de coniect. vltim.volun lib.6 tit.3.nu 5.Viui. comm.opin.*

3 *968.num.7.lib. 3.* an in teſtamento militis mulier admittatur *vide Craſſ.in §.teſtamen-*

4 *tum q. 8.* tempore peſtis mulier teſtis idonea in teſtamento eſſe nõ poteſt *Ant.Gabr. comm.concl.lib.4.de teſtam.concl.8.n. 5.*

Num.14.Doct.)adde *Ricc. in deciſ. 114 n.*

5 *3.par.4* in quibus caſibus fœmina poteſt eſſe teſtis *vide Farinac.de teſtib.q.59.* non poteſt eſſe teſtis in ſcriptura priuata in terminis *l. ſcripturas C.qui pot. in pign. habe.*

6 *Franch dec.644.in fin.*in multis caſibus cõditio fœminarum,ſeu mulierum eſt deterior maſculorum,quos cõgerit *Petr. de Gregor.*

7 *in tract.de conceſſ feud.par. 4.q. 2.* mulieres iuriſdictionem in officium habere non poſſunt nec iudicandi munus exercere *Gutier, de tutel.& cur.par.1.cap.18.n.2.& ſeq.* verũ ſi habent iuriſdictionem,non in officium, ſed in dominium,& propietatem, tunc iuriſdictionem exercere poſſunt,vt in fœmiris in Regno,quæ ex Conſt.in aliquibus , & vt de ſucceſſionibus , deficientibus maſculis ſuccedunt in feudo baronia, & comitatu,& factæ ſunt capaces,ex inueſtitura,& ſucceſſione exercitij iuriſdictionis *Palm.in diuerſ. iur.gloſ.15.n.32.*& poſſunt exercere iuriſdictionem, vti tutrices , & baliæ filiorum , & nepotum habentium baronias , & feuda cum vaſallis,& vti Vicariæ, & procuratrices filiorum,& virorum abſẽtium, quæ habent eandem poteſtatem,quam habet eius vir,aut filius *Caram.in rit.1.in fin.*& poſsũt iuriſdictionem mãdare,componere delicta, facere gratias,& omnia alia quamuis feuda non habeant in dominium,& *vide* D. *Reg. de Pont.conſ.36.num.34.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Diſpoſitio c.cum eſſes,& c.relatũ, de teſtam. ſeruatur ſolùm in Terris ſubiectis Summo Pontifici.*

2 *Procedit in proprio Paroco , & non in alio Sacerdote,etiam ſi ſit proprius conſeſſarius*

3 *Non procedit ſi teſtes patiantur plures defectus.*

4 *Nec ſi infirmus non ſit in extremis.*

AD DECIS. XXXXVI.

1 IN Regno ſeruatur diſpoſitio *cap. cum eſſes , & cap. relatum de teſtam.* quo ad legata facta in Eccleſijs , & pijs locis,& pro Miſſis,& funeralibus in pro-

in profanis teſtamentum valebit in tertis
Summo Pontifici ſubditis, non autem in
terris imperii,& foro ſeculari *Borrell. in*
ſumm deciſ.tit. de num. teſt. num. 11.*tom*.2.
2 *Mantuan dialog.iur lib.3.dialog.60.* & di-
ſpoſitio dictorum canonum procedit dum-
modo ſit propius parrochus, non autem
alius presbyter, nam iſta authoritas alteri
demandati non poteſt *Renat. Choppin.de*
de ſacra foren polii lib.3,tit.1.num.13 Cened.
*collect.*159 *num.2. Aug Barboſ. collect.DD.*
*lib.3.tit.de teſtam.fol.*895.*tom*.1.ſecus ſi eſſet
ſacerdos, qui loco parochi omnis cura,&
Sacramentorum adminiſtratio commiſſa
foret,quia tunc coram parocho factum di-
ceretur *Guid.Pap.deciſ.543.nu.11.*nec pro-
cedit,ſi illud conficeret propius Confeſſor
Aluar.Valaſc.conſul.74.num. 9. Borrell. in
ſumm.deciſ.tit.de teſtam.num.209 par. 3.di-
3 ſpoſitio dictorum Canonum non procedit
ſi teſtes patiuntur plures defectus *Ricc. de-*
4 *ciſ.114 par.4.*teſtamentum factum ſecundũ
diſpoſitionem dicti c.cum eſſes, cum paro-
cho, & duobus teſtibus non procedet niſi
infirmus,qui eo modo teſtamentum condi
derit, fuiſſet adeo grauatus infirmitate,quod
eſſet in extremis vitæ terminis *Guid. Pap.*
*deciſ.*543.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Alimenta in præteritum non ſoluta, quãdo poſſint peti de præſenti.*
2 *Actio ad petendum alimenta non exacta, tranſmittitur ad hæredes.*
3 *Quid ſi alimenta debeantur per officium Iudicis.*
4 *Mulieri non poſſunt denegari alimenta ob dotem non ſolutam.*
5 *Imo debet ei vir ſumptus pro lite miniſtrare quando diſputatur, an dos ſit conſtituta, vel an ſoluta,vel an reſtituta.*
6 *Alimenta debentur vxori ſeorſum habitanti ex culpa viri.*
7 *Filia ſpuria debet habere dotem,quæ,ea mortua ſine filijs,reuertitur ad dotantem.*
8 *Quid de filijs inceſtuoſis, & nefarijs.*
9 *Pater quo iure teneatur dotare filiam, & quando poſſit officio Iudicis cogi, vt illam viro tradat.*
10 *Paragium an ſit idem,quod legitima, & ad quam ſummam aſcendat.*
11 *Paragium debetur filiæ nubilis ætatis, & interim ei debentur alimenta.*
12 *An pro paragio filia poſſit agere contra tertium poſſeſſorem. Et quæ actio illi cõpetat.*
13 *Pro paragio conſtituendo,quod tempus attẽdatur.*
14 *An auctis facultatibus patris poſt matrimonium, filia maritata poſſit petere ſupplementum.*
15 *Mulier dotata à viro, vel ab alio extraneo, an debeat habere paragium.*
16 *Soror conſanguinea,an excludatur à ſucceſſione fratris vtrinque coniuncti, & an ei competat paragium in bonis fraternis de nouo quæſitis.*
17 *Filia quando pro paragio ſuper bonis maternis præferatur creditoribus, etiam paternis.*

AD DECIS. XXXXVII.

1 ALimenta ſi iure actionis petãtur,
licet in præteritum non eſſent
ſoluta,poſſent de præſenti peti
quod ſecus eſt, quando petũtur
officio iudicis,hæc enim in ſubſidiũ ſoluun-
tur,quando quis aliunde non ſibi prouidiſ-
ſet de alimentis *de Franch.dec 605. Neapod.*
in conſuet.quod ſi aliquis num 34. Surd.tit.
*de alimen quæſt 5.num.*11.*& ſeq.tit 9.Anna*
2 *conſ.71.num.*1.quæ quidem actio tranſmit-
titur etiam ad hæredes,vt poſſint exigere
alimenta non exacta per teſtatorem *l. de*
alimentis C.de tranſact.vbi Bal.Surd tit.5.de
3 *alim.q.1.num. 40.* qui omnes dicunt nõ ha-
bere locum,quando alimenta debentur per
officium iudicis hæc enim ad hæredes non
tranſmittuntur niſi in duobus caſibus, pri-
mo quando illorum occaſione contractum
eſſet æs alienum,& ſecundo,quando inten-
tata eſſet lis pro alimentis non præſtitis,nã
à die petitionis alimenta ſunt debita in fu-
turum,& ita exiguntur,vt probat *de Franc.*
*deciſ.605.vbi num.2.*ſic refert iuſſe decitum
Cardin.Tuſc.pract.concl lit.A.concl 302 n.
29 & 56.Mariſc.lib.2.reſol.83.num.3. Mol
feſ.conſ.9.n.35 & 36.Michael Ferrer. in 3.
par obſeru c.15 Gratian deciſ.53 n 11.
4 *Num.3.Surd.*) vxor non poteſt expelli,
nec ei denegari alimenta ob dotem nõ ſo-
lutam,etiam ſi ipſa ſit, quæ illam promiſit
Molin.de rit.nupt.& pact in matrim. cõuen.
*lib.3.q.41 nu 33 & ſeq.*multo magis ſi nul-
la conſtituta dote ducta ſit *Fontan. de pact.*
nupt.clauſul.6.gloſ.2.par. 3 num.28. tom.2.
5 alenda eſt vxor per virum, & ſumptus pro
lite ei miniſtrandi,dum diſputatur, an con-
ſtituenda ſit dos,vel non,an ſoluta,vel non
vel reſtituta *Ant.Fab.in ſuo Codic.lib.5.tit.*
8.de fin.26.C.de rei vxor.act. alimenta ſunt
vxori danda interim dum pendet lis ſuper
validitate,aut inualiditate matrimon.*Sãch.*

de matrim lib.2 diſp 5?.n. 51. quotieſcũque
mulier litigat, cum viro ſubminiſtrantur ei
alimenta *Trentacinq.var.reſol.lib.1. tit.de alimen num 37.Genuen.in prax.Archiep.ca.*
6 *27.*alimenta ſemper debentur à viro vxori
ſeorſum habitanti, ſi id contingit culpa viri
*Sanch.de matrim.lib.9.de deb.coniug diſp.4.
num.*23.*Matien.l.2.gloſ.1.num.*52. *tit.9.lib.
5.nou.recopil.*

Num.11.Gabr.)*adde Surd. de alim.tit.1.
q.10 Theſ.deciſ.211.Auguſt. Barboſ. in collect.Doctor.lib.4.c.per venerabilem*, qui filij
ſint legitimi *de Franc deciſ.605.n.7. & 645.
n.5.Azor.p.3. Moral lib.1.cap.2.§.ex his intelligitur* Molfeſ.*in Conſuet.Neap.p.5.tit. de*
7 *alim.q 3.*& etiam filia ſpuria debet habere
dotem,quæ ſuccedit loco alimentorum, vt
notant prædicti DD.verũ ſi illa ſpuria moriatur ſine filijs dos illa reuerteretur ad dotantem,& eius hæredes *de Franch.dec.283.
Minad.deciſ.21.Ioan.Bapt Lup.in tract.de illegit commen 2.§.1.num* 48 latiſſimè *Surd.
in precit.tract.tit.5.q.7.qui num. 11. & ſeq.*
hoc explicat,*& vide* Peregr *de iur fiſc.lib.3.
tit.18.nu.80.Carot. de patr.fili.dotan. queſt.*
8 *11.*pater tenetur dotare filias inceſtuoſas,
& neſarias M*aſtrill.deciſ.144 nu.* 18. *Fontanell de pact nupt clauſ.5.gloſ.1.p.1.num.117.
tom.2.*

9 *Num.12.Iudicis*) iure ciuili attento tenetur pater,filiam maritare, & dotare officio iudicis nobili,licet alij putẽt iure actionis,vt tradunt F*acbin lib.13.controu.*78 *Bardell.conſ.164.num 9 & ſeq.*Dida. *Spin.de teſtam gloſ.11.n.11.* ſi pater differt dotare filiam nubilem ætatem excedentem, inuitus
(iudicis officio)cogitur illam viro tradere,
& dotare *Molin.diſput 424.num.*1.vel dare
10 paragium *de Franch deciſ.616* Molfeſ.*in conſuet. Neap.par.4 tit.de ſucceſſ.ab inteſt q.
24 num.*4.licet non ſit idem, quod legitima
ad tradita *per D.de Franch. dec. 559.col fin.*
erit tamen loco ſucceſſionis legitimæ idem
decis.618. Affl.vero in decis.16?.nu.2. ſcribit
paragium eſſe legitimam,& DD. Regnicoli,qui dicunt paragium poſſe aſcendere,vſq.
ad virilem loquuntur in fratre non autem
in patre *de* Franch *decis.612.nu.* 2. & quandoque vſque ad legitimam Ro*u. in pragm.
24 num.17. de feud.* & debetur ſororibus,
quæ ſi moriuntur ante nubilem ætatem ad
earum hæredes illud tranſmittunt M*inad in
Conſtit.in aliquibus in 7.notab. num.* 14 *fol.
144.*Camill.L*arath.cons.69.n.20. de Franc.*
11 *decis.618.Georg.alleg 11.*& debetur filię tẽpore nubilis ætatis,ſed interim debentur ei
alimenta,& non fructus,ſiue intereſſe para-
12 gij *Anna alleg.70.*an pro paragio poſſit per
filiam agi contra tertium poſſeſſorem *de Franch deciſ.374.Giurb.in conſ.Meſſ.cap.4.
gloſ.4.num.11.* & ſuper paragio nulla competit actio filiæ,ſeu ſorori perſonalis,nec in
rem ſcripta,ſiue hypothecaria ſuper corpore feudi , ſed tantum ſuper fructibus ipſius
13 R*ouit.in loc.cit.* filia vt dicatur competenter dotata,& ſecundum paragium debet attendi tempus matrimonij , & non mortis
patris dotantis M*ormil. in Conſtit. in aliquibus num.30.Manent.conſ.120.Conſta de*
14 *port.rat.q.164.*an auctis facultatibus patris
poſt matrimonium contractum poſſit filia
maritata petere ſupplementum *Fuſc. in ſing.102 lit.F.Viſcon.in ſuis concl.ligal. ver.
filia dotata.*Camil.L*arath.conſ.26 nu. 57.&
ſeq.*Reg.*Reuert.deciſ* 84.*tom.3. in manuſcr.*

Nu.13.Gregor.)adde *Paul. Staiban. iun.*
15 *ad conſ.16.eius patrui* mulier dotata à viro,
vel ab alio extraneo,num debeat habere paragium ſeruata forma C*onſuet.Neap.vide*
Molfeſ *in conſuet.par.4. de ſucceſſ. ab inteſ q.
24.num.2. & 6.* paragium à quibus debeatur *vide* L*el.Caput.ad Conſuet. Neap.ſi mo-*
16 *riatur p.2.§.4.* ſoror conſanguinea vtrum
excludatur à ſucceſſione fratris vtrinque
coniuncti vigore conſuetudinis Neap. & an
ſaltim ei competat paragium in bonis fraternis de nouo quæſitis *vide Camil. de Me-*
17 *dic conſ.11.* filia pro paragio, ſuper bonis
maternis præfertur creditoribus, etiam paternis, ſi mater ſuper bonis viri prior exiſtat *Amat.conſ.42* de paragio,multa in cauſa Thomaſinæ de Afflicto ſcribit R*euert. in
deciſ.49.tom.1.in manuſcr*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Actor ante litis cõteſtationem, ſeu dationem termini,poteſt interrogari, an veniat, vt hæres ex teſtamento, an ab inteſtato.*

2 *Quid in feudalibus.*

3 *Recognitio ſcripturæ, quot requirat præcepta.*

4 *Scriptura recognita per contumaciam,an habeat executionem paratam,& an in illa admittatur moræ purgatio.*

5 *Non nocet hæredibus, & fideiuſſoribus contumacis.*

6 R*ecognitionis præceptum non ſuſpenditur per appellationem.*

7 *Confeſſio ficta,à lege recepta,idem operatur, quod vera , & leges de vera loquentes procedunt in ficta.*

8 *Reus*

8 *Reus,qui torquetur ex proceſſu informatiuo, an teneatur in foro conſcientiæ fateri delictum.*

AD DECIS. XXXXVIII.

1 N*Vm.1.Pragm.*) poterit ante litis conteſtationem,ſeu dationem termini actor interrogari ſi venit,vt hæres ex teſtamento, vel ab inteſtato, vt ab hoc onere probandi releuetur conuentus, & indifferēter ſeruatur in praxi, dummodo lis verſetur in burgenſaticis,vt ait *Capie.deciſ.97.ſub num.3.* nam
2 in feudalibus ſufficit , quod quis declaret venire ad feudū de iure ſucceſſorio feudorū vt explicat *Frece. de ſubfeud. q.20.fol.265.* dicens hoc procedere,quādo quis venit ad feudum ex pacto,& prouidentia, quia ſi ad hæreditarium, tunc tenebitur declarare,vt ſupra Sic è conuerſo reus tenebitur facere dictas,& ſimiles declarationes , videlicet ſi eſt hæres,ſi tenet,& poſſidet,de quibus per *Regentem* Rou. *in pragm. 6. de ordin.Iudic.* verum dicta declaratio de hærede præiudicat reſpectu petentis tantum, & non alterius *de Franch deciſ.694.*& ſi non facta dicta declaratione petita, vel non factis præceptis,*vt in pragm 6.ſuperius citata* iudex procederet ad vlteriora ſatis præiudicat parti illam petenti *Menoch.de præſumpt.lib.2.q.1.num.31.*in iudicio, quando quis interrogatur,an ſit hæres Petri, & reſpondeat ſe hæredem mediante perſona Franciſci non ſufficit,ſed debet reſpōdere, quoad perſonam *Petri Nact.conſ.128 vol.2.*

Ibidem comminatum) late *Muſcat.in prax. S.C.par.3.gloſ.hæreditariæ Borrell. in ſumm. decif lib.1 tit.de articul à num.89. vſque ad num.105.*prout in recognitione apocæ,aut alterius ſcripturæ priuatæ in contumacia refert *Scace.de commerc & camb §.7.gloſ.2. Tap.ad ius Regn.tit.de Apoc.ſup.pragm.64.*
3 *de offic.proc. Cæſar.* recognitio ſcripturæ, quot requirat præcepta vide *Luc. Matth. Apiccll in ſuo tract tutam.paup tit.1 nu.15.*
4 & recognita per contumaciam executionē paratam non habebit, & in illa admittitur moræ purgatio, ſi contumax comparendo, velit per contrarias probationes contrarium demoſtrare, vt probant *Ludou. deciſ. lite 44.num.48. Gratian. diſcept.foren.cap.119.*ſi iura,quæ produceret promptuariam probationem haberēt, at ſecus ſi prōptuariam non haberent *Gait.in tract de cred c.2*
5 *tit.9.num.3262 cum ſequ.*recognitio facta ob contumaciam hæredibus , & fideiuſſoribus non nocet,quia perſonam contumacis non egreditur Rou.*in pragm.8. num.44 de*
6 *ordin.Iudic.* recognitionis præceptum per appellationem non ſuſpenditur,nec præceptum ſcribendi coram iudice, quia non grauatur cum de facto ſuo interrogetur *Maur. Burg.de laudem.par.3 inſpect.38.num.23.& 24.Nicol. Genu. de ſcript. priu.lib.2 tit.1. num.32.*
7 *Num.3.Alex.*) idemque operatur ficta confeſſio à lege recepta,quod vera *Menoc. de præſumpt.lib.1.q.61.num.10.*in eadē non diuerſa cauſa *Mancin.de confeſſ.cap 6.num. 30.& 31.* leges de vera loquentes confeſſione procedunt in ficta *Cartar. de execut. ſent.cap.ban.cap.1.num.34.*cum liquidiſſima probatione ſit ficta ipſa confeſſio , vt ex ea notorium reſultet *Farinac.conſ.85.num.28.*
8 *Num.8.Archid.*) reus, qui torquetur ex proceſſu informatiuo , an teneatur fateri delictum in foro conſcientiæ,vide *Molfeſ.in addit.ad comm.ſup.Conſuet.Neap.in proœm. q.5.num.21.Glorit.in cap.ſuper literis num. 26.de reſcript.*reus, vt teneatur fateri delictum,qualiter interrogari debeat vide *DD. relatos per Savr.lib.12.Clau.Reg.c.16.& 17*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Contractus an poſſit reuocari.*
2 *Quid ſi ſint contra iura, aut à iure improbati.*
3 *Contractus nullus nullam parit obligationem.*
4 *Contractus dolo factus,qua ratione ſit nullus.*
5 *Contractus contra prohibitionem legis, an indigeat abſolutione.*

AD DECIS. XXXXIX.

V*Ide eundem Bart in ſing 129.Alex. conſ.64.*)vbi infinitos DD.allegat ad id,quod dictum eſt de tranſactione
1 *Nu.9.obſeruari*)hinc eſt, quod reuocari non poſſunt *Decian reſp.43.num. 33.vol.5.* & licet aliquando contrahentes poſſint venire contra contractum,ſecus tamen eſt,ſi poſt factum illum approbarunt, ſaltem ſemel *Decian.reſp.35.num.10 vol.2.* cōtrahentes mutuo cōſenſu reſoluunt cōtractū ipſo iure re integra *Maur alleg.21.n.*
2 *2.par.2.*cōtractus à iure improbatus poteſt ab eodemet contrahente reuocari *Maur.*

*alleg.*50.*num.*4.*par.*1.& cõtra iura celebratus pro infecto habetur *Cartar. deciſ.* 85.*n.*
3 16 contractus nullus nullam parit obligationem, nec principalem, nec fideiuſſoriam *Polid. Rip ſing. obſeru* 158.*num.*7. ſi totaliter eſt nullus, ſecus ſi cauſatiue *Molfeſ. conſ.*
4 42.*num* 35. vbi explicat dolo factus non eſt ipſo iure nullus, ſed ope exceptionis *Larath.*
5 *conſ* 14.*num.* 15. contractus contra prohibitionem legis, an indigeat abſolutione vide *Camill. Biloct. in tract. de abſol. iuram. ca.* 11.*lib.*1.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Pro legato dotis tenentur omnes hæredes in ſolidum, etiam hæres in feudalibus.*
2 *An teſtator poſſit grauare vnum ex hæredibus ad ſoluendam totam dotem, vel omnia debita.*
3 *An de feudo, de quo primogenitus habet pretium, debeat deduci aliquid pro ſoluendis debitis hæreditarijs.*

AD DECIS. L.

AD ornatum huius deciſ. *vide Horat.* Rouat. *in deciſ lucen.* 140. *Borrell. in ſumm. deciſ. tit. de priuil. dotal. num.* 490 491. 492. *&* 493 *p* 3
1 pro legato dotis hæredes tenentur inſolidũ *de* Franch. *deciſ.* 581. *& vide* Did. Couar. *var. reſ. lib.* 3. *ca.* 7. *fol.* 231. & adeò hoc procedit, vt etiam hæres in feudalibus teneatur ad dotis exonerationem *de* Franch. *deciſ.* 159. & contribuit cum hætede in burgenſaticis Capie. *deciſ.* 198. *Tiraq. de primog. q.* 30 *num.*
2 27. an autem teſtator poſſit grauare vnum ex hæredibus ad ſoluendum totam dotem,
3 vel omnia debita *Crau. conſ.* 147. an de feudo pe quo primogenitus habet pretium debeat deduci aliquid pro ſoluendis debitis hæreditarijs, an vero eſt deducendũ de portione burgenſatica *Capie deciſ.* 198. quid in canone emphyteutico *Affl. deciſ.* 153. vbi additio dicit, quod etiam inſtantia tranſit pro hæreditarijs portionibus *l. ſi petitor ff. de iudic.* quid autẽ in indiuiduis *vide* Diaz. *regul.* 15.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *In conſanguineo, & vicino in quibus præſumatur ſcientia, & in quibus ignorantia reſpectu alterius conſanguinei, & vicini*
2 *Donatio facta ſponſo, quando ſit valida, abſque acceptatione, aut ſcientia donatarij.*
3 *An pro donatario abſente acquiratur ex ſtipulatione Notarij, ius reuocabiliter, vel irreuocabiliter.*
4 *Poſſeſſio de ſui natura, non acquiritur ſine animo eius, cui quæri debet.*
5 *Donatio acceptata per tertium, qui non ſit Iudex, nec Notarius, non perficitur non ſequuta acceptatione abſentis.*
6 *Quid ſi donatio non fuerit acceptata, ſed donator dixerit Promitto, donationem, & omnia, & ſingula in ea contenta habere rata, an poſſit illam reuocare.*
7 *In donatione facta Eccleſiæ, aut alijs locis pijs ſufficit ſola acceptatio Notarij.*
8 *Notarius non poteſt obligare abſentem ſine eius conſenſu.*
9 *Conſtitutum, an transferat poſſeſſionem in abſentem.*
10 *Conſtitutarius an propria authoritate poſſit ingredi poſſeſſionem, poſſeſſoribus non citatis.*
11 *Agens vigore conſtituti debet probare, quod debitor cõſtituens poſſidebat tempore obligationis.*
12 *Conſtitutum, vel præcarium non ſufficit, quando requiritur corporalis traditio.*
13 *Conſtitutum in re promiſſa poſt mortẽ collatum, an aliquid operetur.*

AD DECIS. LI.

1 NVm. 13. *Felin*)ignorantia, licet in conſanguineo, ſeu vicino nõ præſumatur, ſed ſcientia in his, quæ reſpiciunt iura ſanguinis, quo ad coniunctos, & quæ non clam, ſed palam geri, vel alias cadere ſolent in vicinorum, & coniunctorum cognitionem, non tamen ſic eſt in his, quæ iura ſanguinis nõn reſpiciunt, quæ clam geruntur, & quæ in cognitionem coniunctorum, ſeu vicinorum cadere non ſolent *Maſcar. de probat. concl.* 1406 *num.* 6. *& ſeq.* & ſicut in coniunctis, & vicinis præſumitur ſcientia in actibus ſucceſſiuis, ita, & pariter præſumitur ignoratia in actibus momentaneis *Cardin. Tuſc. pract concluſ. verſ. conſanguin. concl* 471. *num.* 3. *&* 15. *& in ver. vicinus concluſ* 201 *num* 5. n ſi de actu momẽtaneo eſſet publica vox, & fama, quia tunc de eo præſumitur ſcientia, etiam in nõ vicino,

vicino, & cõſanguineo *Menoch. de præſump. lib 6. præſumpt. 24 num. 9.* non præſumitur
ſcire, an ſuus coniunctus, vel vicinus teſta-
mentum fecerit, vel aliquem contractum
celebrauerit *Card. Tuſc. in ver. ſcientia cõcl.
62. num. 6. & 7* ſed non procedit, quãdo te-
ſtis conſanguineus, vel vicinus deponeret
ſuper negatiua contractus, ſeu teſtamenti,
vt puta ſi diceret Titius tali die teſtamen-
tum non fecit, nec talem contractum cele-
brauit, quia non teſtati, nec cõtrahere po-
terat, nec aliter eſſe, quin ipſe vidiſſet *Me-
noch. dict. præſ. 14. num. 33.* ignorantia præſu-
mitur, & non ſcientia in coniuncto, ſeu vici-
no, qui non conuerſatur, cum cõiuncto, vel
vicinò, *Menoch. de recup poſſeſſ remed. 16. nu.
54.* & idem eſt in coniũcto, & vicino nouo
*Coſt de fact. ſcient & ignor. inſpect. 73 num.
7 & ſequ.* conſanguineum putari ſcire facta
conſanguinei in quibus conſanguineis verũ
ſit *vide Pirr. Alſan. in l. prima num. 83. ff. ſi
cert. petat.*

2 *Num. 19. Angel.*) an donatio facta ſponſo
præſenti eſt valida, abſque acceptatione
Theodor. alleg. 43 num. 13. facta ſponſo cõ-
templatione matrimonij eſt valida, abſque
ſcientia donatarij, dummodo ſequatur ma-
trimonium *Tell. Fernand. ad ll taur. par. 1.
ſub l. 17. num. 71. & 72. vide Molfeſ. in ad-
dit. ad Commen. ſup. conſ. Neap. par. 9. quæſt.
1. num. 9.*

3 *Num. 20. Doct*) pro donatario abſente,
an acquiretur ex ſtipulatione Notarii ante
acceptationem ius reuocabiliter, vel irre-
uocabiliter; communis opinio eſt, quod acqui-
ritus ius irreuocabiliter *Oſaſc. deciſ 33.* cui
adheret *Ricc in collect. dec. 43. & vide Theſ.
deciſ. 60. Milan. deciſ 4. num. 39. & ſequ lib.
lib. 2 Cauale. deciſ. 42. à num. 13. Mantic de
tacit. & ambig. lib 13 tit. 8 num. 19. cum ſeq.
Paſchal. de vir. patr poteſt. par. 1. cap. 8. num.
158. Intrigl. deciſ. 20. num. 2* vbi etiam ſi ta-
cite fuerit acceptata *num. 4. & 5.* ſed vt ma
teria dilucidetur, diſtingue, aut donatio eſt
facta ſpeciei, & tunc vera eſt opinio, quod
per ſtipulationem Notarij pro abſente an-
te eius acceptationem non ſit translatum
dominium, nec poſſeſſio irreuocabiliter, &
ſic poterit reuocari per donatorem, vel ſi
eandẽ hypothecauerit in ea creditores præ-
ferentur iuxta *tex. in l. fin §. huius ff. de do-
4 nat.* & ratio eſt, quia poſſeſſio de ſui natura,
ſine animo eius, cui quæri debet non acqui-
ritur *l 1. §. adipiſcimur, & ibi* DD. *ff. de a-
quir. poſſeſſ.* & quamuis per notarium acqui-
ratur actio abſenti, ſine ceſſione, nõ tamen
poteſt acquiri dominium, ſiue poſſeſſio cũ
requiratur animus volẽtis, acquirere, & ita
procedunt DD. allegati per *Theſ. deciſ. 70.
num. 3. & poſt num. 5. verſ. aut vero, & per
Milan. num. 39. cum ſequ,* aut vero donatio
conſiſtit in quantitate, vt quia eſt donata
certa ſumma pecuniarum, & tũc verior eſt
opinio, quod ante acceptationem donata-
rij ſit acquiſita vtilis actio abſenti per ſtipu
lationem Notarii, etiã ſine ceſſione, vt per
Mantic. dict. tit. 8. num. 4 10. & ſequ. & irre-
uocabiliter, quoad donantem, non requiri-
tur ratificatio, cum lex ex ſtipulatione No-
tarii de per ſe operetur, ſine miniſterio ho-
minis, ſecus quoad donatarium, cum in ſua
poteſtate ſit nolle acquirere, adeo quòd
euaneſcet facta renunciatione, ac ſi per legẽ
non fuiſſet facta prædicta acquiſitio, & ad
hoc habes *tex. in l. legatarius §. 1. ff. de legat.
1.* & conferunt tradita per *Surd. conſ. 305.
num. 15. lib. 3. Ric. in collect deciſ. 3059. par.
7. de Pont. conſ. 120. vol. 1. Menoch. conſ. 1153.
vol. 12. Fontanell. de pact. nupt. clauſ. 4 nu. 14.
5 tom. 1. Fab. Turret. conſ. 60. vol. 2.* acceptata
per tertium, qui non ſit iudex, vel Notarius
non perficitur non ſequuta acceptatione
abſentis *Surd. conſ. 351. num. 32.* vbi quid in
patre acceptante pro filio, *& num. ſequen.
6 lib. 3.* & ſi non fuerit acceptata à patre, vel
Notario expreſſe, ſed donator dixerit, pro-
mitto donationem, & omnia, & ſingula in
ea contenta habere rata non poterit tunc
7 reuocari *Peguer. deciſ. 254.* quando donatio
facta eſt Eccleſiæ, vel aliis locis piis ſufficit
ſola acceptatio Notarii in foro exteriori,
quia præſumitur in foro interiori accepta-
ta per Eccleſiam, & per Deum, qui omnem
noſtrum bonum actum acceptat *Ludouic.
deciſ. Peruſ 29. et vide tradita per D de Frãc.
8 deciſ. 168* ex contractu vltro citroque obli-
gatorio non naſcitur obligatio reſpectu ab-
ſentis ex ſola ſtipulatione Notarii ante il-
lius abſentis ratificationem, quia Notarius
non poteſt obligare abſentem ſine eius cõ-
ſẽſu, quamuis poſſit abſenti acquirere, quia
hoc reſpicit illius commodum, quod ſi velit
poteſt reſpuere *Surd. deciſ. 111. nu. 4. & 10.
Gratian. deciſ. 88. num. 4. Teſtai. alleg. 12. nu.
68.*

9 *Ibidem Tiraq.*) conſtitutum nec trãſfer-
re poſſeſſionem in abſentem, etiam cum
Notarii ſtipulatione voluit nouiſſime *Ne-
guſan in conſ. 395. n. 18. & 19. quod ex Rol.
Borgn. & Oſaſc.* declarat non procedere ſi
cum conſtituto iungatur iuramentum, quo
in caſu ſuppletur conſtitutarii præſentia, &
vide *Io. Dom. Gait. in tract. de cred. c. 4. quæſt
7. num 822. & ſeq.* vbi receptiorem, ait opi-
nionem, vt ex Notarii ſtipulatione, etiam
in conſtituto ſuppleatur partis præſentia,
& poſ-

& poſſeſſio abſenti transferatur, *vide Bar-*
10 *bat.in tract de aſſiſt.prælt.gloſ.7.* Conſtitu-
tarius propia authoritate, an poſſit ingredi
poſſeſſionem poſſeſſoribus non citatis *vide*
Cardin.Tuſc.pract.conclus.lit.C.concl. 786.
num.16.& 18.Giurb.deciſ.121 nu 12.Gra-
tian.diſcept.foren.tom.2.cap.378.num.25.&
11 *26.*agens vigore conſtituti debet probare,
quod debitor conſtituens poſſidebat tem-
pore obligationis, & conſtituti *Viu. opin.*
626 num.3.par.2.Caualc.deciſ.23. num.44.
p.2.Maſtard.de probat concl.1212.à num.2.
12 *rum ſequ.vol.3.* quãdo requiritur corpora-
lis traditio, non ſufficit præcarium, vel con-
ſtitutum *Gratian.deciſ.238 col fin.& addit.*
ad Napod in conſuet inſtrumenta fol.305.in
13 *nou.*conſtitutum in re promiſſa poſt mor-
tem collatum, an aliquid operetur *Fonta-*
nell.de pact.nupt.clauſ.4.gloſ.3.nu 18.& 20.
tom.1.Lanar.in memorab.manuſcr.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Meretrix licitè accipit lucrum de meretricio,& de eo poteſt liberè diſponere, & teſtari.*
2 *Donatio meretrici facta ex cauſa libidinis, & donatio à meretrice facta ſuo amaſio, an valeat.*
3 *Meretrix an poſſit agere ad ſibi promiſſa ex turpi cauſa.*
4 *Tenetur ſoluere decimas.*
5 *Meretrices cogi poſſunt ad ferendum aliquod ſignum, vt ab honeſtis diſcernantur.*
7 *Meretrices, quæ verè dicantur.*
8 *Pater non poteſt filium exhæredare ex eo, quod meretricem duxit in vxorem.*
9 *Meretrix poteſt acquirere iuspatronatus, non tamen illud exercere durante meretricio.*

AD DECIS. LII.

1 MEretrix, licet turpiter faciat lu-
crum, tamen, quod meretrican-
do facit, non turpiter accipit,
nec turpiter retinet, nec prop-
terea reſtituere tenetur, ſed de illo poteſt
diſponere ad libitum magis communem
Doctorum ſententiã dicit *Card.Tuſc.pract.*
concl.in ver.meretrix num.8. & vide, quæ
plene cumulat *Ameſc.in tract de poteſt in ſe-*
*ipſ.lib.2.cap.15 per tot.*poteſt facere elemo-
ſinam, & ei prodeſt de acquiſitis ex mere-
tricio *Fuſc.in ſing.ſuo ver.meretrix nu. 23.*
Bonaroſſ.comm.opin.crim.par.2.fol.49. me-
retricis teſtamentum deturpiter acquiſitis
valet, & tenet *Aymon.conſ.203 num.25. de-*
clara, vt per Ludou.comm.concl.64. & habet
teſtamenti factionem non ſolum actiuam,
ſed etiam paſſiuam *Tuſc. in verſ. meretrix*
2 *concl.221.num.7 & 8.*vbi an meretrici facta
donatio ex cauſa libidinis valeat late *Fari-*
nac.in fragm.par.1.ver.concubina, nunquid
autem è contra donatio facta per meretri-
cem ſuo amaſio valeat, vide *Tuſc.in præcit.*
concl.num.17.Petr.Gregor.lib.48 Syntagm.
4 *iur.cap.13.num* 16. an mulier meretrix, &
inhoneſta agere poſſit ad ſibi promiſſa ex
turpi cauſa *vide Farin.in fragm ver mulier.*
num.391.par.2.Neuiz.in ſilu. nupt.ver.di-
5 *uiti non eſt nubendum num 55.*tenetur ſol-
6 uere decimas *Ricc.deciſ.143.par.1.*cogi poſ-
ſunt meretrices ad deferendum aliquod ſi-
gnum, vt ab honeſtis diſcernantur *Pellic ad*
conſuet.Auerſ.ca.7 num 19. & prohibentur
deferre habitum monialiũ *Genuen. in prax.*
7 *Archiep cap.46 num.5.* meretrices, quæ ve-
re dicantur vide *Borrell. in ſumm. deciſ.tit.*
56.num.13 & ſequ.tom.1.Caroc. deciſ 128.
Cabal.reſol.crim.123. Apicell.de dilat.quin-
quen.tit.1.num.167 meretrix non appella-
tur, quæ amoris cauſa ſuo amanti copiam
facit *Pheb.poſt deciſ.Rot.Luſit. arreſt.145.*&
occulte peccatum committit *Ioſeph.Seſſe de-*
8 *ciſ.95.num.10.* pater nullo modo poteſt fi-
lium exheredare ex eo, quod meretricem,
& inhoneſtam mulierem in vxorem duxerit
Oter in ſuis Roman.lucubrat.diſput 25.in
9 *fin.*meretrix poteſt acquirere ius patrona-
tus, ſed non habet illius exercitium duran-
te meretricio *Viuian.in prax. iur. patr lib.*
2.cap.7 num.7.& vide Lup. in tract. de ille-
git.comment 1.§.3.num.30.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Teſtes examinati, aut repetiti parte non citata, non probant.*
2 *Teſtes examinati parte non citata, vſque ad quod tempus poſſint repeti.*
3 *Teſtes examinati parte non citata, ſi moriãtur reo exiſtente contumaci, habentur pro repetitis.*
4 *Teſtes quando non debeant repeti.*
5 *Teſtis repetitio, an debeat fieri per extenſum.*
6 *Teſtium confrontatio, quando habeatur lo-*

co

eo r petitionis,& num.8.
7 *In teſtium repetitione, quæ ſolemnitates requiruntur.*
8 *Remedium cap. reintegranda, contra quos competat, & pro quibus rebus detur,& à quo tempore veniant fructus, & quam requirat probationem,& num.10 12.13.*
9 *An agens dicto remedio, teneatur declarare tempus.*
11 R*emedium prædictum præſcribitur 30. annis.*
14 *Non infamat.*
15 *Remedia capitulorum* Regni, *quando locum habeant contra perſonas Eccleſiaſticas.*

AD DECIS. LIII.

1 N*Vm.2.C.de teſtib.*)teſtes examinati parte non citata,quando probent *vide* Farinac.*de teſtib. q.72.*
Petr. Caball. *reſol.crim.caſ.269.*
Ricc.*deciſ.134 part.4.& in collect.dec.2491.*
*part 7.Paul.*Fuſc.*in ſing.32.lit.T.* Scacc.*de Iudic.lib.2.cap 8.à num.63.ad num.119.*re-
petiti parte non citata non probant *Borrell.conſ.97 num.*18.*Barz.deciſ.* Bonon.*137.*
2 *Tartagl.in Margar.fiſc. cap. 9.* & vſque ad
quod tempus,poſſint teſtes in cauſa recepti,& examinati parte non citata repeti *vide*
3 *D.de* Franch.*deciſ. 716.* & teſtes examinati
abſque partis citatione, ſi moriantur reo
exiſtente contumaci,habentur, ac ſi fuiſsẽt
repetiti in damnum rei,*vt in pragm.edita*
4 *de anno 1616.delli* 89.*capi §.83.*teſtes repe-
ti debent per audientiæ præſides procedẽtes ad modum belli,niſi inquiſiti illos dent
pro repetitis,vel ex legitima cõfeſſione rei
de delicto conſtaret, quo caſu datur terminus aduerſus confeſſionem,*vt in dict. prag.*
5 *§.51.*teſtis in repetitione, datis interrogatorijs per reum, an teneatur deponere per
extenſum,an vero ſufficiat ſe referre ad primam depoſitionem *vide* Ricc.*deciſ.271.par.*
6 *3.*teſtium confrontatio habetur loco repe-
titionis,quando teſtes iurant in præſentia
rei in actu confrontationis Ricc. *deciſ. 294.*
num.19 part.4. Ambroſin de modo forman. proceſſ inform.lib 2.cap 9 num. 5. Chartar.
in prax. interrog. reor. lib.3.cap.1.num.84.
7 teſtium repetitio, quibus ſollemnitatibus
perficienda *vide Caball. reſol. crim.caſ.33.*
7 Ricc.*in collect 2996 par.7.* teſtes, qui fecerunt confrontationem in faciem inquiſiti,
an ſint repetendi,cum eius interrogatorijs,
& quid Neap.ſeruetur vide *Genuen.in prax.*
Archiep.*Neap.cap.27.n.13.*
8 *Num.5.Alex. adde Cardin. Tuſc. pract. concl tom.1.concl.45.n.51.*Reg. *Valenz conſ.*
*71.num.14.*quãdo competat dictum remedium c.reintegranda, & cõtra quos, & pro
quibus rebus detur, & à quo tempore veniant fructus *Camp.in ca. Regni ſubditorum tit. de violent.num.69 cum ſequ Oſaſc.dec.29.*
*Ant.*Fab.*de error.pragm. deci. ad 4. error.5.*
quam requirat probationem *Affl. dec.361.*
9 *364.num.15. & 39.* an agens remedio reintegrandæ,teneatur declarare tempus,quod
non *Anna ſing.498.& alleg.121.* & quæ ſit
10 ratio *vide Maſull.ad* Capic.*deciſ. 79.* an detur contra tertium titulo,& bona fide poſſidentem *Honded.conſ.17.nu.83.vol.1.Gait.*
*in tract.de cred.cap.4.quaſ.7.num.923.*præ-
11 ſcribitur triginta annis *Camil.de Medic.cõſ.*
17.num.17. Aug. *Barboſ. collect.doct.lib.2.*
12 *tit.13.cap,2.num.7.*an hoc remedium detur
clericis non ſolum pro rebus Eccleſiæ, ſed
etiam pro rebus laicorum, ſiue mobilibus,
ſiue immobilibus,& an datur pro rebus lai-
13 corum late *Viu.in opin.734.num.* 2. & datur pro feudis, & iuribus corporalibus *idẽ*
14 *num.3.*hoc remedium non infamat *Delſ.q.*
15 *704.* remedia capitulorum Regni contra
perſonas Eccleſiaſticas quando locum habeant *Maur. alleg. 90.par.*2.late oſtendit,
quomodo habeant locum, etiam incorporalibus *De Pont.conſ.145.num.5 tom.2.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Meretrix debet remoueri à quarterio honorato,etiam à propria domo num.3. Et poteſt expelli etiam ex vnico actu meretricio num.4.*
2 *Locans meretrici domum,an peccet.*
5 *Penſio,ſi mulier à domo expellatur, à quo debeat ſolui.*
6 *Ius expellendi mulierem inhoneſtam, competit vicinis,non autem domino domus alibi habitanti.*
7 *Meretrix,vti miſerabilis perſona,gaudet beneficio electionis fori.*
8 *Mulier nobilis meretricando, non amittit priuilegia nobilibus conceſſa.*
9 *Adulterium cum meretrice maritata, an ſit punibile.*
10 *Meretrix an poſſit cogi ad peccandum.*
11 *Adulterij actio datur etiam agnatis, fratribus mariti adultera.*
12 *Maritus ſciens.& non accuſans adulterium vxoris,pœnam lenocinij incurrit.*
13 *Ius accuſandi de adulterio tranſit ad hæredes extraneos,nè ſoluant dotem.*

14 Ex-

14 *Expreſſa remiſſio adulterij, an poſſit fieri per maritum, itaut proſit mulieri, nec poſſint illud hæredes obijcere.*

15 *Mulier accuſata a marito de adulterio, poteſt excipere de adulterio ipſius mariti, etiam poſt litem conteſtatam.*

16 *Quid ſi maritus agat contra vxorem criminaliter ad pœnam.*

17 *Adulterij pœnas an effugiat vxor propter viri ſæuitiam, aut famis neceſſitatem.*

18 *Maritus poteſt accuſare vxorem ob violentã adulterij ſuſpicionem.*

19 *Coniux notoriè adultera, expelli poteſt propria auctoritate. Et quando adulterium dicatur eſſe notorium.*

20 *Confeſſio mulieris raptæ, an faciat indicium contra raptorem.*

21 *Raptus crimen ad ſui eſſentiam, non requirit copulam carnalem. Et non interueniente copula, non punitur pœna ordinaria.*

22 *Raptor an dicatur, qui rapuit mulierem à principio conſentientem, & inſcijs parentibus de matrimonio tractantem.*

23 *Raptus non eſt, qñ ſponſus ſponſam rapuit*

24 *Mater debitrix ex cauſa malè adminiſtratæ tutelæ, non poteſt carcerari, nec conueniri vltra vires, deducto nè egeat.*

AD DECIS. LIV.

1 MEretrices, & aliæ inhoneſtæ mulieres debent remoueri à quarterio honorato, & eis aſſignari certum quarterium *Anna. ſing.* *338. Oter. in* Rom. *Lucubr. diſput. 35 num. 5.* *Bouadill in* Polit *prætor lib. 2. cap. 13. nu.* 40. *Bellet. diſquiſit cleric. par. 1. tit. de fauore clericorum reali §. 4. num. 54 Cened collect. 140. num. 4.* Bened. Aegid. *in tract de iure, & priuil honeſt. art 9. à num. 4. Auguſt.* Caput *de*
2 *regim. Reipubl cap 7. §. 2 num* 14. non peccat autem mortaliter, qui facit, vel locat domũ meretrici, dummodo nec principaliter, nec etiam minus principaliter meretriciũ vſum in domo conducta exercendum, intẽdãt, ſed ſolius habitationis vſum Molin *diſput 500. num. 3.* Azor. *inſt. moral. p. 2. lib, 12. c. 18. q. 3. Rebell, de oblig. iuſt. lib. 14. q. 17. nu* 8. *in fin.* Amplia etiam in muliere maritata, quæ parũ prodeſt eſſe maritata, & inhoneſta *Affl. ſup. Conſt. lib. 3. tit de probib. habit. honeſt.* ſi maritus ſit vilis, & læno vxoris, quæ quæſtũ publicè faceret Menoch. *de arbitr. iudic. caſ. 535. num. 19.* V*iſcont. ad* Franc. *deciſ 316.* Ca-
3 *ball. caſ. 179. num. 9.* Amplia etiam, ſi mulier habitaret in ſua propria domo, & inhoneſta eſſet, nam non poteſt habitare in quarterio honorato *Gaſp. Theſ. q. Foren. 33.* Rou. *in*
prag. 4. num. 1. & 2 de meretr. auendan de
4 *exequen. mand p. 2. cap. 6. n. 5. & ſequ.* ex vnico actu meretricio poteſt expelli à quarterio *Ricc. deciſ. 61 num. 6 par. 1.* mulier, quæ non quæſtus cauſa, ſed capta alicuius amore, illi ſui copiam facit poteſt è vicinia expelli cum inhoneſta dicatur *Bened. Aegid. dict. art. 9. num 6. in fin. & num.* 7. etſi hanc mulierem non poſſe à vicinia expelli reſoluant *Maſcar. de probat concl. 1066. n.* 8. *Farin.*
5 *in prax. crim. par. 3 q. 98. num 6.* ſi habitationem conduxerit, quis ſoluere debebit ſalarium domino, vicini, vel meretrix, vel culpa ſit tribuenda locatori, qui debuit ſcire conditionem illius, cui locauit *vide Ricc. in ſua prax. reſol. 133. vol.* 2. qui contra locantem tenet, quando ſcienter inhoneſtæ, locauit, & benè diſtinguit Molin. *de contract. diſp.* 499.
6 Ius expellendi mulierem inhoneſtam competit vicinis tantum, & nõ domino domus alibi habitanti *Ricc. deciſ. 129. par.* 4. Mere-
7 trix vti miſerabilis perſona gaudet beneficio electionis fori *Nouar in prax. elect. & var. q. 6. num. 5. sect* 1. ac pariter vidua inhoneſtam vitam ducens *Borrell. in summ decis.*
8 *tit. 56. num. 12. & 13. par.* 1. mulier nobilis meretricando nõ amittit generis nobilitatem, & priuilegia nobilibus conceſſa Frãc. *Auil.*
9 *in proem. prætor sub num. 27. in fin.* meretrice maritata committitur adulterium, & ſi ſit punibile *vide Sempron. Aseia determ.* 92.
10 [meretrix an poſſit cogi ad peccandum vide *Caball. in cas 179. num. 5. &* 8. *Amend ad Franc. decis.* 47.

11 *Num. 12. Roman.*) adulterij actio datur etiam agnatis fratribuſque mariti adulteræ *de Franc. decis. 94 num.* 1 eo magis ſi adulterium cum inceſtu concurrat *ead decis. num.* 3. M*ormil. in Conſtitut. legum aſperitate nu.* 2 quicunque habet actionẽ accuſandi de adulterio debet cauere, ne ad probandum iſtud crimen intentet publicam vocem, & famam contra vxorem, quia probaret propriã ſciẽtiam, & lænocinium argumento *l. crimen* C. *de adulter. & ſic veniret reijciendus Bal in cons. 310 n. 5. vol.* 1. qui loquitur in marito
12 de quo Franc *Marc. in decis. 514. nu.* 2. dixit maritum ſcientem, & non accuſantem vxorem de adulterio dici lænonem, & pœnam lænocinij incurrit, quod intellige ſecundum
13 *Soc. in cap. de his num. 45. de accus.* an exceptio adulterij poſſit opponi per hæredes mariti, quando maritus viuens conquæſtus nõ fuit *vide Gabr comm. concl. lib. 7. concl. 35. n. 8. de* Franc. *decis.* 240 vbi tenet, quod ius accuſandi de adulterio tranſit ad hæredes extraneos, ſtante conqueſtu in eius vita ne ſoluant ei dotem Farinac *de delict. carn q. 142. n.* 121.

num. 121. *&* 130. *Paſchal.de vir.patr poteſt.*
14 *par.* 1 *cap.* 5. *num.* 52. ſed permittitur mulieri replicare de reconciliatione, ſi eam probare poterit, cum enim per eam remiſſum cenſeatur delictum,ſiue tacite, ſiue expreſſe dicta reconciliatio facta ſic prodeſt mulieri *Gratian diſcept. Foren.* 591. *à num.* 26. *par.* 3. & de expreſſa remiſſione adulterij, ꝙ poſſit per maritum fieri docet *late Gamm. deciſ.* 63. non poterunt hæredes illud mulieri iterum obijcere *Peguer.deciſ.* 95. *num.* 8. huius reconciliationis exemplũ refert *Fontanell.de pact.nuptial.clauſ.* 7. *gloſ.* 3. *par.* 12.
15 *num.* 7 *tom.* 2. vxor à marito de adulterio accuſata, poteſt etiam excipere de adulterio ipſius mariti,vbi agitur ad thori ſeparationem,vel ad dotis amiſſionem *Sanch de matrim lib.* 10. *diſput.* 8 *num.* 29. *Cened.collect.* 166. *num.* 3. *Barboſ.in l.* 4 *in princ.par.* 1 *num* 97 *cum ſequ.ff.ſol. matr.* quæ exceptio ab vxore propoſita contra virum agentem ad ſeparationem thori, & dotis amiſſionẽ poteſt etiam poſt litem conteſtatam dedu-
16 ci *Cened.dict.collect.* 166. *num.* 4. maritus ſi contra vxorem agit criminaliter ad pœnam non poteſt vxor excipere contra illum de ſimili adulterio *Petr.de ledeſm.de matrim.q.*
17 62. *art.* 1. *dub.* 3. an adulterij pœnas effugere poſſit vxor propter viri ſæuitiã,aut propter famis neceſſitatem *Auguſt.Barboſ.lib.* 4 *collect.Doct.tit.de diuort.tom.* 2. *fol.mihi* 121
18 maritus poteſt accuſare vxorem ob violẽtam adulterij ſuſpicionem *Marl. in Empor.*
19 *iur par.* 1. *tit.* 1. *quæſt.* 9. *num.* 52. adultera coniux notorie poteſt expelli propria auctoritate *Gratian.diſcept.Foren.cap.* 102. *nu.* 25. *Baſil.Ponci. de impedim. matrim.cap.* 30. *§.* 2. *verſ.ſecunda.*& vide, quæ inde reſtarionẽ criminis adulterij cumulatunt *Petr. Caball.reſol.crim.caſ* 200. *Perez.l.* 2. *verbo eſiziere adulterio verſ.quæritur tit.* 15 *lib.* 8. *ordin.Ceuall.comm.contr.comm q.* 734. *num.* 8. *&* 9. adulterium quando dicatur eſſe notorium *Reuſner.deciſ.* 8. *num.* 17 *par.* 2.

Num. 14. *Auil.*) *adde Griuell.deciſ ſen. dol.* 116. *num.* 11. *&* 12.

Num. 17. *Doct.*) *adde Viſcont.in ſuis cõcl. ver.raptus Maſtrill.deciſ.* 207. *num.* 10. *&* 11 & pœna,de qua in Conſtit.Regni(capitalẽ quando ceſſet *vide Mormil in eius comment.*
20 *Mart vot.* 19. *Viu.comm.opin.* 679. an cõfeſſio mulieris raptæ,atque eius inculpatio faciat inditium contra raptorem *vide Farin. in tit de Iudic.& tort.q.* 43. *nu.* 90. 94. *&* 99. raptor poteſt vbique puniri *Peguer.deciſ.* 43 *num.* 13. *Rou.in pragm.* 5. *num.* 5. *tit. vbi de delict* de obligatione raptoris circa dotationem mulieris raptæ *vide Cancer. in* 3. *par.var.cap.* 11. *de ſponſ.& matrim.Ant. Mo-*
21 *nach.deciſ.Bonon.* 41. *&* 42. raptus crimen non requirit ad ſui eſſentiam copulam carnalem. *Ioſeph. Seſſe deciſ.* 94. *num.* 10. & raptor,qui non cognouit raptam non punitur pœna ordinaria,ſed arbitrio iudicis *Farin.de delict carn.q.* 145. *§. conatus num.* 198. *Lup. de illegit.& natur.comment.* 1. *§.* 5. *num.* 128. *& vide Ceual.comm.cont.comm.q.* 596. *à nu.*
22 22. raptor an dicatur,ac proinde puniri debeat,qui mulierem rapuit à principio conſentientem,ac cum raptore tractantem inſimul de contrahendo matrimoniũ neſcientibus parentibus attento iure *nouiſ. conſ. Trid. Aug. Barb.lib.* 5. *decret. collect. doct.tit. tit.* 17. *cap cum cauſam num.* 2. quid ſi inuitis parentibus abducatur puella *vide Gutier.de matrim.cap.* 86. *num.* 17. *Petr de Ledeſm in ſumm par.* 1. *de Sacram.matrim.cap* 26. *cõcl.* 2. *dub.* 1. *Henriq.in ſumm.lib.* 12. *cap.* 14. *nu.* 4. *Rebell.de oblig.iuſt par* 2. *lib* 3. *q.* 11. *num.* 6. *leſſi.de iuſt.lib.* 4 *cap.* 3 *dub.* 90. *num.* 70. *Reginal.in prax fori pœnit. lib.* 22 *num.* 31. *& lib.* 31. *n.* 165. ſponſam capere licet. *& Conc.*
23 *Trident.* non comprehendit raptum, quo ſponſus rapuit propiam ſponſam *Sanch de matrim.lib.* 7. *diſputat.* 13. *num.* 15. *Genuen. in practic.Eccleſ.q.* 691. *Bonacin. de matrim. q.* 4. *punct.* 18. *num.* 11. *Seſſe deciſ.* 96. *num.* 4. de raptu virginum vide quæ ſcribit *Borrell. in ſumm.deciſ tit.de ſponſ. & matrim. à nu.* 567. *ad n.* 579. *par.* 3 *Cardin. Tuſc. practic. concl.tom.ver.raptor.*

Num. 13. *Bart*) *vide Galter.in prax inſtr. ſecun.ſecun.part princ.n.* 17.

Nu. 17. *conſtit.*) *vide ad ornatum Baiard. ad Clar.§.raptus num.* 25.

In fin.) *vide Nouar. in prax. variat.&*
24 *elect.fori q.* 46. *num.* 13. *&* 14. *ſect.* 2. verior eſt opinio,quod etiam ſi mater eſt debitrix ex cauſa malæ adminiſtratæ tutelę,& renũciauerit omni legum auxilio non poteſt carcerari,neque conueniri vltra quam eius vires patiuntur deducto ne egeat *Bouadill.in ſua polit.lib.* 3. *cap.* 15. *num.* 31. *Eſcubar.de ratiocin.cap.* 33. *num.* 3. *& ſequ.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Carceratus ſi ſubmittens gratia, aut miſericordiæ Iudicis, non per hoc fatetur delictum.*

2 *Carceratus remittens ſe gratijs Curiæ, an poſſit appellare à compoſitione per Curiam facta.*

3 Po-

Digitized by Google

3 *Foteſtas, quantumuis ampla, tradita arbitris, non tollit reductionem.*

4 *Quid ſi in compromiſſo eſt data poteſtas arbitrandi ſecundum liberam voluntatem.*

AD DECIS. LV.

1 NVm.2.*Innocen.*)ſe ſubmictẽs gratiæ,& miſericordiæ curiæ,ſeu iudicis, prout ſæpe faciunt carcerati in Regno,vbi iudices regulariter habent poteſtatem componẽdi delicta ante ſententiam præcedente tamen remiſſione partis non fatetur delictum ſaltem,vt poſſit condemnari, & ſi iudex non vult facere gratiam,vel miſericordiam in priſtino ſtatu illum reponere debet,quia illa ſubmiſſio intelligitur facta ſub conditione ſi fiat gratia arbitrio boni viri,alias non nocet *Camp in cap.Regn.*297.*incipien. multorum ad aures noſtras nu.*14. Menoch.*de ar-*
2 *bitr.*Iudic *q* 8.*n.*37.& quid ſi remittat ſe gratijs curiæ,& iudex, vel Baro eum nimis cõponat,an poſſit appellare vide *Io. Vinc. Anna.in repet.cap.*1.*de vaſall. decrept.ætat. num.*57.*& in ſing.*226.*Paſchal.de vir. patr. poteſt par.*2.*c.*1.*n.*128.
3 *Num 6.boni viri*)nec reductionem tollit quælibet ampla poteſtas arbitris data, exiſtente præſertim læſione *Borrell.de cõprom.*
4 *§.8.gloſ.*1 *nu.*8.quid ſi eſt data poteſtas in compromiſſo arbitrandi ſecundum liberam voluntatem,an peti poſſit reductio ad arbitrium boni viri Rou *in pragm.*2.*n.* 6. *et ſeq. de arbitr.* Gallup.*in prax.*S.C.*tit.de arbitr. num.*43.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Inuentarium fieri non debet,ſi nihil eſt in hæreditate.*

2 *Hæres non conficiens inuentarium, non tenetur vltra vires,ſi certò conſtet de valore hæreditatis.*

3 *Quænam vtilitates reſultent ex confectione inuentarij.*

4 *Inuentarium ſine ſolemnitatibus factum, non releuat.*

5 *Inuentario non facto, præſumitur mala fides.*

6 *Inuentarium conficiens,& aliquid omittẽs, quando ſibi præiudicet.*

7 *Inuentario creditur in præiudicium conficientis,& ſucceſſorum.*

8 *Inuentarium, quam vim habeat circa rem feudi,vel Eccleſiæ.*

9 *Quando pupillus nihil habet immobile, vel incorporale,tunc tutor debet proteſtari coram Iudice nihil eſſe in bonis pupilli, & huiuſmodi proteſtatio habet locum inuentarij.*

AD DECIS. LVI.

1 ADde *Phanucc.in tract.de inuent.& eius confect.quæſt.*244.*num.* 271. inuentarium fieri non debet ſi nihil eſt in hæreditate *Molfeſ.in addit.ad conſuet.Neap.par.*2.*tit. de bon. quæſt.*
2 23.*num.*7.[hæres non conficiens inuentarium,ſi certo conſtet de hæreditatis valore non tenetur vltra vires Fulu. *Lanar.in addit.ad repet.*Reg.*Lanar.in cap. primo de ſuc-*
3 *ceſſ feudi n.*37] vtilitates, quæ ex cõfectione inuentarij reſultant hæredi numerat *Didac.Spino.in tract de inuent.q.* 273. *Aluar. Valaſ.conſul.*32.*Borrell.in ſumm. deciſ. tit.*
4 29 *par.*3.inuentarium ſine debitis ſolemnitatibus factum non releuat *Ludou.deciſ.Lu-*
5 *cen* 64 *n.* 28. præſumitur mala fides inuen-
6 tario non facto *Guid.Pap.conſ.* 42. *num.*7. inuentarium conficiens, ſi omittit aliquid in eo ſcribere,quando ſibi pręiudicet *Gam.*
7 *deciſ.*148.*num.*2.& 3. inuentario publice confecto creditur de bonis ibi deſcriptis in præiudicium tamen conficientis, & ſucceſſorum *Camill.de Medic.conſ.*66.*nu.*4. & 8.
8 inuentarium,quam vim habeat circa rem feudi,vel Eccleſiæ, & quid ſi eſt antiquum *Mangrell.ad Bart.in l cenſualis verſ. non præiudicat* C.*de donat.*
*Num.*3 *Boer.*)*adde Bacca de decim. tutor. cap.*2.*nu* 48. Menoch. *de arbitr. iudic.lib.*2. *cent.*1.*caſ.*72 *nu.*8.*Surd.de alimen.tit.*8.*priuil.*56.*nu.*101 *Guttier.de tutel. par.*2. *cap.*1. *nu.*47. quando pupillus eſt adeo pauper, quod non habeat mobilia, quid faciendum *vide Bal.in l.fin.C.qui bon.ced.poſſ.*& quando nihil habet immobile,vel incorporale, tunc ipſe tutor coram iudice debet proteſtari illud,nempe nihil in bonis pupilli eſſe,& huiuſmodi proteſtatio habebitur loco inuentarij *Manzin.de tutel.& cur.*3.*q.*3.*q. princ. nu.*7.*in fin.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio an detur à ſortis, & fortunæ iudicio.*

2 *Sortes*

2 *Sortes apponere in diuiſionibus, an ſit peccatum,& quando ſortibus locus ſit.*

3 *Sortis vſus in beneficijs Eccleſiaſticis eſt omnino prohibitus, & quando ſit prohibitus inter laicos.*

4 *Sortes non debent ſe extendere ad facti dubij probationem.*

5 *Enumerantur plures caſus,in quibus ad iudicium ſortis eſt recurrendum.*

AD DECIS. LVII.

1 APpellatio an detur à ſortis, & fortunæ iudicio *vide Borrell. in tit. de appellat à num. 189 ad num. 223. tom. 2. Scacc de appellat. c. 2. quæſt. 16. limit 6. Ruginell. de appellat. §. 2. cap. 3. n. 452 & 867* an ſuccurratur ei, qui fuerit læſus vltra dimidiam *Pinell in l. a. p 2. cap 1. n. 6 C. de reſcin vendit.* *Cald. Pereira in l. ſi curatorem verbo, vel aduerſarij dolo nu. 13 &*
2 *14.* ſortes apponere in diuiſionibus, an ſit peccatũ *Alex. ad Bart. in l meminimus verſ. poſſes. col. 2. C quando, & quib quar. parſ. lib. 10* & quando ſortibus locus ſit, *vide Bart. in l. ſi duas num. 3 ff de excuſat. tutor.* ſorte tunc aliquid dirimitur inter diſcordes, cum incertum eſt de iure, ſecus ſi ſit incertum de facto *Alex. in addit. ad Bart. l. ſi duobus verſ. aduertas tamen C. comm. de legat* ſortis
3 vſus in beneficijs Eccleſiaſticis eſt perpetuo prohibitus *Iaſ in l. huiuſmodi §. ſi is cui nu. 21. ff de legat. 1.* ſorte dirimi, quando ſit prohibitum etiam inter laicos *Abba. in cap. fin.*
4 *num 6. de ſortileg.* ſortes non debent ſe extendere ad facti alicuius dubij probationẽ *Mar. Soc in cap. Eccleſia veſtra num. 30 eod.*
5 *tit.* ſorte decidi poteſt quæſtio in interdicto vti poſſidetis, vbi eſt paritas probationum *Rip. in l. quominus num. 57. de flumin.* ſi duo canonici pari numero diſcordarent in eligendo, ſuperior compellet eos ad concordandum ſorte *Borrell. in §. 2. gloſ. 1. nu. 343. de comprom.* vbi humanorum ingenium non ſufficit ſors dirimit altercationem, *Affl. de iure Protom. car. 9 col. 3. verſ. item quod pluribus*, vnde ſi duo æqualis gradus concurrant ad retractum ambo ſunt æqualiter admittendi, ſecus ſi res ſint indiuiduæ, quæ duobus competere non poſſunt, & hi ſimul eodem momento ad iudicium prouocauerint, & ſint omnia paria, ſorte tunc dirimẽdum eſt, vtrum eorum præferatur *l. ſi qua. ff. famil. Herciſc Tiraquell. de retract. tit. 1. §. 2. gloſ. 10 num. 4.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Diebus feſtis nequeunt fieri acta, etiam ſi Iudex habeat poteſtatem procedendi ſummariè.*

2 *Ferijs ab hominibus inductis poſſunt partes renunciare, non autem diuinis.*

3 *In ferijs hominum admittitur renunciatio, etiam tacita.*

4 *Citatio in die in honorem Dei feriata exequi non poteſt.*

5 *Citatio facta in die non feriata, inualida eſt, ſi mandatum de citando fiat die feriata.*

6 *Actus extraiudiciales, & voluntaria iuriſdictionis, fieri poſſunt die feriata in honorem Dei.*

7 *Quanam cauſa pia tractari poſſint die feriata.*

8 *Inquiſitores contra hæreticam prauitatem poſſunt acta facere in die feriata.*

9 *Sententia in die feriato prolata, & eius executio inualida eſt.*

10 *Fallit in ſententia excommunicationis.*

11 *Dies in honorem Dei feriati, qui dicantur.*

12 *Diebus ab honorẽ Dei feriatis, an poſſit procedi ad modum belli contra foraſcitos, & publicos latrones, & facinoroſos.*

13 *Diebus feſtiuis quanam opera fieri poſſint.*

14 *Iudices laici, an poſſint ſtatuere ſuper obſeruantia feſtorum.*

AD DECIS. LVIII.

1 ETſi acta diebus feſtis fieri nequeãt & facta nulla ſint, intellige, de diebus, & feſtis diuinis *Carau. rit. 80. Soar. de Relig. tom. 1. tract. 2 lib. 2. de dieb. feſt. cap. 3. num. 1. Mãgon. deciſ. Lucen. 25. num. 36. Gratian. deciſ. 144. num. 41. Intrigl. ſing. 80. num. 67. lib 3. Quaran. in ſumm. Bullar. verſ. dies feſtus Carraſ. ſuper aliquas leges recopil. cap. 2. §. 2. nu. 1.* qui omnes aiunt feriarum in tempore in Dei honorem inductarum iudicium conquieſcere *Peguer. deciſ. 53 nu. 3.* etiam ſi iudex habeat poteſtatem procedendi ſummariè *Caualc.*
2 *de Brach. Reg. par. 4. num 293.* renunciare poſſunt partes ferijs inductis pro neceſſitate, & fauore hominum, ſecus vero ferijs ad honorem Dei, & Sanctorum *Petr. Cened. collect. Iur. canon. 142. par. 2. Chriſtoph de pace in ſchol ad leg. ſtyli l. 156. à num. 10. Cardoſ in prax Iudic & Aduoc. ver. feriæ num. 2 Fran. h. Leo. in Theſaur fori Eccleſ. par. 2. cap 1. num. 27.* etiam ſi cum iuramento renunciatum eſſet adhuc renunciatio non va

leret feriarum introductarum ad honorem
Dei Rimin.ſen.conſ.595 nu.1.2.3.& 18.vol.
3.non modo expreſſe.nec etiam tacite par
tes renunciare poſſunt Azor. inſt. moral.
par.2.lib.1.cap.27 q.18.Perez.l.1.gloſ.1 pag.
582.verſ.ſunt præterea tit.7 li.3.ordin.Cald.
Pereir.de reſol.emphit.cap.17. num.10.col.5.
3 ferijs ad fauorem, & neceſſitatem hominũ
inductis admittitur renunciatio tacita, vt ſi
pertranſeat in ius vocatus,& acta valida
erunt Borrell.in ſumm.deciſ.tit.30.nu. 142.
4 tom.2.citatio in die in honorem Dei feriato
exequi non poteſt Parlador. rer. quotit.lib.
2.cap.fin.par.5.§.4 num.3. Caualc. deciſ.4.
num.41.par.2. Muſcat. in prax. S.C.par.1.
gloſ.intimata num.20.nec poteſt fieri,vt ca
dat in die dominico Mari. Ant.var. reſolut.
5 lib.3 reſolut.48.num.15. ſic etiam inualida
eſt citatio facta die non feriata,ſi mãdatum
de citando fiat die feriata Azeued l. 4 num.
6.tit.1.lib.1.noua recopil. quia neque cita-
tio facta die feriata in honorem Dei poteſt
fieri pro die non feriata Vant. de nullit. ex
defec citat.num. 46. in die feſto in honorem
Dei introducto, nec citatio ad videndum
iuramenta teſtium poteſt valide fieri Viu.
6 deciſ.174.num.18.diſpenſationes, collatio-
nes beneficiorum,ſcripturæ,& actus extra-
iudiciales,& voluntariæ iuriſdictionis die in
honorem Dei feriato fieri poſſunt Cardoſ.
in prax.Iudic.ver.feriæ num.3.Ceuall.de co-
gnit.per viam violen.par.2 q.107.n.4. cauſæ
7 piæ die in honorem Dei feriato, licet apud
Iudicem tractari poſſunt Fr.Emman.quæſt.
regul.to.2.q.70.art.2.Valer Reginal in prax.
for pœnit lib.19.num.44.verum cum cauſa
pia dicatur multipliciter, vt oſtendit Tira-
queil.de pia cauſa in præfat. intellige de cau-
ſa pietatis,quæ reſpicit opera miſericordiæ
Mar.Ant.lib.3.var reſol.48.num 1.tollet in
8 ſumm.lib.4.cap.15.num.7.Inquiſitores con-
tra hæreticam prauitatem poſſunt cõfice-
re acta in die feriato in honorem Dei Mar.
9 Ant.dict.reſol.48.num.8 ſententia die feria-
to in honorem Dei prolata inualida eſt,ſi-
cut executio ex illa proueniens Barboſ.Col
lect. Doct.tom 2.tit. de ferijs cap. conqueſtus
num 32.& vide Ceuall.comm.contra comm.
10 quæſt.760 num.3.ſententia excommunica-
tionis lata in diebus feriatis in honorem
Dei valida eſt Fr.Emman quæſt.regul.tom.
11 2.q 59.art.2. feriati dies in honorem Dei,
qui dicantur refert Tuſc in concl.96.ſub lit.
12 F.in diebus feriatis in honorem Dei, an
poſſit procedi ad modum belli contra fo-
raſcitos vide Ioan. Gran. de bello exul.præ-
dic. quando quæſ. 2. & an contra publicos
latrones,& ſimiles facinoroſos Marcheſa
in tract de commiſ. par.1.cap. 10 num 23.
Scacc.de Iudic.lib.2.cap.6.numer. 16.Maur.
Burg.de modo proced.ex abrup.cent.1. quæſt.
13 25,diebus feſtiuis,an inſtante neceſſitate
poſſint fieri opera,& quę vide Gratian.dec.
Marcb.21.num.6. Modit. §.prudentum re-
14 ſponſa dubit.9 & num Iudices laici, & de-
curiones Ciuitatum poſſint ſtatuere ſuper
obſeruantia dictorum feſtorum adeas Ga-
bed.deciſ.luſit.87.p.1.

Didac.dē Mari.

SVMMARIVM.

1 In mercatore decocto ſemper præſumitur
præcedentē dolum dediſſe cauſam fidei ha-
bendæ de pretio,ideoque mercium dominiũ
non intelligitur translatum.
2 Venditor, quando præferatur extantibus
mercibus,ſi ſine hypotheca traditæ fuerint
emptori.

AD DECIS. LIX.

ADornatum vide Gait. in tract.de
credit.cap.4.quæſt.11. num.1216.
Griuell.dec.Sen.Dolan. 56. Maur.
Apicell. in addit. ad tutam paup.
1 num. 679. in mercatore decocto ſemper
præſumitur præcedentem dolum cauſam
dediſſe fidei habendæ de pretio, & perinde
habetur,ac ſi fides nõn eſſet habita,& con-
ſequenter mercium dominium non intel-
ligitur translatum Stracc. in tract. de Mer-
2 cat.tit.de Decoctor.p.3.num.31. venditor nõ
præfertur extantibus mercibus, ſi ſine hy-
potheca traditæ fuerint emptori, dummo-
do emptor ſtatim traditis mercibus fugam
non arripuiſſet, aut fides de pretio iuris
præſumptionibus non eſſet habita, & pro-
inde his non concurrentibus firmat Bar-
boſ.in l ſi cum dotem §. fin. num. 32 ff ſol.
matr.venditorem ſuper mercibus venditis,
& extantibus non præferendum, ſed ſimul
cum alijs ſimiliter perſonalem habentibus
concurrere,& cauendum erit à Surdo in
deciſ 220 num.33.& à Barbato ſup. pragm.
1.de aſſiſt.gloſ.12.num.49.Surd.in dicto loco
ſequuto,dicentibus creditores in perſona-
li anteriores præferri venditori ſuper mer-
cibus venditis, tanquam loquentibus
contra receptas ſententias, & vide, quæ
refert Franc. Carrab. in ſing. 116. Ciues
Venet. & Bergam. habent priuilegium
ab in-

*ab inuictiſſ.Carol.Quin. & à Rege Philipp. II.*quod non obſtante,quod vendant merces in Regno poſſunt vendicare à quolibet poſſeſſore.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Statutum quòd in contractibus minorum, & mulierum interueniat conſenſus duorum propinquorum intelligitur de propinquioribus,& de non ſuſpectis num 3.*

2 *Statutum,quod contractus mulierum non valeant ſine præſentia propinquorum, intelligitur de contractibus damnoſis.*

4 *An poſſit hic conſenſus præſtari per nunciũ, vel per epiſtolam.Et an ſi ſtatutum loquatur in plurali de conſenſu conſanguineorũ ſufficiat conſenſus vnius,quando plures nõ habet conſanguineos.*

5 *Statutum,quod mulier non poſſit contrahere ſine conſenſu propinquorum, quomodo intelligatur.Et quid dicta clauſula operetur.*

6 *Statutum,quod vxor non poſſit teſtari ſine conſenſu propinquorum,an valeat, & an ſtante hoc ſtatuto poſſit donare cauſa mortis.*

7 *Statutum requirens conſenſum propinquorum,an verificetur in fęmina.*

AD DECIS. LX.

1 N*Vm.4.Paul.de Caſtr.*) ſtatutum ſi dicat, quod contractus minorũ, ac mulierum non valeant,niſi interueniat conſenſus duorũ propinquorum debet intelligi gradatim, ita q non ſufficit adhibere duos remotos ante propinquiores Ias.*in l.suggeſt num.27.C.de*
2 *verb.ſignif.*Marſil.*in ſing.678.* ſtatutum diſponens,quod contractus mulierum non valeant ſine præſentia propinquorum intelligitur de contractibus damnoſis *Ias. in*
3 *l.non eo minus num.4.C.de procur.* ſtatutum requirens in contractibus minorũ, vel mulierum conſenſum propinquorum intelligitur de propinquis non ſuſpectis, qui non procurant propria commoda,potius,quam commoda minorum *Ias. in l. prima §. fuit*
4 *quæſitum num.5 ad S.C.treb.* ſtatutũ loquẽs in plurali ſine conſenſu propinquorum, & non habet niſi vnum ſufficit conſenſus illius *Caſtr.in l.1.num.3.C.vnde vir, & vxor,* ſtatutum,quod mulier,vel minor, non poſſit agere,vel contrahere ſine conſenſu conſanguineorum,an illi poſſint præſtare conſenſum per nuntium,vel epiſtolam *Caſtren. in l.ſi quis mihi §. iuſſum num.5. de acquir. hered.*

5 *Num.5.Tiraq.*)ſtatutum, quod mulier nõ poſſit contrahere ſine cõſenſu propinquorum,quomodo intelligatur *addit.ad Bart.in l.ſtichum verſ.vnde Ang.col.4.ff.de l.1.*quod intelligitur ſi propinqui velint conſentire, nam eis ſine iuſta cauſa recuſantibus valet contractus *Bart.in l ſi cum dotem §. eo autẽ tempore num.2.ff.sol. matr.* & operatur dictum ſtatutum,quod mulier, nec hæreditatem adire poſſit ſine conſenſu propinquorum niſi ſit lucroſa *Bart. in l. Barbarius in princ.ff.de offic.prætor.*operatur etiã, vt nec in iudicio intereſſe, aut aliquid cõfiteri poſſit ſine illorum conſenſu *Bart.in l. apud §.ſi pupillus num.3.ff.quib.ex cauſ.in poſſeſſ.eat.*
6 ſtatutum,quod vxor non poſſit teſtari ſine cõſenſu propinquorũ,an valeat *vide Barb. ad Bart.in l.ſi quæramus verſ ſecunda regula col.4 ff.de teſtam.* an poterit donationem facere cauſa mortis *Iaſ.in l. ſciendum num.*
7 *8.ff.de leg.1.*ſtatutum requirens conſenſum propinquorum , an verificetur in fęmina *Alex.ad Bart.in l.1.verſ.ſi quis , & verſ.ſi ſtatutum col.2.ff.de verb ſignific.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Damnati in perpetuum ad triremes , amittunt teſtamenti factionem, & ſucceſſionẽ. Poſſunt tamen teſtari cum licentia Principis.*

2 *Damnatus ad triremes , ſi ſe percutiat, & inutilem reddat qua pęna puniatur.*

3 *Quæ ſit pęna fugientium à triremibus.*

4 *Pęna triremium eſt ignominioſa.*

5 *Damnatus ſimpliciter ad ſeruiendum in triremibus,non tenetur ſeruire remigando ſed militando.*

AD DECIS. LXI.

IN *fin.adde Rou.in prag.1. de condemn.* damnatorum ad triremes vitæ miſerias, & calamitates referunt *Lancel. Conrad.de offic.præt.cap. de contum.& Bannit.n.13.& ſeq.Borrell.in ſumm. dec.tit. de capit.ſent.execut.n.179.par.2.*damnati ad triremes æquiparantur damnatis ad metallum *Maſtrill.deciſ.167.n.6.& deciſ.283 n 8 par.3.etiam ad tempus Card. Tuſc.practic.*

*concl.223.num.4.& ſeq.lit. P. Petr.*Caball.
var.reſol.par.1.caſ.8.num. 60. *Merlin.deciſ.*
1 *6.num.9.*& condemnati in perpetuum amic
tunt teſtamenti factionem actiuam, & paſ-
ſiuam,& ſucceſſionem ab inteſtato, & ad-
mittũtur alij ſucceſſores *Ricc.deciſ.169.par.*
4.poterunt tamen teſtari cũ licentia Prin-
cipis *Caſtill.deciſ.37.nu 21. Trentacinq.var.*
reſol lib.1.tit.de morte natur.reſol.1.ſub nu.
7.*Mut.in cap.Regn.Sicil* 16.*nu.*18.*& 59.lib.*
2 3.cõdemnatus ad regias triremes ſi ſe per-
cutiat,& inutilem ſe reddat puniendus eſt,
ac ſi alium vulneraſſet *Gramm.deciſ.44. De-*
cian.in tract.crim.tom.2.tit.9.cap. 2.num.5.
3 quæ pęna imponenda veniat damnatis ad
triremes ab illis aufugiẽtibus *vide Cõſtant.*
in l.vnic.num.45.& ſequ.C de claſ.ſic. Alex.
turom.in l.non puto à num.62.ad 74. ff.de
iure fiſci,triremium pęna ſucceſſit in locum
damnationis in metallum *Capic. deciſ.153,*
num.3. Petra ad Gramm. *deciſ.32.num.13.*
intellige quoad ignobiles, vt declarat *Ca-*
4 *pibl.in prag.7.num.3.de baron.* pęna trire-
mium inter ignominioſas pęnas connume-
ratur *Aug.Caput.de regim.Reipubl. cap.*1.*n.*
15. an indifferenter poteſt infligi laicis, &
clericis *Bonacoſſ.in ſuis comm.opin. crim.to-*
5 *mo* 1.*fol.180.col.* 2. ſi quis ſimpliciter con-
dęmnatur ad ſeruiendum in Regijs triremi-
bus,non tenetur ſeruire remigando,ſed mi-
litando *Peguer.deciſ.256.*forma condemna-
tionis ad nobiliter ſeruiendum in regijs tri-
remibus fuit abrogata de ordine *Illuſtr.Co*
mit.Beneuent. mediante ſchedula ab eo ema-
natã ſub die 21.Augu.1603.executoriata per
M.C.V.remigationis pęna nõ poterat olim
dari minor triennio, ſed non hodie *Capibl.*
in pragm.7.n.15.de Baron.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Stante ſtatuto,quòd non poſſit contrahi ſine conſenſu conſanguineorum, quid agendũ, ſi nolint conſentire.*

2 *Statuto diſponente, quod mulier nõ contrahat ſine conſenſu duorum conſanguineorum,requiritur conſenſus expreſſus.*

3 *Impugnans contractum, ob non interuentum conſanguineorum,quid probare debeat.*

4 *Prohibitus alienare ſine alicuius conſenſu, an eo mortuo poſſit alienare.*

5 *Pęna exhæredationis, à iure ciuili inducta contra filios, & filias, indignas nuptias, ſpreto patris conſenſu contrahentes, non eſt contra matrimonij libertatem, & quãdo procedat dicta pęna.*

6 *Pater ex iuſtis cauſis poteſt impedire filiorũ ſponſalia.*

7 *Filiusfamilias conſenſum patris in matrimonio,ſine cauſa ſpernens, non eſt immunis à culpa.*

8 *Puella vbi debeat ſequeſtrari pro exploranda eius voluntate circa matrimonium cõtrahendum.*

9 *Mandatum ſuperiorum, vt non nubat ipſis inconſultis,an de iure ſubſiſtat.*

10 *Quis ſit Iudex competens ad explorandam puellæ voluntatem,& quid facere debeat ſi puella nolit ſuam voluntatem aperire.*

AD DECIS. LXII.

VIde quæ ad ornatum ſcribit *Franc.*
1 *Viu.in Sylu.comm. opin. 796.par.*
2.quando ex forma ſtatuti cõſan-
guineorum expoſceretur conſen-
ſus,qui conſentire nolunt ſi libere ſine cõ-
ſenſu illo contrahere poſſent, vel habetur
pro præſtito, vel iudex cauſa cognita co-
gnoſcat cauſam recuſationis in conſentien-
do,vel coget ad conſentiendum, *vide Me-*
*noch.de arbitr.Iudic.caſ.*182 *nu.* 112. *& caſ.*
211.num.6.& ſequ.Gonzal. ad Reg.3.Can-
cell.gloſ.47.à num.37.Fontanell.de pact.nup
tial clauſ 6.gloſ 3.part.5.num.5.& 7.tom.2.
2 ſtatuto diſponente mulierem non poſſe cõ-
trahere ſine conſenſu duorũ conſanguineo-
rum,non ſufficit illos eſſe præſentes, & non
contradicẽtes, ſed requiritur expreſſus cõ-
ſenſus *de Pont.conſ.* 160.*num.13.vol.*2.mi-
3 nor,ſeu mulier contractum impugnans, ob
non interuentum conſanguineorum nõ ſuf-
ficit,quod probent, quod illi extarent, ſed
debet etiam probare, quod illi potuerint
contractui interuenire *Ludouiſ. deciſ. 459.*
4 *num* 10.*& late adden.num.*12. prohibitus
alienare ſine conſilio alicuius, an eo mor-
tuo poſſit libere alienare *Seraphin.dec.1244.*
num.7.

Num.7 concilium) matrimonij libertas,
& ſi nec directè, nec indirectè impediri de-
5 beat,*vt in eadem ſeſſ. 24. cap.* 1. & conſe-
quenter omnis pęna ceſſare debeat,ex qua
per indirectum matrimoniorum libertas
impediri poteſt *Sanch. in tract. de matrim.*
lib.4.diſput.25 n.2 verſ ſecunda ſententia,
veruntamen contra matrimonij libertatem
nõ eſt,quod pęna exhęredationis à iure ci-
uili inducta contra filios, & filias turpes,&
indignas nuptias ſpreto conſenſu paterno

infra

inſra vigeſimum quintum annũ ætatis ſuæ, remaneat in ſuo robore,etiam attenta diſpoſitione iuris canonici, vt plene probat *Pariſ.conſ.29.num.36.& ſequ.vol.3 vide Pereir.deciſ.10.num 2. Barboſ.in l.1.par.4. num.40 ff ſol.matr. Ludou Molin in tract. de iuſt in 1 tomo tract.2.diſput.176 fol.667. verſ contrariam ſententiam Fern. Rebell. de oblig.iuſt.in 2.par.lib 2 q.14 ſect.2.num.16. & ſequ.* libertas non impeditur per hanc exhæredationis pęnam late *Paſchal. de vir. patr.poteſt par.2 ca 5 num.28.29.& 30.* nec conſenſus paternus nullo modo matrimonij libertatem offendit directè,vel indirectè & conſenſus paternus requiritur ex præcepto,verum ſi adhibitus non ſit,mattimonium non affert dirimendum *Cardin. Paleot. in tract.de Noth.& ſpur.cap.8.nu. 5.& ſeq.* filia nubens indigno infra 25.annum, quod poſſit exheredari, quando procedat *vide*
6 *Fern.Rebell in præcit.loco* Pater ex iuſtis cauſis poteſt impedire filiorum ſponſalia, præſertim ſi timetur ex eo mattimonio aliquod ſcandalum oriri poſſe *Menoch.conſ.69. nu. 44 & 66.Gutier lib.1.Canon.quæſt.cap.20. num.20 & ſequ.Sanch.de matrim.lib.4.diſp.*
7 *15 num.3.* filiusfamilias abſque cauſa rationabili paternum conſenſum in matrimonio prætermittens à culpa immunis non eſt,vt ex Nauarro,& alijs refert *Rebel. in dict.q. 14 ſect.1.verſ.ſit quinta concluſio, & in ſect. vlt ſub num.29 verſ.quod vero*,nec etiam obſtat præſertim ſi imminet timor ſcandali *Fontan.in tract de pact.nupt clauſ.4 gloſ.2 num.6.cum ſeq.tom.1.& clauſ 6 gloſ. 3.par. 5 n.50.tom.2.& vide Cancer.in 3.par.var.c. 7.de pact.*

Num 9.de nupt.)ex quo tex. infert Andr. in cap.1.§.porro num.30 verſ.item iura,quæ
8 *ſit prima cauſ.benef.amict.*quod is cui debetur ſucceſſio mulieris non debet eſſe in cõſilio matrimonij illius, quia ſuſpicio eſt,vt impediat iuſtas nuptias,*vide D. Rouit.in Pragm.9.de Baron.* puella poterit ſequeſtrari ſi adeſt ſuſpicio metus,vel malæ ſuaſionis vel conſanguinei diſcordent in ea maritanda late *Vrſil.ad Affl.deciſ.113.Frãc. Marc. dec.306 par.2.* locus vbi ſequeſtrari debeat puella eſt eligendus per ſuperiorem,vt poſſit explorari volunt.s, *& Anna ſing.395.* dicit apud commiſſarium cauſæ poſſe educari,ſeu explorari voluntatem puel'ę *Thor.*
9 *in Compen.deciſ.ver.puella par.1.*mandata ſuperiorum ne puella mariterur eis inconſultis ſub pęna,an de iure ſubſiſtant,*vide D. de Pont.in tract.de poteſt.proreg tit.de aſſenſ.*
10 *num.48.& ſequ.* ſi in actu explorationis liberæ voluntatis puellæ circa electionem vnius ex pluribus competitoribus nolit ipſa voluntatem ſuam depromere ob vereeundiam,tunc poterit Iudex eligere cui melius adulta ſocietur *l.in coniunctione C. de nupt.* pro hac tamen exploratione facienda erit iudex competens etiam ſecularis,vt declarat *Bellet. diſquiſ. clerical.par 1.tit.de fauor.cleric.real.§.2.à nu.36 ad* 40. matrimonium contrahendi cum turpi perſona ſuſpitione exiſtente reſpectu parentum, quid ſit ſeruandum docet *Pacian.conſ* 120.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Depoſitio principalis debet offerri in calce termini,& ſi petatur, & non fiat,impedit litis curſum etiam in cauſis ſummarijs.*
2 *Petita ante concluſionem, concedi debet.*
3 *Scribens litteras cambij an teneatur deponere,vt principalis.*
4 *Terminus ad reſpondendum poſitionibus non currit ſi quid occurrat, quod impedit.*
5 *Depoſitio principalis ab actore, & à reo facienda,& quænam ſit facienda prius.*
6 *Semel interrogatus, an teneatur iterum deponere.*
7 *Principali abſente à loco iudicij, mittitur eius ſumptibus examinator, vel committitur officiali loci.*
8 *Quid ſi principalis non tenetur venire ad locum iudicij, an ipſius ſumptibus mittatur examinator.*
9 *Abſens cauſa Reipublicæ præſumitur præſens.*
10 *Cedens an teneatur deponere, vt principalis in cauſa ceſſionarij.*
11 *Tutor,Curator,& alij adminiſtratores, an teneantur deponere, vt principales.*
12 *Poſitionibus an reſponderi poſſit per procuratorem.*
13 *Depoſitio facta à procuratore, an noceat principali.*
14 *Procurator an teneatur deponere,vt principalis.*

AD DECIS. LXIII.

V*Ide Gallup.in prax.S.C.par.2.cap. 18.Apicel.alleg.4.Muſcat.in prax. S.C.lib.1.p.5.gloſ.legaliores.* Depo
1 ſitio principalis debet offerri in calce termini,& ſi petatur,& non fiat, impedit litis curſum, etiã in cauſis ſummariis extraxtationis, vt deciſum in S.C. teſtatur

2 *Anna.ſing.405.* petita ante concluſionẽ nõ
obſtante Regia Prag.Illuſt.Comit.Lemenſ.
28.cap.§.7.cõcedi debet, vt deciſum refert
Thor.in compen.deciſ.verſ.tẽpus dicendi par.
3 2.deponere,vt principalis,an teneatur ſcri-
bens literas cambii, quamuis concludatur,
quod ſic,ramen contrarium fuit deciſum in
S.C.ad relationẽ M.C.V. vt refert *Maſull.*
4 *ad Capic.in deciſ.15.ſub nu.3.* terminus ad
reſpondendum poſitionibus non currit,ſi
ſi quid occurrat, quod impediat Mangrell.
in addit ad Bart.in l quãdiu in princ. C qui
5 *admitti.* depoſitio principalis, tam ab acto-
re,quam à reo ſi petatur eſt facienda *Ma-
ran.in repet.l.ſi actor ſub num.64 ff de pro-
cur.* dummodo proprio nomine litigetur
Gallup in pracit.cap.18.nu.9 depoſitio prin
cipalis viciſſim petita eodem contextu ab
actore,& reo,quænam antea ſit facienda
6 *Benint.deciſ.Bonon.32.nu.4.&* 10. an ſemel
interrogatus teneatur iterũ deponere *An-
na ſing.407.Cornaz deciſ.*80.*num.*6. depoſi-
tio fit ſuper poſitionibus præſentandis à
parte petente, quæ ſucceſſerunt loco inter-
rogationum,quæ olim fiebant *Ludou. deciſ.*
7 *peruſ.8.num.26.*quando principalis eſt ab-
ſens à loco iudicii debet ſuis ſumptibus mit
ti examinator ad recipiendam eius depoſi-
tionem,vel committi officialibus locorum
*Affiic.deciſ.177.*quæ ſeruatur in praxi,quo-
ad expenſas faciendas pro ſalario compe-
tenti dicto examinatori,vel officiali, cui cõ-
mittitur examen,ſecus vero, quoad expen-
ſas competentes actuario pro expeditione
literarum commiſſionalium, & pro exẽplo
articulorum,ſuper quibus eſt recipiẽda de-
poſitio,vt teſtatur *de Franch deciſ. 232.ſub
num.* 3. ratio quare principalis tenetur ad
ſumptus eſt,quia debet reſpondere in loco
iudicii,& ſi eſt abſens, & cum effectu eius
præſentia requiritur ex qua forſitan habe-
retur melius notitia veritatis,tenetur veni-
re ſuis ſumptibus *Benint. deciſ. Bonon.*14.
8 hinc eſt,quod ſi iſta ratio deficit, & princi-
palis nõ tenetur venire puta ratione digni-
tatis,infirmitatis,vel ſexus,certe quod præ-
dicta de ſumptibus non procederent, *vt ex
Gutier.pract.q.lib.1.quæſt.63. tenet de* Frãc.
in d deciſ. num.7. & quando principalis eſt
abſens ex cauſa reipublicæ,tunc multo mi-
nus tenebitur ad expenſas pro facienda de-
9 poſitione,ex quo non tenetur venire, tunc
quia præſens præſumitur *D.de Pont.conſ 93
lib.1.Glorit.in cap ſuper literis num 51 de*
10 *reſcript.* an cedens teneatur deponere, vt
principalis in cauſa ceſſionarii *vide Rouit in*
11 *pragm.8.num.30.de ordin.Iudic.*tutor an
teneatur, vt principalis deponete, & quid
in curatore, & aliis adminiſtratoribus *vide*
12 *Gabed deciſ Luſit.137.par.1.* poſitionibus
reſponderi,an poſſic per procuratorem *vi-*
13 *de Lauren.deciſ.Auen.79.*& depoſitio facta
à procuratore deponente non nocet prin-
cipali domino,niſi fiat, præcedente manda-
to ſpeciali ad deponendum *Vrſill. ad Affl.
deciſ.148 in fin.*& ideo practici mediante
decreto iudicis prius mandari faciunt pro
curatori,vt procuret ſpeciale mãdatum ad
deponendũ,an ſufficiat, quod in inſtrumen-
to mandati detur procuratori poteſtas re-
ſpondendi ſuper articulis præſentatis, aut
præſentandis loco principalis, vel neceſſe
ſit,vt in eo dicatur reſponſio affirmatiua,
vel negatiua,& inſtrumentum debeat eſſe
confectum ad hic reſpondendum, *vt in Rit.
93.vide allegat. & deciſ. nouiſſimas relatas
per Thor.in Comp.deciſ.Regn.par.2.fol.135.*
14 *Ludouiſ.dec Rot.* Rom.282. & 289.an pro-
curator ipſe teneatur deponere, vt princi-
palis,*vide Ann ſing.*144.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Legatum, aut fideicommiſſum conditionale an tranſmittatur mortuo fideicommiſſario ante euentum conditionis.*

AD DECIS. LXIV.

1 NVm 1.*Doct.)vide Ricc.in collect.deciſ* 359.legarum,aut fideicõmiſ-
ſum conditionale, an tranſmit-
tatur morruo fideicommiſſario
ante euentum conditionis *vide Seraph.deciſ.*
1013.*Ricc. collect.3150.* vbi adducit plures
coniecturas trãſmiſſionis, *late Gamm. deciſ.
Luſit.160.* legata conditionalia non tranſ-
mittuntur, ſi ante purificatam cõditionem
legatarius moriatur, quando eſſet conditio
momentanea ſecus ſi eſſet ſucceſſiua, puta
ſi habitauerit cum tali vſquequo matrimo-
nium contraxerit,vel mortuus fuerit, nam
ſi legatarius cæperit habitare, licet poſtea
moriatur ante tempus limitatum in condi-
tione,habeat legatum integrum P*ariſ. in
addit ad Bart. in l 1.§ ſin autem col.2. C.de
caduc.tollen.*

Num.5.Bar.)vide Peregrin.in tract. de fideicomm.artic.32.n.78.& ſeq.

Didac.de Mari.

SVM-

SVMMARIVM.

1 *Actor ſine actione agens, quando admittatur.*
2 *Condemnatio ſemper ſequitur, ſiue in primo ſiue in appellationis iudicio ex cauſa de præterito ius ſuperueniat.*
3 *Quando ius ſuperueniens ex cauſa de præterito, non conualidet iudicium.*
4 *Sententia quando debeat eſſe conformis libello, & quando poſſit fieri in cauſa in ipſo nõ deducta, ſed in proceſſu probata.*
5 *In Regno cauſæ ciuiles ſunt ſummariæ, & in eis proceditur ſola facti veritate inſpecta.*

AD DECIS. LXV.

1 NVm 1. *Bart*) actor admittitur ſine actione agens, ſi modo ſpes ſubeſt, quod ex facto de præterito actio orietur *Cardin. Tuſc. pract. concl tom 5. lit. I concl. 630. Coſt. de re-*
2 *trotract. caſ. 2. cap. 8. num. 14.* ſiue in primo, ſiue in appellationis iudicio, ex cauſa de præterito ius ſuperueniat, ſequitur condẽnatio, & quidem ex eadem inſtantia abſque alio libello *Cornaz deciſ. 54. num. 21. 24. & 25 Barz. deciſ. 70. num 43* & idem iudicatur de iure ſuperuenienti ex cauſa de præterito, quod de iure ipſo præterito ſi ſit validũ *Peregr conſ 115. nu. 23. & 24. vol. 3.* ſiue reali actum ſit actione, ſiue perſonali, & in vniuerſali etiam iudicio *Cancer. lib. 2. reſol. cap. 16. de teſt. oppoſ. num. 28.* non poſſet tamen poſt concluſum in cauſa allegari *Coſt. de rat. port quæſt. 209. num. 9. Nizol alleg. 32. n 18.* cum probatio aliqua ad iuſtificationem iuris ſuperuenientis requireretur, ſecus ſi nulla probatio eſſet neceſſaria, ſed ex ſola productione alicuius inſtrumenti ius ſuperueniens probatum eſſet *Cancer. dict. num. 28.*
3 quando ius ſuperueniens ex cauſa de præterito non conualidet iudicium referunt *Gabr. comm. concl. tit. de Iudic. concl. 3. Pereg. in tract. var. lib. 2 tit. de Iudic. cap. fin. nu. 52. Fall. 3.*

Num. 9 de Mondellis) *vide* Rou. *in prag. 1. n. 40. 41. 42 & 43. de cenſib.*

4 *Num. 10. Dec.*) quamuis in cauſis ordinariis debet ſententia eſſe conformis libello, nec obtinet actor, qui aliam probauit cauſam, quàm in libello deduxit, tamen in cauſis, in quibus proceditur ſola facti veritate inſpecta, poteſt ferri ſententiam ſuper cauſa non deducta in libello, ſed in proceſſu probata *Ludouiſ deciſ. 176. Caſtill. deciſ. 57. Anna alleg 48. num. 14. & ſing. 312. Caroc. de excep. except. 129 num. 28.* facit quod deciſum eſt in S.R.C. vt refert *Affl. in deciſ. 23 83. & 372.* in quibus patet fuiſſe latas ſententias ſuper probatis cauſis, non tamen in libello deductis, ſed contrarium apparet in facto deciſum in eodem S.C. vt refert idẽ *Affl. deciſ. 60 Gramm. deciſ. 15. 19. 62 et 103.* ſed pro concordia, eſt videndus *Vrſillus ad Affl in d. deciſ 372.* quod clarius proſequitur *Muſcat. in prax S.C. par. 1. in verſ. petitur. num 52. & ſequ.* [*Viui. in deciſ. 340.* vbi refert poſſe iudicem ſuper probatis, & non petitis ſententiam ferre, vbi error, ſiuè diuerſitas eſſet in cauſa, vt ſi petita fuerint centum ex cauſa mutui, & fuerit probatum deberi ex cauſa depoſiti, hoc enim vſu iudex poteſt iudicare ſuper cauſa probata, licet non petita, at ſi petatur equus, & probetur de boue, eo caſu iudex non poteſt ſuper boue pronunciare, qui non extitit aliter petitus *Hieron. Gabr conſ. 33 num. 3.*] modus procedẽdi in Regno in cauſis ciuilibus
5 eſt modus æquitatis, & in æquitate iuris naturalis fundatus ex quo in Regno cauſæ ciuiles ſunt ſummariæ, & in eis proceditur ſine ſtrepitu, & figura iudicii, ſola facti veritate inſpecta, *vt in cap regni deteſtãtes, prag. 1. de ordin. Iudic.* & ille rigor in cauſis ciuilibus in Regno nõ ſeruatur *Maran. in prax. 10 membr. in 6. par. princ. late explicat Muſcat in prax. S.C. par. 1. gloſ. libellus Gallup. in prax S.C. p. 2. c. 1. Borrell conſ. 13.* hæ clauſulæ tollũt ſollemnitates iuris ciuilis, vt fuit deciſum per *Rot* Rom. *in vna Roman pecun. 15. Octobris 1601. coram Illuſtr.* Mellino circa ſolemnitates in ferendis ſententiis per illum pragm. non eſt derogatum *de Franch. deciſ. 245.* [& prædictæ clauſulę non operãtur, niſi circa ordinem iudicii non autẽ circa ſubſtantialia, quæ ex ea ſublata non dicuntur.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Extenſio de perſona ad perſonam, quando admittatur in ſtatutis pęnalibus.*
2 *Quibus ex cauſis poſſit Iudex allegari ſuſpectus, & à quo.*
3 *Suſpicio generalis non poteſt ſubſiſtere.*
4 *Procurator fiſcalis non poteſt recuſari etiam ex capite inimicitiæ.*
5 *Iudex ſuſpectus poteſt cauſam alteri delegare.*

6 Su-

6 *Suſpicio ſemel admiſſa, non ceſſat, etiam ceſſante cauſa.*
7 *Suſpicio debet formiter allegari.*
8 *Suſpecto barone an ſint ſuſpecti eius officiales.*
9 *Suſpicio officialis baronalis, an poſſit cognoſci per alios officiales eiuſdem Baronis.*
10 *Iudex an poſſit appellare à decreto, quo declaratur ſuſpectus.*

AD DECIS. LXVI.

N*Vm.2.gloſ.)adde Villag.de extenſ. leg.correct. & pęnal.* Maſcar.de *gener.ſtat.interp.concl.4.num.*87.
Reg.Conſtan. *in l. vnic num.19.*
1 *C.de palat & dom.Dominic.lib* 11. extenſio
de perſona ad perſonam, quando admittitur in ſtatutis pęnalibus late *Giurb.conſ.41 num.20.& 22.Camill.de* Medic. *conſ.43 nu.* 27.quid in conſuetudinibus *Theodor. alleg.* 73.

In fin.)adde D.Rouit *in prag 3. de ſuſpic.*
2 *official.*cauſas propter quas iudex poteſt legitimæ allegari ſuſpectus refert *Nouar. in collect.ad pragm.p ſup.ead rubr. de ſuſpic.official.Maſtrill.decis.151.Farin. in frag.par. 2.ver.Iudex ſuſpect.Cardin.Tuſc. lit.S. concluſ.908.Ricc.in deciſ.233 par.* 2. vbi refert modum recuſandi conſultores in Curia Archiep. Neap. ſuſpicio iudicis poteſt allegari à tertio pro ſuo intereſſe Ann.*ſing.*500
3 ſuſpicio generalis non poteſt ſubſiſtere *Capic.dec.*138.*Ricc.in dec.318.par.3. per prag. editam ſub die 3.Nouemb. 1611.ab Illuſtr.* Comit. *Lemen. quæ poſtea ſub die 8.Martij* 1613. fuit confirmata à ſua Catholica Maieſtate reformantur ſuſpiciones officialium, & declarantur nonnulla circa modum pro-
4 ponendi dictas ſuſpiciones Aduocatus Fiſcalis an poſſit recuſari, *vide* Gallup. *in prax.S.C.par.1.cap.5.num.42.& 43.* Procurator fiſcalis nullo caſu poteſt recuſari etiã ex capite inimicitiæ *Cabed.deciſ. Luſit.*114.
5 *num.9.par.*1.Iudex ſuſpectus, qui nequit in cauſa votare poteſt eandem cauſam alteri committere, & delegare, vt contingit in perſonam cuiuſdam Regentis Regiam Cancellariam, vt deciſum refert *Larath.conſ.*32
6 Suſpicio iudicis ſemel admiſſa non ceſſat, & ſi ceſſat cauſa R*ou.conſ.10.num.7.*& de materia *vide Apicell.in tract. de ſuſpic. Iudic.*
7 Iudices adiuncti alijs iudicibus, an poſſint recuſari ſolo tamen iuramento fuit deciſum in S.C. quod ſic Anna.*in ſing.15.*ſed hodie ſecus eſt exiſtente *nouella prag. 77. de offic. S.C.in princ.* nam debet ſuſpicio formiter allegari *iuxt.formam pragm.11.de ſuſpic.of-*
8 *fic.adde Ricc in collect.deciſ.1526.* ſuſpecto Barone, an dicantur ſuſpecti eius officiales *Capiblan.in pragm.3.de baron.num. 165 & ſequ.* vbi recenſetur practica, qua ſuperiores vtuntur, Barone ſuſpecto, *& vide* D.*Taſ. ſup.Conſtit.Regn.ſtatuimus,& ſup.rit.265.*
9 ſuſpicio officialium Baronum, an poſſit cognoſci per officiales eiuſdem Baronis, *vide Iacob.Anell.de Bott.in addit. ad praeit.Rit. Thor.in compen.deciſ.p.1.fol.532.* ſuſpectus iudex, an recuſari poſſit, eo quia fuerat lis in cauſa dignitatis cum litigante in alijs cauſis, *de Pont deciſ.3. Ricc in collect. 1823.* iudex
10 à decreto, quo declaratur ſuſpectus, an poſſit appellare *vide Rou.in pragm. P.num. 37.de ſuſpic.offic.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Aſſenſus in æquipollentibus extenditur, ex cauſa, vbi verba non repugnant.*
2 *Aſſenſus ſuper venditione, tacito pacto de retrouendendo, quando valeat.*
3 *Aſſenſus recipit omnes conditiones, extenſiones, & limitationes, quas recipit contractus.*
4 *Aſſenſus in donatione: an extendatur ad donationem cauſa mortis.*
5 *Aſſenſus pro filio naturali, an extendatur ad ſpurium.*
6 *Aſſenſus præſtitus doti, an extendatur ad donationem propter nuptias.*
7 *Aſſenſus pro contractu emphyteotico non extenditur ad cenſualem.*
8 *Aſſenſus præſtitus ſuper reſtitutione dotium & antefati, an extendatur ad aſſecurationem propter vergentiam viri ad inopiam.*
9 *Aſſenſus præſtitus ſuper vno contractu, an operetur in alio.*
10 *Aſſenſus, quando extendatur de caſu ad caſum.*
11 *Aſſenſus præſtitus ſuper principali contractu, extenditur etiam ad executiua.*
12 *Aſſenſus ſuper poſſeſſione non operatur ſine proprietate.*
13 *Aſſenſus per cap.Neap. dotibus pro obligatione feudalium conceſſus, an trahatur ad tacitam hypothecam.*
14 *Aſſenſus Regis, an requiratur quando in feudo inſtituitur proximè ſucceſſurus.*

DE-

AD DECIS. LXVII.

1 NVm 5. *Pariſ. de Put.*) *Camill. de Me*
dic. conſ. 135. *num.* 9. aſſenſus in
materia in æquipollẽtibus etiam
fit extenſio *Staiban. conſ.* 5. *num.*
9. & extenditur ad conſecutiua, & depen-
deotia *Maur. alleg.* 48. *par.* 1. 46. & 47. *par.* 2
extenditur ex cauſa, noo ex ſimilitudine *de*
Pont. conſ. 75 *nu.* 45. *tom.* 2. & quia eſt gra-
tia extenditur vbi verba non repugnãt *Cõ-*
2 *ſiliar. Theodor. alleg* 93. *num.* 13. aſſenſus ſu-
per veoditione tacito pacto de retrouen-
dendo, quando valet *Conſiliar. Georg. in re-*
3 *pet. feud. cap.* 12. *num.* 19. aſſenſus regulatur à
contractu, & recipit omnes qualitates con-
ditionales, extẽſiones, & limitationes, quas
recipit, & continet cootractus *Mormill. in*
4 *cap.* 1. *qui ſucceſſ. ten. nu.* 60. an aſſenſus præ-
ſtitus donationi intelligatur, & extendatur
ad donationem cauſa mortis, & an in alie-
natione extendatur ad faciendam, *Loffred.*
5 *conſ.* 9. & quid ſi eſt narratum de filio natu-
rali, an extendatur ad ſpurium, vel vitietur
6 aſſenſus *Capic. dec.* 32. aſſenſus præſtitus do-
ti, an extendatur ad donationem propter
nuptias *Loffred in cap.* 1. *qui ſucc. ten. verſ. ad*
principale dict. aſſenſus cooceſſus pro con-
7 tractu emphyteutico non extẽditur ad cõ-
tractum cenſualem, & ſic pluries fuiſſe Ro-
mæ deciſum probat *Farinacc. deciſ.* 224 *Mol*
feſ. in addit. ad Conſuet. Neap. par 2. *tit. de bo-*
8 *nis quæſt.* 9. aſſenſus præſtitus ſuper reſtitu-
tione dotium, & antefati, an extendatur ad
aſſecurationem ob vergentiam viri ad ino-
piam *Frecc lib.* 2. *de ſubfeud. verſ. ſecũdo quæ-*
9 *ro.* aſſenſus præſtitus in vno contractu, an
operetur in alio *vide Lanar. conſ.* 28 *num.* 2.
10 *Anna cons.* 84 *num.* 12. quando aſſeoſus ex-
tendatur de caſu ad caſum *vide eundem La-*
11 *nar. conſ* 36. aſſenſus præſtitus ſuper prin-
cipali contractu extenditur etiam de execu
tiua *Pariſ. de Put de feudis reintegr. fol.* 236.
12 aſſenſus ſuper poſſeſſione non operatur ſu
per proprietate *Staiban. conſ.* 70 *num.* 24.
13 aſſenſus per Capitulum Neapolicanum
dotibus pro obligatione feudalium conceſ-
ſus, an trahitur ad tacitam hypothecam
14 *Praſ Amat. conſ* 35. [Aſſenſus Regis, an re-
quiratur, quando in feudo inſtituitur ille,
qui eſt proxime ſucceſſurus *Lanar. in c. pri-*
mo de ſucceſſ feud. num. 59. an probari poſſit
teſtibus in hoc Regno *Reg. Tap. in deciſ. S.*
C. 4. *n.* 27.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Locatio an, & quando poſſit probari per te-*
ſtes ſine ſcriptura.

2 *Fideiuſſor pro re conducta ad certum tem-*
pus, non tenetur in reconductione, expirato
dicto tempore.

3 *Conductor denegans reſtituere rem condu-*
ctam finito tempore, an teneatur ad dam-
na, & intereſſe.

4 *Conductor quando, finita conductione, poſ-*
ſit inferre quæſtionem dominij, rei condu-
cta.

5 *Conductor quando poſſit retinere rem con-*
ductam ratione expenſarum in illa facta-
rum.

6 *Primus conductor domus, quando expelli*
poſſit à ſecundo.

7 *Conductor domus non ſoluens penſionem,*
poteſt expelli ad ſimplicem petitionem lo-
catoris

8 *Locator non poteſt expellere conductorem*
egentem re locata pro vſu ſuo, ſi ſimpliciter
promiſit non expellere.

9 *Conductor impeditus vti re locata, an ha-*
beat remiſſionem mercedis.

AD DECIS. LXVIII.

1 NVm. 1. *de Franch.*) quæ deciſio procedit, quando eſſet elapſum tem
pus primæ reconductionis cæte-
rum ſi non eſſet elapſum tempus
recõductionis admitteretur, inquilinus, ab-
ſque ſcriptura in promptu producta, & ſic
iudicatum refert *Rouit. in pragm* 1 *num.* 12.
cum ſequ. de locat. Giurb. *deciſ.* 59. *num.* 16.
vide Ricc. in collect. deciſ 2627. *par.* 7. limita-
tur eadem deciſio non procedere ſi primus
conductor oppoſuiſſet de reconductione
multo ante tempus ingreſſus poſſeſſionis,
eo enim caſu poteſt probari per teſtes *Tap.*
in Iur. Reg par. 4. *tit. de locat domor ſup prag*
mat. 1. *de locat num.* 4 & fuit deciſum in cau-
ſa illorum de Mari, vt refert *Ricc. in prax.*
Eccleſ. deciſ. omiſſ. dec. 19. *ſub num.* 3. *Petra ad*
Gramm deciſ 89 *num.* 8. & hoc caſu, quo po
teſt probari per teſtes, quo numero teſtium
erit probanda, fuit iudicatum in S.C. ad re-
lationem M.C.V. non minori numero quin
que teſtium, vt nouiſſime tradit *Thor in cõ-*
2 *pen. deciſ. ver. recõductio par* 1. fideiuſſor prin
cipalis obligatus pro recõducta ad certum
tempus non tenetur pro tacita recondu-
ctione inducta per perſeuerantiam condu-
ctoris in re locata patiente locatore expi-
rato dicto tempore *Merlin. deciſ. Lucen.* 24.
3 conductor denegans reſtituere rem condu-
ctam

ctam finito tempore locationis, an teneatur
ad damna, & intereſſe *Maſtrill. dec. 307 par.*
4 4. conductor quando poſſit inferre quæſtio-
nem dominij finita conductione rei condu-
5 ctæ *Cardin. Tuſc. concl. 608. to. 2.* conductor,
quando poteſt retinere rem conductam ra-
tione expenſarum in re locata factarum
*Cauale. decis. 44 num 36. & 49 p. 1. Ruginell. de
appellat. §. 2 cap. 3. num. 559. & ſequ. late
Giurb deciſ. 63.* conductor facere, quid te-
neatur cum ſit veì procurator, & habeat
ius in re *Mangrell. ad Bart. in l. videamus §.*
6 *ſi hoc in princ. ff. locat.* conductor domus pri
mus an, & quando à ſecundo poſſit expel-
li, & qui *Mangr. ad Bart. in rubr. C. locat. in*
7 *prin.* conductor non ſoluens penſionem do
mus expellitur ad ſimplicem petitionem
locatoris, & domus clauditur *Petra ad Grā.
deciſ. 58. num. 10. late Mastrill. in decis. 229.*
8 *par. 3.* locator non poterit expellere condu
ctorem, ſi egeat re locata pro vſu ſuo, quā-
do promiſit ſimpliciter nō expellere *Surd.*
9 *cons. 34. num. 29.* cōductor impeditus vti re
locata, an, & quādo poſſit habere remiſſio-
nem mercedis *Camill de Medic. conſ. 23.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Appellatio ſuper liquidatione inſtrumenti
operatur, quoad effectum deuolutiuum, nō
quoad ſuſpenſiuum. Ampliatur multis mo
dis.*
2 *Inſtrumenti liquidatione impedita, cauſa
ſit appellabilis.*
3 *Reſtitutio in integrum, an detur in cauſa
liquidationis inſtrumentorum.*

AD DECIS. LXIX.

AD ornatum *vide Io. Dom. Gait. in
tract. de cred. cap. 3. tit. 1. n. 1146.*
1 *Thor. in compen. decis. vers. debi-
tor citatus par. 2.* inſtrumenti li-
quidatio habebit exequutionem paratam
etiam appellatione interpoſita, quæ opera-
bitur effectum deuolutiuum tantum, non
autem, quoad ſuſpenſiuum *Galter. in prax.
inſtrum. rubr. vlt. num. 13.* extenditur etiam
ſi fuerit liquidatum inſtrumentum illiquidū
*Tap. sup. Iur. Reg. lib. 3 tit. de inſtrum. liquid.
sup. rit. 166. num. 35.* ac etiam ſi fuerit dictū
de nullitate *Gratian. discept foren. cap. 667.
num. 18 tom. 4. Honded. cons. 17 num. 45. lib.
2.* etiam ſi in iudicio appellationis deuoluti-
uo ſuperior reuocaſſet interlocutoriam li-
quidationis inſtrumenti, quia adhuc non im
peditur executio vſque ad ſententiam inap
pellabilem *Gratian. cit cap. 667. num. 21.* &
2 quando fuiſſet pronunciatum, per primum,
aut ſecundum iudicem inſtrumentum eſſe
illiquidum, aut nullum, vel aliquo alio mo-
do vulnerata fuiſſet inſtrumenti liquidatio
contra actorem, tunc in beneficiū rei facta
eſſet cauſa appellabilis, & ita nouiſſime fuiſ-
ſe deciſum in Rota Roman. *per duas deciſ.
teſtatur Gratian. in præcit cap. n. 19* & vide,
3 quæ cumulat *cap. 968. tom. 5.* reſtitutio in
integrum denegatur in cauſa liquidationis
inſtrumentorum *Robert. de liquidat. inſtru-
ment. conſider. 4. num. 5.* & cautelam ad ob-
tinendum refert Galter. *in vers. quibus de-
mum probatis n. 4.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium, quando amittatur per non
vsum.*
2 *Priuilegium ob ſeruitia præſtita conceſſum,
non amittitur per non vſum.*
3 *Priuilegia momentanea vnico vſu contrario
amittuntur.*
4 *Faciens actum priuilegio contrarium, quan
do dicatur ei renunciaſſe.*
5 *Lex, ſeu ſtatutum, quando tollatur per non
vſum.*
6 *Locus pius non amittit priuilegium non
vtendo, niſi ſpatio 40. annorum.*
7 *Priuilegium non amittitur per non vſum,
quando habet verba denotantia perpetui-
tatem.*
8 *Priuilegium ædificandi* Monaſterium, *alicui
Religioni conceſſum, an amittatur, & non
vſu per decennium.*

AD DECIS. LXX.

VIde *Carol Tap. meritiſſ. Reg. in l. fi.
ff. de conſtit princ. ca.. par. 2. Alex.
Treptacinq var resol. lib. 1. resol. 10
Cons. Theod. alleg 30. num 14. &
ſequ. Iacob. Gall. cons. 104. Camill. de Medic.*
1 *conſ. 63.* priuilegium per non vſum amittitur
quando voluntarie eo vſus non fuerit, ſecus
ſi per ipſum non ſteterit, quo minus vtere-
tur *Anna conſ 59. nu. 74. & 75. Decian reſp.*
2 *66. num. 65. & ſeq. vol 3.* conceſſum per ſer-
uitia præſtita per non vſum non amittitur
Maſtrill. decis. 96. in fin. Bardell. con. 22. n. 38

priui

3 priuilegia, quæ momentanea ſunt, contra-
rio vſu, licet vnico amittuntur, ſecus ſi ſuc-
ceſſiua ſint *Fontanell. de pact. nupt. clauſ. 4.*
gloſ. 10 *num.* 132 *par.* 1 Garz. *de nobil. gloſ.*
6. num. 29. vt priuilegium per non vſum
fuerit amiſſum requiritur, quod priuilegia-
tus in nulla re ſit vſus, ſecus ſi in aliqua, quia
in alijs cenſetur perſeuera:um *Seraphin de-*
4 *ciſ.* 1043. *num.* 4. priuilegio actum contrariũ
faciens, an, & quando ei renunciaſſe dicatur
Mangrell. ad Bart. in l. voluntarie in princ.
5 *ff. de excuſ. tut* lex ſtatutum, ſeu conſtitutio
an, & quando tollatur per non vſum *vide*
Farin. fragm par. 2 ver lex Tuſc. pract. concl.
ver. lex concl. 257. *& in ver. ſtatutum, concl.*
6 454. *& ver. vſus concl.* 371. locus pius non
amittit priuilegium decennio non vtendo,
niſi cum ſpatio 40. annorum *Fab. de Anna*
7 *conſ.* 129. *num.* 10. priuilegium ſtudij gene-
ralis, vel nundinarum, licèt amittatur per
non vſum infra decennium, limitatur quan-
do priuilegium habet verba denotãtia per-
petuitatem *de Pont. de poteſt. Proreg. tit. de*
8 *mercat. num.* 13. [priuilegium conceſſum
alicui religioni ædificandi monaſteriũ, abſq.
licentia ordinarij ex non vſu per decenniũ,
an amittatur vide *Nouar. in ſuis ſingul. iur.*
Ganon concl. 10. *à n.* 11. *vſq. ad n.* 17.]

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Collecta impoſita à* Ciuitate, *debet ſolui etiã à Villis, & Caſtris adiacentibus.*
2 *Vniuerſitates an poſſint ſibi collectas imponere, aut ſe obligare ſine Regis aſſenſu.*
3 *Venditiones annuorum introituum per adminiſtratores Vniuerſitatis eum obligatione particularium. ſine* Regio *aſſenſu, quem effectum pariat contra obligatos.*
4 *Ciuitas, & Caſalia regulariter ſunt vnitum corpus, poſſunt tamen ſeparari. Et in dubio præſumptio eſt quod ſint vnita.*
5 Baro, *contradicente* Ciuitate, *non poteſt ſeparare ab illa caſale.*
6 *Priuilegium* Ciuitati *conceſſum, extenditur ad villas, & caſalia.*
7 *Caſalia vtuntur ijſdem Conſtitutionibus, et priuilegijs, quibus, &* Ciuitates.
8 Ciues Caſalium *Ciuitatis Neapolis, nõ gaudent priuilegio fori vti* Neapolitani.
9 *Diſpoſitio pœnalis pro aliquo crimine in ſpecie contra aliquam* Ciuitatem, *non extenditur ad caſalia.*
10 Immunitas *conceſſa Clericis Neapolitanis, an extendatur ad Clericos caſalium eiuſdem Ciuitatis.*
11 *Ciuitas an poſſit probibere hominibus caſalis nè ducant panem in Ciuitatem.*
12 *Ciues quando poſſint cogi ad emendum frumentum Ciuitatis.*
13 *Vniuerſitates an poſſint cogere particulares, vt victualia ſuperflua vendant, vel probibere ne extrahant.*
14 *Ciues tempore penuriæ poſſunt cogi ad proficiſcendum in regiones longinquas pro emendo frumento.*

AD DECIS. LXXI.

1 NVm. 1. *gloſ.*) collecta impoſita à
Ciuitate debet etiam ſolui à vil-
lis, Caſtris, & terris eidem Ciui-
tati adiacentibus *Loſæ de iure*
2 *vniuerſ. par. 3. cap. 3. num.* 11. Ciuitates, Ca-
ſtra, Oppida, & Villæ, quæ habẽt dominos,
& ſuperiores, an imponant ſibi collectas
neceſſarias, & quomodo vide *Borrell. in*
ſumm deciſ. tit. 15. *num.* 45. 46. *&* 47. *par.* 3.
non poſſunt imponi niſi cum Regio Aſſen-
ſu *Augu caput de regim. Reipubl. cap. 7. §. 27.*
num. 40. nec ſine eo vniuerſitates poſſunt
obligari *Capiblan. in pragm* 8 *nu.* 199. *par.* 3
3 venditiones annuorum introituum per ad-
miniſtratores vniuerſitatum, cum obliga-
tione particularium ſine Regio aſſenſu fie-
ri prohibentur, & nullum ſortiuntur effectũ
nec directè, nec indirectè contra obligatos,
vt in *pragm.* 12. *de admin. vniuerſ. ad cuius*
ornatum plura ſeribit Thor. in addit. ad D.
de Pont. in tract. de poteſt. proreg. tit. de alie-
nat. fier. ſolit bonor.
4 *Num. 2. inſulæ*) Ciuitates, & caſalia ſunt
vnicum corpus *Conſil. Georg alleg.* 15. *in*
princ. [licet poſſint eſſe caſalia ſeparata de
per ſe non ſubiecta Ciuitati, onus tamen
probandi ſeparationem ei incumbit, qui al-
legat, præſumptio tamen eſt, vt Caſalia Ci-
uitati ſubſint *D. Reg. Tap. deciſ. S. C. 4. num.*
5 6.]Baro contradicente Ciuitate, vel oppi-
do in cuius loco ſitum eſt Caſale nõ poteſt
conſtituere officialem in caſali, & ſepara-
tionem facere iuriſdictionis *Staiban. conſ.*
6 17. priuilegium Ciuitati conceſſum exten-
ditur ad villas, & caſalia *Anna alleg.* 27. *nu.*
27 M*aur alleg.* 36. ſicuti ciues non poſſunt
eſſe magiſtratus in eorum Ciuitate, ita pro-
hibentur etiam, qui ex ſuburbijs ſunt Ciues
officium genere in Ciuitate *Borrell. de Ma-*
7 *giſtr. edit. lib. 1. cap 5. num.* 3. Caſalia, ſiue
villæ iudicantur, ſicut de ipſa Ciuitate, & ex
eiſdem conſtitutionibus reguntur, & etiam
priuilegijs eiſdem vtuntur *Lanar. conſ.* 41.
nu. 14. vide, quæ in propoſito refert *Auguſ.*

Caput.

Digitized by Google

*Caput.de Regim.*Reipubl.*cap.*1. §.2. *nu.*109.
& 111.Caſalia Ciuitatis Neap.vtuntur pri-
uilegijs, quibus gaudet illa fideliſſima Ciui-
tas *Capiblan.in pragm.*8 *par.*1.*num.*58.*de*
*Franch.deciſ.*316.*nu.*4.conſuetudines Nea-
politanæ ligant etiam caſalia *Molfeſ.in con-*
ſuet.Neap quæſt. 9.*par.*2.*de* Franch.*dec.*604.
Conſtitutiones Ciuitatum regulariter in
Caſalibus ſeruari debent,quando Caſalia
non habent conſuetudines in contrarium
*Menoch de arbitr.Iudic.lib.*2.*quæſt.*99.*n.*25.
8 Ciues caſalium dictæ Ciuitatis non gaudent
fori priuilegio, vti Neapolitani *Piſanell.in*
9 *addit.ad Afſl.deciſ.*74. diſpoſitio pœnalis pro
aliquo crimine in ſpecie contra aliquam
Ciuitatem,& eius Ciues non extenditur ad
Villas,ſeu Caſalia eiuſdem Ciuitatis, ſed ſo-
lum contra ipſam Ciuitatem, & ibi exiſten
tes *Gramm conſ crim* 48.*num.*4.*Scipio Buc*
*cin.ad Napod.in proem ſub num.*a88.*fol.*23.
10 immunitas conceſſa Clericis Ciuit. Neap,
an extendatur ad Clericos Caſalium eiuſdē
11 *Ricc.in prax.reſolut.*203.*tom.* 3. Ciuitas an
poſſit prohibere hominibus Caſalis, ne du-
cant panem in Ciuitatem, ex quo nolūt ac-
cipere granum partiti Ciuitatis fuit deciſū,
quod ſic in fauorem Ciuitatis *Montanar.in*
prag 2.*num.*72.*& ſeq.de adminiſt. vniuerſ.*
12 *Nu.*4.*Mexia*) Ciues poſsūt cogi ad emē-
dum frumentum Ciuitatis, quod habet pa-
ratum ad vendēdum, vt minorem iacturam
patiatur,vel quia corruptū, nec aliquis ex-
cuſatur,licet ei neceſſarium nō ſit,vt ſæpius
practicatum in Ciuitate Neap. per quam
inter eius Ciues aliquando,& per eius Ca-
ſalia fuit frumentum diſtributum pro certo
pretio, vt Ciuitas minus ſit in damno *de*
Pont.de poteſt.proreg.tit.de abbund. Ciuit n.
13. pariter ſi eſſet frumentum Ciuitatis ſu-
perfluum Ciues compelluntur emere *Ant.*
Burg.in rubr.de empt & vendit.num 19.Vni
13 uerſitates pro neceſſitate Ciuium poterūt
cogere particulares victualia ſuperflua ha-
bentes ad vendendum, vel ea non extrahē-
da Capiblan.*in pragm.*1.*num.*248.*de Baron.*
Ciues tenentur reuelare frumenta,quę col-
legerunt pro publica vtilitate præcedenti-
bus bannis,vt videatur ſi ea ſufficiāt F*ranc.*
*March.deciſ.*230.& poſſunt Ciues compel-
li,vt vendant victualia in communi foro,&
non in priuato *Petr.de poteſt.princ. num.*17.
14 *fol.*65.Ciues penuriæ tempore cogi poſsūt
ad proficiſcendum in regiones longinquas
pro frumento emendo,idque ſæpius practi-
catum fuiſſe ſub præſidatu Comitis Miran-
dæ fatetur *Reg de Pont.relatus à Thoro in*
*compend.deciſ.par.*1.*fol.*85.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *An,& quando ſcriptura ſit de ſubſtantia contractus.*

AD DECIS. LXXII.

1 Vide *Thesaur.deciſ.* 197. vbi diſtin-
guit,quod aut de ſubſtantia con-
tractus eſt,vt ſit ſcriptura, vel in-
ter partes conuenitur, quod ali-
ter non valeat,quod conuentum eſt, & tūc
neceſſario ſequitur ad firmandam conuen-
tionem,vt fiat inſtrumentum, & ſcriptura
intercedat,& ſemper interim locus erit pę-
nitentiæ,aut vero dictum eſt, quod de con-
uenctione,& pacto firmato conficiatur in-
ſtrumentum,& non eſt de ſubſtantia cōtra-
ctus,vt redigatur in ſcriptis,& tunc, quia
tale inſtrumentum ob ſolam probationem
requirit ſcripturam,& non perficiet cōtra-
ctum,ſed erit ante ſcripturam perfectum,&
licet inſtrumentum non ſit factum non li-
cebit contrahenti pęnitere,hanc diſtinctio-
nem ſequitur *Morot. conſ.*97.*num.*10.*Poli-*
dor Rip.*ſing.obſer.*265.*vide Adrian. Neguſ.*
*in reſp.& diſput.q.*13.*num.*43. *Febum deciſ.*
*luſit.*99.*Camill.de* Medic. *conſ.* 31.*num.*15.
& 16.contrahentes, qui voluerunt contra-
ctum(qui poterat,& cum ſcriptis ,& ſine
ſcriptura valere)in ſcriptis redigi, & de eo
inſtrumentum confici,non pręſumuntur ob
id voluiſſe in ſcriptis contrahere,niſi id ex-
preſſe dixerint Decian.*reſp.*64.*num.* 4.*vol.*3
contractus ſi ſcripturam requirat pro ſua
ſubſtantia,an eiuſdem notarij exemplo ma-
nuſcripto credatur *Iallon.Racem.*89. *num.*
13.14 *&* 17.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Officium magni admirati in quo conſiſtat,et quæ ſit eius iuriſdictio.*
2 *Qualiter credatur eius literis dum ad remiſſiones petendas ſcribit.*
3 *Vice admirato,quam iuriſdictionem,prærogatiuas, & exemptiones concedat* Magnus Admiratus.*Affertur decretum Collateralis Conſilij per extenſum.*

AD DECIS. LXXIII.

ADde ad ornatum *D. de Pont deciſ.13 num. 2. Maſtrill. de Magiſtr.lib.5.par.2 cap 13. num.20.*
Magni admirati offitium in quo
conſiſtat qualis ſit eius iuriſdictio in viuentes de arte maris *de Franch.deciſ.141. Tap.
ſup.Iur.Regn.lib.2.rubr.31. & in deciſ.S.C.*
2 13.& quomodo illius tantum literis credarur, dum ad remiſſiones petendas ſcribit
Mag. Cur. Vic. qualiter inquiſiti ſunt eius iuriſdictioni ſuppoſiti, & quæ ſit praxis petendi remiſſiones D.*de Franch. deciſ.* 722.
de quibus bonis naufragatis cognitionem habeat *vide Conſtan.in l. vnica num. 73.C.
de Claſſic.lib.*11. [*Reg.Moles in tit. de nau-*
3 *frag quæſt 2 deciſ.2.*] Viceadmiratis,quam iuriſdictionem,prærogatiuas,& exemptiones concedat magnus Admiratus, declarauit Regium Collateral. Conſil.ſub die 23.
Decembris 1602. cuius decreti tenor eſt ſuper facto creationis Viceadmiratorum, & commiſſionum faciendorum eiuſdem per Ill. Mag. Regni Admiratum pro perceptione,cura,& cuſtodia naufragiorum, viſis conſultationibus factis per Reg.Cam. Summ.in Anno 1572. 1591. & 1596. viſis prouiſionibus per eandem Reg. Conſil.expeditis,ac viſa prouiſione Collaterale Conſilio expedita ſub die vltimo Aprilis 1592. pro executione, declaratione, & limitatione conſultationum prædictarum Anni 1572 & 1591. ſeruata forma cuius prouiſionis fuit expedita conſultatio per prædictam Regiam Cameram in prædicto Anno 1596.viſis memorialibus oblatis pro parte prædicti Mag.Admirati, ac inſtantijs voce,& in ſcriptis pluries factis, & de omnibus facta relatione in Collater. Conſil. per Illuſtr. Marchionem Morconis Regent. Regiam Cancellariam coram Illuſtriſſimo D.Franciſco de Caſtro Locumtenente, & Capitaneo Generali præſentis Regni,Sua Excellentia mandat, decernit, atque declarat,quod lite pendente, & donec illa fuerit debito fine per ſententiam determinata iuxta prouiſiones alias factas, liceat prædicto Illuſtr.Magno Admirato deputare in omnibus terris habitatis huius Regni, habentibus tamen territoria, vſque ad mare, vnum tantum Viceadmiratum pro qualiber terra, cum vno tantum famulo, qui cum Magiſtro Actorum per ipſum magnum Admiratum eligendo curam habere debeat naufragiorum occurrentium in maritimis prædictis,nullamque aliam exercere iuriſdictionem dicta lite pendente, qui Viceadmiratus vna cum prædicto Magiſtro Actorum per ipſum Magnum Admiratum eligendo curam habere debeat naufragiorum occurrentium in maritimis prædictis nullamque aliam poſſe exercere iuriſdictionem dicta lite pendente, qui Viceadmiratus vna cum prædicto Magiſtro Actorum,& famulo gaudere debeant immunitate hoſpitandi ſeruitiorum perſonalium, verum contribuere teneantur in pecunia,nec non exemptionis fori, itemque à nemine valeant recognoſci in omnibus ipſarum cauſis, tam ciuilibus, quam criminalibus, niſi à prædicto Magno Admirato, ſeu eius Locumtenente, & quoad aſportationem armorum liceat prædictis Viceadmiratis aſportare omnia,& quælibet arma offenſiua,& defenſiua etiam prohibita per Regia banna quæcunque voluerint pro exercitio prædictæ commiſſionis, verum prædictis famulo, & Magiſtris Actorum liceat aſportare arma, vt ſupra,ſed non prohibita per Regia Banna,& ne in deputatione famulorum eligendorum per prædictos Viceadmiratos fraus aliqua fieri poſſit,decernitur,& declaratur, quod famuli nominandi debeant deſcribi,& regiſtrari in officio prædicti Magni Admirati,vel protontini, itaque ſi contingerit mutatio aliqua illorum ſubrogandus, & eligendus,ſeu ſubrogandi, & eligendi nō gaudeant immunitate aliqua ſi non reperiuntur deſcripti,& regiſtrati,vt ſupra,pro quorum omnium executione Sua Excellentia mandat prouiſiones debitas expediri hoc ſuum Goroſtiola Reg.de Pont. Reg de Caſtellet.Reg. & ſubinde prouiſiones fuerunt expeditæ ſub die vltimo Decembris eiuſdē anni 1602.in part. 20. fol. *76.* & illas per ſcriptorium obſeruari mādauit Illuſtr. Dux Oſſunæ ſub die *20.* Ianuarij 1620. vt in diuerſ.8.fol.*279.* quas habui à Iacinto Storniola Secretario ordinario præfectorū belli huius Ciuitatatis Rhegij, & parantiæ,ſed quod ad aſportationem ſcloporum paruorum infra tres palmos eſt hodie facta prohibitio,vt in pragm.edita ſub die *27. Decē*bris 1623.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Alienatione permiſſa in ſucceſſores ab inteſtato, poteſt eis relinqui etiam ex teſtamento, & è contra.*

2 *Alienatio conceſſa, licet videatur intelligi de alienatione inter viuos tantum; intelligitur tamen etiam per vltimam voluntatem.*

3 *Alienatio permiſſa vno modo, videtur permiſſa omni ſimili modo.*

AD DECIS. LXXIV.

AD ornatum huius deciſ. *vide D. de Pont de poteſt. Proreg. tit.* 8. *§.* 6. *Roſentall. de feud cap* 8. *concluſ.* 14. *Menoch conſ.* 1089. *Giurb. in Conſuet.* Meſſ *cap* 15 *gloſ.* 4. *num* 19. 20. *&* 21.
1 *Maur. Aun. alleg.* 8. *num.* 10. *& ſequ.* Alienatio permiſſa ſi ſit in ſucceſſores ab inteſtato poteſt eis relinqui etiam ex teſtamento, & è contra *Decian. reſp* 31 *num.* 135. *volum.* 1.
2 alienatio conceſſa licet videatur intelligi de alienatione inter viuos tantum, intelligitur tamen etiam per vltimam voluntatem *Decian. reſp.* 58. *num.* 65. *volum.* 2. quid ſi res feudalis eſſet *Fab Anna conſ.* 129. *Peregr. de*
3 *fideicom. art.* 40 alienatio permiſſa vno modo videtur permiſſa omni ſimili modo *Bart. in leg. ſicut §. ſed ſi permiſerit. nu.* 2. *ff. quibus mod. pign. vel hypoth. ſol.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 Receptator *inquiſiti de crimine læſæ* Maieſtatis, *punitur eadem pęna, qua principalis: Nec gaudet indulto, quando ab illo excluduntur inquiſiti de dicto crimine.*

2 *Læſæ Maieſtatis crimen quibus modis committatur, & quomodo puniatur.*

3 *Crimen læſæ Maieſtatis* Diuinæ, *& humanæ, & falſæ monetæ non recipit remiſſionem.*

4 *Eius cognitio eſt de reſeruatis Principi.*

5 *Contra illud committentes, poteſt inauditis defenſionibus procedi.*

6 Quibus *modis probetur.*

7 *Conſcius criminis læſæ* Maieſtatis, *qua pęna ſit puniendus.*

8 *Vtens inſignibus Regis, crimen læſę* Maieſtatis *incurrit.*

9 *In crimine læſæ Maieſtatis non fit extenſio de caſu ad caſum.*

10 Fidem *datam Principi frangens, an incurrat crimen læſæ* Maieſtatis.

11 *Carenti dolo non poteſt imputari crimen læſæ Maieſtatis.*

12 *In crimen læſæ* Maieſtatis *nullius attenditur priuilegium.*

13 *Bellum priuata auctoritate excitans, incidit in crimen læſæ* Maieſtatis.

14 *Pęna l. quiſquis* C. *ad leg.* Iul. *Maieſt. quando locum habeat.*

15 *Bona ſubiecta fideicommiſſo non deuoluuntur ob crimen læſ.* Maieſtat.

16 *Filij rebellis ſunt incapaces, & habentur pro non natis.*

AD DECIS. LXXV.

1 REceptator inquiſiti de crimine læſæ Maieſtatis punitur eadem pęna, quæ principalis, vt fuit deciſum in contingenti caſu per Collat. Conſil. vt refert *de Pont. in tract. de poteſt. Proreg. tit. de prouiſ. fieri ſolit. §.* 3. *num.* 10. & receptator inquiſiti de crimine læſæ Maieſtatis generali indultu non gaudet, quoties in indultu excipiuntur hi, qui de crimine læſæ Maieſtatis imputantur, vt fuit deciſum in eodem Collat. Conſil. *teſte eod. de Pont deciſ.* 22.
2 *Num.* 5. *Gramm.*) læſæ Maieſtatis crimen quibus modis committatur, & quomodo puniatur *vide Otr. diuerſ. quæſt iur. par.* 3. *quæſt.* 1 *Reuſn. deciſ* 16. *lib.* 4 *Ricc collect deciſ* 2362. *par* 6. *Cabed. deciſ. Luſit.* 82. *par.* 2. *Mangrell. ad Bart in rubr. ff. ad l.* Iul. *Maieſt* Muſcat. *in prax. crim. rubr de crim. læſ.* Maieſt. *hum.* Rou. *in pragm.* 5. *num.* 20. *de Abol. Valenz. in diſc ſtat. & belli cap.* 2. *conſider.* 18. *num.* 50. [*Cabed. deciſ Luſit. deciſ.* 82. *par.* 2.] an æquiparetur in omnibus criminibus læſę Maieſtatis diuinæ Rou. *in pragm.*
3 1. *de bon prodit num.* 31. *&* 43. crimen læſæ Maieſtatis diuinæ, & humanæ, & falſæ monetæ non recipit remiſſionem *Tap. ſup.* Iur. *Regn. lib.* 3 *tit. vri de crim. agi oport. num.* 39.
4 cognitio, & punitio talis criminis eſt de reſeruatis principi *Farin. quæſt* 118 *num* 15. *Mar. Mut. in cap.* Regn. *Sicil* 456. *num.* 96.
5 *tom.* 5. contra illud committentes poteſt ex abrupto inauditis defenſionibus procedi *Ball de quæſt. quæſt.* 100. *num.* 52. *Barg. de modo proced. ex Abr. quæſt.* 19. *num* 40. de
6 probationibus in crimine læſæ Maieſtatis

vide

vide Decian.in tract.crim.tom.2.lib.7. capit.
7 *45.*conſcius criminis læſæ Maieſtatis, qua
pœna ſit puniendus Reuert. *decis.* 40. *in*
*manuſcript. tom.1.*vbi diſcutit doctrinam
Bart.in l. vtrum ff. ad l. Pomp. de Parric.
8 vtens inſignibus Regis crimen læſæ Maie-
ſtatis incurrit. *Camill.de Medic. conſ.*170.
9 in crimine læſæ Maieſtatis non fit extenſio
de vno caſu ad alium,ſed fit ſtricta interpre-
10 tio *Gram.conſ.31.num.41.*qui fidem datam
principi frangit, an incidat in crimen læſæ
11 Maieſtatis *Bero.conſ.165.vol.3.*carenti do-
lo non poteſt imputari crimen læſæ Maie-
ſtatis *Campagn. in cap. nuper ad vindictam*
12 *num.53.Reg Tap.in decis.13.num.6.*in cri-
mine læſæ Maieſtatis nullius attenditur pri-
uilegium,omneſque pares ſunt *Mangr in*
addit ad Bart.in l nullus in princ. C ad leg.
13 *Iul.Maieſt* Bellum priuata authoritate ex-
citans, incidit in crimen læſæ Maieſtatis
Reg.Conſtan.in l vnica num.13.C.vt armo-
14 *rum vſus lib.11.*læſæ Maieſtatis, ſeu pœna
l.quiſquis C.*ad l.Iul. Maieſt.* quando non
habeat locum *Seraph. decis.* 830. *num.7.&*
8.*de Pont.conſ. 50.num.9. & ſequ tom.2.*
15 Bona ſubiecta fideicommiſſo non deuol-
uuntur commiſſo crimine læſæ Maieſtatis
D.Reg Moles *decis.30.quæſt.30.* & quod re-
ſtituantur omnia bona fideicommiſſario,
qui de iure debet præferri fiſco, fuit deci-
ſum in Reg.Cam.referente D. Alfonſo de
Salazar ſub die 28 Octobris *1567.* & ſi fi-
deicommiſſum factum ſit ſine bona reſti-
tuuntur fideicommiſſario,etiam quod exi-
ſtent filij rebellis, quia cum ipſi ſint in-
capaces habentur pro non natis *Guid.*
16 *Pap.decis.612.* & refert D. *Moles* fuiſſe de-
ciſum, quod Frater Io. Francisci de Al-
bis, qui fuerat decapitatus ob crimen
læſæ Maieſtatis diuine, veniret ad eius bo-
na ex fideicommiſſo Patris communis, ex-
cluſo fiſco, & filijs, accedente etiam voto
Dominorum Regent. die 28. Octobris
1567.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Hæres finito inuentario poteſt conueniri non transacto tempore trium menſium.*
2 *Infra tempora inuentarij poteſt hæres lites contra defunctum incohatas, proſequi,non tamen exequi ſententiam.*
3 *Poteſt etiam intra idem tempus debitores hæreditarios conuenire.*
4 *Inuentarij non confecti exceptio, an poſſit opponi poſt ſententiam.*
5 *Hæres cum beneficio legis,& inuentarij,obligatus pro debito defuncti etiam proprio,& principali nomine in ſolidum, quando teneatur vltra vires hæreditarias.*
6 *Hæres verus non dicitur, qui adit cum beneficio legis,& inuentarij.*
7 *Si hæres non confecit inuentarium, an fideicommiſſarius poſſit petere iuramentum in litem.*
8 *Iudices Regiam poteſtatem habentes,poſſũt, omiſſione inuentarij non obſtante, hæredem non compellere niſi vſque ad vires hæreditatis.*

AD DECIS. LXXVI.

1 POterit tamen hæres conueniri com-
pleto inuentario à creditoribus an-
tequam tempus trium menſium nõ
fuerit transactum *Ricc. decis.* 168.
par.3. Roder.de exec.cap.4.num.6. Cornaz.
2 *decis.9.* infra tempora conficiendi inuenta-
rium non impeditur hæres quominus in-
choatas contra defunctum lites expedire
interim poſſit *Fab.decis.8.C.de iur delib.*ſen-
tentiam vero non exequi durante inuenta-
rij tempore voluerunt *Phanuc. de inuent.*
par.4.num.15.Cancer.2.reſol.cap.3.num.98.
3 *& lib.3.reſol cap.2.num.156.* poterit hæres
durante dicto tempore hæreditarios debi-
tores conuenire *Crau.conſ.593.num.18.*&
vide,quæ plena manu ſcribit *Giurb. in con-*
4 *ſuet.Meſſ.cap.9 gloſ.5.par.1.*inuentarij non
confecti exceptio, an ſit dilatoria, & poſt
ſententiam opponi poſſit *Velaſc. de partit.*
ca.8.Craſſ.in §.inuentarium quæſt.26. Dida.
5 *Spino.de teſtament. gloſ.35.num.42.* hæres
cum beneficio legis,& inuentarij obligatus
pro debito defuncti etiam proprio princi-
pali nomine,& inſolidum ſub quibuſuis alijs
clauſulis non tenetur vltra vires hæredita-
rias, niſi expreſſa, & ſpecialis renunciatio
beneficij inuentarij prędicti interueniat,&
obligatio ſatisfaciendi etiam vltra vires hę-
reditarias,verum facta diſcuſſione inuenta-
rii executio fiat etiam in bonis propriis,&
de perſona,quatenus ad eum peruenit de
bonis hæreditariis, prout deciſum fuit in S.
C.iunctis omnibus aulis die *16.*Martii 1623
6 hæres verus non dicitur,qui adit cum bene-
ficio legis,& inuentarii *Gratian. diſcept Fo-*
*renſ.799.num.44.*per aditionem hæredita-
tis non confecto inuentario actiones hære-

ditariæ conſunduntur, licet adita ſit cum-
beneficio legis,& inuentarii *Seraphin deciſ.*
7 40.*num* 3 ſi hæres non confecit inuētarium
an fideicommiſſarius poſſit petere iuramē-
tum in litem *Gratian.diſcept Foren cap.*215.
*num.*26.*cum ſequ. Ant. de Virgil in tract de*
*legitimat.perſ.cap.*12.*num.*18. iudices Reg.
iam poteſtatem habentes,vt eſt Sacr. Conſ.
poſſunt omiſſione inuentarii non obſtante
hæredem non compellere, niſi vſque ad vi-
res hæreditatis *Fulu.Lanar. in addit ad re-*
pet.Regen.Lanar.in ca.primo de ſucceſſ.feud.
*num.*38.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Reſignatio beneficij non poteſt recipi ab habente ius præſentandi.*
2 *Significatio perſonæ in reſignatione facta in manibus Epiſcopi,an ſit ſimonia.*
3 *Reſignatio Simoniaca eſt nulla etiam quoad præiudicium reſignantis.*
4 *Beneficium purè poteſt reſignari conſanguineo ſine vitio Simoniæ.*
5 *Reſignans quando amittat poſſeſſionem.*
6 *Quando poſſit agere pro ſpolio contra tertiũ*
7 *Reſignatio beneſitij dolo facta , quando ſit nulla.*
8 *Criminoſi qui veniunt priuandi beneficio, poſſunt illud renunciare in fauorem pendente iudicio ſuper criminibus commiſſis.*
9 *Reſignans per procuratorem poteſt reuocare renunciationem quandiù res eſt integra.*
10 *Reſignatio quando non tenuit,cedens reuertitur ad ſuum beneficium abſque noua collatione.*
11 *Reſignatio beneficij , ab excommunicato vitando facta,eſt nulla.*

AD DECIS. LXXVII.

IN materia reſignationis, vide,quæ cumulat *Borrell.in ſumm.deciſ.tit. de beneſ.reſignat.tom.*1.Ricc.*in collect.deciſ.* 1478.*&* 1479.*par.*6. *Mareſcot.var.reſol.lib.*1.*cap.*41.[*D.Reg.Moles in deciſ.*3.*q.*3.
ſub tit de deuolut.] reſignatio beneficii non
poterit recipi ab habente ius præſentandi,
quamuis laico *Ricc.dec.*178.*par.*2.nam fieri
debet coram ſuperiore,quia ei intereſt ne-
beneficium dimittatur ſine ipſius licentia-
idem in prax.var reſol 482.reſignatio bene-
ficii , vt valeat debet fieri cum cauſa *Ricc.*
2 *deciſ* 53.*par.*3.ſignificatio perſonæ in mani-
bus in reſignatione facta in manibus Epi-
ſcopi,an ſit ſimonia *vide eundem* Ricc.*deciſ.*
3 207.reſignatio ſimoniaca eſt nulla, etiam-
quoad præiudicium ipſius reſignantis ſimo-
niace *Flamin.de reſignat lib.*14.*q.*1.*num.*12.
data pecunia pro reſignatione committitur
ſimonia *Couar var lib.*1.*cap.*5. *ſub num.* 4.
4 beneficium pure poteſt reſignari conſan-
guineo ſine vitio ſimoniæ *Valenz.conſ.* 98.
5 *n.*41.*&* 42.reſignans non amittit poſſeſſio-
nem,niſi poſtquam reſignatario eſt perfectè
quæſita *Ludouiſ.deciſ.Rot.Rom.* 138.*num.*5.
6 poteſt agere pro ſpolio cōtra tertiũ *Achill.*
*deciſ.*10.*n.*4.*de reſtit. ſpol.* ſed ſi ſpolietur à
reſignatario non poteſt agere ſpolio *Ludo-*
7 *uiſ.deciſ.*364.*n.*4. reſignatio beneficii dolo
facta eſt nulla *Azor.inſt.moral. par* 2. *lib.*7.
*c.*26 *q.*3.*Flamin.de reſignat.beneſ lib.*13.*q* 3
*per tot.vbi n.*13.declarat , vt non omnis do-
lus ſufficiat, ſed qui cadat inconſtantem vi-
8 rum,& prudentem; Criminoſi,qui non ſunt
priuati ipſo iure,ſed veniunt priuandi, poſ-
ſunt reſignare ſua beneficia in fauorem pē-
dente iudicio ſuper criminibus commiſſis
Petr.Gregor.de beneſ cap 26.*n.*15. *Gutier.ca-*
non.lib 2.*cap* 5.*nu.*29.*Gonzal.ad reg.*8.*Can-*
*cell.gloſ.*15 *nu.*147.*Nicol.Garc. de beneſ.par.*
9 11.*cap* 3.*à num.*62. reſignans per procura-
torem poteſt reuocare eam renũciationem
quandiu res eſt integra *Valer. Reginald. in*
*prax.fori pœnit.lib.*30.*tract* 3.*num* 328.reſi-
10 gnatio quando non tenuit, tunc ſine noua
collatione ad ſuum beneficium cedens re-
11 dit *Rebuff de pacif.poſſeſſ.n.*154. Reſignatio
beneficii ab excommunicato vitando facta,
eſt nulla *Soar.de cenſur.tom.*5.*diſp.*14 *ſect.*2
*num.*28.

Didac. de Mari.

FINIS PRIMA PARS.

ADDITIONES RECONDITAE AD DECISIONES REG. CONSIL. NICOLAI ANTONII GIZZARELLI

AVTHORE

DIDACO DE MARI I. C.

PATRITIO RHEGINO.

PARS SECVNDA.

SVMMARIVM.

1 *Fur à quo Iudice, & quibus legibus puniri debeat.*

2 *Diſpoſitio pragm. 1. de furt. an procedat etiã contra exteros.*

3 *Furtum ſi plures ſimul committant, omnes tenentur inſolidum eadem pęna.*

4 *Latrones ſtratarum regulariter puniuntur pęna vltimi ſupplicij.*

5 *Depoſitiones trium latronum, ſeu confeſſiones in tormentis factæ ſingillatim, & occultè, & poſtea ratificatæ, probant contra conſocios latrones ſtratarum publicarum.*

6 *Cap. Regni frequens, & cap. Conſtitutionem, an procedant in terminis Regiæ Pragmaticæ editæ anno 1581. contra furantes de nocte.*

7 *Latro nominans ſocium in tortura de furto ſtratæ publicæ, an faciat indicium ad torturam.*

8 *Socius nominatus, & tortus, & non confeſſus, atque adeo liberatus in forma, ſi poſtea ſuperuenerint contra ipſum duæ aliæ depoſitiones ſociorum latronum, an debeat puniri pęna vltimi ſupplicij.*

9 *Duæ, vel tres confeſſiones ſociorum de iure communi non faciunt niſi indicium ad torturam.*

10 *Socijs criminis etiam cum tormentis, non creditur ad condemnandum.*

11 *Duo, aut tres latrones deponentes contra aliquem bonæ vitæ, & famæ, quam probationem faciant.*

12 *Socij criminis confeſſio quando faciant indiciam ad torturam, & quæ dicantur indicia ſufficientia ad torturam.*

13 *Socius criminis an probet ſine tortura in cauſis ſanctæ fidei.*

AD DECIS. LXXVIII.

VIde ad ornatũ huius deciſ. D. *Preſid. de Franch. in dec. 570. Viſcont. in ſuis concl. Iur. ver. latrones fol.*
1 *mihi* 151. Fur à quo iudice, & quibus legibus puniri debeat *Bart. in conſ. nouiſſ. 5. num. 25.* & qua pęna puniri debeat de iure communi, & Regni *Campag. in cap ad hoc de* Franch *deciſ. 315. & 521.* & qualiter dicitur furtum de nocte, vide *Mar. Anton.*
2 *Nacta in conſ. 469. vol. 3.* An diſpoſitio *pragmat. primæ ſub rubr. de furt.* procedat etiam
3 contra exteros *D. de Franch. deciſ. 521.* Furtum ſi plures inſimul committant omnes inſolidum tenentur vna eademquè pęna *Rou. in pragm. 3. ead. rubr.* in quo differat latro à fure declarat *Iac. Anell. de Bott. in Au-*
4 *th. ſed nouo in princ de ſeru. fug* Latrones publicarum ſtratarum puniuntur regulariter pęna vltimi ſupplicii *Maſtrill. de indul cap.* 33. Et per cap. Regni frequens, & ineffrenata, cum furtum in ſtrata publica ſit reputatum delictum maximum, & atrox, fuit di-
5 ſpoſitum, vt depoſitiones trium latronum, ſeu confeſſiones in tormentis factę ſigilla-

Digitized by Google

tim,& occulte,& poſtea ratificatæ, probēt
contra conſocios participes, & fautores,
tantamque fidem faciunt, quantam facerēt
teſtimonia duorum virorum , quod capit
fuit declaratum per aliud cap.incip. conſti-
tutionem,dummodo conſocii,& participes
nominati,& confeſsi, ſint perſonæ leues,&
infamatæ,ac malæ qualitatis perſonæ,vt re-
fert poſt *Foller.& Muſcat. Caball. caſ.*185.
6 *num.*3.An diſpoſitio dd.cap. procedat in
terminis Regiæ Pragm.æditę in anno 1581.
contra furantes de nocte per Ciuitatē Nea
politanam,& vulg.dicatur cappiando cum
diſcaſſatione domorum, & apothecarum
Ciuium,& habitantium in dicta Ciuitate,&
ſuburbiis ipſius exiſtentibus tribus confeſ-
ſionibus ſociorum modo, quo ſupra S.C.de
menſe Septembris 1595.iudicauit,quod ſic,
& confirmauit ſententiam M.C.V. quę cō-
demnauerat ad pęnam vltimi ſupplicii ſociū
contra quem aderant depoſitiones,& con-
feſſiones ſociorum,vt refert D. *de Franch.*
7 *in deciſ.*570. Quid autem ſi ſocius latro no-
minat alium ſocium in tortura de furto in
ſtrata publica commiſſo, quę nominatio cū
ſit facta in delictis exceptis de quibus po-
teſt ſocius interrogari concurrentibus,abſ-
que adminiculis facit indicium ad torturam
*Alex.conſ.*89*.num.*20*.vol.*3. ſi ſocius nomi-
natus fuit tortus , & non confeſsus adeo,
quod fuit mediante decreto liberatus in for
ma, ſi poſtea contra ipſum ſuperuenerunt
duę alię depoſitiones, ex confeſsiones alio-
rum ſociorum latronum eodem furto, an
debet puniri pęna vltimi ſupplic. M.C.V.in
iſtis terminis condemnauit ipſum ad dictam
pęnam,qui cum à ſententia prędicta appel-
laſſet ad S.C.plene diſcuſſo articulo fuit per
idem S.C.ſententia M.C. confirmata,vt di-
cit *D.de Franch.in deciſ.*577 & intellexit di-
ctum ca. Reg. quod diſpoſitiones dictorum
ſociorum eſſent integre,& non eliſę per tor
turam illatam,& probatur vigore dicti cap.
Regni,& priuilegii,& non procedit niſi in
9 caſu ſuo,nam duę,vel tres confeſſiones ſo-
ciorum de iure communi non faciunt niſi
indicium ad torturā *Io.Grand.de bello exul.*
10 *num.primo fol.*211. Sociis criminis etiam
cum tormentis non creditur ad condēnan-
dum etiam,quod ſint plures, vt aiunt DD.
allegati per *D.de Franch.in deciſ.*570. quos
intelligebat procedere aduocatus pauperū,
quoad pęnam ordinariam delictorum,ſecus
11 quoad extraordinariam, & quid ſi tres la-
trones deponerent contra aliquem bonę
conditionis, & famę, quam probationem
faciunt *Camp.in dict.cap.ait* , quod faciunt
ſolum iudicium ad torturā de quo memin.
*Muſc.in prax. crim.fol.*171*.num.*28*. Giurb.
conſ.*50*.num.*42.& ſi eſsēt duę depoſitiones
ſeu confeſſiones tantum, inquit, quod vix
contra nominatum facerent inditium ad in-
quirendum,cum eſſent bonæ vitę , & famę,
quia debent eſſe tres, ergo duę non ſuffice-
ret ſine aliis adminiculis etiam ad inquiren-
dum,ſecus dicit ipſe contra nominatum
malę vocis,& famę , tamen *Muſcat loco cit.
num.*29.putat opinionem *Camp.*nō veram,
& refert hunc caſum ſibi in facto accidiſſe
in Reg.Aud. per quam fuit proceſſum con-
tra nominatum ad torturam, qui aliter non
fuit confeſtus, tandem datis ſibi defenſioni-
bus,& probato pro eius parte de bona vi-
ta,& fama tollendo qualitatem requiſitam
per dict.cap.quod incipit conſtitutionem
fuit nihilominus condemnatus in *R*egijs tri
remibus per annos,& cum fuiſſet pro ipſius
nominati, & inquiſiti parte appellatum ad
M.C.V.fuit per ipſam iterum tortus,& non
confeſſus,& tandem per eandem M.C.libe-
12 ratus in forma.Socij criminis cōfeſſio quā-
do faciat inditium ad torturam, & quæ di-
cantur inditia ſufficientia ad torturam vide
13 D.*Reg.*R*euert.in deciſ.*42*.tom.primo.* Socius
criminis , an probet ſine tortura in cauſis
Sāctæ fidei *Genuen.in prax.Arch Neap cap.*
68*.num.*11.& vide tradita per *Ricc.in deciſ.*
299*.par.*3.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Mutus,ſurdus,& fatuus, an ſit inhabilis ad ſucceſſionem bonorum feudalium, & an poſſit ſeruire per ſubſtitutum.*
2 *Mutum,vel ſurdum,vel cacum eſſe aliquem qualiter probetur. Et an præſumatur,quis eſſe hodie mutus,&c.quia iam fuit.*
3 *Mutus qui non poteſt teſtari,nec etiam codicillos facere poteſt.*
4 *Mutus,& ſurdus,quando ligentur ſtatuto, aut lege.*
5 *Mutus an priuetur adminiſtrationet utelæ ſuſceptæ antequam eſſet mutus.*
6 *Mutum,& ſurdum habuiſſe intellectum ad contrahendum,qualiter probetur.*

AD DECIS. LXXIX.

VIde ad materiam huius deciſ. *Zaſ. in tract.feudorum par.* 8 *num.* 18. *Guer.Piſon.in tract. feud.in c.qui ſint feudorum incapaces ver.ſi in antiquo*

*antiquo fol.164. Gloſ. Pariſ.in §.8 gloſ prima num.25.*Reg. *Tap. in deciſ.nouiſſ.S.C.in ordine 6.Intrigl.de feud cent prima quæſt.9. num.290.& ſequ.Mantic. de tacit.& ambig. conu.lib.23 tit.10 num.29.& ſequ.* Marti.de *Silima de feud.num.205. tom. 10.par.prima tract.*Reg.de Curt *in diuerſ. feud. num.5.fol. mihi 83 Hartam.Piſtor.quæſt.iur.lib.2.par. 2.q.29.Theſaur.Iun.quæſt* Foren.62.*num.2*
1 *par.2.*Mutus,ſurdus,& fatuus,an ſit inhabi-
lis ad ſucceſſionem bonorũ feudalium, quia
ſeruire non poteſt, & an poſſit per ſubſtitu-
tum ſeruire in Regno , in quo ſoluitur pro
ſeruitio pecunia,& de intellectu *text in cap.*
*prim.§.mutus,*an mutus,vel al.imperfect.vi-
de *Paul.Staibani.in cõſ. 39.*mutus,qui tarde
loquitur,& ſurdus, qui aliquid audit ſucce-
dunt in feudis *Io. Thom.de Marin.in tract.*
2 *de gener.& qualit. feud. tit.2.num.137.*Mu-
tum,& ſurdum,vel cęcum eſſe aliquem qua-
liter probetur *Bart in l.mutus num. 2.ff.de*
*boni.poſſeſſ.furio.infan.*Mutus,& ſurdus , vel
cęcus,quia quis fueris, non ob id præſumi-
tur,quod hodie ſit *Bart. in l.prima num.4.*
3 *ff.de verb.oblig* Mutus,qui teſtari nõ poteſt,
nec codicillos facere poteſt M*antic. de con-*
iect.vltim.vol:lib.6.tit.4.num.2. mutus , &
4 ſurdus,quando obligatur lege , vel ſtatuto
*Rouit.in pragm.*8. *num. 26. de extract.ani-*
*mal.*Cęcitas,mutitas, & ſurditas,an ſint ad
tutelam exercẽdam inhabilitatio, vel excu-
ſatio G*alter.in prax tutel.par.prima num 4.*
5 *fol.mihi* 47. mutus ſi quis non erat tempo-
re,quo tutelam acceptauit,an ſi poſtea ob-
muteſcat priuetur administratione *Eſcobar.*
6 *de ratiocin.cap.6.num.11.*mutum,& ſurdum
habuiſſe intellectum ad contrahendum,&
adeundum qualiter probetur C*alà de modo*
articul gloſ.vni.n 1107.

Didac.de Mati.

SVMMARIVM.

1 *Mercatores falliti notantur infamia, & priuantur ipſo iure adminiſtratione ſuorum bonorum.*
2 *Præſumitur contra eorum libros.*
3 *Non admittuntur ad ceſſionem bonorum,& num 6.*
4 *Torqueri poſſunt, vt indicent pecunias credentium.*
5 *Omni beneficio priuantur.*
7 *Mercatores,& campſores,an regulariter admittantur ad oblationem.*
8 *Mercator non liberatur ſi creditores capiãt omnia eius bona.*
9 *Mercatores exercent officium publicum.*
10 *Mercator,qui mercaturam deſeruit,an comprehendatur ijs iuribus , quæ de mercatoribus ſtatuunt.*
11 *Mercatoris liſta,manuale , & bilancili probant inter mercatores.*
12 *In mercatorum cauſis debet ſeruari communis obſeruantia , quidquid ſit de iure communi , & quomodo in ijs ſit procedendum ſecundùm æquitatem.*
13 *Inter eos non eſt neceſſaria ſtipulatio,& pactum nudum habet vim ſtipulationis.*
14 *Mercatores,qui in itinere gabellis grauantur,habent fori electionem, & eſt eis ſummariè ſuccurrendum.*
15 *An poſſint conueniri in omni loco.*
16 *Quibus perſonis ſit probibitum mercari.*
17 *Mercatura an deroget nobilitati.*

AD DECIS. LXXX.

1 AD ornatum deciſ.vide *Stracc tit.de*
decoctor.par.3. Decian reſp.81.nu.
56 vol.3 Tales mercatores deco-
cti , ſeu falliti notantur infamia
Menoch.conſ.410.num. 19. & ſequ lib.5.&
ſunt ipſo iure priuati adminiſtratione ſuorũ
bonorum,& ſunt inhabiles ad velle,& nol-
2 le *Camill.de Medic.conſ.98. num.27.*& quia
ſolent ſua negotia intricare, ideo præſumi-
tur cõtra eorum libros *Petr.Gregor.lib.22.*
ſyntag.Iur.cap.9.num.11.Neuizan.conſ.59.
3 *num.11.* Et non admittuntur ad ceſſionem
bonorum *Mangrell.ad Bart. in l.is, qui bo-*
nis in princ.ff de ceſſ.bonor. Coſta ſubſ. reme.
27 num.12.Cabal.reſ crim.caſ. 105. *Cancer.*
*in 2 reſol.cap.*8 *de ceſſ.bono num.44.Viu de-*
4 *ciſ.529.num.8.& 9.lib.4.*& torqueri poſsũt
vt indicent pecunias credentium *Maxill.*
ad Co*nſuet.Ciuit.Bari tit.de ceſſ bon nu.34.*
D.Ioſeph Mele ſup.ad Gizzar *deciſ.59.n.11.*
5 Decoctores omni beneficio priuantur , vt
illo excuſſionis *Pariſ.conſ 94 n.11 lib.primo*
ratione doli , quem in eis præſumi adnota-
uit *Nact.conſ.461.num.2.vol.2.Plot.de in-*
lit.Iur.§.4.num.64. Trentacinq. vol.primo
var.lib primo tit de ſolut. reſol.27. num.28.
intellige prædicta de decoctoribus illis, qui
non fortuito, ſed ſua culpa decoxerunt *Bu-*
de.in annot.ad P*and.ad l. ſi hominem §. quo-*
ties ff.depoſ.& qui partim ſua culpa, partim
6 fortunæ vitio decoxerint ad ceſſionis bene-
ficium non admittendos cenſent F*arin. q.*
26.num.26.Bocr.deciſ.349. num. 8. B*run.de*
ceſſ.bono.5 quæſt.4.quaſ.princ.& quæſt.28.
non valet ſtatutum, quo fortunæ vitio lap-
ſis bonorum ceſſio interdicitur *Roder.Suar.*
tit.de

7 *tit.de ceſſ.bono.§ primo circa fin.*Mercatores
& campſores, an admittantur regulariter
ad oblationem *Ludou.deciſ. Peruſ.64.num.*
8 *24.& 26.par.2.* Contra mercatores ſpecia-
le eſt, quod ſi omnia eorum bona caperent
creditores non proptetea liberarentur *Ca-*
9 *pic.deciſ.46.n.9.* Mercatores videntur exer-
cere officium, quaſi publicum *Adrian Ne-*
10 *guſ.reſp.423.nu.27.* Mercator, qui merca-
turam deſeruit, an ijs comprehendatur iu-
ribus, quæ de mercatoribus ſtatuunt *Polid.*
11 *Rip.obſer 57.Caſar.Manent.conſ.113.Mer-*
catoris liſtæ, manuale, vel bilancium inter
mercatores probant *Eſcobar.de ratiocin.ca.*
10,num.70.cum ſequ. vt videtur mandata
poteſtas conficiendi librum per contrahē-
tes cum alio *Scacc.de iudic.cauſ.ciuil.cap.11.*
12 *num.202.* In mercatorum cauſis debet ob-
ſeruari communis, & ſequuta obſeruantia,
quicquid ſit de iure communi *Ludou comm.*
concl.38 verſ.inf.69. In mercatorum cauſis,
quod dicitur eſſe procedendum ſecundum
æquitatem, quomodo intelligatur *Cacher.*
deciſ.2.num.2. non curant apices iuris, nec
ſtipulatio inter eos eſt neceſſaria *Hering.de*
fideiuſſor.cap.11.num.84. inter mercatores
pactum nudum habet vim ſtipulationis *Bel-*
13 *lon.deciſ.90.num 3.* Mercatores vendentes
res cōmeſtibiles, & alia neceſſaria, non poſ-
ſunt condemnari ad occurrendum *Apicell.*
14 *de dilat.quinq tit.primo num.120.* Merca-
tores, qui in itinere gabellis grauantur ha-
bent fori electionem, *Marta de iuriſd par.2*
cap 21 num 5. & eſt ſummarie ſuccurrendū
vbi grauantur in vectigalibus *Perez. in l.*
15 *Regn. Caſtell lib.3.tit. primo.* An poſſint
conueniri in omni loco *Capibl. in pragm 8.*
par.2.num.159. Quibus perſonis ſit prohi-
bitum mercari vide *Lanar conſ.43. Mattien.*
Dial.relat par.3.ca.37 de Pont. conſ.49 tom.
primo D.Ioſeph Mele in addit. ibi à num. 25.
16 *& 31* mercatura exerceri poteſt per mino-
res abſque ſollemnibus *Gratian. diſcept. Fo-*
17 *ren.279.num.46.& ſequ.tom.2.* Et non ſolū
eſt vtilis, ſed etiam neceſſaria *Scacc. de com-*
mer.§.primo q.6.num.14 an ſit ars, Et cauſet
ignobilitatem vide *Paſchal.de vir. patr pot.*
par.4 cap.2.num 44.& ſequ. Mexia de taxa
panis concl.5. & quid de mercatura Veneto-
rum, & Ianuenſium, & de alijs mercaturis
Caput in tract.de regim Reipubl.cap 4 n.33.
Eam exercentes apud dominos Venetos
nobiles dicuntur, *Tiraquell.de nobil cap.10.*
Alciat.in l.mercis ff.de verb ſignif Nobiles
exercentes mercaturam in loco, vbi viget
conſuetudo mercandi per nobiles, eorum
nobilitati non derogant *Gait. de credit.cap.*
2.tit.7.num.2101.& vide Afflict.in cap. primo
tit.quis dicatur Dux col. 7. vers.ſed hoc fal-
lit, vbi probat in Regno nequaquam dero-
gare nobilitati mercaturam.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Legatum quando dicatur factum gratia de-monſtrationis, vel taxationis.*

2 *Legatum factum gratia taxationis, ſi non exiſtat res legata, non debetur*

3 *Falſa cauſa vitiat inſtitutionem, legatum, contractum, reſcriptum, decretum cui originem dat.*

4 *An reddat ſententiam, reſcriptum, & alias diſpoſitiones nullas.*

5 *Falſa demonſtratio rei demonſtratæ adiecta, an deſtruat legatum, vel contractum, vel reſcriptum.*

AD DECIS. LXXXI.

1 Legatum quando dicatur factum
gratia demonſtrationis, vel taxa-
tionis vide *Io Fab in l ſi quis argen*
tum verſ ſi quis C.de donat.Felin.in
cap ſuper literis num.10 de reſcr. Roman.in
ſing 430.Bal conſ.51 lib.5. Dec. in conſ 323.
col.prima poſt Caſtren. in conſ. 338.num.3.
quem allegat, tenet, quod ſi teſtator dicit
lego titio decem, quæ volo dari ſibi ex red-
ditu talis rei, tunc ille reditus videtur appo-
ſitus gratia demonſtrationis, & licet ille
reditus non ſit, tamen hæres cogitur illum
ſoluere *l.quidam teſtamento ff. de leg primo*
Præſ.de Amato in conſ 32.& in conſ.37 Reg.
de Curt in diuerſ.feud. ver. redeundo igitur
num 39.fol.26.par prima. Sed ſi teſtator di-
cat vnica oratione volo, vt ex fructibus ta-
lis fundi ſoluantur Titio decem, tunc fru-
ctus dicantur appoſiti gratia taxationis, &
2 illis non exiſtentibus, hæres compelli non
debet ad ſoluendum *Marc.Anton. Eugen.in*
conſ 94.num 23.& 24. vbi allegat *tex.in l.*
nomen §.vni ff.de legat 2. refert, & ſequitur
D.de Franch.deciſ 483.num.6. & ſatis pulcre
in dec.721. vbi reperies, quid fuit iudicatum
per Sac.Conſ.& multa ad hanc materiam
ſpectantia congerit *Surd.in tract.de alimēt.*
tit.4.q.26.à num.2 & ſequ. & de ſupradictis
& alijs multis *Franciſc.Mele iunior controu.*
vtriuſque iur.centur.1.controuer. 46 à n.8.
3 *Num.12.Grat.* Non ſolum falſa cauſa vi-
tiat inſtitutionem, ſed etiam vitiat legatum
ſi cauſa legandi alias eſt obligatoria *Cartar.*
in deciſ.

in deciſ. 133.*num.* 12. vitiat pariter contra-ctum *Dec.conſ.* 317.*num.*2.*Peregr conſ* 8.*n.*5 vitiat teſcr ptum, & gratiam *Peregr. conſ.* 2. *num.*31.vitiat decretum, ſi decreto tacite, vel expreſſe originem dat, *Alex.conſ.* 69 *n.*3 *vol* 3. & nedum ſi falſa cauſa in totum eſt falſa,ſed etiam in parte *Brun. à Sole in libr. propoſ.Iur fol.mihi* 28. alia de talia cauſa.

4 An reddat ſententiam,confirmationem,reſcriptum, & alias diſpoſitiones nullas doctiſſime ſcripſerunt *Rimin. Iun. conſ.*355 *n.* 24.*vol.*4.*Canale.deciſ fuiuiz* 46.*num.*34.35. *&* 40.*par prima Staiban.conſ.*14 *n.*11. *Ricc. in collect deciſ.*3164 *par.*7 & quod vitiet falſa cauſa,ſententiam libellum,confeſſionem, ceſſionem , & contractum etiam ſi fiat ex certa ſcientia, voluit *Bal in l fin. C.de edic.*

5 *diu Adr.tollen.*Sed an falſa demõſtratio rei demonſtratæ adiecta deſtruat legatum, vel contractum *Anchar quæſt famil.*71 *num.*6. *lib* 3.*Surd.deciſ* 104.*num.*32 non vitiat reſcriptum ſi de corpore conſtat *Gloſt.in repet.cap.ſuper literis n.*230 *de reſcript.*

Didac de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Vt debitor ſuſpectus de fuga poſſit capi, & carcerari,aut duci ante præſentiam Iudicis, quot,& quæ requirantur.*

2 *Debitor de fuga ſuſpectus debet cauere non ſolum de ſtando iuri,ſed etiam de ſoluendo iudicatum.*

3 *Debitor vt propter ſuſpicionem fugæ carcerationem effugiat,quid probare debeat.*

AD DECIS. LXXXII.

1 VIde *Caeſialup in tract. de debit.ſuſp. & fugit.q* 4 *Gallup.in prax.Sacr. Conſ par* 2.*cap.*30.*num.*30.Debitor ſuſpectus de fuga,vt poſſit capi,carcerari,& duci ante præſentiam iudicis requiritur. Primo,quod creditor habeat inſtrumentum,& liquidum cõtra ſuum debitorem. Secundo,quod ſuſpicio fugæ ſuperuenit poſt factum inſtrumentum,& contractum debitum, deteriorando ſuam ſubſtantiam. Tertio, quod ſuſpicio fugæ probetur per duos teſtes,& quod debitor non poſſideat immobilia *Gram.conſ.ciuil.*17 *num* 13. *& ſequ.*& probat rit.M.C.V.170. quem rit. ſeruati quotidie in pract.teſtatur ibi *Carau. Ricc.in collect.deciſ.*2499.*par.*7. *Franc.Viu. in Sylu.com.opin.*177.*lib. primo* licet teneat contra ium *Vrſill.de Affl deciſ.*170.*num* 4. Multi enim DD.cum Carau. reprehendunt imperitos aſſeſſores,qui,oſtenſo inſtrumẽto debiti, & præſtito iuramẽto de ſuſpicione fugæ, concedunt immediate capturam, non probatis priùs prædictis requiſitis, & ideo in M.C.ſeruatur, quod porrecta comparitione modo, quo ſupra, fit decretum, quòd capiatur Summaria informatio,& cõſtito de credito,& ſuſpicione fuge,vt ſupra, expediuntur literæ exequutoriales , quod debitor fugitiuus capiatur de perſona, & ducatur ante præſentiam Iudicis, eoque ducto,ſi habet fideiuſſores de ſtando iuri pro quantitate debiti,liberatur,ſin autem mancipatur in carceribus *Nſſe Tartagl in prax. rer Ciu.ca primo num.*13. vel alio modo interponitur decretum, quod dictus debitor carceretur ad finem aſſecurandi iudicium, & ita alias fuit ſeruatum in M.C. licet *Viu. in dict.opin.num primo* referat iudicaſſe cõceſſiſſe capturam debitoris ob ſolum iuramentum creditoris, poſſet tamen procedere illius opinio, atque iudex poſſet capturã concedere debitoris fugitiui, abſque Summaria cognitione, quando adeo periculum immineret, quod ſi fierent probationes fugam debitor arriperet ſecundum *Carau.in dict.rit.num.*14 *Galter.in pract.inſtrum.*3.*par.princ.ver.expediatur citatio n.* 16. dummodo appareant ſigna aliqua imminentis periculi,vt notaui in *addit.ad Carau. in præcit.rit.num.*17.& aſſecuratio iudicii non debet impediri per debitorem , ex ſcriptura priuata recognoſcenda *Mart.in vot.*182.*n.* 3.vbi allegat *Affl.in deciſ* 109 debitor de fuga ſuſpectus concurrentibus prædictis poteſt capi,& carcerari etiam ſi dies ſolutionis non venit adhuc *Surd in trac. de alimen. tit.*8.*priuil* 77.*num.*8.*Carau in præcit rit n.* 3.Et quatenus dixi ſupra, quòd debitor ſuſpectus de fuga carceratus dando fideiuſſorem de ſtando iuri liberatur iuxta dictum rit.vbi *Carau.num* 11.ait ita ſeruari, vt etiã teſtatur *Tartagl.*tamen *Affl. in deciſ.*170.

2 *num.*4.refert deciſum in Sac.Conſ.debitorem de fuga ſuſpectum, non ſolum debere cauere de ſtando iuri,ſed etiam de iudicatũ ſoluendo,& ſequitur *Vrſill.in addit.Maxilla in conſuet Bari rubr.de dilat. § reus conuentus num.*11.*Muſcat.in prax.S C in gloſ. expenſis num.*20.*&* 28.*Galter.in præcit ver. num.*14.*fol.*164. & ita obtinui in M C.V. de menſe Decembris 1627. cõtra Annibalem galaſi,& facto verbo in S.C.per iudicẽ Borrello,fuit confirmatum decretum,ac nouiſſime de menſe Octobris 1630.pronunciatũ in S.C.referente Conſiliario Angulo,contra Lutium

3 Lutium Oↄeglia Actuar.figliola.Debitor,vt propter ſuſpicionem fugæ carcerationem effugiat, quod probare neceſſe erit refert *Marcell.Calà in tract.de modo articul.et proban.gloſ.vnic.n.607.608.& 609.*

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Conſeruatoria qualiter in Regno practicentur.*

2 *Non ſunt concedenda parte non citata, & ſi reperiantur conceſſa, non præiudicant tertio.*

3 *Non habent locum contra tertios poſſeſſores, qui non ſpoliauerunt, nec fuerunt in dolo.*

4 *Remedium capitulorum Regni competit etiã Clericis.*

5 *Conſeruatorium pro laico contra clericum non procedit, niſi agatur de ſpolio violento.*

6 *Clerico ſi poſt edictum generale comparendo dicat ſe iustè poſſidere, & remitti petat ad Iudicem Eccleſiaſticum, an concedatur remiſſio.*

7 *Violenta turbatio fuit cauſa inductiua capitulorum Regni.*

8 *Remedium capitulorum Regni, an competat etiam quando poſt mortem poſſidentis, nondum capta per hæredes poſſeſſione, bona per colonum poſſidentur.*

9 *An locum habeat in detentore, vel poſſeſſore iniuſto, data inualiditate contractus.*

AD DECIS. LXXXIII.

1 AD materiam huiuſmodi conſeruatoriorũ,& qualiter in Regno practicentur vide *cap. Regni ad Regale faſtigium cap ad præſidentis, cap. caritatis affectus cap. finis præcepti,& cap. omnis prædatio,* ac latiſſimè declarat *Fulu. Lanar.in alleg.6.* pro bailo San. Euſemiæ. *Valaſc.conſ.93.Ioſeph Seſe deciſ.rot.Arag.2.vol.*
2 2.Et non ſunt concedenda niſi parte citata; *Prag.prima de conſeruat.* ſi reperiuntur cõceſſa parte non citata non præiudicant ter-
3 tio *Intrigl.deciſ.6.* Et non habent locũ contra tertios poſſeſſores,qui non ſpoliauerint nec fuerint in dolo *Puluer. in addit. ad præcit cap Regn ad Regale faſtigium in fin.* com-
4 petit remedium capitulorum Regni etiam clerico contra laicum, quia clerici ſunt ſub protectione Regis Catholici *Reg.Tap.in iur.Reg.iur. Reg ſub rubr. quan.* Rex *inter Eccleſ.perſon.cognoſ. poſſ. à num.8. ad* 11.
5 Conſeruatorium, vt rite procedat requiritur,vt agatur de ſpolio violento, ſecus ſi non eſſet violentia *de Franch.deciſ 701.*& quando non adeſt vis vide *Anna in alleg. 7. Rice in collect.deciſ.1556 par.5.*& notaui ad *Gram.in deciſ.78.nu.6.*& iudicium hoc,neq. poſſeſſorium ordinarium, neque ſummariſſimum *Couar.pract.quæſt.cap.35.num.primo verſ.primum etenim D.Valenz in diſcur.pro* Roman.*Pontif par.prima nu.11. Maia conſult.20.num.*11. ideo tertiam firmat ſpeciẽ *de Franch.deciſ.163.num.* 10. quam opinionem ſequitur *Affl. in Conſtit de Burgenſat. num.*11.*tit.de Sacram.præſt.* Baiul. vbi animaduertit, niſi procederetur virtute capi-
6 tulorum Regni,ea ratione,quia illud nõ eſt iudicium neq. lis, ſed extraordinaria cognitio *c.adminiſtratores 23 q.2.Menoch.de retin. poſſeſſ.rem 3.num.356 Anna conſ.7 num.26 de Franch.deciſ.163 num 10.& 18.Reg Tap.*
7 *in deciſ.S.C.24 num* 19.Et violenta turbatio fuit capitulorum Regni cauſa inductiua *Camp.in cap.ad regale faſtigium nu. 15. Affl. deciſ.2.& 3;* quæ quidem turbatio,ſeu violentia,cum ſit facti probari debet *Cardin. Pariſ.conſ.10.num.38.vol primo,*& tempus quo fuit illata,& qualis fuerit *Menoch in cauſa Ferrarienſi reſp.2 art.4.nu.90. & ſeq.*
8 Remedium prædictorum capitulorum, an competat etiam quando poſt mortem poſſidentis, non dum capta per hæredes poſſeſſione bona per colonum poſſiderentur, per ea,quæ refert *Affl.in deciſ.325.* ſiue vacaret poſſeſſio, quia Rex voluit omnẽ violentiam expellere,concluditur, quod ſic,& ita deciſum fuit in cauſa Martæ de Athanaſio cum Monaſterio *San.* Mariæ Aparete die 25.Febtuarii 1603. an locum etiam ha-
9 beat in detentore, vel poſſeſſore iniuſto, data inualiditate contractus,fuit deciſum in Collat.Conſ non eſſe locum remedio capitulorum Regni *Reg.de Pont.conſ.96.nu.35. vol.primo.*

Num.4.Paul.de Caſtr adde *Maran. de remed poſſeſſ.num.33.Cepat.lib.2.var.tit. locat. in princ. Sebrad.conſ 48 num.*118.*vol.*2. Colono,quæ actio competat contra dominum ſpoliantem vide *Tuſc.concl.373.nu.16 Cornalt deciſ.146 num.*8.Colono expulſo competit remedium recuperandæ contra tertiũ ſpoliatorem *Gozad.conſ.99 num 4.Pontan. de ſpol.lib.primo cap.3 num.*11 *Gom.in reg. de annal quæſt.57 num.2.*intellige tamen de colono,qui pecunia rem conduxit,non autẽ de ſimplici colono, qui potius cuſtos eſt. *Giurb.deciſ.12 nu.*16. & qui conducit fundum pecunia videtur quodammodo emere fructus *Surd.conſ.150.num.*128. *Morla.in*

empor.iur.tit.locat.quaſt.prima num. 3.Seſte deeiſ.Aragon.29.n.46.

Num 5.Guid.Pap. adde Valaſc. de iure emphit.q.18.num.9.& quæſt.21. Tuſe.concl. 191 lit.E.late materiam proſequstur Nouar. quaſt.Foren.75.par.2.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Paupertatis priuilegia.remiſſiuè.*
2 *Pauper an ſit iudieandus aliquis,ſpectat ad arbitrium Iudicis.*
3 *Alleganti paupertatem ineumbit onus probandi.*
4 *Pauper eſt miſerabilis perſona , & gardet electione fori,etiam ſi ſua culpa ſit lapſus in paupertatem,& n 6.*
5 *Fruitur priuilegys piæ cauſæ.*
7 *Pauperes excipiuntur à pęna pragm. de falſ.*
8 *Pauper,babens in Ciuitate palatium dirutum,quod non poteſt reſtaurare,cogitur illud vendere.*
9 *Pauper excuſatur à contumacia.*
10 *An exeuſetur à peecato, & à reſtitutione de rebus paruis furatis à multis.*
11 *Quando exeuſetur à muneribus patrimonialibus,& perſonalibus.*
12 *Paupe i relictum,an videatur ad piam cauſam.*
13 *Paupertas,& difficultas an, & quando excuſent à periurio.*
14 *Paupert.u quando à teſtimonio repellat.*
15 *Exeuſat à ſeruitio,& à mora.*
16 *Paupertas appellantis excuſat nè appellatio deſeratur.*
17 *Priuilegium, paupertatis cauſa conceſſum, ea ceſſante,ceſſat.*
18 *Paupertas affectata non prodeſt.*
19 *Pauper poteſt petere expenſas à ereditore, et exearceratur ſi ille negat.*
20 *Pauper,lite pendente , poteſt ſe alere ex fructibus rei ſequeſtratæ per ereditorem.*
21 *Pauper poteſt ab Epiſcopo abſolui ob violentam manuum iniectionem in Clerieum.*
22 *Pauperi appellanti debet dari eopia proceſſus abſque ſalario.*
23 *Pauperi litiganti eum diuite,debet diues ſubminiſtrare expenſas.*
24 *Pauper quando grauius puniatur , quàm diues.*
25 *Pauper non tenetur ad intereſſe lucri ceſſãtis.*
26 *Fideiuſſor propter paupertatem poteſt vendere bona debitoris eo inconſulto, & ſatiſfacere creditoribus.*
27 *Pauperes non tenentur ad hoſpitalitatē, nec ad contributionem refectionis Eceleſiæ.*
28 *Legatum, aut fideicommiſſum relictum pauperibus,de quibus intelligatur.*
29 *Pauper reus ad iuratoriam cautionem admittitur.*

AD DECIS. LXXXIV.

ET iuxta tradita per authorem obtinui in Sac.Conſ. ad fauorē Bradamantis Morano de menſe Februarij an. *1621*. præuio reſcripto,ſeu viglietto Illuſtriſſimi Cardinalis Zapata,tunc Generalis Regni Locumtenen-
1 tis , Paupertatis priuilegia plurima refert
2 *Maurit de apicell.alleg.6.* Pauper an aliquis iudicandus ſit, ſpectat ad arbitrium iudicis, *Barz.deciſ.bonon.69.num.51.Borrell.de magiſtr.edict lib.primo cap.15 num.10. & ſeq. Gratian.diſcept.Foren lib 5.cap.907.Galter. in prax.tutel par.prima nu.5.fol.47. Giurb. in commen.ad conſuet. Meſſan. cap. 16.gloſ.*
3 *prima num.*16. Alleganti paupertatem incumbit probatio *Montan. in tract. de iure tutel.cap.25.num.*140. *Menoch. conſ.*1162.
4 *nu.8.vol.*12. Pauper dicitur miſerabilis perſona,& ideo gauder fori electione *Viu. dec. 222.Nacta conſ.590.num.7.lib.3.* & fruitur
5 priuilegijs piæ cauſæ conceſſis , & elargitis *Nouar.in prax elect. & variat q.16.num.2.*
6 Lapſus in paupertate ſua culpa, etiam gaudet electione fori *Act de infirm. par. prima*
7 *cap.36.num.5.*Pauperes excipiuntur à pęna inflicta per *pragm. prima ſub rubr. de falſ. Nouar.in collect.89.num.8.* Lænocinium committentes ob paupertatem excusãtur
8 *Viu deciſ.454.* Pauper ſi habet palatium in Ciuitate,ſed dirutum , nec præ inopia illud inſtaurandi poteſtatem, aut facultatem habet,cogitur illud vendere *Baldaſ. Benedell. in rubr.de iure protom.§.ſcriptum nu. 6.fol. mibi 392.*Pauper , an ſit potius pręſentandus à patrono,quam diues *Lamber. de iure*
9 *patron.par.2.3.art.5 q.prin.*Pauper excuſatur à contumacia *Maran.in ſpec.aur.par.6. verſ.& aduertatur circa contumacias num.5*
10 quando non excuſetur à peccato, & à reſtitutione de rebus paruis à multis perſonis furatis *Cordub.tract de caſib.conſc.q.70. punct primo* Lazar. *tract.canon. & pract.*
11 *quaſt.q 2.num.* 10.quando excuſatur à muneribus patrimonialibus , & perſonalibus *Caput.de regim.Reipubl.cap.3 num. 50.*an carcerandus ad formam rit. *Berard. Pand.*
12 *in prax.præſent.inſtrum.declar.27* Pauperi

relictum

reliſtum an videatur ad piam cauſam reli-
ſtum, licet teſtator hãc qualitatem pię cau-
ſę non expoſuerit *Brunor. à Sole in compen. propoſ. iur. fol. mihi* 150. *Genuen. in practic.*
13 *Eccleſ q.* 447. *&* 574. Paupertas, & difficul-
tas, an, & quando excuſent à periurio *Decian. tract. crim. tom. 2. cap. 11. nu. 16. & ſeq. Fontanell. de pact nupt. par. 4. gloſ. 9. nu.* 346.
14 Paupertas, an, & quando a teſtimonio re-
pellat *Baiard. ad Clar. in § fin. q. 24. num.* 53
15 & nimia excuſat à ſeruitio *Laratha conſ. 5. num.* 149. & excuſat à mora *Menoch. conſ.*
16 1027. *num* 11. *vol.* 11. Paupertas appellantis
excuſat ne appellatio deſeratur *Pellicc. ad*
17 *conſuet. Auerſ. cap. 9. num.* 103. Paupertatis
cauſa ſi priuilegium aliquod eſt conceſſum, ea ceſſante debet ceſſare priuilegium *Apicell. de dilat quinquenn. tit. primo num.* 156.
18 paupertas affectata ſicut affectata ignoran
tia non prodeſt *Fontanell. de pact. nupt. par.*
19 2. *clauſ. 5. gloſ. 8. num.* 4. Pauper poteſt pete-
re à creditore, vt expenſas ei ſubminiſtret *Paſchal. de vir patr. poteſt. par. 2. cap. 9. num.* 81. *Coler. de alimen. lib. primo cap. 14. num.* 67. Vbi quando negantur poteſt excarcerati, & ſi danda ſunt cuſtodibus, & quid ſi poteſt aliunde alere *num.* 71. ibique etiam, quando valeat pactum de locando operas ſuas, & ſi tenetur, vt per *Vrſill. deciſ.* 307. *nu.* 3. & per *Ricc. in 2. par. prax. reſol.* in ſacerdote loquens, & per *Ann. Rober. in lib. 2. rer. iudic.*
20 *cap. 6 car.* 367. ſicut etiam poteſt ſe alere,
quando eſt pauper ex fructibus rei ſequeſtratę per creditorem impune lite pendente *Caualc. deciſ. 3. num. 41. par. prima*, neque ad reſtitutionem, vel pretium tenetur *Carot. de ſequeſtr, 2. par q. 2. 2. par. princ. num* 12. etiã ſi pro expenſis litis vſus fuit *Curt Sen. de ſequeſ. 3. fallen.* Pauper ob violentam manus iniectionem in clericum, poteſt ab Epiſcopo abſolui *Ricc. in deciſ. 190. num. 13. par.* 4. acta tranſmittentur gratis ad iudicem ad quem propter paupertatem *Aloyſ. de Leo.*
22 *in l. 2. num. 57. C. de edendo*, & pauperi ap-
pellanti debet dari copia proceſſus abſque ſalario *Cum. in rit M.C. Sicil. cap. 46. nu.* 36. *Troyſ. in rit.* M.C.V. 290. *num.* 10. ita quod iudex appellationis poteſt mandare actuario, vt gratis acta conſignet pauperi appellanti, quin imo illum cogere ſub pęna priuationis offitij *Annot. ad ſtat. Parm. in tit. de ration. Summaria reddend. miſerab. perſon. fol. 62. à tergo*, & vide *Nouar. in tract. de pri-*
23 *uil miſer. perſ. priu.* 77. Pauper, ſi litigat cum
diuite, debet ſibi diues expenſas ſubminiſtrare, & executor, ſi eſt pauper, poteſt ipſe loco ipſorum ſe eligere *Mangrell. in addit. ad Bart. in l. illicitas §. praeſes ff. de offic. praeſid.* Pauperibus non eſt adeo fauendum, vt diſcedamus à tramite iuris *Pariſ. in addit. ad Bart. in l. id quod pauperibus C de Epiſc.*
24 *& cleric.* Pauper, an, & quando grauius pu-
niatur, quam diues *Oynotom. in §. pœnales*
25 *quoque num. 62. inſtit. de action.* Pauper, qui
per impotentiam ſoluere non poteſt non tenetur ad intereſſe lucri ceſſantis *Rolan. conſ. 88. num. 44. vol.* 2. poteſt iudex remittere mulctam pauperi *Marſil. conſ. 10. num.*
26 40. Fideiuſſor propter paupertatem vẽde-
re poteſt bona debitoris eo inconſulto, & ſatisfacere creditori *Felin. in cap. hi, qui de*
27 *teſti.* Pauperes non tenentur ad hoſpita-
litatem *cap. de monachis de praeben.* minuſq; ad cõtributionem refectionis Eccleſiarum *Petr. de Antibo in tract. de muni. nu.* 51 *Pet.*
28 *de Vbal. in tract. de collect. num.* 9. Legatum
vel fideicommiſſum relictum pauperibus, de quibus intelligatur *Mantic. de coniect. vl-*
29 *tim volunt. lib. 8 tit.* 5. Pauper reus citra
ſuum dolum ad cautionem iuratoriam admittitur *Hering. de fideiuſſ cap. 18. num.* 89. & in quibus cauſis *nu.* 91 Paupertas, quando excuſet à periurio *Bartolo. de Capua in Conſtit. Regni eos, qui tit. de periur.* Paupertas renunciantis perſonae adiuuat reſtitutionem, aduerſus renunciationem *Caſtill. lib. 3. controuer cap. 2. nu.* 69. & quando *Lel. Caput. ad conſuet. Neap. ſi moriatur par. 3 §. 10. num.* 21.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Priuilegium reſtitutionis in integrum. conceſſum vni ex litigantibus, prodeſt alteri.*
2 *Duo priuilegiati litigantes habent quatuor beneficia.*
3 *Quid ſi ſint tertij interuenientes priuilegiati? diſtinguitur, & declaratur deciſio Sac. Conſilij.*
4 *Huiuſmodi beneficia, quo tempore petantur, & concedantur.*

AD DECIS. LXXXV.

1 HOC priuilegium reſtitutionis in
integrum conceſſum vni, ex litigantibus prodeſt alteri *Dm. in cap. in iudicijs de reg. iur. in 6 n.* 4
2 & adeo verum eſt, vt ſi duo ſint priuilegiati
litigantes ex quo in Regno cõceduntur primum, & ſecundum beneficium quatuor eſſe beneficia in cauſa concedenda bina ad vniuſ-

vniuſcuiuſque partis petitionem *Iſern. in conſil. obſcuritatem circa fin. verſ. item poſſet cõcedi pluſquam bis*, & ſic ſequitur *Affl. ibidem*, eſt verum, quod Sacr. Conſ conſueuit, quando plures ſunt litigantes priuilegiati in eadem cauſa, ſeruare praxim, vt in conceſſione, & decreto beneficiorum, quæ praxis
3 ſeruatur, quando ſunt tertij interuenientes priuilegiati, vt tunc beneficium cõceſsum reo, vel actori intelligatur conceſſum reſpectu omnium priuilegiatorum, non autem quando eſſet actor, & reus priuilegiatus, quia tunc eſſet praxis directo contraria diſpoſitioni iuris ſupra relatę de quatuor beneficijs concedendis ex prædictis poſſet limitari deciſio relata per *Conſiliar. Anna conſ. 98 num. 10.* ſecundum quam per Sacr. Conſ etiam fuit conceſſum beneficium tertio interuenienti referente tunc pro Regio Conſiliario Golino de menſe Iulij 1618. in cauſa inter Petrum Spinola, & Marchionẽ Sancti Stephani Actuario de Amico, quod licet ex prædicto Conſilio, quando proceſſus eſt etiam in primo, & ſecundo beneficio compilatus, & tertius interuenit licet priuilegiatus, ex quo auditur in terminis in quibus reperitur, & termini omnes ſunt cõpilati, non poteſt petere ille tertius beneficia, idem eſſe dicendum, quando actor, & reus erant perſonæ priuilegiatæ, & erat cõpilatus proceſſus tantũ in primo, & ſecundo beneficio actoris, vel rei, non autem in quatuor beneficijs, & tunc tertius interueniens, ex quo in terminis in quibus cauſa reperitur, poteſt concedi aliud primum, & ſecundum beneficium, vt tunc debeat admitti, quod cum occurrerit cogitandum. Nec poſſum ſubterfugere argumẽta *Iſern. & Affl.* concludentium in reo, & auctore priuilegiato quatuor beneficia competere, quare ſi tres æque principaliter ligãt ſuper aliqua re, ita vt omnes inter ſe fungantur actoris, & rei perſonis, nõ omnibus tribus ſingulis beneficija duo ſint concedenda ſuppoſita terminorum paritate, quod omnes æque principaliter litigent, & incluſio vnius ſit aliorum excluſio, & non poſſit, niſi vnus ex tribus admitti, talia beneficia,
4 quo tempore petantur, & concedantur ſtatuit Illuſtriſs Cardin. Zapata per pragm. ſub die 27. Maii 1621 quæ ſecundum nouiſſimam compilationem, eſt poſita ſub tit. de ordin. iudic num 16 quam copiosè ornauit *D. Reg. Rouit. in ſuis comment.*

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *An, & quando teſtis falſus in vno, ſit falſus in omnibus.*
2 *Inſtrumentum an, & quando ſit totũ falsũ, ſi aliquid* Notarius *omiſerit.*
3 *Acta nulla falſificans, quomodo puniatur.*
4 Falſitas *ſuſpicio, quando oriatur contra Notarium ex inſolito modo, & varietate ſcribendi.*
5 *Vt falſitas euitetur, omnis ſumenda eſt interpretatio, etiam verba impropriando.*
6 *Falſitas non præſumitur, quando ex actu nullum ſequitur commodum, & num. 10.*
7 Falſitas *potius præſumitur dicta per ignorantiam, quàm doloſè, ideo nõ punitur falſitas, niſi probetur dolus.*
8 *Falſi pœna locum non habet, niſi falſitas ſit alteri nociua, nõ tamen requiritur, vt actu noceat.*
9 *Falſitas quibus coniecturis præſumatur.*
11 *Falſitatis præſumptio quomodo inducatur, vel excludatur.*
12 *Falſitas inſtrumenti, an faciat ſuperſederi in cauſa ciuili.*
13 *Falſorum teſtium, vel ſcripturæ ſola productio non ſufficit, vt quis puniatur pœna pragm. 1. de falſ.*
14 *Falſitas quomodo probetur.*
15 *In materia falſitatis, an ſit locus torturæ, & quæ probationes requirantur.*
16 *Falſificans prouiſiones Reg. Cam. qua pœna puniendus.*

AD DECIS LXXXVI.

1 AD ornatum deciſ. vide *Gabr. tit. de crim concl 8.* teſtis falſus in vno eſt falſus in omnibus, & eius dictũ corruit in totum *Paris. conſ. 74. vol primo Anna in all. g. 52. num 37* etiam ſi teſtis depoſitio capita ſeparata *Menoch. de arbitr. iud. caſ 308. Tiraquell. in tract. de pœn temper. cauſ. 44 num 42.* qui prædicta declarat procedere, quando teſtis eſt falſus in vno articulo per commiſſionem non per omiſſionem, quem ſequitur *Viu. opin. q. 35. num primo*, & refert *Baiard. ad Clar. in q. 53. num. 19.* & vide *Maſcar. de probat. concl. 743. vol. 2* Falſus in vno ex ſubſtantialibus dicitur falſus in omnibus, niſi ignoranter fecerit *Mangrell ad Bart. in l. ſi ex falſis ver.*
2 *huius gloſ. C. de tranſact.* Inſtrumentum, an, & quando ſit totum falſum ſi aliquid notarius omiſerit, vide *Glorit. in cap ſuper literis num. 46. de reſcript.* ſi fecit inſtrumẽtum
3 falſum, quod erat nullum punitur extraordinarie

I

dinarie *Mangrell.ad Bart.in l. ſi quis legatū*
*de falſ.*acta nulla falſificans , quomodo pu-
niatur *Mangrell. in addit.l. p.in princ ff.de*
4 *fide inſtrum.*Falſitatis ſuſpicio, quādo oria-
tur contra notarium ex inſolito modo , &
varietate ſcribendi refert *Maſtrill.dec.* 310.
5 *nu.26.par.*4.Falſitas , vt euitetur omnis eſt
ſumenda interpetratio *Merlin.deciſ. Lucen.*
99.num. 20. &: omnis nimia ſubtilitas eſt
adhibenda *Surd deciſ.*282.*nu* 2. etiam ver-
ba improptiando *Bertazi conſ.crim.* 8. *nu.*
6 13.*in fin.* Falſitas ab aliquo commiſſa non
pręſumitur,quando ex actu nullum poterat
conſequi commodum *Menoch.conſ.* 98.*nu.*
26.lib.primo,& de præſumpt.lib.5.præſump.
20.*num*.48 & in teſtibus verba impropriā-
da ſunt,vt euitetur falſitas *Paſſet.conſ.* 188.
*num.*14 Falſitatis pęnæ non eſt locus poſita
veriſimili veritate in contrarium *Boſſ.tit.de*
7 *falſit.nu.*133.Falſitas præſumitur potius per
errorem,& ignorantiam dicta,quam dolo-
sè,& ideo magis præſumitur ignorantia,&
error,vt euitetur falſitas *Gram.conſ.23 n.4*
& conſ 41.Pariſ.conſ.69.num 55. *lib.4.* de
falſo,vt quis puniri poſſit,non ſolum requi
ritur probari falſitatem,ſed etiam dolus ve
re probandus eſt *Alex.conſ* 74. *num.* 4.*lib.*
8 *primo* Crau.*conſ.75.num* 17 Falſitas debet
eſſe alteri nociua , vt falſi pęna locum ha-
beat *Oter diuerſ quæſt iur.par.3 q* 24. *n.*2.
Falſitas quoticíſcunque eſt talis,quæ poteſt
eſſe nociua,& apta ad nocēdum, licet cum
effectu non fuerit nociua tamen eſt punibi-
lis *Farinac in tract.de falſit.& ſimul,q.*150.
*num.*355. & licet aliquorum opinio ſit, vt
hoc caſu non ordinaria, ſed extraordinaria
tantum pęna puniatur,vt voluit *Peguer.de-*
ciſ.86.num. 16 veruntāmen eadem opinio
limitatur,vt non procedat in fabricante
falſitatem, qui ex parte ſua fecit quicquid
potuit,vt falſitas ad effectum perduceretur
ſed non nocuit,quia fuit detecta,vt optime
declarat Farin *in dict quæſt.*150.*num* 358.
9 Falſitas , quibus coniecturis præſumatur
*Giurb.conſ.*96 *num.*21.ex impoſſibilitate
cauſatur *Felic.alleg.*134 *num* 7.& 10 *par.*2.
non poteſt committi ſine aliqua cauſa Ro-
10 *lan conſ.*38 *num.*39.*vol.primo.*Falſum non
præſumitur ſine ſpe lucri *Menoch.cōſ.*1004.
11 *num.*19.*vol.*11.Falſitatis præſumptio quā-
do inducatur,vel excludatur declarat *Gait.*
*in tract.de credit.cap.*1.*tit.* 8. *num* 3074.&
ſequen.Ricc.in collect.deciſ. 2176.*par.*6.de
indicijs falſitatis inſtrumenti , vide *Franc.*
*Marc.deciſ.*151 *par.prima Triuiſ. deciſ. Ve-*
12 *net.4.par.*2. Falſitatis inſtrumenti cauſa,an
faciat ſuperſederi in cauſa ciuili *Ricc in col-*
*lect.*1361.*par.*7. Falſitas,vt ſit punibilis re-
quirit vſum,& quando *Giurb.conſ.*5. Falſo-
13 rum teſtium, vel ſcriptura ſola productio
non ſufficit, vt quis pęna *Pragm. p.de falſ.*
caſtigetur,ſed requiritur expreſſa declara-
tio , quod vult illis vti præcedente partis
aduerſæ inſtantia *Reg* Rouit.*in pracit.prag.*
*num.*4.Falſitas teſtium , an poſſit probari
per alios teſtes *Ricc deciſ.284.par.*3. Si quis
in aliquo loco fabricauit falſitatem in alte-
ro vero vſus eſt,vter iudex cognoſcet de
crimine , & delinquentem caſtigabit *Cam-*
*panil.in diuerſor.Iur.canon rubr.*11.*cap.*28
14 *num.*13.& 14. Falſitas, quomodo probe-
tur vide *Mart.in compen.deciſ tom.*2.*ca.*28.
& vt probetur requiruntur probationes
magis vrgentes , quam in cæteris delictis
*Felic.alleg.*92.*num.*13.*Ceuall. in tract. de*
15 *cognit.per viam violent.q.*12.in materia fal-
ſitatis,an ſit locus torturæ,quæ ſit criminis
falſi pęna,quæ probationes requirantur,tā
quando eſt actum ciuiliter,quam criminali-
ter declarat *D.Reg.Reuerter.in deciſ.6.tom.*
primo in manuſcr. Falſificans prouiſiones
Reg.Cam.qua pęna puniēdus veniat idem
16 *Reuert.deciſ.3.to.*3 Falſitatis criminis pri-
uilegia explicat *Ricc.deciſ.*132.*n.* 8 *par.* 4.

Didac.de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Pro ædificatione , vel ampliatione Eccleſiæ, ſeu Monaſterij,& pro omni eo, quod attinet ad monaſterium, cogitur vicinus vendere domum ſuam , etiam ſubiectum fideicommiſſo num* 4.

2 *Domus priuatorum pretio iuſto capi poſſūt ipſis inuitis,pro conſtruendo palatio Regio*

3 *Quid pro conſtructione carceris.*

5 *Priuilegium conceſſum Eccleſiæ , vt poſſit cogere ad vendendum, extenditur ad locādum.*

6 *Extenditur etiam pro ampliatione viæ publicæ tendentis ad portam Eccleſiæ.*

7 *Eccleſia quando teneatur vendere alteri Eccleſiæ.*

AD DECIS. LXXXVII.

IN hanc negatiuam deſcendi ſententiā
1 in addit *ad Gramm.deciſ.76. ſub num.*
*primo,*etſi religionis fauore,nedum
ob alicuius Eccleſiæ , vel Monaſterij
conſtructionem rem ſuam,quis cogitur vē-
dere, ſed ad iam conſtructi ampliationem,
ob frequentem religioſorum clauſtralium
nume-

numerum *Reg de Pont. in tract. de poteſt.*
proreg.tit de abbundan.ciuit.§ 4 num. 18 *de*
*Franch dec.*223 *num.*5.*Cancer in primo re-*
ſol.cap 13.*num.*78. ſiue ad deſtructæ iam
reedificationem *Franc Marc deciſ.*534.*n.*5.
par.prima Ricc.in deciſ 68.*num* 5.*par.*4.aut
pro clauſtro, vel ſcholis fabricandis *Molin.*
*diſput.*341.*num.*2.ſiue pro dormirorio ex-
tendendo *Socc reg.*435. *Fallen.*8. ſiue pro
Monaſterii viridario, & eiuſdem viridarij
ampliatione *Anton. Macer lib.primo reſol.*
112.*caſ* 29. ſiue pro ampliatione hoſpitalis
Nouar in tract de priuil.miſer. perſon.priu.
6.*num.primo,&* 3 imo cogi poteſt vicinus
ad vendendum ſeruitutem, altius non tol-
lendi, etiam via publica intermedia *de Franc.*
*deciſ.*223.*num.*4. rui pro neceſſaria virida-
rij ſui clauſura palmum terræ vicinæ, licet
capere, ne viridarium ipſum proſit omnibus,
aut in eo inſpiciantur monachi; vel quod
tuti ſint *Scot.conſ.*3.*num.*20.atque pro om-
ni eo, quod connexum eſt monaſterio *Ma-*
*cer.dict caſ.*29.quicquid ſit in cappella, vel
oratorio *de Franch.deciſ.*223.*nu.*5. vbi de-
clarat *Couarr in* 3.*reſol.cap.*14. *verſ eſt,&*
tertius, requiſita, vt vendere, quis cogatur
inuitus refert *Gaſp Ant.Theſaur.quaſt.Fo-*
ren 64.*num.*9. *vſque ad num.* 11. *lib primo*
*Reg.Valenz.conſ.*18.*num.*132. *Caſtill deciſ.*
134 & vide, quæ nouiſſimè cumulat *D.Reg.*
*Tap.in deciſ.Sac.Conſ.*7.*Menoch. conſ.*1206.
*num.*19 *& ſequ. D.Franc.Ant. Coſta conſ.*
2 28.*vol primo*, domus priuatorum pretio iu-
ſto capi etiam poſſunt ipſis inuitis pro cō-
ſtruendo Palatio Regio *Auil cap.prætor lib.*
*primo cap.*18. *in verſ.ſe haga col.* 2. *Regen.*
Conſtan.in l vnica C de Palat.& dom.Domi
3 *nic num.*40 *lib.* 11. an pro conſtructione
carceris, quis cogatur vendere domum ſuā
4 *Nouar.quaſt.Foren.* 34. an bona fideicom-
miſſo ſubiecta non obſtante expreſſa teſta-
toris prohibitione poſſint vendi pro am-
pliatione Eccleſiæ affirmatiuam tenet *No-*
uar quaſt. 56.quem refert, & ſequitur *Thor.*
*in compen deciſ par.*2.*fol.*12. & ita deciſum
5 refert in Senat.Valen *Leo.deciſ.*90 priuile-
gium conceſſum Eccleſiæ, vt poſſit cogere
ad vendendum, an extendatur ad locandum
tenet, quod non *Ricc.deciſ. Archiep. Neap.*
10.verum contrariam tuetur ſententiam
6 *Nouar quaſt* 92.extenditur prędictum pri-
uilegium, etiam pro ampliatione viæ publi-
cę tendentis ad portam lateralem Eccleſię,
cum vltra decorem adſit etiam maior com
moditas pro ingreſſu ad Eccleſiā *Rot Rom.*
7 *deciſ.*212 *par. prima in recentiorib.* Eccleſia
quando teneatur vēdere alteri Eccleſiæ de-
clarat *Gratian.diſcept.Foren.*896.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Feuda non veniunt in generali diſpoſitio-*
ne.

2 *Nec comprebenduntur, niſi exprimantur.*

3 *Titulata non veniunt in obligatione bono-*
rum feudalium, nec in aſſenſu præſtito ſu-
per dicta obligatione.

4 *In generali alienatione non veniunt bona*
feudalia.

5 *Feuda includuntur in dictionibus vniuer-*
ſalibus geminatis.

6 *Appellatione bonorum ſimpliciter non ve-*
*niunt feuda. Fallit in literis Regis n.*8.

7 *An in obligatione generali bonorum veniat*
feudum, & quid Neapoli in beneficium
mulierum quæ habent Regis aſſenſum.

AD DECIS. LXXXVIII.

1 FEuda in generali diſpoſitione non
veniunt *Maſtrill deciſ.*86.*num pri-*
mo, quod limitat notabiliter *num.*3
6.*&* 10 *Menoch.conſ.*1005.*nu* 47.
& 48.*vol.*11.*Regen.Lanar in repet cap.pri-*
2 *mo de ſucceſſ feud nu* 119. nec comprehen-
duntur niſi exprimantur *Maſtrill.deciſ.*200.
3 *num* 55 & titulata non veniunt in obliga-
tione bonorum feudalium, nec in aſſenſu
præſtito ſuper dicta obligatione idem *Ma-*
*ſtrill.in tract de Magiſtr lib.*4 *cap.*13. *n.*203.
4 *& ſequ* In generali alienatione non veniūt
bona feudalia *Gail lib* 2. *obſ ru.* 154.*Bar-*
5 *bat in tract.de aſſiſt.gloſ* 5 *num.*26. Feuda
includuntur in dictionibus vniuerſalibus ge
minatis *Camill de Medic. conſ.* 20.*num.*15.
6 Appellatione bonorum ſimpliciter nō ve-
niunt feuda, & ſit differentia inter verba
generalia, vel vniuerſalia *Reg de Pont. deciſ.*
23.*num.*4 an feuda ad inſtar allodiorum
veniant in generali appellatione bonorum
ſine expreſſione ſpeciali *Conſil. Theodor.*
7 *alleg.*25 *num.*14.an in obligatione vniuer-
ſali, & generali bonorum veniat feudum, &
quid in Ciuitate Neap. in beneficium mu-
lierum, quæ habent aſſenſum legis *Molfeſ.*
*conſ.*3 *& in comment. ad conſuet. par* 2.*tit.*
*de bonis q.*11 bonorum appellatione veniūt
feudalia in literis Regis, quia in eo non ca-
dit prohibitio alienationis feudorum *de*
*Pont.conſ.*131.*n.*89.*vol.*2.

SVMMARIVM.

1 *Ille, pęnes quem reperitur res furata, debet eam exhibere, & deponere penes tertium, non obſtante fideiuſſione de reſtituendo in fine litis.*

2 *An ſit in culpa, & poſſit poni ad torturam.*

3 *An furtum ab eo præſumatur commiſſum, & an teneatur docere à quo habuerit.*

4 Bona *furis ſunt tacitè hypothecata pro reſtitutione rerum ablatarum.*

5 In *quibus caſib. quis furti teneatur, & quomodo probetur furtum.*

6 Fur *ſi dixerit accepiſſe rem, credens dominũ permiſſurum, an puniatur pæna ordinaria & an poſſit torqueri.*

7 Furatas *res occultans, qua pęna ſit puniendus.*

8 Rem *alienam contrectans, & poſtea relinquens, an furti teneatur.*

9 Furtum *vt inueniatur, an liceat inquirere domum alterius.*

10 Furto *rem ſuam conſequi quando liceat, & an liceat furari rem alienam, rei ſue æquiualentem.*

11 A *furti pęna an excuſet iuſta cauſa credulitatis, quod res ſit ſua.*

12 *Furti actio quibus competat, & aduerſus quos.*

13 *Furtum, an contrahat filius in bonis patris.*

14 Inquiri *de furto, an poſſit ex officio.*

15 *Fur, vt excuſetur à pęna furti, quid probare debeat.*

16 *Furtum committitur à creditore ſi per eum obligatur pignus pro maiori quantitate.*

17 *Furtum eſt vti re pignorata, licèt non inhoneſtum, & pro ea agitur tantum ciuiliter.*

AD DECIS. LXXXIX.

1 VIde ad ornatum decis. *Nouell. in prax. crim. §. furtum num. 8. & 9.*
Thor. in comp decis. Cur. Archiep.
Neap. fol. 19. ille penes, quem reperitur res furata tenetur eam exhibere, &
facta exhibitione debet deponi pęnes tertium lite pendente non obſtante oblatione
fideiuſſionis de ea re reſtituenda in fine litis *Iuſtin. Bonden. conſ. 104. tom. 2. conſ. crim.*
2 *diuerſ.* & an ſi res furtina fuerit in domo alicuius reperta dominus illius domus dicatur
in culpa, & conſcius furti, an quod ibi reperta ſit credatur vnico teſti, & an dominus poſſit poni ad torturam, & condemnari Cardin. *Tuſc. pract. concl. 555. to. 4. Muta. deciſ. 40. num. 7. & 9. Soarez. in Theſau. recept. ſenten. lit. F. num. 408. Farinac. q. 37. num. 48. Maran. in ſuis ſingul. fol. mihi 41.*
& an Aduocatus Conſilio iuuans furem ſecreto, & retinens rem furatam pęnes ſe depoſitatam teneatur ſaltem ad propolandum furtum, vel reum, vide *Tiber. Decian.*
3 *in reſp. 93. vol. 2.* & an furtum præſumatur
commiſſum ab illo pęnes, quem res furata inuenta fuerit, & an teneatur docere à quo
rem habuerit, vide etiam *Menoch. de præſumpt. lib. 9 præſumpt. 29. Viu. deciſ. 146. lib. primo* furata apud quemcunque inueniuntur proprijs dominis redduntur *Laratha. conſ. 59 num. 12.* Fur ſi rem abſtulerit condemnabitur ad rei reſtitutionem *Gait. in tract. de credit. cap. 2. tit. 7 num. 1549.* ſunt
enim bona furis tacite hypotecata pro reſtitutione rerum ablatarum *Rim. conſ. 219. num. 34.* licet aliter ſenſerit *Coſta ſubſid. rem. 56. à num. 4.* verum pro furtis, non datur prioritas hypotecæ aduerſus furem, ſed omnes in eius bonis concurrunt *Viu. deciſ. 451.* & vno integrum ſoluente liberantur
5 reliqui *Intrigl. conſc. caſ. 49. nu. 3.* in quibus caſibus, quis furti tenetur *Viſcon. in concl. iur fol 108. & 109.* furtum quomodo probetur *Felic. alleg. 162.* an connumeretur inter ſortuitos caſus *Rendin. in pront. recept. ſent. tit de furto num. 2. Brun à Sole in com-*
6 *pen. propoſ. iur. fol. mihi 100.* Fur ſi dixerit accepiſſe rem credens dominum permiſſurũ,
ſi poteſt puniri pęna ordinaria, & an in tali cauſa poſſit torqueri *Maxill. in conſuet. Bari rubr. ſi paries ſit in confinio num. 14.*
7 Furatas res occultans, qua pęna ſit puniendus *Campanil in diuerſ. iur. canon. rubr. 11.*
8 *cap. 25. num. 22.* rem alienam contrectans,
ea poſtea relicta, an furti teneatur, & quatenus *Reuſner. deciſ. 21. lib. 3.* de furti, & rapinæ grauitate eorumque pęnis latè *Sayr. Clau. Regi lib. 9. cap. 15. Farinac. in fragmen.*
9 *par. prima lit.* F. furtum, vt inueniatur, an liceat inquirere domum alterius *Mangr. ad Bart in l fur eſt manifeſtus ff. de furt.* bona ſua furata ſi quis cognouerit per eum, qui per Ciuitatem tranſit, poteſt fur impediri, ſi non præſtat idoneam cautionem, & ſi sũt animata, vel alia, quæ non poſſunt ſeruari, & dubitetur de morte poſſunt capi propia authoritate *Mangrell. ad Bart. in l. furtum*
10 *verſ. vtrum ex ſola de furt. in princ.* Furto
rem ſuam conſequi quando licet, declarat *Lazar. canon. & practic. quæſt. ſect 3. quæſt. 6. num. 38. Ludouic. deciſ. Lucen. prima*, furari rem alienam rei ſuæ æquiualentem, quando licet, & quomodo id fieri poſſit *Viu. deciſ.*
11 *223. num 4.* furti à pęna, an iuſta cauſa credulitatis, quod res ſit ſua excuſet *Boſſ. in pract.*

Digitized by Google

*pract.crim.tit.de furt num.*12. furti tenetur
creditor accipiendo aliquid, ſimulans cre-
ditorem, cum non ſit *Strach. in tract. de*
12 *mercat fol.*26 *num.*31. furti actio, quibus
competat, & aduerſus, quos *Tartagl. in*
*prax.crim.cap.*5. furtum factum à fratre, an
dicatur domeſticum *Ricc. deciſ.* 162 *par* 3.
13 furtum an contrahat filius in bonis patris,
vt in eum detur patri actio ad pęnā *Caroc.*
tract, variar. tit. de re furtiua q. 33. *Molin.*
14 *diſput* 686. inquiri de furto, an ex officio
poſſit *adden. in cap. Regni incipien. in gene-*
15 *ralibus rubr. de inquiſit.* fur, vt excuſetur à
pęna furti, quid probabit *Marcell Calà de*
modo articul. & prob gloſ. vnic à num. 315.
vſque ad 318. à pęna furti, qui excuſentur
declarat *Tartagl. in tit. de defenſ. reor. cap.* 3.
16 furtum committitur per creditorē, ſi obli-
getur per eum pignus pro maiori quanti-
tate *Molfeſ. in ſumm. de contract. tit. de pi-*
gnor. & hipoth. tract. 12. *cap.* 18. *num.* 53. fur-
17 tum, quod committitur ob vſum pignoris,
videtur commiſſum pro æſtimatione illius
vſus tantum *Molin. de contract diſput.* 535.
num. 2. tale furtum non eſt ita inhoneſtum,
vt alia furta, nec infamiæ pęnam irrogat,
ideo ciuiliter tantum punitur *Cardin. Tuſc.*
pract. concl. ver. furtum concl. 553. *num.* 22.
& 23 *Farinac. de furt. quaeſt.* 199 *nu.* 11. *par.*
prima.

Didac. de Mari.

SVMMARIVM.

1 *Si ex vno facto plura oriantur delicta, vna ne an plures imponendæ ſunt pęnæ? Diſtinguuntur plures caſus.*

AD DECIS. LXXXX.

1 PAenæ multiplicandæ, an ſint, ſi plura ex vno facto oriantur delicta, vel vna pro omnibus irroganda ſit, & an minus delictum cum maiore cō-fundatur (Diſtingue plures caſus) primus eſt ſi plura eiuſdem generis delicta ad eundem finem, quis cōmittat, quia plures percuſſiones, vel plura vulnera alicui intulit, tunc ſi id faciat ex interuallo ſatentur omnes pluribus pęnis eum eſſe plectēdum pro numero vulnerum *Boer. deciſ.* 81. *nu.* 10. *Decian. reſp.* 95. *num.* 14 *vol.* 2. *Clar. §. fin. q.* 84. *num.* 3. & 4. Secundus eſt caſus, si quis plura facta committet, quorum ſingula contineat in ſe crimen, & facta illa ad eundem finem tenderent, vnicum delictum, & crimen dicitur committere, si quis nēpe pluries aliquem eodem animi impetu, & iterato etiam interuallo percuſſerit, vnicum erit delictum, & non plura, cum multæ, & iteratæ illæ percuſſiones ad vnum eundemque effectum ad occidendum, ſcilicet illatæ fuerint *Caualc. de brach. Reg. par.* 4 *num.* 147. & 154 *Cardin. Tuſc. practic concl.* 210. *nu.* 12. *et* 13 verum si vno eodemq; tempore, ac vno ictu, quis pluribus vulneribus alium percutit, vt potè cum bidente, forfice, tūc addit *Clar dict q.* 84. *num.* 3. ſeruatam ſemper vidiſſe *Bart. opin. in l. numquam plura ff. de priuat. delict.* quod pro ſolo vulnere puniatur *Caball. crim. reſol. caſ.* 155. *num.* 16. 17. & 18. de obſeruantia itaque ſe informabit iudex, & eam ſeruari iuret *Tuſc. dict. concl.* 210. *num.* 16. ſecus si plura ſint ſeparata delicta, & ad diuerſum finem *Bolognet. conſ.* 30. *n.* 10. & *ſeq.* Tertius caſus eſt, si plura diuersi generis delicta ad eundem quoque finem ex interuallo committuntur, tunc etsi vnum sit ad aliud ordinatum, diuersis pęnis plectenda ſunt omnia *Farinac. quaeſt.* 22. *n.* 28. *Ludouic. dec Lucen.* 61. *num.* 5. si diuerſæ ſint ſpecies delictorum *Cardin. Tuſc. lit. P. concl.* 209 *n.* 11. Quartus caſus eſt in pluribus diuersi generis delictis, quæ non ad eūdem, ſed ad diuerſum finem tenderent, tunc de omnibus ſeparatim puniri is debet, etsi eodem tempore commiſſa eſſent *Farinac. conſ.* 47. *n.* 10 *in fin. Couar. lib.* 2 *reſol. c.* 10. *n.* 8. confunduntur ſolum, quando ad eundem finem tendunt *Bolognett. conſ.* 33. *n.* 19. quintus caſus eſt, si plura diuersi generis delicta eodem tempore, & ad eundem finem committantur, tunc confunduntur omnia, ſed maior delicti pęna irroganda eſt reo, quia vnū delictum trahit ad ſe aliud, & vna pęna includitur in alia *Molin. de iuſt. & iure tract.* 3. *diſp.* 41. *num.* 7. & 8. *Adrian. Neguſan. conſ.* 397. *n.* 9. *Monach. deciſ. Floren. prima n.* 47. nisi pęna primi, sit maior ſecūdi delicti, tunc non confunduntur delicta *Bolognett cōnſ.* 33. *num.* 5. & 6. nec si eadem lege diuerſe pęnæ pro eodem delicto ſint impoſitæ, ſecus si ex diuersis legibus, quia maior cum minori non confunditur *Bal. in l. ſi placet num.* 5. *C. de Sacroſan. Eccleſ.*

FINIS SECVNDA PARS.

Digitized by Google

INDEX RERVM PRAECIPVARVM

QVAE IN ADDITIONIBVS

V. I. D. DIDACI DE MARI

AD DECISIONES

REG. CONSIL. NICOLAI ANTONII GIZZARELLI,

CONTINENTVR.

Abolitio.

Abolitio generalis ſi non poteſt habere effectum extinguendi delictum, ſaltem habebit effectum guidaticum. d. 11. n. 17.

Abſens.

Abſens non poteſt ſine ſuo conſenſu obligari per Notarium. d. 51. n. 8.

Abſens cauſa Reipublicæ, præſumitur preſens d. 63. n. 9.

Accuſator.

Accuſatore deſiſtente ab accuſatione, poteſt Curia procedere ex officio. d. 11. n. 1.

Accuſator deſiſtens ab accuſatione, an condemnetur ad expenſas. n. 2.

Actor.

Actor ſine actione agens, quando admittatur. d. 65. n. 1.

Actuarius.

De Actuariorum delictis ſola Magna Curia cognoſcit. d. 24. n. 1.

Actuarius quando officium capit ad trienniũ non tenetur ſtare ſyndicatui niſi in fine triennij. d. 24. n. 4.

Actuarius ſyndicandus non poteſt diſcedere à loco, in quo geritur ſyndicatus, aliàs terminus non currit n. 5.

Actuarius an poſſit eſſe, quis in propria patria. n. 6.

Actuarius non tenetur ſtare ſyndicatui, quando non eſt ſolitum ibi ſyndicari. n. 7.

Actuarius poteſt ſolo iuramento ſuſpectus allegari. n. 8.

Actuarius debet actitare, etiam quando ſuus officiales procedit vti delegatus. n. 9.

Actuarius debet eſſe annalis, licet abſolutus in ſyndicatu poſſit continuare ad alium annum. d. 24 n. 3.

Adminiſtrator.

Adminiſtrator an teneatur deponere, vt principalis. d. 63. n. 11.

Admiratus.

Magni Admirati officium in quo conſiſtat, & quæ ſit eius iuriſdictio. d. 73. n. 1.

Qualiter credatur eius literis, dum ad remiſſiones petendas ſcribit. n. 2.

Quam iuriſdictionem, prærogatiuas, & exemptiones concedat viceadmirato. n. 3.

Adoha.

Adoha non diminuit liquidationem paragij, nec vitam militiam. d. 43. n. 14.

An ſit onus feudi. n. 15. & 16.

Ad quem ſpectet eius ſolutio. ibid.

An ſi remittatur per Regem Baroni, eius feudaratij per hoc ſint exempti. ibi.

Adoha diuerſimodè ſoluitur iuxta diuerſas feudorum qualitates. n. 17.

An ſoluatur per proprietarium, an per vſufructuarium. n. 18.

Adulterium.

Adulterium cum meretrice maritata, an ſit punibile. d. 54. n. 9.

Adulterij actio datur etiam agnatis, & fratribus mariti adulteræ n. 11.

Ius accuſandi de adulterio tranſit ad hæredes extraneos nè ſoluant dotem. d. 54. n. 13.

Adulterij expreſſa remiſſio, an poſſit fieri per maritum, itaut proſit mulier, nec poſſint illud hæredes obijcere. n. 14.

Adulterii penas, an effugiat vxor propter viri ſæuitiam, aut famis neceſſitatem. n. 17.

Ob adulterium notorium poteſt coniux expelli propria auctoritate. n. 19. Et quod dicatur adulterium notorium. ibid.

Agro-

Digitized by Google

Aegrotus.
Aegrotis non imputantur ad culpam, aut pœnam ea,quæ faciunt turbatione morbi.d.4. num.18.
Aerarius.
Aerarius Baronis poteſt cogi à Barone remedijs prætoriis, quibus coguntur tutores.d. 31.n.11.
An poſſit cogi pro fructibus non feudalibus. n.12.
An teneatur ſeruire extra tenimentum feudi.ibid.
An teneatur de ſuo pro eo,quod non exegit, & an ex mora teneatur ad intereſſe. num. 13.
Aeſtimatio.
Aeſtimatio in dotalibus,an,& quando faciat emptionem.d.1.n.22.& n.17.
Affectus.
Affectus quando puniatur nō ſequuto effectu. d.25.n.4.
Agricultura.
Agricultura non eſt ars mechanica, ideo nobilis illam exercens,non amittit nobilitatē d.10.n.19.
Alienare.
Alienare prohibitus ſine alienius conſenſu,an, eo mortuo,poſſit alienare.d.62.n.4.
Alienatione permiſſa in ſucceſſores ab inteſtato,poteſt eis relinqui etiam ex teſtamēto,& è contra.d.74.o.r.
Alienatio conceſſa,licet videatur intelligi de alienatione inter viuos tantùm,intelligitur tamen etiam per vltimam voluntatem n.2
Alienatio permiſſa vno modo,videtur permiſſa omni ſimili modo.n.3.
Alienum.
Alienum factum promittens, an teneatur ad intereſſe ſi non adimpleuerit.d 22. n.2.
Alienum factum promittens ſub pœna ſoluendi de proprio,ad quid teneatur,& an teneatur de iure canonico.o.3.
Alimenta.
Alimenta in præteritum non ſoluta, quando poſſint peti de præſenti.d 47.n.1.
Actio ad petenda alimenta non exacta, tranſmittitur ad hæredes.n.2.
Quid ſi alimenta debeantur per officium Iudicis.n.3.
Alimenta debentur vxori ſeorſum habitanti ex culpa viri.n.6.
Aliud.
Aliud pro alio,inuito creditore, ſolui non poteſt.d.7.n.4.
Appellatio.
Appellatio interpoſita , quoad vnum caput ſententiæ non deuoluitur ad alia capita ſeparata.d.2.n.10.
Appellatio ſuſpendit ſeotentiam,& appellans remanet in officio.d.150.r.
Appellatio an detur à decreto, quo quis declaratur pro confeſſo.d.41.n.8.
Appellatio ſuper liquidatione inſtrumenti, quem effectum operetur.d.69.n.1.
Arbiter.
Arbitris ſi fuerit tradita poteſtas quantumuis ampla,non per hoc tollitur reductio. d.55. num.3.
Quid ſi in compromiſſo eſt data poteſtas arbitrandi ſecundùm liberam voluntatem. num.4.
Aſſenſus.
Aſſenſus in obligatione pro dote, an valeat ſi ſit poſt mortem præſtitus.d 2.n.3.
Aſſenſus poſt mortem contrahentium expeditus,requirit hæredum ratificationem, ſuper qua nouus aſſenſus eſt impetrādus. ibidem n.5.
Aſſenſus tacitus in Regno non ſatis eſt, ſed requiritur expreſſus.ibid.n.6.
Aſſenſus præſtitus poſt reuocationem reuocationis non validat venditionem primo. loco factam.ibid.n.7.
Aſſenſus non poteſt expediri poſt mortem alienantis feudum,etiam hæreditarium, in præiudicium hæredis,ſine ipſius conſenſu. ibid.n.8.
Aſſenſus expeditus poſt mortem teſtatoris valet in ipſius præiudicium , non verò reſpectu ſucceſſorum non conſentientium. ibid.n.9.
Aſſenſus an ſit præſtandus, quando eſt legatum feudum in præiudicium Regis.ibidem, num.11.
Aſſenſus regulatur ab actu, ſuper quo interponitur.dec.3.n.5.
Aſſenſus non inducit aliquid præter, aut contra voluntatem contrahentium, ibid.
Aſſenſus non validat contractum aliàs inualidum,quàm ob ipſius defectum ibid.n.6.
Aſſenſus expeditus ſuper cōtractu reuocato, eſt nullus ibid.n.7.
Aſſenſus Regis operatur, vt contractus de re feudali valeat quantū valere poteſt,& quid operetur in alienatione feudi.ib.n.8.
Aſſenſus ſubreptitius eſt,niſi exprimātur omnia,quæ poſſent Principem à conceſſione retardare ibid.n.9.
Aſſenſus cenſetur præſtitus ſaluis iuribus tertii n.10.
Aſſenſus ſuper alienatione feudi,cum clauſula *feudi* natura in aliquo nō mutata, quomodo intelligendus ibid.n.11.
Aſſenſus an extendatur ad prorogationem pacti de retrouendendo.Et quid apparente læſione.ibid.n.12.

Aſſenſus

*A*ſſenſus ſuper venditione facienda non extẽditur ad iam factam,& ſuper venditione pura,non extenditur ad conditionalem.ibidẽ. num.13.
*A*ſſenſus impetratus ſuper donatione,& non ſuper pacto de retrouendendo,corruit in totum.n.*14*.
*A*ſſenſus præſtitus ſuper ſorte principali non extenditur ad intereſſe.n.*15*.
*A*ſſenſus in Regno nõ admittir probationem per teſtes ibid.n.16.
Debet regiſtrari in Regia Camera intra ſtatutum tempus,aliàs non valet,& quodnam ſit hoc tempus.n.*17*.
*A*ſſenſus an præſumatur conceſſus ex lapſu centum annorum, vel temporis immemorabilis num.18 Quid ex lapſu *80*.annorum num.*19*.
*A*ſſenſus ſemel conceſſus,reuocari nõ poteſt. num.20.
*A*ſſenſus ſuper venditione, per verbum *fiat*, transfert dominium rei venditæ in emptorem,licèt ſit reuocabile donec regiſtretur. num.21.
*A*ſſenſus retrotrahitur ad tempus cõtractus, in præiudicium conſentientis num.23.Quid in concurſu creditorum prætendentium anterioritatem.n.*24*.
Aſſenſus ſemper eſt gratia, etiam quãdo Rex aſſentire tenetur.d.35.n.*4*.
In quibus caſibus præſtari debeat, & quænam ſit iuſta cauſa illum denegandi. d. *35*. num.*5*.
Aſſenſus poteſt expediri à Prorege, & Collaterali Conſilio n.*6*.
Aſſenſus extenditur in æquipollentibus, vbi verba non repugnant.d.*67*.n.1.
Aſſenſus ſuper venditione,tacito pacto de retrouendendo,quando valeat.d.*67*.n 2.
Aſſenſus recipit omnes conditiones, extenſiones,& limitationes,quas recipit contractus.d.*67*.n.3.
Aſſenſus in donatione, an extẽdatur ad donationem cauſa mortis n.*4*.
Aſſenſus pro filio naturali, an extendatur ad ſpurium n.*5*.
Aſſenſus præſtitus doti, an extendatur ad donationem propter nuptias n.*6*.
Aſſenſus pro contractu emphyteotico,an extendatur ad cenſualem n.7.
Aſſenſus ſuper reſtitutione dotium,ex anteſacti,an extendatur ad aſſecurationem propter vergentiam viri ad inopiam n.8.
Aſſenſus præſtitus ſuper vno contractu, an operetur in alio.n.*9*.
Aſſenſus quando extendatur de caſu ad caſũ. num.*10*.
Aſſenſus præſtitus ſuper principali contractu, extenditur etiam ad conſecutiua. n.*11*.
Aſſenſus ſuper poſſeſſione, non operatur ſine proprietate n.12.
Aſſenſus per cap. Neap. dotibus pro obligatione feudalium conceſſus,an trahatur ad tacitam hypothecam.n.*13*.
Aſſenſus Regis,an requiratur, quando in feudo inſtituitur proximè ſucceſſurus n. *14*.

Audientia.

Regiæ *A*udientiæ poſſunt cognoſcere de officialium delictis.d.24.n.*10*.

Authentica.

Beneficio Auth. *Hoc* quando poſſit vti debitor,& an poſſit illi renunciare abſq. iuramento.d *7*.n.*1*.
An habeat locum, quando fuit renunciatum omni legum auxilio.ibid.

Bannitus.

Bannitus,pendente appellatione à ſententia banni,non poteſt occidi.d.*15*.n.3.

Baro.

*B*aro ex propria culpa carceratus,non poteſt adiutorium petere à vaſſallis.d.4.n.*23*.
Baro nobilitatur ex multitudine,& nobilitate vaſſallorum.d.*8*.n.21.
Barones quibus fauoribus decorentur d *8*. num.*25*.
Barones, & officiales maiores non poſſunt carcerari inconſulto Prorege.n.*26*.
Baronem offendens, non poteſt gaudere indultu n.2*7*.
Baronalis dignitas quando dicatur regalis.d. 8.n.24.
Baro an habeat facultatem faciendi guidaticum,vel etiam aggratiandi foriudicatum d. *11* n.12.
Baro habens primas,& ſecundas cauſas, põt, pẽdente appellatione coram Iudice ſecũdarum cauſarum, facere gratiam vaſſallo nu. 13.
Barones non habent facultatem aggratiandi, niſi ſpecialiter ſit conceſſa in inueſtitura. num.14.
Barones an habeant iuriſdictionem in mare adiacente eorum territorio.d.*23*.n.1*3*.
Baro an poſſit cogere vaſſallos ad portandum literas. Et ad quæ poſſit illos compellere. d.*3*1.n.2.
An poſſit illos cogere ad emendam baiulationem,gabellam,tabernam Curiæ n.*3*.
Baro non poteſt exigere ſeruitia à vaſſallo, qui litem defendit.d.*3*1.n *4*.
Baro poteſt mandare vaſſallis, vt faciant excubias.n.*5*.
Baro in nonis ſeruitiis iniungendis habet poſſeſſionem contra ſe n.*7*.

Baroni

Baroni de facto agenti, quando poſſit reſiſti. num.8.

Baro peſſimè tractans vaſſallos, poteſt cogi ad vendendum feudum.n.9.

Nec talis Raro poteſt cogere vaſſallos, etiã angarios,& perangarios, ad reuertendum in patriam.n.10.

Baro poteſt cogere ſuum Aerarium remedijs prætorijs, quibus coguntur tutores.num. 11.

Et an poſſit illum cogere pro fructibus non feudalibus num.12.

Baro,an teneatur de culpis ſui officialis d.31. num.16.

Baro an poſſit inquirere ſuum officialem ſi in priuilegio habet clauſulam,vt poſſit cognoſcere de delictis,de quibus Magna Curia cognoſcit.n.17.

Baro,contradicente Ciuitate, non poteſt ſeparare ab illa caſale.d.71.n.5.

Bellum.

Bellum priuata auctoritate excitans,incidit in crimen læſæ Maieſtatis.d.75.n.13.

Beneficium.

Beneficia an ſint concedenda, cauſa relata,& introducta.d.21.n.1.

Quot beneficia in vna cauſa poſſint concedi. num 3.

Beneficia à quibus decernenda. n.4.

An,& quando competant Vniuerſitati. n.5.

An concedenda ſint prodigis,itaut reputentur,vt minores in iudicijs n.6.

Cõceduntur in cauſa attentatorum ſuper liquidatione fructuum.n.7.

Conceduntur mulieri, quæ prætendit paraginm in bonis fratris,ſi compareat, vt perſona tertia in lite ab alio mota fratri.n.8.

Et minori litiganti per procuratorem apud acta cum iuramento conſtitutum.n.9.

Beneficium ſecundum ſi detur non dato primo,an debeat dari aliud priuilegium. num. 10.

Beneficium primum, vel ſecundum, an detur minori obijcienti crimen adulterij contra mulierem,verificandum in termino pro dotis,& anteſati amiſſione.n.11.

Beneficia an competant in prima, & in secũda inſtantia.n.12.

Beneficia, an competant in cauſis criminalibus.n.13.

Beneficia quo tempore petantur, & concedantur.d.85.n.4.

Beneficium Eccleſiaſticum.

Beneficij reſignatio non poteſt recipi ab habente ius præſentandi.d.77 n.1.

Significatio perſonæ in reſignatione beneficii facta in manibus Epiſcopi, an ſit ſimonia. num 2.

Beneficii reſignatio ſimoniaca eſt nulla,etiam quoad præiudicium reſignantis.n.3.

Beneficium poteſt reſignari cõſanguineo ſine vitio ſimoniæ.n.4.

Beneficium reſignans quando amittat poſſeſſionem.n.5.

Quando poſſit agere pro ſpolio contra tertium.n.6.

Beneficii reſignatio dolo facta,quando ſit nulla.n.7.

Beneficium poteſt renunciari in fauorem alterius à criminoſo priuando beneficiis, pendente iudicio ſuper criminibus commiſſis. num.8.

Beneficium reſignans per procuratorem, poteſt reuocare renunciationem quandiu res eſt integra.n.9.

Beneficinm reſignans,reuertitur ad ſuum beneficium abſque noua collatione, quando reſignatio non tenuit.n.10.

Beneficii reſignatio,ab excommunicato vitãdo facta,eſt nulla.n.11.

Bona.

Bona æſtimata, ab vxore in dotem tradita, tranſeunt in dominium viri, eiuſque eſt periculum deteriorationis.d.1.nu.17. Et quid ſi maritus ad inopiam vergat.n.21.

Quid ſi tradantur non æſtimata. ibidem nu. 18.

Bona æſtimata,ab vxore in dotem tradita, ſi à marito legentur vxori,debentur iure legati,& præterea debetur pecunia iure dotis. ibid.n.18.

Bona ſubiecta reſtitutioni, an poſſint alienari pro liberando carcerato ob delictum, vel debitum propria culpa contractnm.dec.4. nnm.21.

Bonorum ceſsione non gaudet, qui culpa,aut dolo effectus eſt inops.d.4.n.24.

Pro bonorum defenſione, quãdo liceat hominem occidere.d.18.n.5.

Carcer, Carceratus.

Carceratorũ liberatio eſt cauſa maximè pia. d.4.n.13.

Carceratus quando debeat fideiuſſoribus relaxari.d.4.n.14.

Carceratus, de cuius innocentia conſtat per publicationem proceſſus,poteſt liberari fideiuſſoribus,non expectata ſententia.n.16. Quid de inquiſito, cui fuerunt datæ defenſiones faciendæ extra carceres.n.17.

Carceratus fugiens è carceribus, an habeatur pro confeſſo.d.13.n.9.

Carceres frangere,qui dicantur.n.10.

Quænam ſit pęna tentantis frangere carceres,effectu non ſequuto. ibid.

Quid ſi vaſſallus baronis fugiat è carceribus, animo confugiendi ad ipſum baronem, vel ad Mag. Cur. ibid.

Carceratus ſe ſubmittens gratiæ, aut miſericordiæ Iudicis, non per hoc fatetur delictū. d. 55. n. 1.

Carceratus remittens ſe gratijs Curiæ, an poſſit appellare à compoſitione per Curiam facta. d. 55. n. 2.

Caſale.

Caſalia vtuntur iiſdem conſtitutionibus, & priùs, quibus, & Ciuitates d. 71. n. 7.

Quid in diſpoſitione pęnali pro aliquo crimine in ſpecie contra aliquam Ciuitatem, an extendatur ad caſalia. n. 8.

Caſtellanus.

Caſtellanus tradens caſtrum inimicis, etiam cum cauſa, an pęna mortis puniatur. d. 30. num. 7.

Caſtrum.

Caſtrum quando comprehendat terram, & è contra. d 32. n. 1.

Caſtrum à Barone ædificatum in ſolo non feudali, non efficitur feudale. n. 2.

Caſtrum inter duas Ciuitates exiſtens, præſumitur de iuriſdictione illius, cui eſt propinquius n. 3.

Caſtri conceſsio an præſumatur in feudum. num. 4.

Caſtra omnia in Regno ſunt quaternata ſaltē præſumptiuè. n. 5.

Caſtrum burgenſaticum ex habitatione burgenſium, nunquam fit feudale. n. 6.

Caſtro conceſſo, veniunt omnia, quæ ad illius defenſionem reperiebantur. n. 7.

Caſtri conceſsio cum iuribus, & pertinentiis, ad quæ ſe extendat. n. 8.

Caſtri conceſsio, an intelligatur facta cū mero, & mixto imperio. n. 9.

Caſtro conceſſo, non veniunt ſpiritualia, & exempta. n. 10.

Caſtrum ſi vniatur Ciuitati, an reguletur à Ciuitate. n. 11.

Caſtro diruto, non tenetur Dominus præſtare ſeruitium. n. 12.

Cauſa.

Cauſæ ciuiles in Regno ſunt ſummariæ. d. 65. num 5.

Cauſa falſa. Vide *falſum.*

Cedere.

Cedens an teneatur deponere, vt principalis in cauſa ceſſionarii. d. 63. n. 10.

Mercator fallitus non poteſt cedere bonis. d. 80. n. 3.

Cenſus.

Pro cenſibus ſuper bonis hæreditariis poteſt in Regno agi via executiua contra hæredē debitoris. d. 7. n. 9.

Citatio.

Citatio in Regno quibus modis fiat. d. 42 n. 6.

Citatio facta marito in domo, vbi habitat eius vxor, & è contra. an valeat. n. 7.

Quid in feudatario in loco, vbi habet feudum num. 8.

Citatio, quæ fit Neapoli quando exigat ſolemnitates n. 9.

Citatio extra Regnum contra rebelles, quomodo fiat. n. 10.

Citatio per edictum quando, & qualiter debeat fieri. n. 12.

Citatio generalis, an ſufficiens ſit pro curſu cauſæ. n. 13.

Citatio pupilli, quomodo ſit facienda. num. 14.

Citatio, an requiratur quando experti referūt num. 15.

Citari an debeat quis in præambulo. n. 16.

Citatio an requiratur in interdictione bonorum, & in agnitione bonorum poſſeſſionis. num. 17.

Citari an debeant non principales. n. 18.

Citatio an, & quomodo, & in quibus requiratur. n. 19.

Ciuitas.

Ciuitatis nomen, quando comprehendat diſtrictum. d 23 n. 10.

Ciuitas, & Caſalia ſunt vnicum corpus. Erin dubio præſumptio eſt, quod ſint vnita. d. 71. num 4.

Ciuitas an poſſit prohibere hominibus caſalis nè ducant panem in Ciuitatem. dec. 71. num. 11.

Clauſula.

Clauſula *feudi natura in aliquo non mutata,* in aſſenſu ſuper alienatione feudi appoſita, quomodo intelligenda. d. 3. n. 11.

Clauſula *ex certa ſcientia,* non purgat ſubreptionem, aut obreptionem ibid. n. 25.

Non operatur in facto, quod Princeps ignorat. n. 26. Nec in ijs, quæ in iure non conſiſtunt. ibid.

Quid ſignificet, & quos pariat effectus. num. 27.

Clauſula *Incontinenti*, quomodo intelligenda in materia vindictæ, quæ incontinenti fieri permittitur. d. 18. n. 7.

Clauſula *Non aliter, nec alio modo* importat conditionem, imò inducit formam, & habet naturam præciſam. d 22. n. 1.

Clericus.

Clericus priuatus beneficio, poteſt, appellatione pendente, ei renunciare. d. 15. n. 2

Clerici à ſuis Iudicibus compellendi ſunt ad refectionem pontium, & viarum. d. 38. n. 3.

Quando teneantur ad ſolutionem gabellæ impoſitæ ob publicam neceſſitatem, vel vtilitatem.

Digitized by Google

licitatem.d.38.num.4.
An ſine auctoritate Summi Pontificis poſſint contribuere in oneribus concernentibus pietatem communem.n.5.
Clerici an ſuccedant in feudis.d.43.n.19.
Clerico an conecdatur remiſſio,ſi poſt edictũ generale,dicat ſe iuſte poſſidere, & remitti petat ad Iudicem Eccleſiaſticum. d.83.n.6.
Cæcus.
Cæcus vtroque oculo eſt miſerabilis perſona, & habet electionem fori.d.26.n.1.
Non poteſt fideiubere num.2.fallit pro tutore.n.9.
Nec Societatem contrahere.n.3.
Poteſt donare cauſa mortis non adhibitis ſolemnitatibus,dummodo ſit præſens donatarius,aut alius,qui eo ſtipulet.n.4.
Collecta.
Collectæ imponi poſſunt pro ampliandis viis, ſoluendæ ab illis,qui inde commodum percipiunt.d.38.n.1.
An ad eas ſoluendas cogi poſſint Clerici.n.3
Conclusio.
Concluſione facta an poſſit aliquid à partibus produci.d.41.n.1.
Concluſio facta cum reſeruatione, quid operetur.Et an in dubio cenſeatur facta reſeruatio.n.2.
Concluſione facta in cauſa, quando poſſit depoſitio principalis n.6.
Condemnatio.
Condemnatio ſemper ſequitur,ſiue in primo, ſiue in appellationis iudicio ex cauſa de preterito ius ſuperueniat.d.65.n.2.
Conductor.
Conductor malè verſans in re cõducta, poteſt à Domino expelli d.6.n.18.
Conductor vtens re conducta in alium vſum, quam fuit conducta, cadit à locatione.nu.19.
Conductor antiquus non poteſt in vltimo anno reſtipulare terram in præiudicium Domini.n.20.
Conductor quibus ex cauſis poſſit expelli à re conducta.n.21.
Conductor denegãs reſtituere rem conductã finito tempore, an teneatur ad damna,& intereſſe.d.68.n.3.
Conductor quando finita conductione poſſit inferre quæſtionem dominii rei conductæ. d.68.n.4.
Conductor quando poſſit retinere rem cõductam ratione expenſarum in illa factarum. num.5.
Conductor primus quando expelli poſſit à ſecundo.n.6.
Conductor domus non ſoluens penſionem, poteſt expelli ad ſimplicem petitionem locatoris.n.7.
Conductor impeditus,vti re locata,an habeat remiſſionem mercedis n.9.
Confeſſio.
Confeſſio ficta,à lege recepta,idem operatur quod vera.Et leges de vera loquẽtes, procedunt in ficta.d.48.n.7.
Confeſſio mulieris raptæ, an faciat indicium contra raptorem.d.54.n 20.
Confeſſio ſociorum in furtis ſtratæ publicæ, quando probet contra conſocios.d.78.n.5 & ſeq.
Confeſſio ſociorum. Vide *Socius.*
Conſanguineus.
In conſanguineo in quibus præſumatur ſcientia,& in quibus ignorãtia reſpectu alterius conſanguinei.d.51.n.1.
Conſenſus.
Conſenſus hæredis neuus,an cenſeatur interpoſitus ſi fuerit ſupplicatum pro aſſenſu ſuper teſtamento nullo d.2.n.10.
Conſeruatorium.
Conſeruatoria qualiter in Regno practicẽtur. d.83.n.1.
Non ſunt concedenda, parte non citata,& ſi concedantur , non præiudicant tertio. num.2.
Non habent locum contra tertios poſſeſſores,qui non ſpoliauerunt , nec fuerunt in dolo.n.3.
Conſeruatorium pro laico contra clericũ non procedit , niſi agatur de ſpolio violento. num.5.
Conſtitutio.
Conſtitutio cõſtitutionem diuæ memoriæ habet locum in emptore in promiſſione de vendendo,& in pacto de non petendo.d.2. num.4.
Conſtitutum.
Conſtitutum an transferat poſſeſsionem in abſentem.d.51.n 9.
Agens vigore conſtituti debet probare,quod debitor conſtituens poſſidebat tempore obligationis d.51.n.11.
Conſtitutum non ſufficit, quando requiritur corporalis traditio.n.12.
Conſtitutum in re promiſſa poſt mortem collatum,an aliquid operetur.n.13.
Conſtitutarius an propria auctoritate poſſit ingredi poſſeſsionem, poſſeſſoribus non citatis.d.51.n.10.
Contractus.
Contractus an poſſint reuocari.d. 49. num.1. & 2.
Cõtractus nullus nullam parit obligationem, num.3.
Contractus dolo factus,qua ratione ſit nullus num.4.
Contractus contra prohibitionem legis, an indi-

indigeat abſolutione.num.5.

Contumax.

Contumax non dicitur,qui non tenetur comparere, & contra eum non currit peremptorium.d.9.n.14.

Creditor.

Creditor cauſa dotis cogitur cōcurrere cum alijs creditoribus ad concedendam dilationem quinquennalem.d.1.n 26.

Tenetur prius agere ad rem ſpecialiter obligatam.ibid.n.27.

Creditor replicans aduerſus promptuariam probationem debitoris, non eſt audiendus niſi dato termino.d.9.n 27.

Creditor plus ſuo credito petens, an, & quādo excuſetur à pęna d.20.n.1.

Creditor quando poſſit contra bona generaliter, & ſpecialiter obligata ſe dirigere.d.29.n.1.

Crimen.

Crimen læſæ Maieſtatis, quibus modis committatur,& quomodo puniatur. deciſ.75. num.2.

Non recipit remiſſionem.n.3.

Eius cognitio eſt de reſeruatis Principi.n 4.

Contra illud committentes poteſt inauditis defenſionibus procedi.n 5.

Quibus modis probetur.n.6.

In eo non fit extenſio de caſu ad caſum. num 9.

Non poteſt imputari carenti dolo. n.11.

In eo nullius priuilegium attenditur.n.12.

Criminis ſocius.Vide *Socius.*

Curator.

Curator non conficiens inuentarium, aut librum rationum,quibus pęnis puniatur.dec.12.n.2.

Curator an teneatur deponere,vt principalis d.63.n.11.

Datio in ſolutum.

Datio in ſolutum voluntaria,eſt vera vēditio. d.3.num.1.

Datio rei alienæ in ſolutum eſt valida, poteſt tamen Dominus agere pro ipſius vendicatione,ſi extet.ibid.n.2.

Datio feudi in ſolutum,an fieri poſſit,quando fuit conceſſa licentia illud vendendi.ibidem num 3.

Debitor.

Debitor quando poſſit, vti beneficio Auth. *Hoc*,& an ei poſſit renunciare abſque iuramento.d.7.n.1.

Ex pluribus reis debendi,vno ſoluente, cæteri liberantur.d.20.n.2.

Debitor obligatus per iuramentum ad ſoluēdum certa die,aduenıente illa die, ſtatim conſtituitur in mora irregulari ſine monitione.d.20.n.3.

Debitor citatus ad recognoſcendum, poteſt debite ſe opponere etiam poſt ſententiam. d.41.n.13.

Debitor ſuſpectus de fuga, vt poſſit carcerari,aut duci ante præſentiam Iudicis, quot, & quæ requirantur.d.82.n.1.

Debitor de fuga ſuſpectus debet cauere non ſolum de ſtando iuri,ſed etiam de iudicatum ſoluendo.n.2.

Debitor vt propter ſuſpicionem fugæ carcerationem effugiat, quid probare debeat. num.3.

Defenſio.

Defenſiones alicui competentes de iure ciuili poſſunt tolli à Principe, non autem competentes de iure naturali.d 17.n.14.

Pro defenſione rerum quando liceat hominē occidere.d.18.n.5.

Quid pro defenſione honoris.n.6.

Delinquens.

Delinquentium corpora cur dicatur de alta iuriſdictione,& ſine conſenſu Principis tolli non poſſint.d.23.n 8.

Delinquentes ſpe gaudendi immunitate Eccleſiæ,an ſi ad eam confugiant, inde extrahi poſſint. Et quibus coniecturis hic animus probetur.d.37.n.4.

Depoſitio.

Depoſitio principalis debet offerri in calce termini.d.63.n.1.

Si petatur,& non fiat, impedit litis curſum. ibidem.

Petita ante concluſionem,cōcedi debet.n.2.

Depoſitio principalis ab actore, & à reo faciēda.n.5.Et an ſemel interrogatus, teneatur iterum deponere.n.6.

Diſtrictus.

Diſtrictus plus ſe extendit,quàm territorium. Et quid importet d.23.n.11.

Diues.

Diuitibus,etiam popularibus, non infliguntur pęnæ ignominioſæ.d.10.n.5.

Doctor.

Doctor ſola dignitate Doctoratus dicitur nobilis accidentaliter.d.10 n.1.

Quando præferatur nobili genere nato. n.2.

An ſit immunis ab onere guardię,& hoſpitationis militum in ſua domo.n.3.

Non poteſt renunciare priuilegijs Doctoratus.n.4.

Dominus.

Domino directo competit prelatio ſi velit vti pro ſe;ſecus ſi pro alijs,d.6.n.26.

Donatarius.

Donatario abſenti, an ex ſtipulatione Notarij acquiratur ius reuocabiliter, vel irreuocabi-

cabiliter.d.51.n.3.

Donatio.

Donãs in quibus caſibus teneatur de euictione.d 22.n.11.

Donatio inter virum,& vxorem reuocari poteſt,licèt iuramento firmata, nec morte firmatur ſi apparet ſaltem tacitè reuocata d.4.n.40.

Donatio facta à viro vxori cenſetur reuocata per obligationem rei donatæ alteri factam poſt donationem; ſecus in obligatione generali bonorum,à viro facta n.41.

Donatio inter virum,& vxorem,an,& quãdo valeat.num.42.Et quid ſi fiat in teſtamẽto. num.43.

Donatio contemplatione matrimonij reuocari non poteſt ob ingratitudinem.dec.22. num.6.

Donatio facta contemplatione proprij matrimonii,non reuocatur ob ſuperuenientiã liberorum,& eſt irreuocabilis in prçiudiciũ omnium, qui in ipſo contractu interuenerunt.n.7.

Donatio facta à patre filio contemplatione matrimonii non poteſt reuocari abſq;conſenſu vxoris.n.8.

Et vxor agere poteſt pro ipſius obſeruãtia. ibidem.

Donatio facta filio cõtẽplatione matrimonij,an reuocetur ſi filius ſine liberis prçmoriatur donanti n.9.

Donatio contemplatione matrimonii, an dicatur habere titulum lucratiuum, vel oneroſum n.10.

Donatio vt dicatur remuneratoria,qualia debent eſſe ſeruitia.d.22.n.12.

Donatio facta ſponſo,quando ſit valida,abſq; acceptatione,aut ſcientia donatarii. d.51. num.2.

Donatio acceptata per tertium,qui nõ ſit Iudex,nec Notarius,non perficitur, non ſequuta acceptatione abſentis.d.51.n.5.

Quid ſi donatio non fuerit acceptata,ſed donator dixerit,Promitto donationem,& omnia,& ſingula in ea contenta, habere rata, an poſſit illam reuocare.n.6.

In donatione facta Eccleſiæ,aut aliis locis piis ſufficit ſola acceptatio Notarii.n.7.

Donatio meretrici facta ex cauſa libidinis, & donatio à meretrice facta ſuo amaſio, an valeat.d.52.n.2.

Dos.

In dotis repetitione mulier præfertur creditori habentibus tacitas hypothecas,non vero habentibus anteriores expreſſas.dec. 1.num.1.& 9.

Et huiuſmodi prælationis priuilegium,trãſit ad filios,non autem ad hæredes extraneos mulieris.ibid.n.2.

Et poſſunt filii, vti iure retentionis in bonis patris donec dos reſtituatur.ibid.n.3.

An hoc priuilegium mulier poſſit renunciare viro ibid.n.4.

An dos præferatur reficienti rem, an conſeruanti.d.1.n.23.

Dos vbi non eſt expreſsè priuilegiata, remanet ſub regulis iuris communis. ibidem. num.24.

Dos à matre tradita, imputatur filiæ in legitimam.d.4.n.6.

Dotis legatum,an ſit purum, vel conditionale, & quando debeatur, & an ſit tranſmiſſibile.d.19.n.7.

Promittens ſe curaturum, quòd alius det certam dotem,an teneatur ad intereſſe, ſi dos illa non detur.d.22.n.5.

Dotis legatum debetur ab omnibus hæredibus in ſolidum, etiam ab hæredibus in feudalibus.d.50.n.1.

Eccleſia.

Eccleſiæ immunitate non gaudet, qui inimicũ ſibi reconciliatum occidit d.16.n.3.

Contra Eccleſia immunitatẽ non poteſt Princeps ſtatuere.d.17 n.15.

Eccleſiæ factum promittens,an compellatur, vel præſtando intereſſe liberetur.d. 22.n 4.

Eccleſia an poſſit cogere vicinum, aut aliam Eccleſiam ad vendendam domum pro ampliatione.d.37.n.1.

Quid ſi domus eſſet ſubiecta fideicommiſſo. ibid.& dec.87.n.1.

Eccleſiæ immunitate gaudent clauſtrum,atriũ porticus,dormitorium,ſepta, & tota fabrica.d.37.n.2.

Et oratorium auctoritate Epiſcopi conſtructum.n.3.

An ea gaudeant qui delinquunt ſub ſpe gaudendi.n.4.

Priuilegium Eccleſiæ conceſſum, vt poſſit cogere ad vendendum,extenditur ad locandũ d.87.n.5.

Extenditur etiam pro ampliatione viæ publicæ,tendentis ad portam Eccleſiæ.n 6.

Eccleſia quando teneatur vendere alteri Eccleſiæ.n.7.

Eccleſiæ emphyteuſis.Vide *emphyteuſis.*

Emere emptum.

Res empta ex pecunia reſtitutioni ſubiecta, an ſit ſubiecta fideicommiſſo.d.29. n.12.

Emphyteuſis.

Emphyteuſi finita ob lineam finitam, an poſſint hæredes petere emphyteuſis cõfirmationem.d.6 n.1.

Quid in emphyteuſi Eccleſiæ. ibidem.& n.6.

Quid

Quid ſi hæredes eſſent extranei, & res non eſſet integra.n 2.
Quid ſi agnati fuerint negligentes. n.3.
Quid ſi emphyteuſis finiret ob canonem nō ſolutum.n 4.
Emphyteuſis confirmationem, an poſſint repetere agnati non inſtituti hęredes, cōcurrentibus extraneis hæredibus n.5.
Quid in emphyteuſi noua, & quid in feudis. num.7.
Emphyteuſis Eccleſiaſticæ renouationem, vt poſſit quis repetere, quænam debeant concurrere.n 8.
Emphyteuſis Eccleſiaſtica, quid differat à laicali.n.9.
Emphyteuſis Eccleſiæ, conceſſa pro ſe, & hæredibus, an tranſeat ad extraneos.n.10.
Emphyteuſis an deuoluatur ad Dominum cū omnibus meliorationibus.n.11.
Emphyteuſi Eccleſiæ finita ob lineam non finitam, cui debeantur melioramenta. num. 12.
Emphyteuſis Eccleſiæ, an inter coniuges, & filios communicetur.n.13.

Emphyteuta.

Emphyteuta, finito tempore, an poſſit expelli à Domino directo.d.6.n.14.
Emphyteuta ſpoliatus re emphyteotica à Domino directo auctoritate propria, an ſit ante omnia reſtituendus. Et quid ſi petierit Dominus poſſeſſionem captam confirmari.d.6.n.17.
Emphyteuta quibus ex cauſis poſſit expelli à re conducta.d.6.n.21.
Emphyteuta, qui ſingulis annis canonem ſoluere iurauit, ſi non ſoluit, an ob periurium poſſit ſtatim pelli.n.22.
Emphyteuta non excuſatur à ſolutione canonis, niſi res in totum perierit.n 23.
Emphyteuſis dicitur quando penſio, quantūuis magna, ſoluitur in recognitionem directi dominij n.24
Emphyteuſis renouatio, quando facienda ſit deſcendentibus, etiam ab Eccleſia volente pro ſe retinere.n.27.
Emphyteuta non excuſatur à pęna caducitatis ob paupertatem, in quam ſua culpa incidit.d.4.n.22.
Emphyteutæ hæredes. Vide *Hæres.*

Euictio.

Euictio quando procedat ex conceſſione feudi.d.22.n.13.
An habeat locum in dotem.n.14.
An poſſit per pactum effici, vt non ſit locus euictioni.n.15.
Euictio promiſſa pro factis, & contractibus proprijs tantùm, quid operetur.n.16.
Euicta re in ſolutum data, an detur actio primæua, vel ſit extincta.n.17.

Examinator.

Examinatoris officiū in quo conſiſtat, & quid præſumatur ei commiſſum.d.27.n.9.
Eius commiſſio non expirat, licèt mutetur Iudex, qui ei commiſſionem fecit n.10.
Ad inſtantiam Neapolitanorum non deputatur examinator extra Ciuitatem, exceptis cauſis criminalibus, & feudalibus. num. 11.

Exceptio.

Quænam exceptiones impediant inſtrumenti liquidationem. Vide *Liquidatio.*
Exceptiones ad impediendam inſtrumenti liquidationem, quando fieri debeant à principalibus, & quando à Procuratoribus.d.9. num.26.
Exceptio falſitatis, quomodo probetur, & an impediat inſtrumenti liquidationem. d. 9. num.25.
Exceptio non numeratæ pecuniæ, quando locum non habeat.d.29.n.2.
An poſſit renunciari, & impediat liquidationem inſtrumenti penès acta n.3.
Opponitur aduerſus executionem literarum cambij, etiam ſi præſentans illas, in dorſo earum fateatur ſe recepiſſe pecuniam. n.4.
An poſſit opponi per mandatarium acceptantem.n.5.

Excubiæ.

Si plures fuerint ad excubias, an alter pro altero teneatur.d.30.n.6.

Exhæredatio.

Exhæredari non poteſt filius eo, quod meretricem duxit in vxorem.d.52.n.8.
Exhæredationis pęna à iure inducta contra filios indignas nuptias contrahentes, abſque patris conſenſu, non eſt contra matrimonij libertatem.d.62.n.5.

Exilium, Exulatus.

Exulatus à Ciuitate, an poſſit commorari in villa exempta à iuriſdictione Ciuitatis.d.23. num.5.
Exulatus ſi fiat Clericus, ſi frangat fines, quis ſit Iudex competens huius fractionis. n.6.

Extenſio

Extenſio permittitur, etiam in pęnalibus fauore Reipublicæ.d. t.n.6.
Et fauore animæ ſit etiam in exorbitantibus, & correctoriis, ex maioritate, vel identitate rationis.n.7.
Et generaliter quando ſit facienda extenſio, in pęnalibus.d.23.n.15.& d.66.n.1.
Et quid in pęnalibus, & correctoriis ſimul.ib.

Exterus.

Exterus an poſſit citari per edictum.d.42.n.11

Falſitas. falſum.

Falſitatis ſuſpicio quomodo oriatur contra-

Notarium ex inſolito modo, & varietate ſcribendi d.86.n.4.
Vt falſitas vitetur,omnis ſumāda eſt interpretatio,etiam verba impropriando. n.5.
Falſitas non præſumitur quando ex actu nullū ſequitur commodum.n.6.& 10.
Falſitas potiùs præſumitur dicta per ignorantiam,quàm doloſè.n.7.
Ideo non punitur falſitas niſi probetur dolus.ibid.
Falſitas quibus coniecturis præſumatur. n.9.
Falſitatis præſumptio, quomodo inducatur, vel excludatur.n.11.
Falſitas inſtrumenti, an faciat ſuperſederi in cauſa ciuili.n.12.
Falſitas quomodo probetur.n.14.
In falſitatis materia, an ſit locus torturæ, & quæ probationes requirantur.n.15.
Falſificans prouiſiones Regiæ Cameræ, qua pœna puniendus.n.16.
Falſi pœna locum non habet niſi falſitas ſit alteri nociua,non tamen requiritur, vt actu nocet.d.86.n.8.
In falſi crimine non habetur ratio nobilitatis d.10.n.7.
Falſa cauſa vitiat inſtitutionem,legatum,contractum,reſcriptum,gratiam,decretum,cui originem dat.d 81.n.3.
An reddat ſententiam, reſcriptum, & alias diſpoſitiones nullas n.4.
Falſa demonſtratio, rei demonſtratæ adiecta, an deſtruat legatum,contractum, reſcriptū num.5.

Feudatarius.

Feudatarius,non poteſt ſine aſſenſu in feudo vſufructum conſtituere.d.35.n.3.

Feriæ.

Feriis ab hominibus inductis poſſunt partes renunciare,non autem Diuinis.d 58. n.2.
Et admittitur etiam tacita renunciatio.n.3.

Feſtum.

Diebus feſtis nequeunt fieri acta, etiam si Iudex debeat poteſtatem procedēdi ſummariè.d.58.n.1.
Diebus feſtis poſſunt fieri actus extraiudiciales,& voluntariæ iuriſdictionis.d.58.n.6.
Et quænam cauſæ iis diebus tractari poſſint. num.7.
Dies in honorē Dei feriati,qui dicantur.n.11.
Diebus feſtis, an poſſit procedi ad modum belli contra foraſcitos, & publicos latrones,& facinoroſos.n.12.
In iis quænam opera fieri poſſint.n.13.

Feudum.

Feudum nobile quodnam ſit.d.8.n.20.
Ex ipſo acquiritur nobilitas, ſecus ex feudo ruſtico.ibid.
Vt autem nobilitet,debet eſſe quaternatum, num 22.
Habens feudum nobile quaternatum, annui valoris vnciarum viginti,habet vocem in parlamento.n.23.
Hæres in feudo hæreditario, vocatus à lege, contra voluntatem defuncti, an teneatur ad debita ſine aſſenſu per ipſum contracta. d.28.num.1.
Hæres in feudo hæreditario ad quæ onera teneatur.n.2.
Tenetur ad ſolutionem omnium legatorum pro concurrenti valore feudi,& poteſt cogi ad vendendum feudum.n.3.
In feudi hæreditarii ſucceſſione,quid operetur qualitas ſanguinis,& hæredis.n.4.
Feudum hæreditarium quid ſit,& qua ratione conſtituatur.n.5.
Quid de feudo ex pacto.ibid.
Feuda communiter in Regno ſunt ex pacto,& prouidentia hæreditaria.n 6.
Feudi hæreditarii, qualitas quem effectū producat.n.7.
Feudū hæreditariū,dum adeſt aſſenſus, quoad diſpoſitionem nil differat ab allodio.n.8.
In feudis hæreditariis non habet locum *tex.in l.fin.C.de edit.D Adrian.toll.n.9.*
Feuda hæreditaria imputantur in legitimam, ſecus ex pacto,& prouidentia. n.10.
Feudum in Regno in dubio præſumitur hæreditarium n.11.
Feudum nouum ex pacto,& prouidentia,quid differat ab hæreditario n.12.
Feudi pretium non eſt feudale,nec ſuccedit loco rei.d 29.n.11.
Feudum nouum cum antiquo permutatum de conſenſu Regis,antiqui naturam aſſumit,& antiquum nou.d.29 n.16.
Feudi alienatio,ſine aſſenſu,an, & quando ſit valida.d.35.n.1.& 2.
Feudi æſtimatio,an debeatur inſtituto hærede extraneo.d.35 n.10.
Feudi æſtimatio,ſiue ex cambium, an debeatur donatario,cui fuit promiſſa donatio cōtemplatione matrimonii.d.35 n.11.
Quid si donetur feudum in remunerationem ſeruitiorū, & an in tali caſu teneatur hæres in burgenſaticis ad æſtimationem. n.12.
Feuda obtenta pecunia, non conferunt dignitatem.d.43.n.2.
Feudo conceſſo,an veniat ſeruitiū.d.43.n.10.
De feudi ſubſtantia eſt fidelitas, non autem ſeruitium.n.11.
Feuda non veniunt in generali diſpoſitione. d.88.n.1.
Nec comprehenduntur,niſi exprimātur.n.2
Titulata non veniunt in obligatione bonorum feudalium,nec in aſſenſu præſtito ſuper dicta obligatione. n.3.

Non

Non veniunt in generali alienatione. n.4.
Includuntur in dictionibus vniuerſalibus geminatis.n.5.
Non veniunt appellatione bonorum ſimpliciter,niſi in literis Regis.n.6.
An veniant in obligatione generali bonorum Et quid ſeruetur Neapoli in beneficium mulierum, quæ habent Regis aſſenſum. num.7.

Fideicommiſſum.

Fideicommiſſum conditionale, an tranſmittatur mortuo fideicommiſſario ante euentum conditionis.d.64.

Fideiuſſio.

Fideiuſſio quãdo tollatur præſentatione principalis.d.14.n.7.

Fideiuſſor.

Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo, in prima inſtantia acceptus,an teneatur in cauſa appellationis.d.14.n.1.
Acceptus in vno Tribunali, an teneatur in alio.n.2.
Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo ab arbitris non tenetur de eo,quod eſt iudicatum à Iudicibus n.3.
Fideiuſſor deſiſtendo reum, an liberetur ſi ſemel fecit eum ſiſtere.n.4.
Quid ſi fugientem præſentauit.n.6.
Fideiuſſor liberatus ob rei carcerationem,an teneatur ſi ille fugiat.n.5.
Per dationem fideiuſſoris de iudicatum ſoluẽdo non dicitur quis in Iudicem conſentire. num.8.
Quid differ inter fideiuſſorem iudicij, & contractus.n.9.
Fideiuſſor de iudicio ſiſti,an, vltra pęnam,teneatur etiam ad intereſſe. ibidem . num. 10.
Fideiuſſor de iudicatum ſoluendo in cauſa principali criminaliter intentata, liberatur inſtantia perempta.n.11.
Fideiuſſor pro re conducta ad certum tẽpus, non tenetur in reconductione,expirato dicto tempore.d.68.n.2.
Fideiuſſor propter paupertatem poteſt vendere bona debitoris eo inconſulto,& ſatiſfacere creditoribus.d.84.n.26.

Fidelitas.

Fidelitas debetur,etiam ſi remittatur iuramẽtum fidelitatis.d.43.n.9.
Fidelitas eſt de ſubſtantia feudi.n.11.

Fides.

Fidem datam Principi frangens, an incurrat crimen læſæ Maieſtatis d.75.n.10.

Filia.

Filia ſpuria debet habere dotem,quæ ea mortua ſine filijs reuertitur ad dotantem. d.47. num.7.
Quid de filia inceſtuoſa,& nefaria ibidem num.8.
Filiæ,quæ actio competat pro paragio. num. 12.
Filia quando pro paragio ſuper bonis maternis præferatur creditoribus etiam paternis d.47.n.17.

Filius.

Filius eſt pars viſcerum patris. d.4.n.8.
Filij à parentibus alendi ſunt,etiam ſi propria culpa infirmi,aut pauperes euaſerint.dec.4 num.19.
Filius adeũdo paternam hæreditatem, an poſſit bonorum aduentitiorum alienationem à patre factam impugnare.d.7.n.5.
Filius bona patris furans, an teneatur pęna furti.d.13.n.13.
Filius an committat furtum capiendo bona patris.d.89.n.13.

Filiusfamilias.

Filiusfamilias poteſt de conſenſu patris ad ipſius fauorem ſe obligare. deciſ. 4. num. 28.
Filiusfamilias in quibus caſibus obligetur tam de iure communi, quàm ex Regia Pragmatica n.29.
Pro patre fideiubens,an, & quando ſit carcerandus,vel conueniendus quantum ſoluere poteſt.n.30.
Se obligans cum patre, & renuncians beneficio *l.quod cum eo*, an inuetur beneficio illius legis n.32.
Effectus debitor ob cõtractum ſocietatem, tenetur quantum facere poteſt,nec moleſtatur de perſona.n.31.
Filiusfamilias minor 14.annis, alteri obligatus cum conſenſu patris, an facta liquidatione inſtrumenti poſſit carcerari, non obſtante læſione,aut reſtitutionis exceptione. num.33.
Filiusfamilias obligatus cum patre in cauſa, quæ nõ niſi in vinculis eſt audienda,an poſſit audiri carceres.n.34.
Filiusfamilias pro paterno debito, cum patre obligatus, maior effectus non amittit beneficium *l.quod cum eo*.num. 35. Et quid ſi renunciauerit dicto beneficio.ibid.

Fiſcus.

Fiſcus habens expreſſam hypothecam poſteriorem præfertur habenti tacitam anteriorem.d.1.n.10.
Quid ſi vterque concurrat aduerſus communem debitorem cum expreſſa hypotheca. ibid.n.11.
Quid in bonis quæſitis poſt fiſcalem obligationem.ibid.n.12.& 14.
Quid ſi priuatus creditor potiretur priuilegio temporis,& ætatis.ibid.n.13.

Digitized by Google

Lex loquens de prælatione fiſci, an ad dotem ſit extendenda.ibid.n.15.& 16.

Fœmina.

Fœmina excluditur à ſucceſſione iuris vindictę, vel remittendi.d.4.n.26.

Fœnum.

Fœnum an ſit in fructibus.d.34.n.4.

Foriudicatio.

Forindicatio pro quibus criminibus poſſit fieri.d.13.n.1.

Ad Foriudicationem non poteſt deueniri, niſi conſtet de delicto ſaltem per indicia ſufficientia ad torturam.n.2.

Foriudicationis ſententia lata contra minorē, annullatur.d.13.n.7.

Foriudicationis ſententia quādo reddatur nulla ex defectu legitimæ citationis ad informandum.d.17.n.1.

Ante illam debent citari non ſolùm ipſe cōtumax,ſed etiam eius conſanguinei ad ipsū defendendum, & quæ poſſint opponere, num.2.

Nullitates ab eis oppoſitæ poſſunt diſcuti, non præſentatis inquiſitis.n.3.

Foriudicationis tempus in grauioribus delictis poteſt breuiari à Prorege.n.4.

Foriudicationis tempus currit etiam durante tempore guidatici.n.5.

Foriudicationis tēpus breuiari poteſt ad dies quindecim pro delictis commiſſis cum ſcopettis,& piſtolis.d.25.n.1.

Et pro delictis commiſſis in rixa cum ſclopis paruis breniari poteſt ad tres menſes.n.2.

Quid reſpectu aſſiſtētium in his delictis.n.3.

Foriudicatus.

Foriudicatus habetur pro mortuo etiā quoad alimenta.d.13.n.3.

Poteſt impunè occidi,non tamen ab vxore. ibid.

Foriudicati ſucceſſio quibus ſpectet.n.4.

Foriudicatus non priuatur iure eligendi, vel nominandi aliquem in officialem.n.5.

Foriudicatus ſi poſt 13. annos dicat de nullitate ſententiæ,an ſit audiendus. n.6.

Foriudicatus poteſt contra ſententiam foriudicationis nullitates proponere, ſi ſint euidentes.n 8.

Furiudicatus captus à Miniſtris Curię,an poſſit impunè occidi.d.17.n.6.

Foriudicatum occidens proditoriè,aut priuato odio,an debeat puniri.d.17.n.7.

Frondes.

Frondes ficomororum veniunt appellatione fructuum.d.34.n.2.

Fructus.

Fructus peruenti ex ſubſtantia paterna,an dicantur bona paterna, & ſubiacent diſpoſitioni *Auth.ex teſtamento C. de ſecun. nupt.* d.29.n.13.

Fructuum appellatione quænam veniant.d.34 num.1.

Fructus immaturi propriè non dicuntur fructus.d.34.n.3.

Fur.

Fur à quo iudice,& quibus legibus puniri debeat.d.78.n.1.

Furis bona ſunt tacitè hypothecata pro reſtitutione rerum ablatarum.d.89.n.4.

Fur ſi dixerit accepiſſe rem,credens dominum permiſſurum,an puniatur pęna ordinaria, & an poſſit torqueri.d.89.n.6.

Fur quid probare debeat,vt excuſetur à pęna furti.d.89.n.15.

Furioſus.

Furioſus habens dilucida interualla, poteſt teſtari,& donare in cauſam piam.d.35.n.6.

Quid differat à mente capto.n.7.

Furioſo competunt omnia beneficia, quæ cōpetunt minoribus.n.8.

Furtum.

Furti pęna de iure Regni.d.13.n.11.

Furti corpus quomodo probetur.nu.12. & d. 89.n.5.

Furti actio ad pęnam, an detur contra filium bona patris ſurripientem, vel contra eius adiutores.d.13.n.13.

De furti ſubſtantia, an ſit contrectatio de loco ad locum.n.14.

Furto apud aliquem reperto,quando ille pręſumatur fur.num.15.& d.89.num.1. & ſeq.

Furtum an ſit ſi res inuenta in via, non reſtituatur.d.13.n.16.

De furto commiſſo in caupona, vel in naui, qua actione agatur contra cauponem, vel nauclerum.d.13.n.18.

Furti pęna non tollitur per reſtitutionem, num.19.

Furtum commeſtibilium,an licitum ſit ob neceſſitatem famis.n 21.

Furti pęna,an teneatur,qui ſubtrahit quātum ſibi debetur.n.22.

Furtum ſi plures ſimul committant, omnes inſolidum tenentur eadem pęna d.78. n.3.

Furtum occultans, qua pęna ſit puniendus.d. 89.n.7.

Furti an teneatur,qui rem alienam cōtrectat, & poſtea relinquit.d.89.n.8.

Furtum vt inueniatur, an liceat inquirere domum alterius.n.9.

Furto rem ſuam conſequi quando liceat,& an liceat furari rem alienam,rei ſuæ æquiualētem.n.10.

A furti pęna,an excuſet iuſta cauſa credulitatis,quod res ſit ſua.n.11.

Furti actio quibus competat,& contra quos. num.12.

De furto an poſſit inquiri ex officio. n. 14.

Furtum

Furtum committitur à creditore, ſi per eum obligatur pignus pro maiori quantitate. num.16.
Furtum eſt vti re pignorata, pro eo tamen agitur ciuiliter.n.17.

Gratia.

Gratiæ,& cōpoſitiones ſunt prohibitæ, abſq. partis remiſſione.d.11.n.15.
Non poſſunt fieri,ſaluo iure partis, aut ſub conditione,quod obtineatur remiſſio intra certum tempus.ibid. Limitatur in indultibus generalibus.n.16.
Aggratiandi facultas eſt de regalibus,ideoque illam non habent Barones, niſi ſpecialiter ſit conceſſa in inueſtitura.d.11 n.14.

Guidatus.

Guidatus ſub conditione, quòd non accedat ad locum delicti,ſi contrauenerit, qualiter excuſetur.d.11.n.6.
Guidati delinquētes ſub guidatico,an, & quādo priuetur guidatico.n.7.
Guidatus guidatico non obſtante captus, reponendus eſt in priſtinam libertatem, etiā ſi Iudex guidandi poteſtatem non habuerit num.8.
Guidatum occidens, quia ignorabat ſaluocōductum,punitur extraordinariè.n.9.
Guidatus repertus cum foraſcitis non guidatis,poteſt occidi n.11.
Guidaticum an poſſit facere Baro.n.12.

Hæres.

Hæres extraneus nō dicitur ſucceſſor,niſi poſt apprehenſam poſſeſſionem, ſecus in hærede ſuo.d.3.n.4.
Hæres cum beneficio inuentarij,an poſſit tradere bona in ſolutum creditoribus, ita vt illi teneantur ea acceptare mediāte appretio.d.7.n.2.
Hæres cum beneficio legis,& inuentarij tenetur habere ratum factum defuncti, quatenus eſt in hæreditate.d.7.n.6
Quando admittatur contra factum defuncti. ibidem.
Hæredes volentes agere reſciſſionem contractus,non egent abſolutione iuramenti.d.7. num.8.
Contra hæredem debitoris, quando poſſit in Regno procedi via executiua.d 7.n.9.
Hæredes defuncti delinquētis, quando teneātur ad pęnam pecuniariam.d. 7.n.10.
Contra hæredes officialis mortui, an tranſeat actio criminalis pro malis per eum geſtis. d.7.n.11.
Hæres annullans ſententiam latam cōtra defunctum,an petat beneficia.d.9.n.20.
Hæredes an teneantur in ſolidum pro debito defuncti.d.12 n.12.
Hæredes plures vnius emphyteutæ,an poſſint diuidere emphyteuſim inter ſe.dec. 12. nu. 13.
Hæres abſens,quo pacto iudicetur,vt habeat tempus anni ad inuentarium conficiendum d.42.n.20.
Hæres,finito inuentario,poteſt conueniri, nō tranſacto tempore trium menſium.dec.76. num 1.
Hæres poteſt infra tempora inuentarij proſequi lites contra defunctum inchoatas, non tamen exequi ſententiam.d.79 n.2.
Poteſt etiam intra idem tempus debitores hæreditarios conuenire.n.3.
Hæres cum beneficio legis, & inuentarij obligatus pro debito defuncti etiam proprio, & principali nomine in ſolidum, quādo teneatur vltra vires hæreditarias.d. 76. n.5.
Hæres verus non dicitur,qui adit cum beneficio legis,& inuentarij n 6.
Hærede non conficiente inuentarium, an fideicommiſſarius poſſit petere iuramētum in litem.n.7.
Hæredes emphyteutæ poſſunt petere re confirmationem emphyteuſis finitæ per generationem finitam.d.6.n.1.
Quid ſi hæredes eſſent extranei, & res non eſſet integra.n.2.
Quid ſi agnati fuerint negligentes. n.3.

Homicidium.

Homicidium in rixa non præſumitur appenſatum,niſi rixa fuerit affectata.d.25.n.9.

Honor.

Pro honoris defenſione hominem occidens, an,& quando pęna mortis liberetur. d.18. num.6.

Hypotheca Hypothecaria.

Hypothecaria actio,an ſit diuidua, vel indiuidua.d.12. n.14.
Hypothecaria an competat in ſolidum cōtra vnum ex hæredibus, apud quem pars rei cenſualis reperitur,an verò contra omnes hæredes pro ſuis portionibus.n. 15.
Hypotheca ſpecialis, quot modis cenſeatur inducta,licèt de ea non fuerit facta mentio. d.39.n.2.

Idem.

Vbi eadem ratio militat, nō dicitur extenſio, ſed comprehenſio.d.1. n.5.

Immunitas.

Immunitas conceſſa Clericis Neapolitanis,an extendatur ad Clericos caſalium eiuſdem Ciuitatis.d.71.n.10.

Immunitas Eccleſiaſtica. Vide *Eccleſia*.

Indiuidum.

Indiuidua ſententia, an pro parte valeat, vel ſit nulla.d.12.n.6.

Indiuiduæ cauſæ quænam ſint.n.8.

Indultus.

Indultus debet verificari reo in vinculis conſtituto.d.11.n.18.

Indultu non gaudet delinquens poſt promulgationem legis.n.19.

Indulgendi facultate conceſſa, quæ delicta nō includantur.n.20.

Indultu non gaudet, qui inimicum reconciliatum occidit.d.16.n.3.

Infirmus.

Infirmum non potens comparere, quando teneatur mittere excuſatorem ad impediēdam liquidationem.d.9 n.16.

Sententia contra grauiter infirmum lata, eſt ipſo iure nulla.n.17.

Iniuria.

De iniuria verbali, quando liceat ſumere vindictam.d.18.n.1.

Inquiſitor.

Inquiſitores contra hæreticam prauitatem poſſunt acta facere in die feriata. dec. 58. num.8.

Inquiſitus.

Inquiſitus, cui fuerunt datæ defenſiones faciēdæ extra carceres, quando poſſit liberari fideiuſſoribus.d.4.n.17.

Inſignia.

Inſignibus Regis vtens, crimen læſæ Maieſtatis incurrit.d.75.n.8.

Inſtrumentum.

Inſtrumentū liquidari non poteſt infirmo creditore.d.9.n.7.

Inſtrumentum qualiter liquidetur per creditorem carceratum.n.8.

Inſtrumentum vt liquidetur à ceſſionario, an requiratur etiam præſentia cedentis. n.9.

Inſtrumentum non poteſt contra prodigum liquidari via ritus.n.10.

Inſtrumentum an poſſit liquidari per infantē, cum eius tutore.n.11.

Inſtrumentum cuiuſuis, non recipientis iuramentum de facie ad faciem (excepto hærede) non poteſt liquidari.n.12.

Inſtrumentum an, & quando ſit totum falſum ſi aliquid Notarius omiſerit.d.86.n.2.

Inuentarium.

Inuentarii priuilegium, quod præſeruet hæredem immunem ab omni damno, de quo damno intelligendum.d.7.n.3.

Inuentarium quando proſit in feudis. dec. 7. num.7.

Inuentarij conficiendi tempus quando currat d.42.n.1.

An ſit de forma inuentarij, vt inchoetur intra triginta dies.d.42.n.2.

Dies ad conficiendum inuentarium, an ſint vtiles, vel continui.n.3.

Intra tempora conficiendi inuentarium interrogatus quis, an ſit hæres alicuius, non poteſt conueniri, nec cogi ad reſpondendum. num.4.

Inuentarium an ſit faciendum ſumptibus totius hæreditatis, quando plures ſunt inſtituti hæredes.n.5.

Tempus faciendi inuentarium non poteſt à Iudice minui, vel alterari.d.42 n.21.

Inuentarium fieri non debet, ſi nihil eſt in hæreditate.d.56.n.1.

Inuentarium non conficiens non tenetur vltra vires, ſi certò conſtet de valore hæreditatis.n.2.

Ex inuentarij confectione, quænam vtilitates reſultent.n.3.

Inuentarium ſine ſolemnitatibus factum, non releuat.n.4.

Inuentario non facto, præſumitur mala fides. num.5.

Inuentarium conficiens, & aliquid omittens, quando ſibi præiudicet.n.6.

Inuentario creditur in præiudicium conficiētis, & ſucceſſorum.n.7.

Inuentarium quam vim habeat circa rem feudi, vel Eccleſiæ.n.8.

Proteſtatio coram Iudice, quod pupillus nil habeat in bonis, habet locum inuentarij. num.9.

Inuentarij non confecti exceptio, an poſſit opponi poſt ſententiam.d.76 n.4.

Inuentarii omiſſione non obſtante, poſſunt Iudices habentes Regiam poteſtatem, hæredem non compellere, niſi vſque ad vires hæreditatis.d.76 n 8.

Iudex.

Iudex non faciens reſtituere rem furatam, tenetur parti.d.13.n.20.

Iudex an, & quando poſſit in exilium mittere delinquentem extra ſuam iuriſdictionem.d.23.n.1.

Iudex laicus an poſſit ſtatuere ſuper obſeruātia feſtorum.d.58.n.14.

Iudex quibus ex cauſis poſſit allegari ſuſpectus.d 66 n.2.

Iudex ſuſpectus poteſt cauſam alteri delegare num.5.

Iudex an poſſit appellare à decreto, quo declaratur ſuſpectus.n.10.

Iudicium.

Iudicij ordinem nō tenetur ſeruare Princeps. d.17.n.16.

Iuramentum

Iuramentum fidelitatis ſi remittatur, adhuc debe-

debetur fidelitas.d.43.num 9.

Ius.

Ius alterius quando poſſit tolli à Principe,& an poteſtatẽ illud tollendi præſumatur cõmiſiſſe.d.17.n.13.

Ius ſuperueniens ex cauſa de præterito,quando non conualidet iudicium. d.65.n.3.

Latro.

Latrones ſtratarum regulariter puniũtur pęna vltimi ſupplicij.d 78.n.4.

Latrones deponentes contra aliquem bonæ vitæ,& famæ, quam probationem faciant. d.78.n.11.

Contra latrones ſtratarum publicarum, quid operetur confeſſio ſociorum.d.76. num.5. & ſeqq.

Laudum.

Laudum non poteſt in quibuſdam capitibus acceptari,& in alijs recuſari. dec.12. num. 11.

Eſt vltro citroque obligatorium ex vtraque parte.ibid.

Legatarius.

Legatarius cum conditione,vt tali nubat,an habeat legatum ſi illam duxerat in vita teſtatoris.d 19 n.8.

Legatarius, cui fuit relictum ſub conditione *ſi nubat conſanguineæ*, an teneatur procurare diſpenſationem,& nuptias adimplere num.10.

Legatum.

Legatum relictum ſub conditione, quod nubat cum conſenſu,ant conſilio alterius, an teneat conſenſu, vel conſilio non petito.d. 19.num.6.

Legatum relictum pro maritãda, an debeatur marita'æ.n.9.

Legatum conditionale,an tranſmittatur mortuo legatario ante euentum conditionis. d.64.

Legatum quando dicatur factũ gratia demonſtrationis,vel taxationis.d.81.n.1.

Legatum factum gratia taxationis, ſi non exiſtat res legata,non debetur.n.2.

Legatum relictum pauperibus, de quibus intelligatur.d 84 n.28.

Legatum dotis.Vide *Dos.*

Lex.

Lex quando tollatur per non vſum. dec. 70. num.5.

Liquidatio.

Liquidatio inſtrumenti facta contra eum, qui eodem die deceſſit,eſt nulla.d.9.n.13.

Ad liquidationem impediendam quænam exceptiones poſſint in promptu opponi, Curia ſedente.d.9.n.21.

Liquidatio inſtrumenti,an impediatur exceptione compenſationis.d.9.n.24

Quid in exceptione non numeratæ pecuniæ. ibid.

Quid in exceptione rei non traditæ. ibid.

Quid in exceptione falſitatis.num.25.vbi de alijs exceptionibus.

Liquidatione inſtrumenti impedita, cauſa ſit appellabilis.d.69.n.2.

Locatio.

In locatione prædiorum fiſcalium antiquus conductor præfertur nouo pro æquali penſione,ſecus in prædiis priuatis.d. 5.n.1.

Quid in conductione rei Eccleſiæ, & communitatis, & in miſerabilibus perſonis. num.2.

Res locata,ob continuatam reconductionem cenſetur tacitè recõducta,& pro quo tempore.num.3.

Inſtrumentum pro tacita reconductione habet executionem paratam.n.4.

Hypotheca expreſſa in locatione, cenſetur repetita in ſequentibus tacitis recõductionibus.n.5.

Locationis renouatio quando cenſeatur facta & quid de emptione fructuum, & quid ſi promiſerit rem vacuam reſtituere. dec.5. num.11.

Locatio an,& quando poſſit probari per teſtes.d.68 n 1.

Locans meretrici domum, an peccet, dec.54. num.2.

Locator.

Locator cum hypotheca taci è repetita, an in reconductione præferatur alijs creditoribus, qui ante reconductionem contraxerunt.d 5.n.6.

Locator non poteſt expellere conductorem egentem re locata pro vſu ſuo, ſi ſimpliciter promiſit non expellere.d.68.n.8.

Maieſtas.

Læſæ Maieſtatis crimen.Vide *Crimen.*

Malum.

Malum poſſe agere non eſt potentia,ſed à potentia deficere.d.17 n.9.

Maritus.

Maritus ſciens,& non accuſans adulterium vxoris pœna lenocinij incurrit. d.54 num. 14.

Maritus poteſt accuſare vxorem ob violentã adulterij ſuſpicionem.d.54.n.18.

Mater.

Mater non tenetur dotare filiam,niſi quando non habet vnde ſe dotet.d.4 n.7.

Quid ſi ſit nupta,& inops n.8.

Mater tutrix an,& quando rectè adminiſtro, & an

& an ſufficiat ſi admittatur ad iuratoriam cautionem.d.12.n.5.
Proceſſus cum ea factus ante confeſſionem inuentarij,an valeat.d.12.n.4.

Mercator, Mercatura.

Mercatores falliti notantur infamia,& priuātur ipſo iure adminiſtratione ſuorum bonorum.d.80,n.1.
Præſumitur contra eorum libros.n.2.
Non admittuntur ad ceſſionem bonorum n.3.& 6.
Torqueri poſſunt,vt indicent pecunias credentium.n.4.
Omni beneficio priuantur.n.5.
An regulariter admittantur ad oblationem. num.7.
Non liberantur ſi creditores capiant omnia ipſorum bona.n.8.
Exercent officium publicum.n 9.
Mercator,qui mercaturam deſeruit, an comprehendatur ijs iuribus,quæ de mercatoribus ſtatuunt.n.10.
Mercatorum liſtæ,manuale, & bilanciū probant inter ipſos.n.11.
In mercatorum cauſis quomodo ſit procedēdum.n.12.
Inter eos non eſt neceſſaria ſtipulatio, & pactum nudum habet vim ſtipulationis. num. 13.
Mercatores in itinere gabellis grauati, habēt fori electionem, & eis ſummariè ſuccurritur.n.14.
An poſſint conueniri in omni loco. n.15.
Mercatura quibus perſonis ſit prohibita num.16.
An deroget nobilitati.n.17.

Meretrix.

Meretrix licitè accipit lucrum de meretricio, & de eo poteſt liberè diſponere.d.52.n.1.
An poſſit agere ad ſibi promiſſa ex turpi cauſa.num.3.
Tenetur ſoluere decimas.n.4.
Meretrices cogi poſſunt ad ſcrēdum aliquod ſignum,vt ab honeſtis diſcernantur.n.5.
Meretrices quæ verè dicantur.n.7.
Meretrix poteſt acquirere ius patronatus,nō tamen illud exercere durante meretricio. num.9.
Meretrix debet remoueri à quarterio honorato,etiam à propria domo.d.54.n.1.
Et poteſt expelli etiam ex vnico actu meretricio.n.4.
Ea expulſa,à quo debeatur penſio. n.5.
Ius eam expellendi cui competat.n. 6.
Meretrix,vti miſerabilis perſona, gaudet beneficio electionis fori.d.54.n.7.
Meretrix an poſſit cogi ad peccandum. num. 10.

Miles.

Miles deſertor militiæ, qua pęna puniatur.d. 30.n.2.
An amittat ſtipendium ſi ex iuſta cauſa abſens fuerit.n.3.

Modus.

Modus quid differat à conditione. deciſ. 11. num.4.

Moneta.

Monetæ falſæ crimen non recipit remiſsionē. d.75.n.3.

Mora.

Mora irregularis, quando contrahatur in ſolutione dotis.d.20.n.4.

Mors.

Morti proximus habetur pro mortuo. dec.9. num.1.
Mortem ſibi inferens, an aliqua pęna puniatur d.15.n.6.
Mortem ſibi inferens, quando præſumatur id feciſſe conſcientia perpetrati ſceleris, vt priuetur Eccleſiaſtica ſepult ura. deciſ. 15. num.7.

Mortuus.

Sententia ad fauorem mortui eſt nulla. dec 9. num.2.
Fallit fauore Eccleſię,aut libertatis,& in aliis caſibus.n.3.
Fallit etiam quando eſt lata cōtra Prælatum Eccleſiæ mortuum.n.4.
Mortuo eo,cum quo incæpta fuit lis, trāſfertur iudicium in hæredem.num.5.;vbi, qualiter exequatur ſententia cōtra hæredes mortuo reo condemnato.
Sententia contra mortuum lata,eſt ipſo iure nulla.d.9 n 17.
In mortuos ſæuire, & cadauera ſuſpendere, quando liceat.d.15.n.11.

Mulier.

Mulier in quibus caſibus poſſit fideiubere.d.4 num.1.
Contra mulierem obligatam ex fideiuſsione cum diſpenſatione,non poteſt liquidari, niſi fiat mentio de diſpenſatione.n.2.
Mulier cum iuramento renuncians iuri hypothecarum in venditione per virum facta,nō iuuatur Velleiano.n.3.
Nec ſi interceſſit pro negotio ſuo.n.4.
Quid ſi ſe obligauit proprio nomine pro debito hæreditario.n.5.
Mulier,quæ habet maritum captiuū, aut exulem,aut damnatum ad triremes,aut ad carceres,vel abſentem,dicitur vidua, & habet priuilegium ejectionis fori.d.4 n.36.
Habens virum inutilem, poteſt repetere dotes.n.38.
Mulier an amittat nobilitatem ſi nubat viro ignobili.d.10.n.16.17.& 18.

Mulier an amittat legatum ſibi relictum ſub conditione *ſi tali nupſerit*, ſi pater non vult vt illas nuptias contrahat. d. 19. n. 5.

Mulier, cui relictum eſt aliquid ſub conditione *ſi Titio nupſerit*, amittit legatum cum primò requiſita, recuſat illi nubere. dec. 19. num. 12.

Mulier an poſſit eſſe teſtis in teſtamento militis. d. 45. n. 3.

Mulier tempore peſtis non eſt idonea teſtis in teſtamento. d. 45. n. 4.

Mulier non poteſt eſſe teſtis in ſcriptura priuata. n. 5.

In quibus caſibus poſſit eſſe teſtis. ibid.

Mulierum conditio in quibus ſit deterior cõditione maſculorum. n. 6.

Mulieres an poſſint habere iuriſdictionem in officium, & iudicandi munus exercere. n. 7.

Mulieri non poſſunt denegari alimẽta ob dotem non ſolutam. d. 47. n. 4.

Imò debet ei vir ſubminiſtrare ſumptus pro lite, quando diſputatur, an dos ſit conſtituta, vel an ſoluta, vel an reſtituta. n. 5.

Mulier dotata à viro, vel ab alio extraneo, an debeat habere paragium. d. 47. n. 15.

Mulier nobilis meretricando non amittit priuilegia nobilibus conceſſa. d. 54. n. 8.

Mulier accuſata à marito de adulterio, poteſt excipere de adulterio ipſius viri, etiam poſt litem conteſtatam. d. 54. n. 15.

Mutaſter, Mutus.

Mutaſter, & qui nõ eſt mutus à natura, habet vocem actiuam, & paſſiuam ad regimen. d. 26. n. 5.

Poteſt teſtari. ibid.

Poteſt matrimonium contrahere. n. 6.

An, & quomodo poſſit eſſe teſtis. n. 7.

Mutus ſcriptura rectè obligatur. n. 8.

Mutus an, & quos contractus facere poſſit. num. 10.

Mutus quando excluditur à feudo, tunc ei debentur alimenta. d. 43. n. 1.

Mutus eſt inhabilis ad ſucceſſionem feudorũ. d 76 n. 1.

An poſſit ſeruire per ſubſtitutum. ibid.

Mutum eſſe aliquem qualiter probetur. n. 2.

Et an præſumatur quis hodie eſſe mutus, quia iam fuit. ibid.

Mutus, qui non poteſt teſtari, non poteſt facere codicillos n. 3

Mutus quando ligetur ſtatuto, aut lege. n. 4.

Mutus an priuetur adminiſtratione tutelæ ſuſceptæ antequam eſſet mutus. n. 5.

Mutum habuiſſe intellectum ad contrahendũ, qualiter probetur. n. 6.

Nobilis.

Nobiles mitiùs puniuntur, tam in impoſitione, quam in executione pœnæ. deciſ. 10. num. 6.

Nobiles dicuntur eſſe in dignitate. deciſ. 10. num. 8.

Nobilis in vno loco, non eſt nobilis in alio. d. 10. num. 11.

Nobilis vnius Sedilis, non debet habere ſuffragia in alio. n. 12.

Nobilitas.

Nobilitas quæ acquiratur ex Doctoratu. d. 10 num 1.

Nobilitatis nulla habetur ratio in crimine falſi. d. 10. n. 7.

Nobilitatis effectus quinam ſint. n. 8.

Nobilitas ſanguinis non amittitur per cõtrarios actus, ſecus eſt de nobilitate accidentali. n. 9.

Nobilitas fratris, an tranſeat in fratrem. num. 10.

Nobilitas quibus modis probetur. n. 13.

Lite pendente ſuper nobilitate, an qui ſe nobilem eſſe contendit, ſit manutenendus in poſſeſſione. n. 14.

Nobilitate filiorum parentes honeſtantur. num. 15.

Nobilitas mulieris an, & quando obumbretur, ſi nubat viro ignobili. num. 16. 17. & 18.

Nobilitas non amittitur exercendo agriculturam. n. 19.

Nubere.

Promiſsiõ de non nubendo, ſeu prohibitio de non nubendo in certo loco, aut cum certo genere perſonarum, non tenet. dec. 19. num. 2.

Conditio de non nubendo, cum aliquo de certa familia, tenet, & habetur pro impleta, quando per eam non ſtetit. deciſ. 2. num. 3.

Conditio, vt nubat de conſenſu, aut licentia alicuius, an, & quando valeat. ibidem. num. 4. & 6.

Conditio *ſi nupſerit, cum vna ex filiabus Titij*, iniuncta legatario, an dicatur impleta ſi vnam tantum ex illius filiis requiſiuit, quæ matrimonium recuſauit. d. 4. n. 11.

Mandatum, vt non nubat ſine conſenſu ſuperiorum, an de iure ſubſiſtat d. 62. n. 9.

Nullitas.

Nullitas reſpecta non citatorum, an procedat etiam reſpectu citatorum. d. 12. n. 7.

Oblatio.

Oblatio tranſcendens ſextam in licitatione rei fiſcalis,ſeu arrendamentorum,an ſit admittenda quando res vendita remanſit vltimo licitatori ad extinctum cãdelæ,& fuerunt expeditæ prouiſiones, & interpoſitum decretum liberationis. deciſ. 5. num. 12.
Oblatio noua,an admittatur in locationibus perpetuis rerum fiſcalium,excedẽtibus ſextam.n.13.
An admiſſa maiore oblatione, pro eadem præferendus ſit primus emptor. ibidem.
Oblatio melior,an ſit admittenda extincta candela,quando tractatur de intereſſe creditorum. 14.

Officialis.

Officiales grauiter offendens non poteſt gaudere indultu.d 24.n.12.
Officialis pęna,ab officio ſine licentia diſcendentis.d.30.n.1.
Officialis finito tempore ſui officii ſi diſcedat non expectato ſucceſſore, punitur pęna perpetuæ inhabilitationis ad ſimilia officia d.30.n 19.
Fallit in Iudice Ciuitatis Regij, qui finito anno,tenetur deponere officium.n.9.
Officialis,qui alium ſubſtituit in officio, an teneatur de culpis ſubſtituti.d 31.n. 14.
Officialis tenetur de delicto ſui familiaris ad officium pertinente. Et quid de delicto extra officium.d.31.n.15.
An exhibendo delinquentem,liberetur. ibid.

Opinio.

Communis opinio non eſt ſequenda, quando contraria melioribus rationibus fundatur, aut faues piæ cauſæ d.1.num.8.

Oratorium.

Oratorium,Epiſcopi auctoritate contractum, gaudet Eccleſiaſtica immunitate.d.37.n.3.

Pactum.

Pactum inter virum, & vxorem, de tenendo vxorem in certo loco,an valeat. deciſ.19. num.1.
Pactum,quòd vaſſallus non cadat à feudo ob felloniam,eſt nullum.d.43.n.12.
Pactum contra ſubſtantiam feudi facit, vt cõtractus non ſit feudalis.d.43.n.13.

Palea.

Palea an sit in fructibus.d.34.n.4.

Paragium.

Paragium an ſit idem,quod legitima. dec 47. num. 10.
Ad quam ſummam aſcendat. ibid.
Paragium debetur filiæ nubilis ætatis,& interim debentur alimenta n.11.
Pro paragio an poſſit filia agere contra tertium poſſeſſorem.n.12.
Pro paragio conſtituendo,quod tempus attẽdatur. Et an auctis facultatibus patris poſt matrimonium,filia maritata poſſit petere ſupplementum.n 13.& 14.
Vide *Filia,Soror,Mulier.*

Pater.

Pater in filio torquetur, & confeſſio extorta à patre metu torturæ filio inferendæ,non nocet.d.4.n.12.
Patris macula influit in filium.d.18.n.2.
Patris delictum,an noceat filijs in feudo.d 43. num.4.
Pater quo iure teneatur dotare filiam. dec.47 num.9.
Et quando poſſit officio Iudicis cogi, vt illã viro tradat.ibidem.

Pauper,Paupertas.

Paupertatis priuilegia,remiſſiuè. d.84.n.1.
Pauper an ſit quis iudicandus,ſpectat ad arbitrium Iudicis.n.2.
Paupertatem alleganti incumbit onus probandi.n.3.
Pauper,vt miſerabilis perſona,gaudet electione fori.n.4.& 6.
Fruitur priuilegiis piæ cauſæ.n 5.
Pauperes excuſantur à pęna pragm. 1.de falſ. num.7.
Pauper,habens in Ciuitate palatium dirutum, quod non poteſt reſtaurare, cogitur illud vendere.n.8.
Pauper excuſatur à contumacia.n.9.
An excuſetur à reſtitutione, & à peccato de rebus paruis ſuratis à multis.n.10.
Quãdo excuſetur à muneribus patrimonialibus.& perſonalibus.n.11.
Pauperi relictum,an videatur ad piam cauſam num.12.
Paupertas an, & quando excuſet à periurio. num.13.
Quando à teſtimonio repellar.n.14.
Excuſet à ſeruitio,& à mora. n.15.
Paupertas appellantis excuſat, nè appellatio deſeratur.n.16.
Paupertas affectata non prodeſt.n.18.
Pauper carceratus poteſt petere expenſas à credi-

creditore, & ſi ille negat, excarceratur. num.19.
Pauper, lite pendente, poteſt ſe alere ex fructibus res ſequeſtratæ per creditorem. num.20.
Pauper poteſt ab Epiſcopo abſolui ob violentam manuum iniectionem in clericum. dec. 84 num.21.
Pauperi appellanti poteſt dari copia proceſſus abſque ſalario. n.22.
Pauperi litiganti cum diuite debet diues ſubminiſtrare expenſas. n.23.
Pauper quando grauius puniatur, quam diues num.24.
Pauper non tenetur ad intereſſe lucri ceſſantis. num 25.
Pauperes non tenentur ad hoſpitalitatem, nec ad contributionem refectionis Eccleſiæ. num.27.
Pauper reus ad iuratoriam cautionem admittitur. n 29.
Pauperibus relicto legato, aut fideicommiſſo, de quibus intelligatur. n.28.

Pax.
Pax, & reconciliatio inter inimicos non præſumitur, ſed debet probari. d.16. n 4.

Pecunia.
Pecunia peruenta ex bonis dotalibus, etiam extra diſtrictum exiſtentibus, ſubiacet conſuetudini, ſi Neapoli reperiatur. deciſ. 29. num 8.

Penſionarius.
Penſionarius non poteſt auctoritate propria beneficij poſſeſſionem capere, ob non ſolutam penſionem. d.6. n.15.

Periurium.
Periurij reatus non tenet hæredem. deciſ.7. num 8.
A periurio quando excuſet paupertas. d.84. num.13.

Permutatum.
Res permutata, cum re fideicommiſſo ſubiecta, fideicommiſſaria eſt. d.29 n.14.
In re permutata cum antiqua ſucceditur, vt in antiqua. n.15.

Pœna.
Pœnæ ignominioſæ non infliguntur diuitibus popularibus, & perſonis honeſtioribus. d.10. num.5.
Ad duas pœnas condemnatus ſi ab vna appellet, an ſuſpendatur executio alterius. d.15 n.9
Pœnalis ſententia, an poſſit ferri in hæredem reo ante ſententiam mortuo. n.10.
Pœna l.quiſquis, C.ad leg. Iul. Maieſt. quando locum habeat. d.75 n.14.
Pœna vna, an plures ſint imponendæ, ſi ex vno facto plura oriantur delicta. d.90.

Poſitio.
Poſitioni reſponſurus in Regno, quando habeatur pro confeſſo. d.41. n.7.
Poſitiones notoriè impertinentes. Sunt reijciendæ. n.9.
Quid de dubijs ibid.
Poſitioni, qua detegeretur propria turpitudo, an teneatur quis reſpondere. n 10.
Quid de poſitione negatiua, vel continente factum alienum. ibid.
Poſitionibus partis aduerſæ qualiter debeat reſpondere principalis. n.11.

Poſſeſſio.
Poſſeſſio de ſui natura non acquiritur ſine animo eius, cui quæri debet. d.51. n.4.

Poteſtas.
Poteſtas tollendi ius alterius nunquam præſumitur commiſſa a Principe. d.17. n.13.

Pragmatica.
Regia Pragmatica contra emittentes ictum ſcopittæ non habet locum in emiſſione ob neceſſariam defenſionem. d 25. n.5.
Etiam ſi fiat cum animo deliberato ad nocendum. Et vnde probetur animus deliberatus. num.6.

Pretium.
Pretium quando ſuccedat loco rei. deciſ.29. num.6.
Quid in dotalibus ad prælationem contra creditores obtinendam n.7.
Pretium peruentum ex bonis antiquis, an ſit ſubiectum conſuetudini. n 9.
Pretium an ſuccedat loco rei in actione hypothecaria n.10.
Pretium feudi non eſt feudale, nec ſuccedit loco rei. num.11.

Princeps.
Principibus ſuperiorem non cognoſcentibus, cur tradita ſit poteſtas abſoluta. deciſ. 17. num.8.
Princeps ob bonum publicum poteſt diſpenſare contra leges n.10.
Princeps non præſumitur velle niſi quod iuris eſt n.11.
Et præſumitur circumuentus, cum diſponit contra ius, vel in præiudicium alterius. num. 12.
Princeps quando poſſit tollere ius alterius, & an poteſtatem illud tollendi præſumatur commiſiſſe. n.13.
Princeps non poteſt ſtatuere contra immunitatem Eccleſiaſticam. n.15.
Princeps ordinem iudiciarium ſeruare non tenetur. n.16.

Principalis.

Principali abſente a loco iudicij,mittitur eius ſumptibus examinator,vel committitur officiali loci.d.*63*.n.*7*.
Quid ſi principalis non teneatur venire ad locũ iudicij, an eius ſumptibus mittatur examinator.n.8.

Priuatus.

Priuatorum domus dirui,& noua ędificia prohibere poſſunt pro ampliandis vijs,aut etiã pro alio ornatu Ciuitatis.d.*39*.n.*1*.

Priuilegiatus.

Priuilegiatus quilibet in dubio præſumitur.d.*1*.num.*25*.
Duo priuilegiati litigantes habent quatuor beneficia.d.*85*.n.2.
Quid ſi ſint tertij interuenientes priuilegiati.num.*3*.

Priuilegium.

Priuilegia conceſſa viduis,extenduntur ad mulieres habentes viros inutiles.d.4.n.37.
Priuilegium quando amittatur per non vſum.d.70.num.*1*.
Quid in locis piis.n.*6*.
Priuilegium ob ſeruitia præſtita conceſſum, non amittitur ob non vſum.n.2.
Priuilegia momentanea vnico vſu contrario amittuntur.n.3.
Actum priuilegio contrarium faciens,quando dicatur ei renunciaſſe.n.4.
Priuilegium non amittitur per non vſum quãdo habet verba denotantia perpetuitatem. d *70*.n.7.
Priuilegium ædificandi Monaſterium,alicui Religioni conceſſum,an amittatur ex non vſu per decennium.d.*70*.n.8.
Priuilegium paupertatis cauſa conceſſum,ea ceſſante,ceſſat.d.84.n.*17*.

Proceſſus.

Proceſſus factus cum matre tutrice ante confectionem inuentarij,an valeat.d.*12*.n.*4*.

Procurator.

Procurator citatus an, & quando poſſit ſubſtituere ſuum principalem.d. 27.n.*15*.
Citatus ad videndum iuramenta teſtium, an debeat citari vnica citatione cum teſtibus, an diuerſa.n.*16*.
Procurator an teneatur deponere, vt principalis.d.*63*.num.*14*.

Proditor Proditorium.

Proditorii criminis præcipua qualitas eſt amicitia.d.*16*.n.*1*.
Ideoque proditor non eſt,qui per inſidias,& retro ſuum occidit inimicum.n.2.
Proditor eſt,qui inimicum reconciliatum occidit,nec gaudet indultu,aut Eccleſiaſtica immunitate.n.3.

Raptor Raptus.

Raptus crimen ad ſui eſſentiam non requirit copulam carnalem.d.*54*.n.*21*.
Non interueniente copula non punitur pœna ordinaria.ibid.
Raptor an dicatur, qui rapuit mulierem conſentientem,& inſcijs parentibus de matrimonio tractantem.n.*22*.
Raptus non eſt,quando ſponſus ſponſam rapit.n.*23*.

Ratihabitio.

Ratihabitio quando operetur ex nunc,& quãdo ex tunc.d.*3*.num.*22*.

Rebellis.

Rebelles in quas pęnas incurrant.d.*43*.n. *8*.
Rebellium filii ſunt incapaces, & habentur pro non natis.d.*75*.n.*16*.

Receptator.

Receptator inquiſiti de crimine lęſæ Maieſtatis,punitur eadem pęna, qua principalis.d. *75*.n *1*.
Non gaudet indultu,quando ab eo excludũtur inquiſiti de dicto crimine.ibid.

Reconductio.

Reconductio ex quibus probetur ad effectum deſignandi bona.d.*5*.n.7.
Reconductio tacita ex quibus cauſis inducatur.n.8.
Reconductio non probatur per teſtes aduerſus nouum conductorem, ſed requiritur ſcriptura.n.*9*.
Reconductio quomodo intelligatur facta in triremibus.num.*10*.

Relegatio,Relegatus.

Relegatio,aut exilium,an ſit pęna corporalis. d.23.n.2.
Relegatus ſi noluerit accedere ad inſulam aſſignatam,non dicitur rebellis.n.*4*.
Relegatus.ſi durante confinio moriatur, non poteſt eius cadauer, inconſulto Principe, ferri in locum,à quo relegatus fuit.dec.*23*. num.7.
Relegatus à Ciuitate non intelligitur relegatus à diſtrictu,ſecus è contra.

Digitized by Google

Releuium.

Releuium quid ſit.d.8.n.*1*.
A quo,& quare ſoluatur, & an contribuant ſecundogeniti.ibid.& n.5.6.7.9.
Releuium duplicatum debetur niſi fuerit denunciata mors feudatarij.n.2.
Quid ſi fuerit venditum feudum, & mortuo venditore,hæredes eius mortem non denũciauerint, an debeatur duplicatum releuiũ ab emptore.ibid.
Quid ſi ex iuſta cauſa mors non fuerit denũciata.n.*3*.
Releuium an ſit minuendum propter onus vitæ militiæ.d.8.n *8*.
Releuium debetur nedum pro caſtris deſũcti, ſed etiam pro ſubfeudatarijs,quibus aliqua caſtra fuerunt alienata.d 8 n *9*.
Releuium non debetur ex feudo donato alteri cum aſſenſu,teſeruato vſufructu donanti, morte concedentis ſequuta.n.*10*.
Releuium nõ debetur ex bonis feudalibus donatis contemplatione matrimonij. n.*11*.
Releuium non debetur eo anno, quo feudatarius ſoluit adhoam.d.8.num. *13*. & d.*33*. num.*2*.
Releuium non debetur per mortem illius,cui fuerat conceſſa annua prouiſio ſuper fructibus feudi.n.14.
Releuium non debetur à vaſſallo refutante omnia feuda non in fraudem: debetur tamen per mortem eius,cui facta eſt refutatio num.*15*.
Releuium an debeatur deductis oneribus.nu.*16*.
Releuium debetur ſi feudo vendito cum pacto de retrouendendo,venditor reemat ab hærede emptoris.n 17.
Actio exigendi releuium eſt merè perſonalis, nec datur contra tertium poſſeſſorem. num.18.
Releuium quando,& qualiter debeatur ex feudo refutato.n *19*.
Releuium an debeatur ſi eodem anno moriatur pater,& filius.d.33.n.*3*.
Quid ſi nullum fructum ſucceſſor in feudo percipiat.n.*4*.
Releuium non ſoluitur de pœnis pecuniarijs. num.*5*.

Remedium.

Remedium *capitis reintegranda* contra quos cõperat,& pro quibus rebus detur, & à quo tempore veniant fructus,& quam requirat probationem.d.5*4*.n.8.*10.12.13*.
An agens dicto remedio teneatur declarare tempus n.9.
Remedium dicti cap.præſcribitur 30. annis.n.*11*.Non infamat.n.1*4*.
Remedia capitulorum Regni, quando locum habeant contrà perſonas Eccleſiaſticas. num.*15*.
Competunt etiam Clericis.d.8*1*.n.4.
Eorum cauſa inductiua fuit violenta turbatio.n.7.
An competant etiam, quando poſt mortem poſſidentis,nondũ capta per hæredes poſſeſſione, bona per colonum poſſidentur. num.8.
An locum habeant in detentore, vel poſſeſſore iniuſto, data inualiditate contractus. num.*9*.

Remiſſio.

Remiſſiones pro accuſatis à quibus obtineri debeant, & ad quem dicatur ſpectare ſucceſſio.d *4*.n.*25*.
Pretium ex remiſſione prouenienS, an acquiratur creditoribus.d.*4*.n.27.
Pactum in remiſſione appoſitum,quod inquiſitus non accedat ad patriàm offenſi, an valeat.d.*11*.n.*3*.
An ex contrauentione huius pacti delictum per gratiam extinctum,reuiuiſcat. n.*5*.

Reſtitutio in integrum.

Reſtitutio in integrum,niſi ſit petita, non eſt conſiderabilis.d.*9*.n.*19*.
Binæ reſtitutiones in integrum, quo ordine peti debeant in Regno.d.21.n.2.
Reſtitutio in integrum, an detur in cauſa liquidationis inſtrumentorum.d.*69*.n.*3*.
Reſtitutio in integrum conceſſa vni ex litigãtibus,prodeſt alteri.d.*85*.n.1.

Rixa.

Rixæ auctor non præſumitur occidiſſe ad defenſam.d.2*5*.n.*7*.

Saluoconductus.

Saluoconductum frangens.punitur læſæ Maieſtatis.d.*11*.n.*10*.

Scopitta.

Scopittæ ictum emittens ob neceſſariam defenſionem,an incidat in pœnam Regiæ pragmaticæ.d.25.n.*5*.
Delictum in genere de emiſſione ictus ſcopittæ contra aliquem,cui non nocuit, vnde probetur d.2*5*.n 8.
Et an inquiſitus,ad hoc ſciendum poſſit torqueri.ibid.

Scriptura.

Scriptura priuata recognita, quomodo exequatur contra debitorem.d.*41*.n.1*4*.
Scripturæ priuatæ cognitio per confeſſionem inducit plenam probationem etiam cõtra hæredes,& ſingulares ſucceſſores.n.*15*.

Scripturæ non recognitæ, an ſtetur ſi citatus ad recognoſcendum, recognitionem impediat, aut ſe opponat. d.41.n.12.
Scripturæ recognitio, quot requirat præcepta.d 48.n.3.
Scriptura recognita per contumaciam, an habeat executionem paratam.n.4.
An in illa admittatur morę purgatio.ibidem
Non nocet hæredibus,& fideiuſſoribus contumacis.n.5.
Scripturæ recognoſcendæ præceptum non ſuſpenditur per appellationem.n.6.
Scriptura an,& quando ſit de ſubſtantia contractus.d.62.

Secundogenitus.
Secundo genitus non tenetur contribuere in ſolutionem adohæ,vel alterius ſeruitij à primogenito præſtandi.d.36.n.9.
Secundo genitus in feudo per patrem empto habet electionem conſequẽdi partem pretij,vel vitam militiam.d.36.n.12.

Sententia.
Sententia ad fauorem mortui lata, eſt nulla.d.9.num.2.Sic & ſententia cõtra mortuum, at grauiter febricitantem.n.17.
Sententia contra defunctum latam annullari petens,an petat beneficia.ibid.n.20.
Sententia indiuidua,an pro parte valeat,vel ſit nulla.d.12.n.6.
Sententia S.C. licèt habeat executionem paratam non obſtante reclamatione, tamen, ea pendente,non poteſt executioni demãdari.d.15.n 4.
Sententia quando debeat eſſe conformis libello,& quando poſſit fieri in cauſa in ipſo nõ deducta,ſed in proceſſu probata. deciſ.65. num.4.

Socius.
Sociorum criminis confeſſiones faciunt inditium ad torturam,nec eis creditur ad condemnandum.d.78.n.9.& n.12.
Socius criminis,an probet ſine tortura in cauſis ſanctæ fidei.d.78.num 13.

Soror.
Soror conſanguinea, an excludatur à ſucceſſione fratris vtrinque coniuncti. deciſ. 47. num.16.
An ei competat paragium in bonis fraternis de nouo quæſitis.ibid.

Sors.
A ſortis iudicio,an detur appellatio. deciſ. 57 num.1.
Sortes apponere in diuiſionibus,an ſit peccatum.num. 2. Et quando ſortibus locus ſit. ibidem.
Sortis vſus in beneficijs Eccleſiaſticis eſt omnino prohibitus.n.3. Et quando ſit prohibitus inter laicos.ibid.
Sortes non debent ſe extendere ad facti dubij probationem n.4.
Quando ad ſortis iudicium ſit recurrendum; enumerantur plures caſus.n.5.

Spica.
Spicæ an ſint in fructibus.d.34.n.5.

Statutum.
Statutum,quod in contractibus minorum,& mulierum interueniat conſenſus duorum propinquorum,intelligitur de propinquioribus,& de non ſuſpectis. deciſ.60.num.1. & 3.
Statutum, quod contractus mulierum non valeant ſine præſentia propinquorum, intelligitur de contractibus damnoſis.n.2.
An poſſit hic conſenſus pręſtari per nunciũ, vel per epiſtolam.n.4.
Et an ſi ſtatutum loquatur de conſenſu conſanguineorum in plurali,ſufficiat conſenſus vnius quando plures non habet conſanguineos.ibid.
Statutum,quod mulier non poſſit contrahere ſine conſenſu propinquorum,quomodo intelligatur.n.5. Requiritur cõſenſus expreſſus.d.62.n.2.
Statutum,quod vxor non poſſit contrahere ſine conſenſu propinquorum , an valeat.d. 60.num.6.
An ſtante hoc ſtatuto, poſſit donare cauſa mortis.ibid.
Statutum requirens conſenſum propinquorum,an verificetur in fęmina. d.60.n.7.
Stante ſtatuto, quod non poſſit contrahi ſine conſenſu conſanguineorum,quid faciẽdum ſi nolint conſentire.d.62.n.1.

Stuprare ſtuprum.
Stuprans viduam honeſtè viuentem, non eſt remittendum fideiuſſoribus.d.4.n.15.

Succeſſor.
Succeſſor præſumitur ignorare factum ſui anteceſſoris.d.2.n.1.
Quando præſumatur habere ſcientiam teſtamenti,& contentorum in eo.ibid.n.2.

Surdaſter Surdus.
Surdaſter, & qui non eſt ſurdus à natura,habet vocem actiuam, & paſſiuã ad regimen. d.26.n.5.
Poteſt teſtari.ibid.

Et ma-

Et matrimonium contrahere.n.*6*.
An,& quomodo poſſit eſſe teſtis n.*7*.
An ſit inhabilis ad ſucceſſionem feudalium.
Et an poſſit ſeruire per ſubſtitutum. d.*79*. num.1.
Surdum eſſe aliquem qualiter probetur.n.*2*.
Et an hodie ſurdus,quis præſumatur,quia iam fuit.ibid.
Surdus quando ligetur lege.n.*4*.
Surdum habuiſſe intellectum ad contrahendũ, qualiter probetur.n.*6*.

Suſpenſus.

Inuentus laqueo ſuſpenſus, non præſumitur ſeipſum ſuſpẽdiſſe,& ad fiſcum ſpectat probare contrarium.d.*15*.n.*8*.

Suſpicio.

Suſpicio ſemel admiſſa, non ceſſat etiam ceſſante cauſa.d.*66*.n.*6*.
Suſpicio debet formiter allegari.n.*7*.
Suſpicio officialis baronalis, an poſſit cognoſci per alios officiales eiuſdem Baronis.n.*9*
Et an ſuſpecto barone, ſint ſuſpecti eius officiales.num.8.

Tempus.

Tempus appellandi ſuſpendit executionem ſententiæ.d.*15*.n.*5*.

Terminus.

Termini ad petendum beneficium poſt publicationem, aut concluſionem in cauſa, ſunt obſeruandi etiam à tertio oppoſitore. d.40.n 12.
Terminus ad examinandum teſtes pro verificatione ſcripturarum priuatarũ,an ſit concedendus poſt concluſum in cauſa. dec.*41*. num.2.
Terminus ad impugnandum ſcripturas præſentatas,& contenta in eis,ante concluſionem cauſæ,an ſit concedendus.n 4.
Terminus ad concomitantiam ſcripturarum, & apodixarum trino teſte notatarum,an ſit concedendus poſt concluſum in cauſa num.*5*.

Territorium.

Territorium quid ſit.d.*23*.n.*12*.
An comprehendat mare.ibid.

Tertius.

Tertius comparens in iudicio ad coadiuuandum,vel infringendum, qualiter audiatur. d.*40*.n.1.
Quando ei beneficia concedantur.ibid.
Quando impediat cauſæ expeditionem. ibid. & n.8.
Tertius veniens ad cauſam, an pro ſuo intereſſe poſſit dicere de nullitate ſententiæ.d. *40*.num.2.
Tertius de dominio, & poſſeſſione ſe opponens aduerſus agentem creditorem, an impediat inſtrumenti executionem. n.*3*.
Tertio quando noceat ſententia.n. *4*.
Tertius quando omnino actor in iudicio efficiatur.n.*5*.
Tertius in cauſa comparens, an poſſit inter litigantes petere.vt ſuperſedeatur in cauſa. num.*6*.
Tertius an poſſit opponere declinatoriam ſo ri,aut dilatoriam n.*7*.
Tertij comparentis, & principalis eadem eſt inſtantia.n. *9*.
Tertius in cauſa, an citari debeat ad omnes actus n. 10.
Tertius poteſt,inuito principali, declarare ab eo ignorata.n.11.
Poteſt Iudicem pro ſuo intereſſe recuſare. ibidem.
Debet obſeruare terminos ad petendum beneficium poſt publicationem, aut cõcluſionem in cauſa.n.12.

Teſtis.

Teſtes per debitorem producti ad probandũ ſatisfactionem,poſſunt in banca recipi poſt præſentationem inſtrumenti.d. 1.n.*22*.
Teſtium ad inſtantiam fiſci receptorum repetitio,an committatur, & cuius ſumptibus. d.*27*.n.*3*.
Et quid in cauſa pecuniaria ardua,vel in cauſa feudali.n.*4*.
Teſtium audientia,an committatur in repulſa num.*5*.
Quid in cauſa ſyndicatus, & ſuſpicionis officialium.n.*6*.
Quid in cauſis minimis,vel pauperum n.*7*.
Teſtium audientia commiſſa ordinario loci, an poſſit per ipſum alteri committi.n.*8*.
Teſtes non probant non citatis aduerſatijs ad illorum iuramenta videndum.dec. *27*.num. 12.
Nec excuſat ſtylus in contrarium. n.*14*.
Quid ſi citentur eorum procuratoribus. nu. 15.
Teſtes examinati,aut repetiti parte non citata,non probant.d.*53*.n.*1*.
Teſtes examinati parte non citata, vſque ad quod tempus poſſint repeti.n.2.
Teſtes examinati parte non citata,ſi moriantur reo exiſtente contumaci, habentur pro repetitis.n.3.
Teſtes quando non debeant repeti.n.*4*.
Teſtium repetitio, an debeat fieri per extenſum.n.*5*.& d.27.n.*17*.

Teſtium confrontatio, quando habeatur loco repetitionis.n.6.& 8.
In teſtium repetitione, quæ ſolemnitates requirantur.n.7.
Teſtes in teſtamento ad pias cauſas, & in teſtamento inter liberos, & in codicillis non debent eſſe rogati.d.45.n.1.
Quid in teſtameuto militis.n.2. Et an in eo mulier poſſit eſſe teſtis.n.3.
Teſtis falſus in vno, quando ſit falſus in omnibus.d.86.n.1.

Teſtator.

Teſtator an poſſit grauare vnum ex hæredibus ad ſoluendam totam dotem, vel omnia debita.d.59.n.2.

Triremes.

Damnati in perpetuum ad triremes amittunt teſtamenti factionem, & ſucceſſionem.dec.61.num.1.
Damnatus ad triremes ſi ſe percutiat, & inutilem reddat, qua pęna puniatur.n.2.
Quænam ſit pęna fugientium à rriremibus. num.3.
Triremium pęna eſt ignominioſa. n.4.
Damnatus ſimpliciter ad ſeruiendum in triremibus, non tenetur ſeruire remigando, ſed militando.n.5.

Tortura.

In tortura, quæ datur ex proceſſu informatiuo, an reus teneatur in foro conſcientiæ fateri delictum.d.4.n.8.

Tutor.

Tutores quas ſolemnitates adimplere debeat d.12.n.1.
Tutor non conficiens inuẽtarium, aut librum rationum, qua pęna puniatur.n.2.
Tutor pecuniam pupillarem in libro non apponens, eſt in dolo, & pręſumitur cum ea locupletatus.n.3.
Tutor an teneatur deponere, vt principalis.d.63.n.11.

Vaſſallus.

Vaſſallus, qui tenetur ſeruire Domino in bello in eius Regno, an teneatur etiam in bello, quod ſit in mare adiacente. d.23. num.14.
Vaſſallus deſerens dominum in bello, amittit feudum.d.30.n.4.
Vaſſalli non tenentur ad operas, & ſeruitia Baroni, niſi ſint ligij. Et quis dicatur ligius, angarius, burgenſis, & villanus.d.31.n.1.
Vaſſalli quando teneantur ſeruire domino cũ proprijs animalibus, & quo ſalario.deciſ.31 num.6.
Vaſſallo mortuo poſt Kalendas Martij, an fructus ſpectantes ad hæredes, ſe extendant ad penſiones domorum, & an pertineant ad hæredem vniuerſalem.d.33.n.1.
Vaſſalli delictum, an noceat agnatis, itaut feudum reuertatur ad Dominum.d.43 n.3.
Vaſſallus in Regno non tenetur præſtare ſeruitium perſonale, niſi requiratur.d.43 n.5.
An, & quando teneatur adiuuare Dominum in bello.num.6.
Vaſſallus, an dicatur rebellis ſi proteſtatus fuerit cum Domino de mora in remunerãdo ſeruitio.n.7.

Vendere, Venditor.

Vendens res falſas, committit furtum.dec.13. num.17.
Venditor rei ſibi ſpecialiter obligatæ, quando in venditione præferatur creditoribus anterioribus.d.39.n.1.
Venditor quando præferatur extantibus mercibus, ſi ſine hypotheca traditæ fuerint emptori.d.59.n.2.
Vendere quis cogitur domum ſuam, etiam ſubiectam fideicommiſſo, pro ampliatione Eccleſiæ, ſeu Monaſterij.d.37.num.1. & d.87. num.1.
Quid pro conſtruendo palatio Regio. d.87. num.2.
Quid pro conſtructione carceris.n.3.

Vicinus.

Vicinus pro tuitione ſuæ domus poteſt diruere domum vicini ob incendium. d. 38.n.2.
An vicinus vicino de incendio teneatur. ibidem.
In vicino in quibus præſumatur ſcientia, & in quibus ignorantia reſpectu alterius vicini.d.51.n.1.

Vidua.

Vidua, etiam diues, dicitur miſerabilis, & quãdo habeat priuilegium variationis. deciſ.4. num.39.
Vidua etiam dicitur, quæ habet virum captiuum, aut damnatum ad triremes, &c.d.4. num.36.& ei conceduntur priuilegia viduarum.ibid.& n.37.& 38.

Vniuerſitas.

Vniuerſitates an poſſint ſibi collectas imponere, & ſe obligare ſine Regio aſſenſu.d.71. num.2.
An poſſint vendere annuos introitus cum obligatione particularium ſine Regio aſſẽſu.num.3.

Vniuerſitates an poſſint cogere particulares, vt victualia ſuperflua vendant, vel prohibere ne extrahant. d. 71. n. 13.

Vita militia.

Vita militia à quo, & quibus debeatur. dec. 36 num. 1.

An pro ea detur actio hypothecaria. ibid.

Vita militia, an comparetur legitimæ, an alimentis, vel præſtetur loco partis hæreditariæ rei feudalis. n. 2.

An iudicetur ſicut dos de paragio, & quid diſtet inter vtrumque. n. 3.

In eius liquidatione habenda eſt ratio fructuum corporum reintegratorum. nu. 4. Et quodnam tempus inſpiciatur. n. 8.

Debetur ſecundo genito, etiam ſi pater illi aliquod feudum reliquerit, vel aliunde ſit diues. n. 5. & 10.

Eius quantitas an determinata ſit. n. 6.

Debetur ſpuriis, clericis, & monacis. n. 7.

Ea poteſt priuari filius propter ingratitudinem contra patrem, non autem contra fratrem. d. 36. n. 14.

An in eius liquidatione fœminæ faciant partem. n. 15.

An de ea poſſit fieri compromiſſum. dec 36. num. 11.

An reſpectu ipſius requiratur ſententia declaratoria in crimine rebellionis. d. 36. num. 13.

Vita militia relicta ſecundogenito monaco, acquiritur monaſterio. d. 43. n. 21.

Vſufructus.

Vſufructus poteſt quis Dominus appellari. d. d. 1. n. 20.

Vtile.

Vtile per inutile an, & quando vitietur in cõtractibus. d. 12. n. 9.

Vxor.

Vxor ſciens fieri tractatum contra maritum, ſi non reuelat, præſumitur complex delicti. d. 18. n. 3.

Vxor quando res ſuæ dotis, & viri mortui bona vſque ad integram dotis reſtitutionẽ retinere poſſit. d. 44. n. 1.

Quid ſi maritus vergat ad inopiam. n. 2.

An pro dotibus retinere poſſit bona vinculata. n. 3.

Vxor pro dote retinens bona viri, debet declarare animum ſuum, quod pro dote velit poſſidere n. 4.

Et an hic animus præſumatur. ibid.

Vxori ex culpa viri ſeorſum habitanti, debentur alimenta. d. 47 n. 6.

F I N I S.

[library stamp] NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google